

agentschap voor Innovatie
door Wetenschap en Technologie

Activiteitenverslag 2010

IWT - agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie

Wat is het IWT ?

Het agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie is een overheidsinstelling opgericht in 1991 door de Vlaamse Regering, voor de ondersteuning van innovatieprojecten in Vlaanderen.

Hiervoor beschikt het IWT over verschillende financieringsinstrumenten waarmee het in 2010 zo'n 250 miljoen euro **financiële steun** verleende, zowel aan bedrijven als aan onderzoeksinstellingen en innovatie-actoren.

Daarnaast is er ook **dienstverlening** aan de Vlaamse bedrijven op het gebied van technologietransfer, partner search, voorbereiding van projecten in Europese programma's, innovatief aanbesteden, enz.

Het IWT heeft ook een belangrijke **coördinatie**-opdracht rond een hechte samenwerking van alle actoren in Vlaanderen die met technologische innovatie bezig zijn.

Mede door deze activiteiten bouwt het IWT zich uit tot een **kenniscentrum** inzake O&O en innovatie in Vlaanderen.

Tenslotte heeft het IWT een belangrijke taak bij de **voorbereiding** en het **beheer** van de innovatie-initiatieven van de Vlaamse Regering.

IWT-producten en -diensten

> Financiële steun

- **Financiële steun aan O&O-projecten van bedrijven**
  - O&O-bedrijfsprojecten en -haalbaarheidsstudies
  - KMO-haalbaarheidsstudies en -innovatieprojecten
  - Extra steunvoorwaarden voor: Duurzame Technologische Ontwikkeling, Lucht- en Ruimtevaart, automobielsector en samenwerking met onderzoekscentra, substantieel of internationaal samenwerken van bedrijven
  - Voorbesprekingen
- **Financiële steun aan strategisch onderzoek, collectief onderzoek, ...**
  - Baekeland-mandaten (doctoraal)
  - Doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek
  - LandbouwOnderzoek
  - OnderzoeksMandaten (post-doc)
  - Strategisch BasisOnderzoek
  - TETRA-fonds
  - Toegepast BioMedisch onderzoek
  - Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden

> Dienstverlening

- Enterprise Europe Network, (technologietransfer)
- NCP, ondersteuning deelname internationale programma's
- Innovatiecentra (Regionale InnovatieStimulering)

> Coördinatie van innovatie-actoren

- Internationale netwerken
- Thematische platformen
- Studies
- Vlaams Innovatienetwerk

> Voorbereiding en beheer voogdij-initiatieven

- Competentiepolen
- Innovatief Aanbesteden
- Strategische Onderzoekscentra
- Andere beleidsinitiatieven

Voogdijminister

Mevrouw Ingrid Lieten, Vlaams minister van Innovatie,
Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding

Raad van bestuur

Voorzitter:

Paul Lagasse

Administrateur-generaal:

Veerle Lories

Leden:

Viviane Camphyn	
Koenraad Debackere	
Ann Demeulemeester	
Jean-Pierre Timmermans	
Eric Vermeylen	
Lode Wyns	
Ethel Brits	tot 19 maart
Renilde Craps	tot 19 maart
Bruno Pairon	tot 19 maart
Géry Vanlommel	tot 19 maart
Maureen Verhue	tot 19 maart
Marc D'Olieslaeger	vanaf 19 maart
Kaat Exterbille	vanaf 19 maart
Mehdi Koocheki	vanaf 19 maart
Vivi Lombaerts	vanaf 19 maart
Jeroen Roskams	vanaf 19 maart
Erik Van Bockstaele	vanaf 19 maart
Bart Van Hooland	vanaf 19 maart
Lieva Van Langenhove	vanaf 19 maart

Commissarissen van de Vlaamse Regering:

Marie-Claire Van de Velde	vanaf 19 maart
Derrick Gosselin	vanaf 19 maart

Waarnemers:

Pierre Verdoodt	tot 1 april
Bernard De Potter	vanaf 19 maart
Dirk Van Melkebeke	vanaf 1 april

Directiecomité

Veerle Lories, administrateur-generaal
Tania De Roeck, directeur collectief onderzoek & kennisdiffusie
Maarten Sileghem, directeur strategisch onderzoek & internationalisering
Leo Van de Loock, directeur bedrijfsprojecten
Michel Vandermeulen, directeur HRM & juridische zaken

Voorwoord

2010 was voor het IWT een jaar vol veranderingen.

Eerst en vooral was er begin 2010 voor het IWT de start als EVA, extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse overheid. Enkele jaren na de introductie van Beter Bestuurlijk Beleid, het grote hervormingsprogramma van de Vlaamse overheid, trad begin 2010 ook het IWT toe tot de grote familie van Vlaamse overheidsagentschappen. In eerste instantie lijkt dit nieuwe statuut weinig te wijzigen voor het IWT. Het behoudt als extern agentschap zijn eigen rechtspersoon en de aansturing door een raad van bestuur. Toch zijn de banden met de Vlaamse overheid voortaan strakker aangehaald. Door de statuutswijziging sluit het IWT zich aan bij het Vlaamse personeelsstatuut, valt het onder het toezicht van de Interne Audit van de Vlaamse overheid en, meest opvallend, verhuisde het IWT in april van 2010 naar één van de centrale Brusselse kantoren van de Vlaamse Overheid, het Ellipsgebouw.

In 2010 bereidde het IWT het strategisch kader voor waarin het zich in de komende jaren verder zal ontwikkelen. Rekening houdend met de beleidsintenties van voogdijminister Ingrid Lieten en de Vlaamse Regering focust het IWT zijn strategie zowel op het optimaal stimuleren van innovatie door ondernemingen als op het versterken van de socio-economische en maatschappelijke dimensie van zijn innovatie-initiatieven en het zo goed mogelijk inspelen op internationale opportuniteiten. Vanaf 2011 wordt dit strategisch kader van het IWT verankerd in een beheersovereenkomst die tussen de Vlaamse Regering, vertegenwoordigd door voogdijminister Ingrid Lieten en het IWT wordt afgesloten.

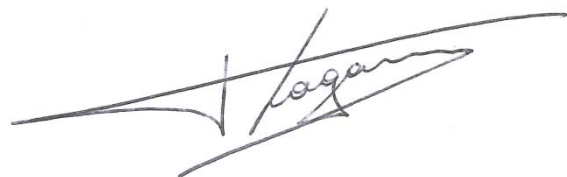
In 2010 kwam het strikte begrotingsbeleid van de Vlaamse Regering ook bij het IWT tot uiting. Hierdoor kwam bij de hervormingen en aanpassingen van programma's de focus vooral te liggen op verhoging van de efficiëntie en op integratie, samenwerking en maximale impact van de instrumenten. De herziening van het programma voor Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverbanden in 2010 was hier een sprekend voorbeeld van.

Innovatie beperkt zich voor de overheid al lang niet meer tot het klassieke wetenschaps- en technologiebeleid. Het wordt steeds meer een transversaal en *whole-of-government* gebeuren, waarbij innovatie deel uitmaakt van het beleid over de domeinen heen, zoals ook in het Vlaanderen in Actie programma. Het IWT beschikt over de instrumenten en de expertise om een dergelijk geïntegreerd innovatiebeleid te ondersteunen.

Enkel met vereende krachten kunnen we immers de economische en maatschappelijke effecten van het innovatiebeleid maximaliseren en Vlaanderen laten uitgroeien tot een aantrekkelijke, innovatieve topregio in Europa.

Veerle Lories
Administrateur-generaal

Paul Lagasse
Voorzitter

Samenvatting van het jaarverslag

1. Hervormingen, beleidsadviezen en nieuwe opdrachten

1. IWT: een extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse overheid

Op 1 januari 2010 trad het decreet voor de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid in werking. Dit decreet vormt het IWT om tot een extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse overheid (EVA). Het IWT staat voortaan voor: agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie.

Naar aanleiding van de start als EVA werd de raad van bestuur van het IWT opnieuw samengesteld door de Vlaamse Regering. De nieuwe raad kwam voor het eerst samen op 22 april 2010.

Als EVA is het IWT verplicht om een beheersovereenkomst af te sluiten met de Vlaamse Regering. In de loop van 2010 werd een voorontwerp van beheersovereenkomst voorbereid. Deze legt de wederzijdse rechten en plichten tussen de Vlaamse Regering en het IWT vast. De beheersovereenkomst geeft het strategische kader weer, waarbinnen het IWT zijn activiteiten zal ontwikkelen in de komende jaren.

Door de omvorming tot EVA sloot het IWT zich ook aan bij het Vlaams Personeelsstatuut en valt het voortaan onder het toezicht van de Interne Audit van de Vlaamse overheid.

In 2010 maakte het IWT dan ook werk van een zelfevaluatie van de interne organisatie volgens de leidraad van de Interne Audit. Op basis hiervan werden een aantal verbetertrajecten geïdentificeerd. Sommige ervan waren verderzettingen van initiatieven die reeds in 2009 waren opgestart, onder de IWT+ noemer. Deze verbetertrajecten zijn vooral gericht op efficiëntiewinsten door een verbeterd proces- en capaciteitsbeheer en vermindering van administratieve lasten (intern en extern) en, wat de organisatiebeheersing betreft, op strategiebepaling, monitoring en communicatie.

2. Verhuis naar het Ellipsgebouw

Het is de intentie van de Vlaamse overheid om zijn administraties en agentschappen die in Brussel gevestigd zijn, zoveel mogelijk te groeperen in een beperkt aantal gebouwen. Daarom verhuisde het IWT eind april 2010 van het Orion-gebouw naar de 18^e en 19^e verdiepingen van het Ellipsgebouw in de Koning Albert II-laan. De verhuis zelf verliep succesvol, met slechts een beperkte hinder voor de continuïteit van de activiteiten.

De impact op de werkomstandigheden waren echter niet gering. De totale beschikbare oppervlakte daalde met meer dan 40 %. Deze beperking maakte een overschakeling van een klassieke werkomgeving met afzonderlijke lokalen naar een meer open kantoorruimte noodzakelijk. Voor de medewerkers van het IWT vergde dit een belangrijke aanpassing. Het Ellipsgebouw biedt ook een aantal voordelen zoals beschikbaarheid van kinderopvang tijdens schoolvakanties, een bedrijfsrestaurant, nabijheid van het Noordstation enz. Door de integratie in een groter gebouw met diverse gebruikers betekende de verhuis voor het IWT echter ook een vermindering van visibiliteit, een minder directe toegankelijkheid en beperkingen in beschikbaarheid van gedeelde vergaderruimtes. De verhuis naar het Ellipsgebouw was ook de aanleiding tot het opruimen van heel wat archieven en de overschakeling naar een minder papier-intensieve omgeving.

3. Hervorming programma voor Vlaamse Innovatie Samenwerkingsverbanden (VIS)

In 2010 werd een vernieuwde aanpak van het VIS-programma doorgevoerd nadat de lopende activiteiten van het programma waren geëvalueerd. De belangrijkste conclusies uit de evaluatie waren dat er een versnippering van middelen optrad en dat het programma eerder gekenmerkt werd door een activiteitsgerichte dan door een outputgerichte aanpak. Rekeninghoudend hiermee werd er voor gekozen om de mogelijkheden voor steun aan collectieve kennisdiffusie en kennisopbouw te integreren tot VIS-trajecten. VIS-trajecten richten zich op concrete en vraaggedreven uitdagingen van een collectie van bedrijven die door middel van innovatie kunnen beantwoord worden. De eerste VIS-trajecten werden eind 2010 goedgekeurd.

4. Innovatiestimulering door de provinciale innovatiecentra

Ook de werking van de provinciale innovatiecentra werd in 2010 doorgelicht. Er werden een aantal aandachtspunten vastgesteld die bij de voorbereiding van de verlenging van de innovatiecentra werden opgenomen in hun geoptimaliseerde taakstelling. Zo bevatten de werkprogramma's van de innovatiecentra die eind 2010 voor de periode 2011-2014 werden goedgekeurd specifieke elementen inzake communicatie, verruiming van het diensten-aanbod, een meer actieve benadering van de bedrijven, versterkte onderlinge samenwerking, nazorg van innovatietrajecten enz. Ook zullen de innovatiecentra in de komende jaren hun focus leggen op die groep bedrijven, die sneller groeien wanneer ze innoveren.

5. Proeftuinen

Het IWT werkte een algemeen kader uit voor de steun aan proeftuinen. Een proeftuin is een gestructureerde omgeving waarin innovatieve technologieën, producten, diensten of concepten kunnen getest worden door een representatieve groep van gebruikers (individuen of organisaties) in hun eigen leef- en werkomgeving. Het doel is om de innovatie bij te sturen en/of te versnellen. De eerste proeftuinen werden opgestart medio 2010 in de ICT-sector. Eind 2010 gaf de Vlaamse Regering aan het IWT de opdracht om een oproep te organiseren voor een proeftuin elektrische voertuigen. Een dergelijke proeftuin voor elektrische voertuigen kan een ecosysteem helpen ontwikkelen dat het voor constructeurs en toeleveranciers interessant maakt ontwikkelingen in Vlaanderen uit te voeren en het kan de aanvaarding van elektrische voertuigen ondersteunen.

6. Beleidsbrief wetenschappelijk onderzoek en innovatie 2010 – 2011

Zoals gebruikelijk werkte het IWT in 2010 mee aan de voorbereiding van de beleidsbrief Innovatie van voogdijminister Lieten. De bijdrage van het IWT situeert zich in het bijzonder in de doelstellingen voor het bevorderen van innoverend ondernemerschap, het versterken en versnellen van het valorisatietraject, het beantwoorden van maatschappelijke uitdagingen via grote projecten, het faciliteren van en sensibiliseren voor innovatie. In 2010 werd, meestal op basis van een analyse of evaluatie, gestart met de voorbereiding van aanpassingen aan een aantal programma's en instrumenten. Deze aanpassingen zullen in 2011 worden beslist en doorgevoerd. In 2010 werd zo gestart met de voorbereiding van een herziening van het kader voor onderzoeksmandaten, het programma voor landbouwonderzoek, de competentiepolen, media-innovatie en de gegroepeerde haalbaarheidsstudies voor bedrijven.

2. Globaal overzicht van de toegekende steun

1. Steunvolume in 2010 en evolutie

Als gevolg van de steunbeslissingen in 2010 gebeuren vastleggingen voor projecten waarvoor de uitbetalingen in 2010 en de volgende jaren zullen plaatsvinden.

Die vastleggingen vallen uiteen in twee delen:

- steun voor projecten binnen de instrumenten waarvoor het IWT verantwoordelijk is voor zowel de selectie van de projecten, als de inhoudelijke en financiële opvolging;
- steun voor de projecten waarvoor de beslissingen genomen worden door de Vlaamse Regering of de voogdijminister, maar waarvoor het IWT meestal ook de initiële evaluatie doet en alleszins de financiële en inhoudelijke opvolging. Hieronder vallen in het bijzonder de grote eenmalige steuntoekenningen zoals voor competentiepolen enz.

Naast de steunmiddelen zijn er de werkmiddelen van het IWT, waarmee de eigen personeels- en werkmiddelen worden gedekt. De middelen zijn hoofdzakelijk afkomstig van de Vlaamse Regering, in mindere mate aangevuld met projectgebonden middelen, vooral afkomstig van de Europese Commissie.

Tabel 1: Evolutie van de vastleggingen in de periode 2006-2010 (in keuro)

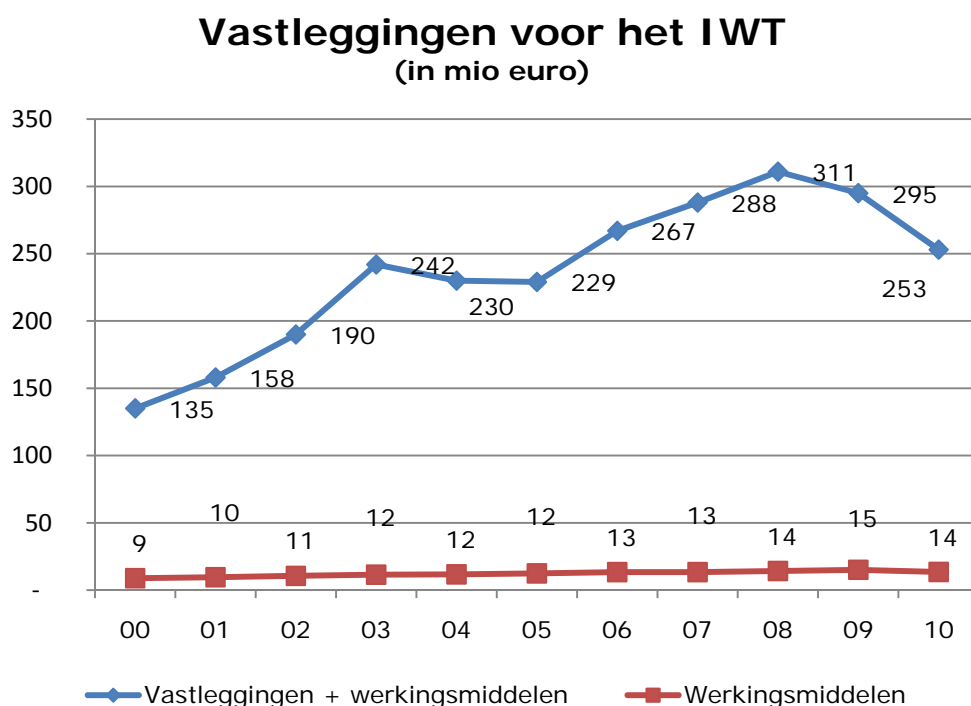
Programma	2006	2007	2008	2009	2010
O&O-bedrijfsprojecten (incl. KMO-programma en achtergestelde leningen)	94.413	106.908	115.686	117.280	104.856
VIS	33.631	26.629	42.378	19.605	18.491
TETRA-fonds	7.000	7.399	8.899	8.899	7.941
Doctoraatsbeurzen voor Strategisch BasisOnderzoek + Baekeland	21.873	23.616	26.809	28.790	30.468
Postdoctorale OnderzoeksMandaten (OZM)	1.690	1.543	2.150	1.896	2.950
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	38.604	38.604	38.604	38.604	34.840
LandbouwOnderzoek (LO)	9.602	9.602	9.602	9.594	8.640
Toegepast BioMedisch onderzoek (TBM)	5.000	5.000	6.000	6.000	5.415
Strategische Onderzoekscentra: opstart	17.278	23.098	-	-	-
Competentiepolen	7.778	15.062	27.903	30.700	-
E-Mediaprojecten	10.923	7.828	4.407	9.606	7.273
Innovatiecentra	-	-	-	-	16.500
Overige initiatieven Vlaamse Regering	5.831	9.403	14.159	9.387	2.362
Subtotaal	253.623	274.692	296.597	280.361	239.736
Werkingsmiddelen IWT	13.402	13.427	14.241	15.067	13.537
Totaal	267.025	288.119	310.838	295.428	253.273

In bovenstaande tabel 1 is de vastgelegde steun opgenomen.

Voor projecten met een belangrijke tussentijdse evaluatie worden de trajecten na de tussentijdse evaluatie soms pas vastgelegd als de evaluatie positief is.

De vastleggingen per kalenderjaar hebben dan betrekking op de projecten beslist in het betreffende jaar en op bijkomende vastleggingen voor projecten na tussentijdse evaluatie voor oudere projecten.

Figuur 2: Globale evolutie van de vastleggingen 2000-2010 (in keuro)

Uit de bovenstaande figuur 2 blijkt duidelijk dat de totale vastleggingen, na de eerder beperkte afname in 2009, in 2010 verder zijn gedaald. Met uitzondering van de vastleggingen voor de doctoraatsbeurzen en de onderzoeksmandaten, is er een besparing op alle lijnen. De grootste daling situeert zich echter op de lijnen voor de initiatieven van de Vlaamse Regering en van de voogdijminister. Met uitzondering van de hernieuwing van de Innovatiecentra, werden in 2010 geen nieuwe grote acties opgestart.

2. Evolutie van het aantal afgehandelde aanvragen

Tabel 3: Aantal afgehandelde steunaanvragen per jaar (evolutie 2002-2010)

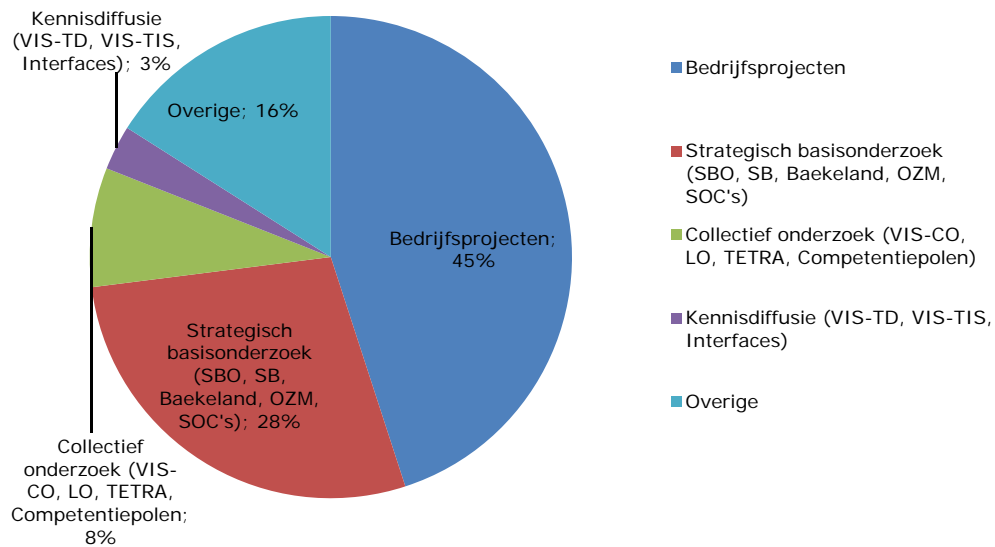
Programma	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
O&O-bedrijfsprojecten (incl. KMO-programma)	426	489	486	471	460	461	479	611	577
VIS en universitaire interfacediensten	122	105	105	72	88	136	135	86	122
TETRA-fonds	69	78	65	62	98	83	63	56	89
Doctoraatsbeurzen *	703	857	727	716	717	699	575	708	890
OnderzoeksMandaten	26	38	53	71	40	39	43	52	100
Strategisch BasisOnderzoek	66	182	65	51	52	43	80	88	81
LandbouwOnderzoek	50	69	73	84	84	63	39	43	38
Initiatieven van de Vlaamse Regering + E-Mediaprojecten	16	16	19	24	24	15	15	11	16
Toegepast BioMedisch onderzoek	0	0	0	0	23	54	47	33	43
Baekeland-mandaten	0	0	0	0	0	0	0	69	51
Innovatief Aanbesteden	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Diversen	0	0	10	13	31	33	0	13	0
Totaal	1.478	1.834	1.603	1.564	1.617	1.626	1.476	1.771	2.008

* Vanaf 2009 worden de tweede termijn aanvragen niet meer voor een college gebracht.

In 2010 behandelde het IWT voor de eerste maal meer dan 2.000 aanvragen. De belangrijkste groei zit in de doctoraatsbeurzen, maar ook als daar abstractie van wordt gemaakt, is er een duidelijke stijging.

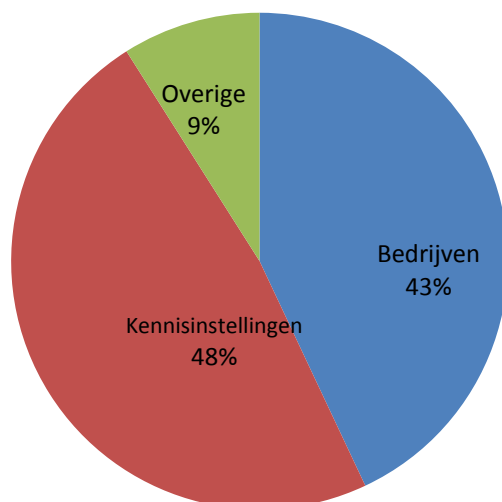
3. Steunverlening over de actoren en over de verschillende activiteiten

Figuur 4: Verdeling van de steun naar aard van de projectactiviteiten

De verdeling van de nieuw toegekende steun vertoont een verdere lichte groei voor het strategisch basisonderzoek en een relatieve vermindering van de middelen voor collectief onderzoek en kennisdiffusie.

Figuur 5: Verdeling van de steun over de verschillende actoren (naar uitvoerder)

Wanneer de totale steun toegekend door het IWT in 2010 wordt toegewezen aan de organisatie, die de gesteunde activiteiten uitvoert, wordt de bovenstaande verdeling bekomen.

Hierbij dient nog opgemerkt te worden dat voor de onderzoeksinstituten in de bedrijfsprojecten de bedrijven ook instaan voor het niet-gesubsidieerde deel van de kosten.

Steun aan O&O-projecten van Vlaamse bedrijven

1. Inleiding

De steun aan bedrijven betreft subsidies aan onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten waarvan bedrijven de begunstigden zijn. Het zijn horizontale en permanente steunregelingen. Het gros van de steun gaat naar O&O-bedrijfsprojecten ingediend door individuele bedrijven. Sinds enkele jaren worden binnen dezelfde regeling ook de projecten van coöperatief onderzoek in samenwerking met een onderzoeksinstituting (ICON-projecten, Interdisciplinair Coöperatief ONderzoek) gesteund.

Verder wordt deze regeling ingezet voor de deelname aan internationale samenwerkingen binnen EUREKA, de ERANET projecten of de JTI's (Joint Technology Initiatives) en andere instrumenten opgezet door de Europese Commissie. Specifiek voor kmo's is er het KMO-programma.

Tenslotte zijn er sinds 2008 de O&O-haalbaarheidsstudies.

2. O&O-bedrijfsprojecten

Met het programma O&O-bedrijfsprojecten geeft het IWT directe steun aan bedrijven voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten met focus op innovatieve oplossingen.

O&O-bedrijfsprojecten behoren dus tot het gericht onderzoek.

De belangrijkste begunstigden zijn één of meer rechtstreeks betrokken bedrijven.

De projecten moeten leiden tot nieuwe kennis, die praktisch kan toegepast worden en zo bijdraagt tot economische en eventueel ruimere maatschappelijke toegevoegde waarde in Vlaanderen.

Kenmerken van de O&O-bedrijfsprojecten zijn:

- Ze staan open voor alle bedrijven met (toekomstige) activiteiten in het Vlaams Gewest, die op termijn in Vlaanderen voldoende toegevoegde waarde zullen creëren door toepassing van de resultaten van het project.
- De beoogde innovatie kan zowel technologisch als niet-technologisch van aard zijn. Alle O&O-activiteiten die de kennisverwerving voor de innovatie ondersteunen, komen in aanmerking voor steun.
- Alle kennis- en toepassingsdomeinen komen aan bod, met uitzondering van militaire toepassingen.
- De regeling is permanent open voor het indienen van aanvragen. Doelstelling is de doorlooptijd tot een beslissing over de steun zo kort mogelijk te houden.
- De behandeling van de projecten verloopt interactief. De aanvrager gaat in gesprek met adviseurs van het IWT en krijgt eventueel de kans om zijn aanvraag bij te schaven.

De steun aan O&O-bedrijfsprojecten wordt uitgekeerd onder de vorm van een subsidie, waarbij het steunpercentage ligt tussen 25 % en 80 % van de aanvaardbare kosten, afhankelijk van de aard van het werk (onderzoek of ontwikkeling), het type bedrijf (kmo of niet), het al dan niet samenwerken en het al dan niet voldoen aan specifieke beleidsprioriteiten.

Onder de regeling voor de O&O-bedrijfsprojecten vallen ook de projecten van internationale samenwerking en de ICON-projecten, waarbij intens wordt samengewerkt met onderzoekscentra.

Meer uitleg staat verder in dit katern onder punten 5. en 6. alsook in het katern rond 'internationale samenwerking'.

In 2010 werden geen ingrijpende veranderingen doorgevoerd aan de O&O-bedrijfsprojecten. De belangrijkste kengetallen zijn:

Tabel 6: Overzicht van alle ingediende en behandelde aanvragen (excl. KMO-programma en O&O-haalbaarheidstudies)

aantal aanvragen in behandeling eind 2009	51
aantal aanvragen ingediend in 2010	167
behandeld in 2010	176
<i>waarvan positief beoordeeld</i>	119
<i>waarvan negatief beoordeeld</i>	34
<i>waarvan onontvankelijk of teruggetrokken</i>	23
aantal aanvragen in behandeling eind 2010	41

Globaal werden minder aanvragen ingediend in 2010 dan in 2009 (192). Het aantal behandelde aanvragen en het aantal aanvragen nog in behandeling op het einde van 2010 daalden eveneens.

De wachtlijn voor O&O-bedrijfsprojecten bleef beperkt tot drie projecten, waarvan er in december alsnog twee werden gesteund.

Tabel 7: Overzicht van de gesteunde O&O-bedrijfsprojecten (excl. KMO-programma en O&O-haalbaarheidstudies)

aantal gesteunde projecten	119
aanvaarde begroting	229.516 keuro
aantal mensmaanden op het project	18.818 mm
toegekende steun	91.127 keuro
gemiddelde toegekende steun per project	518 keuro
gemiddeld steunpercentage	40 %

In vergelijking met 2009, is de toegekende steun substantieel verminderd, wat ook overeenkomt met de verlaging van de beschikbare middelen. Het toegekende steunbedrag is opnieuw op het niveau van de jaren 2006 tot 2008. Van de toegekende steun werd in 2010 reeds 64 miljoen euro vastgelegd. De overige steun zal pas vastgelegd worden na een positieve tussentijdse evaluatie van de projecten. In 2010 werd anderzijds alvast 15 miljoen euro vastgelegd voor projecten waarvan na tussentijdse evaluatie de verderzetting werd goedgekeurd.

3. KMO-programma

Met het KMO-programma biedt het IWT kmo's directe financiële steun voor KMO-haalbaarheidsstudies en KMO-innovatieprojecten gericht op de ontwikkeling van innovatieve producten, processen, diensten of concepten.

Een **KMO-haalbaarheidsstudie** is gericht op het verwerven van kennis en beter onderbouwde inzichten over de mogelijkheden en haalbaarheid van een innovatie en het daaropvolgende innovatietraject. **Innovatie** is daarbij te interpreteren als **een vernieuwing voor de kmo met een duidelijke impact op de bedrijfsactiviteiten**. Alle kennisverwervende activiteiten die substantieel bijdragen tot de definitie van het innovatietraject komen in aanmerking voor steun. De kmo kan zelfstandig zorgen voor de kennisontwikkeling - al dan niet met aanwerving van benodigde competenties - of in samenwerking met onderzoeksinstituten, andere bedrijven of onderaannemers. Een specifieke vorm van KMO-haalbaarheidsstudies zijn de **startersstudies**. Hierin kunnen startende en jonge ondernemingen éénmalig een studie uitvoeren met als hoofddoelstelling een globaal ondernemingsplan en businessmodel uit te werken rond de innovatie waarrond men nieuwe bedrijfsactiviteiten wil ontplooiën.

KMO-innovatieprojecten dragen bij tot het realiseren van een innovatie. Dit kan zowel de ontwikkeling van een volledig nieuw of een beduidend vernieuwd (verbeterd) product, proces, dienst of concept omvatten. Daarnaast vereist de beoogde innovatie in KMO-innovatieprojecten dat de onderneming nieuwe kennis - technologische en/of niet-technologisch - ontwikkelt, vergaart of creatief en intelligent toepast.

Een KMO-innovatieproject kan het logische vervolg zijn op een KMO-haalbaarheidsstudie. Er is evenwel geen enkele verplichting om eerst een haalbaarheidsstudie uit te voeren.

Ook kan een KMO met een gesteund O&O-bedrijfsproject, KMO-haalbaarheidsstudie of KMO-innovatieproject bij het IWT terecht voor een **aanvullende subsidie voor het nemen van intellectuele eigendomsrechten**, gericht op de bescherming van de projectresultaten.

Eind 2010 werd beslist om niet meer te voorzien in aanvullende financiering onder de vorm van achtergestelde leningen bij KMO-haalbaarheidsstudies. Verder kende het KMO-programma geen belangrijke wijzigingen in 2010.

Tabel 8: Overzicht van alle ingediende en behandelde aanvragen in het KMO-programma

	KMO-innovatie- projecten	KMO- haalbaarheids- studies	Aanvullende IE-subsidie
aantal aanvragen in behandeling eind 2009	62	47	5
aantal aanvragen ingediend in 2010	181	129	22
behandeld in 2010	214	147	25
waarvan positief beoordeeld	134	96	18
waarvan negatief beoordeeld	55	34	4
waarvan onontvankelijk of teruggetrokken	25	17	3
aantal aanvragen in behandeling eind 2010	29	29	2

Met 332 aanvragen (tegenover 406 aanvragen in 2009) kende het kmo-programma een terugval in 2010. Het voorafgaande jaar 2009 was dan ook een uitzonderlijk jaar, waarin een nooit eerder gezien hoog aantal kmo-aanvragen werd ingediend. In gevraagde steun is met 33,8 mln euro de terugval minder expliciet (36,7 mln euro in 2009). Oorzaak hiervan is dat de afname van het aantal aanvragen vooral te vinden is bij de KMO-haalbaarheidsstudies (168 aanvragen in 2009) waar de steun kleiner is.

Tabel 9: Overzicht van de gesteunde projecten in het KMO-programma

	KMO-innovatie- projecten	KMO- haalbaarheids- studies	Aanvullende IE-subsidie
aantal gesteunde projecten	134	96	18
aanvaarde begroting	43.724 keuro	6.477 keuro	279 keuro
aantal mensmaanden op het project	4.799 mm	754 mm	nvt
toegekende steun	18.652 keuro	4.014 keuro	121 keuro
gemiddeld steunpercentage	43 %	* 62 %	43 %

* incl. de toegekende achtergestelde leningen, anders bedraagt het steunpercentage voor kmo's 50 %

Van de aangevraagde studies waren er in 2010 56 startersstudies, waarvan er 36 werden goedgekeurd voor een totaal bedrag van 2.234 keuro steun. De terugval in aantal aanvragen had geen impact op de toegekende steun, die zelfs licht hoger is dan in 2009 (22 mln euro). Dit is te verklaren door het feit dat verhoudingsgewijze in 2010 meer innovatieprojecten (met hogere steunvolumes) werden goedgekeurd dan het jaar voordien.

In de vermelde steuncijfers zijn de achtergestelde leningen die aan KMO-innovatieprojecten toegekend worden vanuit de PMV (ParticipatieMaatschappij Vlaanderen) niet inbegrepen. De achtergestelde leningen die het IWT in 2010 nog toekende bij de KMO-haalbaarheidsstudies zijn wel inbegrepen. In 2010 werd aan 20 KMO-haalbaarheidsstudies een bijkomende achtergestelde lening toegekend voor een totaal bedrag van 784.733 euro.

Het aantal gesteunde projecten in verhouding tot het aantal besliste projecten daalde enigszins. Indien men de IE-subsidie niet meerekent, bedraagt deze verhouding 73 % (in 2009 was dit 77 %, in 2008: 80 % en in 2007: 78 %).

Voor de KMO-innovatieprojecten die een minder positieve evaluatie kregen, werd ook in 2010 een wachtlijn gehanteerd. Zes KMO-innovatieprojecten kwamen op de wachtlijn terecht, waarvan er één in december toch steun kreeg.

De in 2010 ingediende aanvragen waren verdeeld over 279 individuele KMO-aanvragers. Daarvan kunnen er 124 als nieuwe klant bestempeld worden: bedrijven die voor de allereerste keer steun voor innovatie aanvroegen bij het IWT. Ongeveer **45 %** van de aanvragende bedrijven in het KMO-programma zijn dus **nieuwe klanten**, een cijfer vergelijkbaar met de jaren voordien.

4. O&O-haalbaardsstudies

Vooraleer grote bedrijven een volledig onderzoeks- en ontwikkelingsproject uitvoeren voor een sterk vernieuwend idee - met grote onzekerheden en risico's - kunnen ze opteren voor een haalbaarheidsstudie. Bij het begin van een innovatietraject gaat die de haalbaarheid en relevantie van investeringen in onderzoek en ontwikkeling na. Het IWT ondersteunt deze studies.

Een bedrijf kan een individuele haalbaarheidsstudie indienen of opteren voor een gegroepeerde aanvraag.

Tabel 10: Overzicht van alle ingediende en behandelde aanvragen voor O&O-haalbaarheidsstudies

	Individuele haalbaarheidsstudies	Gegroepeerde haalbaarheidsstudies
aantal aanvragen in behandeling eind 2009	5	2
aantal aanvragen ingediend in 2010	7	8
behandeld in 2010	11	8
waarvan positief beoordeeld	9	7
waarvan negatief beoordeeld	0	1
waarvan onontvankelijk of teruggetrokken	2	0
aantal aanvragen in behandeling eind 2010	1	2

Tabel 11: Overzicht van de gesteunde O&O-haalbaarheidstudies

	Individuele haalbaarheidsstudies	Gegroepeerde haalbaarheidsstudies
aantal gesteunde projecten	9	7
aanvaarde begroting	930 keuro	8.410 keuro
aantal mensmaanden op het project	79 mm	900 mm
toegekende steun	392 keuro	3.448 keuro
gemiddeld steunpercentage	42 %	41 %

Het instrument van de O&O-haalbaarheidsstudies kende in 2010 zijn tweede volledig werkjaar. Ten behoeve van de raad van bestuur werd een beknopte doorlichting gemaakt.

Mede op basis daarvan besliste de raad van bestuur eind december 2010 om in 2011 de gegroepeerde haalbaarheidsstudies te behandelen in een oproep en de modaliteiten voor de uitvoering bij te stellen. Voor de individuele haalbaarheidsstudies verandert er niets.

5. Samenwerking binnen O&O-bedrijfsprojecten

O&O-bedrijfsprojecten bieden ruime mogelijkheden voor samenwerken tussen bedrijven onderling en tussen bedrijven en onderzoeksinstituten. Naast de internationale samenwerking, die verder afzonderlijk wordt behandeld, kan deze samenwerking verschillende vormen aannemen:

- Een onderzoeksinstituut of een bedrijf kan als onderaannemer optreden binnen een O&O-bedrijfsproject. Deze partner wordt niet rechtstreeks gefinancierd, maar zijn kosten zijn wel aanvaardbare kosten in hoofde van de begunstigde.
- Bedrijven kunnen samenwerken als begunstigten in een project.
- Bedrijven kunnen samenwerken met onderzoeksinstituten in zogenaamde ICON-projecten. Dit zijn coöperatieve projecten waarin meerdere bedrijven samenwerken met één of meerdere onderzoeksgroepen ingebed in specifieke onderzoeksorganisaties. De kosten van de onderzoeksgroepen worden gedragen door de onderzoeksorganisatie en de bedrijven worden gesubsidieerd door het IWT. Het IWT voert voor deze ICON-projecten ook de evaluatie uit ten dienste van de onderzoeksorganisatie, die de oproep lanceert en de projecten ook verder opvolgt.

Ter illustratie kan vermeld worden dat in meer dan 2/3 van de O&O-bedrijfsprojecten formeel met een onderzoeks- of bedrijfspartner wordt samengewerkt.

Voor ICON-projecten werden in 2010 drie oproepen georganiseerd, respectievelijk met het Interdisciplinair Instituut voor Breedbandtechnologie (IBBT), met het Strategisch Initiatief Materialen (SIM) en met het Milieu-en Energietechnologieprogramma (MIP).

Tabel 12: Overzicht van de steun aan ICON-projecten toegezegd in 2010

	Aantal gesteunde projecten	Toegezegde steun door IWT (keuro)	Aantal door IWT gesteunde bedrijven (keuro)
IBBT	7	3.508	17
SIM	* 2	** 795	4
MIP2	5	707	11

* daarnaast werden drie projecten principieel goedgekeurd, te bevestigen na evaluatie in 2011

** dit betreft enkel de twee definitief goedgekeurde projecten;

drie projecten van SIM die pas starten in de loop van 2011, worden in 2011 definitief beoordeeld

6. Internationale samenwerking binnen O&O-bedrijfsprojecten en KM0-projecten

Internationale samenwerking is een belangrijk gegeven voor bedrijven.

Binnen de O&O-bedrijfssteun kan dit op verschillende manieren gebeuren:

- Een buitenlandse onderzoekspartner of een buitenlands bedrijf kan als een onderaannemer worden opgenomen in het budget. Deze onderaannemer wordt dus niet rechtstreeks gefinancierd, maar de kosten kunnen wel als aanvaardbare kosten worden opgevoerd door de Vlaamse begunstigten. Voor onderzoeksorganisaties zijn er in principe geen beperkingen. De kosten van buitenlandse bedrijven zijn enkel steunbaar als die bedrijven geen eigen valorisatie-rationale ontwikkelen.
- Vlaamse bedrijven kunnen altijd ad hoc samenwerken met buitenlandse bedrijven. Hun kosten komen evenwel niet in aanmerking voor IWT-steun.
- Via EUREKA en de samenwerkingsprojecten van de Europese Commissie wordt een meer structurele internationale samenwerking opgezet waarbij bedrijven en onderzoeksorganisaties uit verschillende landen kunnen samenwerken in grensoverschrijdende projecten, met financiering door de betrokken landen en in sommige gevallen cofinanciering vanuit de Commissie.

Zoals de voorgaande jaren, was het IWT erg actief in de internationale netwerken en werden binnen de O&O-bedrijfsprojecten en het KMO-programma projecten gesteund in verschillende programma's.

Het *AAL joint programme* is een gezamenlijk onderzoeksprogramma dat wordt gefinancierd vanuit de lokale steunprogramma's van 20 lidstaten van de Europese Unie en drie geassocieerde landen, aangevuld met steun vanuit de Europese Commissie. Het programma steunt specifiek onderzoeksprojecten die gericht zijn op het verbeteren van de levenskwaliteit van oudere mensen en dit door middel van het gebruik van informatie- en communicatietechnologie (ICT). In 2010 werden hierin geen projecten gesteund.

Eurostars is een Europees innovatieprogramma dat werd opgezet door EUREKA in samenwerking met de Europese Commissie. De doelgroep voor Eurostars zijn O&O-uitvoerende kmo's. Eurostars gaat uit van het *bottom-up* principe: kmo's aan het stuur, kleine consortia, en marktgeoriënteerde projecten in thema's die de kmo's zelf bepalen. In 2010 werd één O&O-bedrijfsproject gesteund.

EUREKA is een in 1985 gestart intergouvernamenteel initiatief ter bevordering van de competitiviteit van de Europese industrie via innovatie. EUREKA ontplooit hiertoe activiteiten die internationale projectmatige samenwerking bij marktgericht industrieel Onderzoek & Ontwikkeling (O&O) moeten stimuleren en vergemakkelijken. Het EUREKA netwerk omvat 38 landen en de Europese Unie. Het netwerk heeft geen eigen middelen voor projectfinanciering, maar speelt een katalyserende rol door de projectvoorstellen aan een internationale kwaliteitscontrole te onderwerpen en aan de geschikt bevonden projecten het internationaal erkend EUREKA-label toe te kennen. Wanneer de projectpartners overheidsfinanciering beogen, dan kunnen zij terecht bij de eigen nationale of regionale overheden, dit echter op basis van de aldaar in voege zijnde programma's en procedures. In de *bottom-up* aanpak van EUREKA werden in 2010 drie O&O-bedrijfsprojecten gesteund.

ITEA 2 (Information Technology for European Advancement 2) is een EUREKA-cluster die zich toespitst op het ondersteunen en stimuleren van competentie in de ontwikkeling van software-intensieve systemen. Het ITEA-Programma werd voorgesteld door tien leidende bedrijven voor wie softwaretechnologie een kerncompetentie is bij het ontwikkelen van nieuwe producten. ITEA 2 is de opvolger van ITEA. In 2010 werden twee projecten gesteund, waarvan één op PIM (Programma Innovatieve Media) werd gefinancierd.

Er werden geen projecten gesteund in de EUREKA-clusters CATRENE, CELTIC en EURIPIDES waarin het IWT eveneens participeert.

Het IWT participeerde in 2010 aan verschillende ERA-NET-projecten. In de ERA-NET-projecten Manunet, ERA-MNT, Eurotransbio en EraSME werden in 2010 geen O&O-bedrijfsprojecten gesteund. In ERA-IB en MATERA werden telkens twee projecten gesteund.

ERA-IB is een ERA-NET dat zich toelegt op de industriële biotechnologie. Het IWT heeft deelgenomen aan de tweede oproep van dit ERA-NET waarbij samenwerking tussen Vlaamse bedrijven en partners uit acht andere landen/regio's gestimuleerd werden.

MATERA, één van de ERA-NET-projecten waaraan het IWT deelneemt, is een netwerk van nationale en regionale ondersteuningsprogramma's voor materiaalwetenschappen en engineering, met als doelstelling de samenwerking en coördinatie tussen de onderzoeksprogramma's in Europa te vergroten. Dertien regio's van Europa zijn in MATERA vertegenwoordigd.

Het ERA-NET EraSME richt zich op kmo's die grotendeels beroep doen op kennisinstellingen voor hun onderzoeksactiviteiten. De projecten in EraSME dienen dan ook om technologie-transfer mogelijk te maken vanuit deze kennisinstellingen naar de kmo of voor het uitvoeren van een prototypeproject in samenwerking tussen kmo's en een kennisinstelling.

Tabel 13: Overzicht van de O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten opgenomen in internationale samenwerking

	Aantal projecten	Toegekende steun (IWT-budget) (keuro)	Aantal betrokken Vlaamse partners (keuro)
EUREKA-projecten			
<i>O&O-bedrijfsprojecten bottom-up</i>	3	1.444	5
<i>projecten in de cluster ITEA 2</i>	* 2	2.180	6
Joint Technology Initiatives			
<i>projecten in JTI ENIAC</i>	3	1.869	4
<i>projecten in JTI ARTEMIS</i>	4	2.528	7
ERA-NET-projecten			
<i>projecten in ERA-IB</i>	2	893	5
<i>projecten in MATERA</i>	2	342	4
<i>projecten in EraSME</i>	2	198	
Eurostars (art.183)	1	358	2

* één project is budgettair vastgelegd op het PIM-programma

De cofinanciering via de Europese fondsen voor ENIAC, ARTEMIS en Eurostars bedraagt ruim twee miljoen euro.

Het IWT besliste in 2010 tevens om deel te nemen in de ERA-NET-projecten Electromobility en ECO-INNOVERA.

7. Projecten met specifieke beleidsrelevanti e en extra steun

Naast de voordelen qua procedure in het KMO-programma genieten de kmo's van een hoger steunpercentage. Voor kleine ondernemingen (tot 50 werknemers) is dat 20 % extra, voor middelgrote ondernemingen 10 %.

Alle kmo's in het KMO-programma genieten vanzelfsprekend van die steun.

Als het berekende steunpercentage voor een project minder dan 25 % bedraagt, dan wordt het opgehoogd tot 25 %. Deze zogenaamde overgangssteun werd in 2010 toegekend aan 15 ontwikkelingsprojecten van grote bedrijven.

Verder wordt 10 % extra steun toegekend voor projecten die tegemoet komen aan een beleidsprioriteit. In 2010 kwamen daarvoor vijf thema's in aanmerking, dezelfde als de voorgaande jaren.

Tabel 14: Extra steun voor O&O-bedrijfsprojecten met beleidsprioriteit

	Aantal projecten	Totale steunbedrag (keuro)
DTO (duurzame technologische ontwikkeling)	35	21.450
Lucht- en ruimtevaart	0	0
Automobielsector	8	5.538
Samenwerking met onderzoekscentra	31	25.538
AAL (Ambient Assisted Living)	0	0

Met het totale steunbedrag wordt hier de totale steun voor het project bedoeld, zowel de basissteun als de extra steun wegens de beleidsprioriteit.

8. Voorbesprekingen

Het infoloket van het IWT coördineert de vragen die gesteld worden met betrekking tot de steunmaatregelen van het IWT, meer specifiek deze die bedoeld zijn voor een breed industrieel spectrum, nl. het KMO-programma en de O&O-bedrijfssubsidies (waarvan de belangrijkste vragen gebundeld worden en te vinden zijn op de website onder de FAQ's).

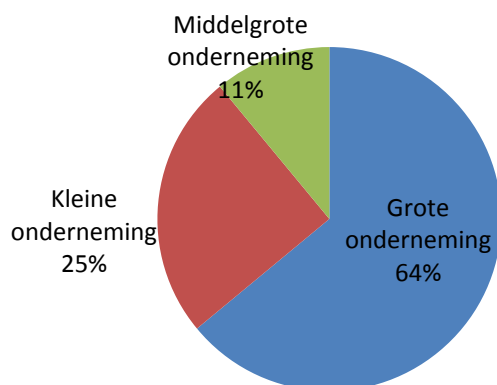
Het infoloket organiseert ook voorbesprekingen ten behoeve van potentiële steunaanvragers. Bij de voorbesprekingen worden door een adviseur van het IWT aan een potentiële aanvrager van een projectvoorstel, nadere toelichtingen gegeven over de procedurele aspecten van een aanvraag en de behandelingsprocedure. Er kan van gedachten gewisseld worden over de inhoud van een naderhand op te stellen projectvoorstel, over het best passende IWT-projecttype, over samenwerking met externe kenniscentra, enz. Deze voorbesprekingen zijn steeds vrijblijvend en engageren noch het IWT noch de aanvrager.

In 2010 gingen er 188 voorbesprekingen bij het IWT door.

9. Statistisch deel

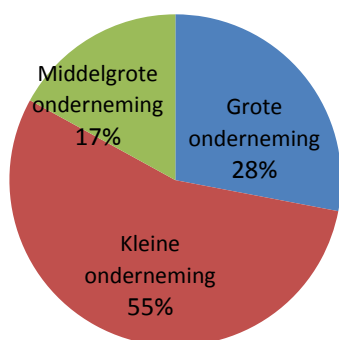
In 2010 werd 72 % van de behandelde projecten ingediend door kmo's en 28 % door grote bedrijven. Dit is hetzelfde aandeel als de vorige jaren.

Figuur 15: Aandeel van de bedrijfssteun voor kmo's en grote bedrijven

Als de steun wordt toegewezen aan de hoofdaanvrager, bedroeg het aandeel in de steun 36 % voor de kmo's en 64 % voor de grote ondernemingen. Ook hier wordt de gebruikelijke verdeling van grosso modo 1/3 van de steun voor kmo's en 2/3 van de steun voor grote bedrijven gerespecteerd.

Figuur 16: Aandeel in het aantal bedrijfsprojecten over kmo's en grote bedrijven

Steun aan strategisch onderzoek

1. Inleiding

Naast de steun aan projecten geïnitieerd door de bedrijven, heeft het IWT een aantal steunmaatregelen die eerder gericht zijn op het verhogen van kennis tot ondersteuning van innovatie. Dit omvat subsidies voor projecten, grotendeels uitgevoerd door kennisinstellingen, en mandaten voor individuele vorsers.

Het programma Strategisch BasisOnderzoek (SBO) voorziet steun voor onderzoeksprojecten die vernieuwend en risicovol zijn maar een vooruitzicht bieden voor economische of maatschappelijke toepassingen op termijn. In 2010 werd in de projectselectie meer aandacht geschonken aan samenwerking tussen kennisinstellingen en bedrijven in de fase van projectuitvoering en werd via de beleidslijn voor gebruik van resultaten ook de samenwerking in de valorisatiefase verduidelijkt. Dit vormt de derde stap in een aanpassing die opgestart werd na een effectmeting in 2007 en verliep in drie stappen met implementatie in 2008, 2009 en 2010. In de eerste stap lag de nadruk op de doelmatigheid van de selectie in functie van de algemene doelstellingen en in de tweede stap op het versterken van de samenwerking tussen kennisinstellingen en bedrijven in de fase van projectgenese voorafgaand aan de indiening.

Het programma Toegepast BioMedisch onderzoek met een primair Maatschappelijke Finaliteit (TBM) richt zich naar biomedisch onderzoek dat zich reeds ver in het traject van ontdekking naar toepassing bevindt met een uitgesproken maatschappelijke maar slechts een beperkte of onbestaande industriële toepasbaarheid. Dit programma staat open voor alle non-profit onderzoeksorganisaties.

Via de doctoraatsbeurzen wordt persoonsgebonden steun geboden aan doctoraatstudenten. In 2009 werd het stelsel gewijzigd. Hierbij zijn diplomabeperkingen naar discipline afgeschaft en worden de beurzen toegespitst op uitvoering van strategisch basisonderzoek, namelijk vernieuwend en doctoraatswaardig onderzoek dat in geval van succes op termijn aanleiding kan geven tot toepassingen. In 2010 werden de kandidaten voor de tweede maal op deze basis geëvalueerd en werden de criteria voor selectie bijgesteld in functie van de ervaringen opgedaan in de vorige oproep.

De Baekeland-mandaten voorzien eveneens steun aan doctoraatsstudenten, maar zijn gericht op een nauwe samenwerking met een individueel bedrijf. Bij deze mandaten is steeds een bedrijf betrokken dat instaat voor cofinanciering en verantwoordelijk is voor de strategische oriëntatie van het project naar valorisatie.

Het stelsel van de onderzoeksmandaten voorziet persoonsgebonden steun voor gevorderde onderzoekers verbonden aan een kennisinstelling. Het stelsel bleef inhoudelijk ongewijzigd in 2010.

De aanpassing van het evaluatieproces, opgestart in 2009, werd afgewerkt in 2010. Dit omvat evaluatie in oproepen, jury's gecombineerd met Baekeland-mandaten en afstemming van de selectiecriteria met Baekeland-mandaten.

2. Strategisch BasisOnderzoek (SBO)

Het doel van het programma strategisch basisonderzoek is bij te dragen tot nieuwe ideeën en concepten, die de basis kunnen vormen voor een nieuwe generatie producten, processen of diensten.

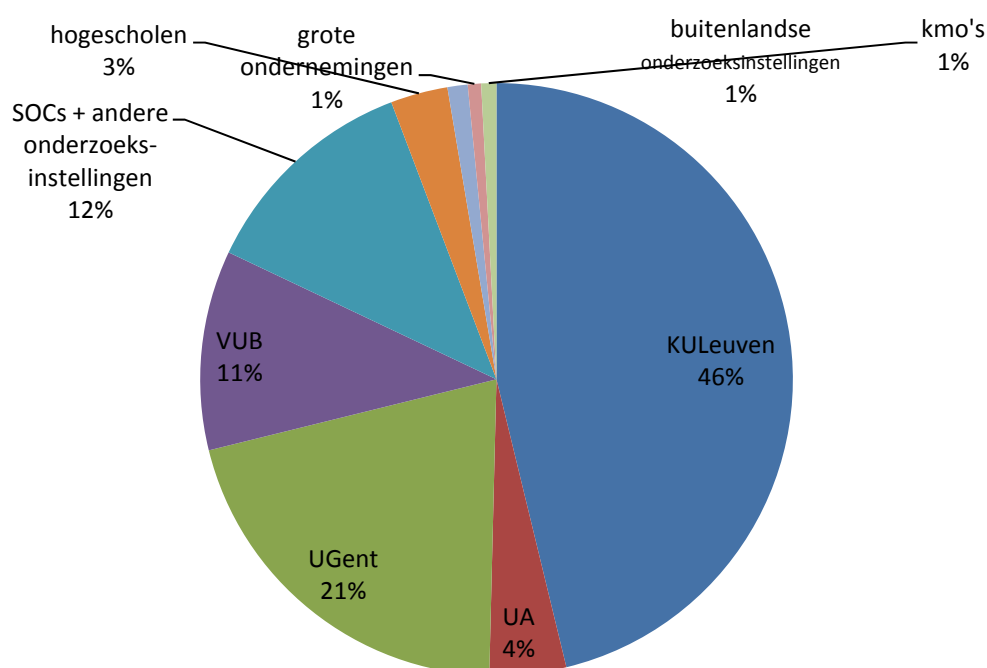
Strategisch BasisOnderzoek omvat enerzijds een economisch programmadeel, waarbij het einddoel economische valorisatie is. De resultaten hiervan worden overgedragen aan bedrijven. Anderzijds omvat het ook een maatschappelijk programmadeel, waarbij het einddoel maatschappelijk gebruik is; de resultaten worden overgedragen aan maatschappelijke gebruikers.

Het vastleggingskrediet voor de SBO-budgetlijn in 2010 bedroeg 34,840 miljoen euro. De raad van bestuur heeft op 22 april 2010 beslist om een steunbedrag van 439.116 euro toe te kennen voor het SBO-MATERA+ projectvoorstel in het kader van de ERANET-MATERA+ oproep van 2009. Aansluitend heeft de raad van bestuur op 15 juli 2010 beslist om voor de SBO oproep 2009-2010 steun toe te kennen aan de negen meest gunstig gerangschikte SBO-projectvoorstellen binnen het economisch finaliteitsdeel van het SBO-programma en aan de vijf meest gunstig gerangschikte SBO-projectvoorstellen en de drie meest gunstig gerangschikte SBO-voortrajecten binnen het maatschappelijk finaliteitsdeel van het SBO-programma.

Tabel 17: SBO-budgetlijn 2010

	Aantal ingediende projectvoorstellen en voortrajecten	Globaal aangevraagde steun (in euro)	Aantal gesteunde projecten binnen voorhanden budget	Globaal toegekende steun (in euro)
Economisch programmadeel	33 projecten	90.038.450	9 projecten	23.364.262
Maatschappelijk programmadeel	17 projecten	47.001.873	5 projecten	11.660.593
	31 voortrajecten		3 voortrajecten	
Totaal	48 projecten en 31 voortrajecten	137.040.323	14 projecten 3 voortrajecten	35.024.855

Figuur 18: SBO oproep 2009-2010 - Verdeling over deelnemende organisaties

De belangrijkste vernieuwing met impact op het SBO-kanaal in 2010 is verduidelijking omtrent het gebruik en de valorisatie van resultaten van door het IWT-gesteunde projecten. Dit document bevat tevens de krachtlijnen die specifiek van toepassing zijn voor het SBO-programma en is bedoeld als een 'levend document' dat in de toekomst verder kan aangevuld en aangepast worden. De cruciale bekommernis van het IWT blijft het verder versterken van de economische of maatschappelijke valorisatiegerichtheid van de SBO-projecten en van de betekenisvolle interacties tussen de academische onderzoekers en de bedrijven en de betrokken maatschappelijke organisaties uit het veld. Om hiertoe bij te dragen werden in 2010 de sensibiliseringsinspanningen verder versterkt met de primaire bedoeling om vroegtijdige betekenisvolle twee-richtingsinteracties te stimuleren tussen onderzoekers en bedrijven of maatschappelijke actoren vanaf de initiële uitwerking van een projectvoorstel.

Naast verkennende gesprekken met onderzoekers en uiteenzettingen bij onderzoeksorganisaties organiseert het IWT op regelmatige basis ook praktijkseminaries waarin telkens een aantal projectleiders van lopende of afgeronde projecten een uiteenzetting houden over hun operationele praktische ervaringen bij de interactie met begeleidingsgroepen en de uitwerking van de valorisatietrajecten van de SBO-projectresultaten. Aan bod komen specifieke vragen zoals: Hoe behouden we een betekenisvolle interactie-dynamiek met de gebruikerscommissie tijdens de uitvoering van het project? Hoe detecteren we opportuniteiten voor kennisbenutting en vervolg-O&O-trajecten samen met één of enkele gebruikers? Hoe gaan we om met eventuele valorisatie barrières, knelpunten en conflicten?

3. Toegepast Biomedisch Onderzoek met een primair Maatschappelijke finaliteit (TBM)

Het TBM-programma richt zich op een niche in het biomedisch onderzoek: het vergevorderd toepassingsgedreven onderzoek met een uitgesproken maatschappelijke toepasbaarheid, maar met slechts een beperkt potentieel voor de industrie. Mogelijke oorzaken voor de beperkte industriële interesse zijn moeilijke octrooieerbaarheid, kleine patiëntenpopulaties of patiëntspecifieke behandelingen die geen gestandaardiseerde producten toelaten.

De financieringsmogelijkheden voor dit type onderzoek zijn zeer beperkt: de industrie is niet geïnteresseerd en de overheidssubsidiekanalen zijn voornamelijk gericht op enerzijds fundamenteel & basisonderzoek, anderzijds op toegepast onderzoek met industriële finaliteit. Hierdoor geraken potentiële nieuwe behandelingen of diagnostica niet tot bij de patiënt. Het TBM-programma wil op lange termijn bijdragen tot de implementatie van nieuwe therapieën en diagnostie technieken en beoogt zo een verbetering van het welzijn van patiënten en van de Vlaamse volksgezondheid.

Het programma staat open voor alle Vlaamse non-profit O&O actoren (universiteiten, ziekenhuizen, hogescholen, onderzoeksinstituten). Gezien de focus van het programma is het evenwel een vereiste dat er in een consortium van aanvragers minstens één Vlaams ziekenhuis opgenomen is. Het steunpercentage bedraagt 100 %.

Voor de TBM oproep 2009-2010 was een totaal budget van 5,7 miljoen euro beschikbaar. In totaal werden 45 TBM-projectvoorstellen ingediend, voor een totale begroting van circa 27 miljoen euro. Finaal werden negen projecten positief beslist. In onderstaande tabel 19 worden de resultaten weergegeven (per entiteit).

Tabel 19: Resultaten per entiteit

Hoofdaanvrager	Ingediend	Gesteund
Groep T	1	0
Katholieke Hogeschool Kempen	1	0
KULeuven/UZLeuven	17	4
Psychiatrisch Centrum Dr. Guislain	1	0
UA/UZA	12	4
UGent/UZGent	10	0
UHasselt	1	0
VUB/UZBrussel	2	1
Totaal	45	9

Bij de lancering van de TBM oproep 2010-2011 besliste de raad van bestuur van het IWT om de maximale projectduur te verlengen tot vier jaar (i.p.v. drie jaar) en de maximale projectbegroting te verhogen tot 1.000.000 euro (i.p.v. 750.000 euro), om op die manier ook klinische studies met een langere looptijd te kunnen financieren en om de aanvragers toe te laten voldoende kritische massa te verzamelen voor een correcte uitvoering van het project.

Meer informatie omtrent het TBM-programma kan teruggevonden worden op de website: <http://www.iwt.be/subsidies/tbm>

4. Baekeland-mandaten

Met Baekeland-mandaten wil het IWT individuele onderzoekers de kans bieden een doctoraat uit te voeren in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven. We voorzien in cofinanciering van de personeels- en werkingskosten die gepaard gaan met de projectuitvoering.

Bij het Baekeland-mandaat is enerzijds een Vlaams bedrijf betrokken; het bedrijf bepaalt de strategische oriëntatie van het project en zorgt voor cofinanciering. Anderzijds staat een Vlaamse universiteit in voor de begeleiding naar en de toekenning van een doctoraat volgens de gangbare kwaliteitsnormen. Ook andere kennisinstellingen - strategische onderzoekscentra, onderzoeksinstituten, hogescholen, enz. - kunnen optreden als gastinstelling voor de doctorandus, indien zij samenwerken met een promotor verbonden aan een Vlaamse universiteit.

De mandataris kan zowel werknemer zijn van het bedrijf als van de universiteit of kennisinstelling. De regeling staat open voor alle kandidaten, alle nationaliteiten en alle diploma's die door de onderwijsinstelling worden toegelaten tot een doctoraatsstudie. Het bedrijf - dat een samenwerkingsovereenkomst afsluit met de kennisinstelling - treedt op als de hoofdaanvrager naar het IWT. Na goedkeuring wordt aan het bedrijf projectmatige steun toegekend. De werkzaamheden kunnen plaatsgrijpen bij zowel de kennisinstelling als het bedrijf.

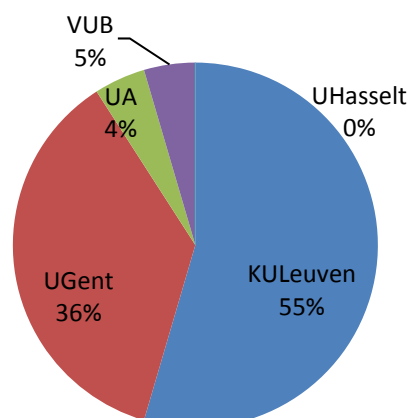
In 2010 werden vijftig projectaanvragen ingediend en geëvalueerd in twee oproepen. Deze projecten werden aangevraagd door 41 verschillende bedrijven, waarvan 21 kleine en middelgrote ondernemingen. Het totaal aangevraagde steunbedrag bedroeg 10,79 miljoen euro.

Vrouwelijke onderzoekers vertegenwoordigden 28 % van het aantal aanvragers. Ruim de helft van de kandidaten (52 %) is pas afgestudeerd (minder dan één jaar onderzoekservaring); 21 % van de kandidaten heeft meer dan één jaar onderzoekservaring en 27 % van de kandidaten was reeds binnen het bedrijf werkzaam.

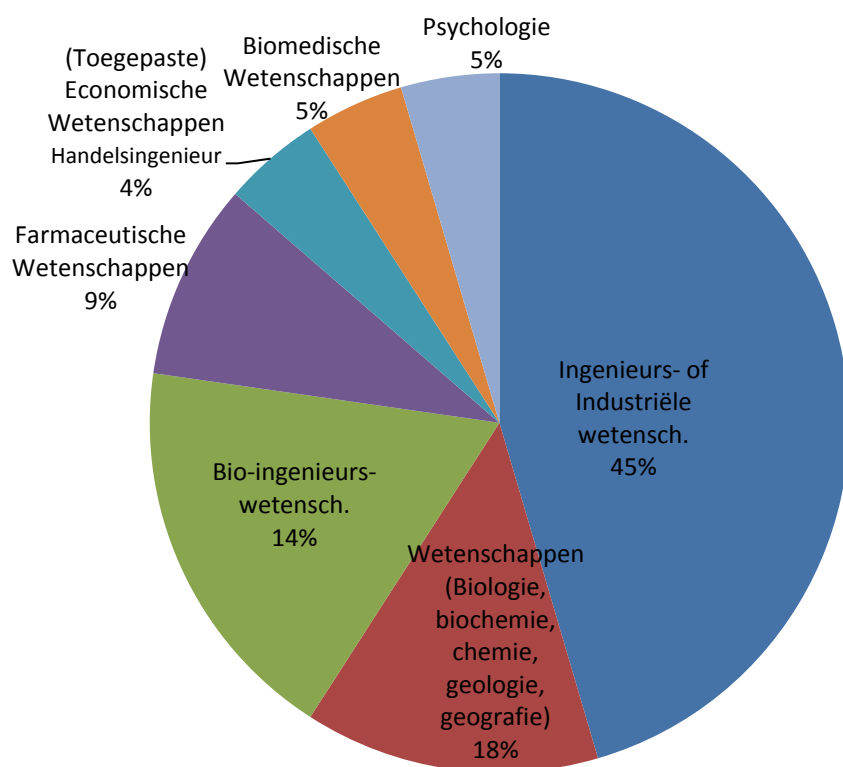
Aan 22 kandidaten werd een mandaat toegekend. Het totale goedgekeurde steunbedrag voor projecten ingediend in 2010 bedroeg 4,45 miljoen euro voor de totale duurtijd van de doctoraatsprojecten (min. vier jaren), of een jaarlijkse vastlegging van ongeveer één miljoen euro. In 2010 werd aan lopende projecten een steunbedrag van 1,617 miljoen euro uitbetaald.

In onderstaande figuren wordt de verdeling van de toegekende projectvoorstellen weergegeven over de verschillende universiteiten en over de verschillende master-diploma's van de kandidaat-mandatarissen.

Figuur 20: Toegekende mandaten volgens begeleidende universiteit

Figuur 21: Toegekende mandaten volgens master diploma mandataris

Meer informatie over het programma kunt u vinden op de IWT-website:
<http://www.iwt.be/subsidies/baekeland-mandaten>

5. OnderzoeksMandaten (OZM)

De OZM-mandaten bieden mature toponderzoekers - post-doc niveau - de kans om een brug te slaan tussen de academische wereld en het bedrijfsleven. Projecten die in aanmerking komen, zijn gericht op de uitwerking van basisonderzoek, om de resultaten toepasbaar te maken binnen bedrijven en op de economische valorisatie van onderzoek. Het type onderzoeksprojecten dat hier beoogd wordt, is een niche tussen universitair onderzoek en onderzoek binnen de bedrijven. Het gaat over strategisch basisonderzoek met wetenschappelijke uitdagingen waarvan de risicograad nog te hoog ligt om reeds als een O&O-bedrijfsproject te kunnen worden uitgevoerd. Er is nog een traject nodig van validatie van de technologie in een meer bedrijfsgerichte context, eventueel een opschaling, ... en dit kan het onderwerp uitmaken van een onderzoeksmandaat. Een onderzoeksmandaat kan gebeuren in samenwerking met een bestaand bedrijf of kan gericht zijn op de oprichting van een spin-off.

In 2010 was er een enorme stijging in aantal aanvragen ten opzichte van voorgaande jaren. In totaal werden 99 aanvragen ingediend en geëvalueerd voor een totaal gevraagd steunbedrag van 10,4 miljoen euro.

In de voorgaande jaren bedroeg het aantal aanvragen ongeveer veertig per jaar.

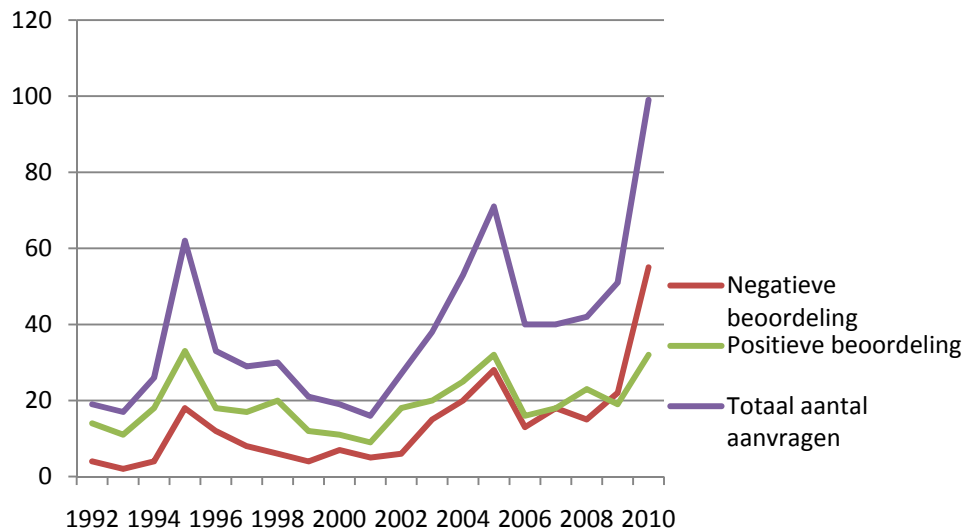
Vrouwelijke onderzoekers vertegenwoordigden 36 % van het aantal aanvragers.

Er waren dertien buitenlandse kandidaten uit acht verschillende Europese landen.

Aan 32 kandidaten werd een mandaat toegekend, waarvoor een bedrag van drie miljoen euro werd vastgelegd. Drie projecten vormen de voorbereiding op de oprichting van een spin-off. Door het hoog aantal aanvragen lag de slaagkans lager dan voorgaande jaren.

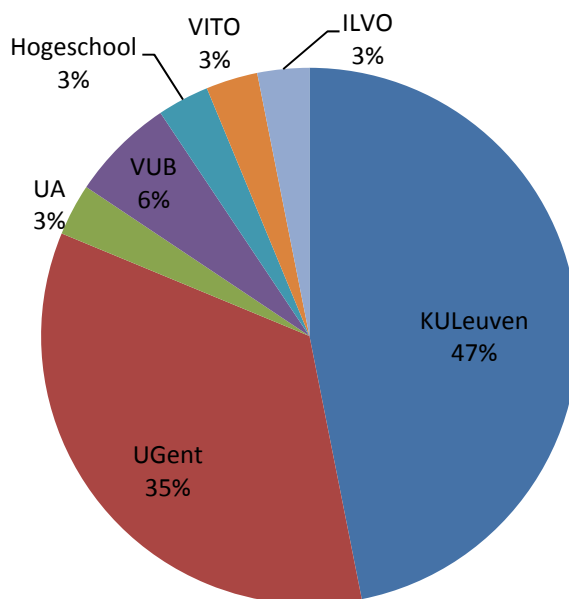
In de figuur 22 hierna wordt de evolutie van het aantal aanvragen en van de resultaten weergegeven sinds 1992.

Figuur 22: Evolutie van de evaluatie van OZM-aanvragen tussen 1992 en 2010

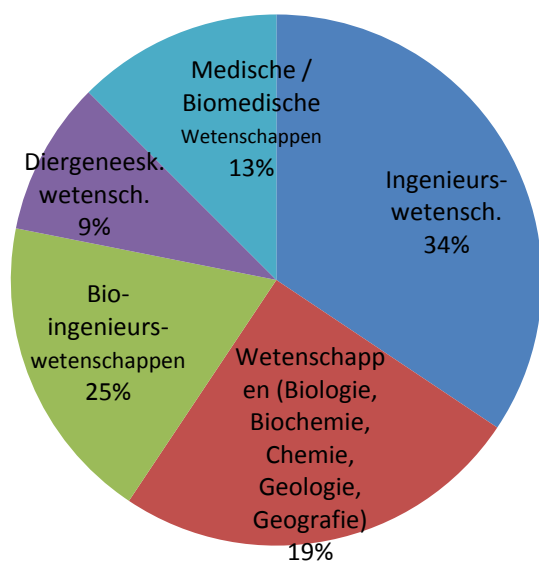

In de figuren 23 en 24 hierna wordt de verdeling van de toegekende projectvoorstellen weergegeven over de verschillende universiteiten en over de verschillende doctoraats-diploma's van de kandidaat-mandatarissen.

Figuur 23: Toegekende mandaten volgens begeleidende universiteit

Figuur 24: Toegekende mandaten volgens doctoraatsdiploma mandataris

Meer informatie over het programma kan men vinden op de IWT-website:
<http://www.iwt.be/subsidies/onderzoeksmandaten>

6. Doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek

Het IWT verleent jaarlijks 200 doctoraatsbeurzen voor wetenschappelijk onderzoek aan jonge wetenschappers. Hun proefschrift behandelt een onderwerp van strategisch basisonderzoek en dient een economische finaliteit te hebben: het moet potentieel hebben voor toepassingen bij specifieke bedrijven, bij een collectief van bedrijven of een sector, of het heeft een ruime aansluiting bij de zes strategische VRWI-clusters.

Een IWT-doctoraatsbeurs van strategisch basisonderzoek is samengesteld uit twee termijnen van twee jaar. Het doctoraatsonderzoek gebeurt onder wetenschappelijke begeleiding van een promotor verbonden aan een Vlaamse universiteit. Deze staat in voor een kwalitatieve en continue begeleiding van de doctorandus tijdens de volledige beursperiode. Het onderzoek kan evenwel uitgevoerd worden in een Vlaamse hogeschool of een wetenschappelijke instelling, mits instemming van de wetenschappelijke promotor en goedkeuring van het IWT. Kandidaturen worden jaarlijks ingediend voor 15 september.

In 2010 werden 681 aanvragen voor een doctoraatsbeurs ontvangen. Hiervan waren 666 dossiers finaal ontvankelijk. Elf kandidaten hebben hun beursaanvraag ingetrokken. 655 aanvragers hebben hun kandidatuur effectief verdedigd voor een college van deskundigen. De kandidaten werden in 79 colleges beoordeeld door circa 365 deskundigen. De evaluatie gebeurde op basis van drie criteria: kandidaat, project en toepassingsmogelijkheden. De slaagkans bedroeg dit jaar 30 %. In 2009 bedroeg het slaagpercentage 40 % en in 2007 42 %. Het jaar 2008 is geen goede vergelijkingsbasis gezien de BaMa (Bachelor-masterstructuur)-hervorming het aantal afstuderenden, en dus het aantal beursaanvragen, drastisch doorkruiste.

Het netto beursbedrag bedraagt 1.949,75 euro per maand (inclusief doctoraatspremie) voor de eerste termijn en 2.038,86 euro per maand (inclusief doctoraatspremie) voor de tweede termijn.

Gekoppeld aan de beurs wordt aan elke kandidaat een *bench-fee* ter beschikking gesteld. Het bedrag van de *bench-fee* werd vanaf dit jaar vastgelegd op 3.000 euro per jaar. Het aantal aanvragen was dit jaar uitzonderlijk hoog. De vorige jaren waren er telkens ruim 500 aanvragen. De oorzaak hiervoor is niet terug te vinden in een stijging van het aantal aanvragen uit de nieuw toegelaten wetenschapsdomeinen (sinds 2009 staat de oproep open voor alle masterdiploma's). Het aantal indieners uit de voor het IWT nieuwe domeinen, is vergelijkbaar met vorig jaar. Het aantal herkansers was iets hoger (123 i.p.v. 100) dan het voorbije jaar. Het aantal aanvragers met een hogeschool diploma daarentegen is wel drastisch gestegen van 15 (vorig jaar) naar 62 dit jaar.

Het slaagpercentage van de kandidaten met een diploma uit de disciplines die slechts sinds 2009 in aanmerking komen voor IWT steun, bedraagt 28 %.

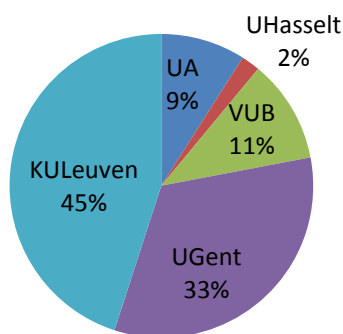
Het slaagpercentage van de herkansers bedraagt 28,3 %.

Het slaagpercentage van kandidaten met een buitenlands diploma bedraagt 28,6 %.

Het slaagpercentage van kandidaten met een hogeschooldiploma bedraagt 14 %.

In onderstaande figuur wordt de verdeling van de toegekende beurzen weergegeven over de verschillende universiteiten.

Figuur 25: Toegekende beurzen per universiteit

Meer informatie over het programma kan men vinden op de IWT-website:
<http://www.iwt.be/subsidies/sb>

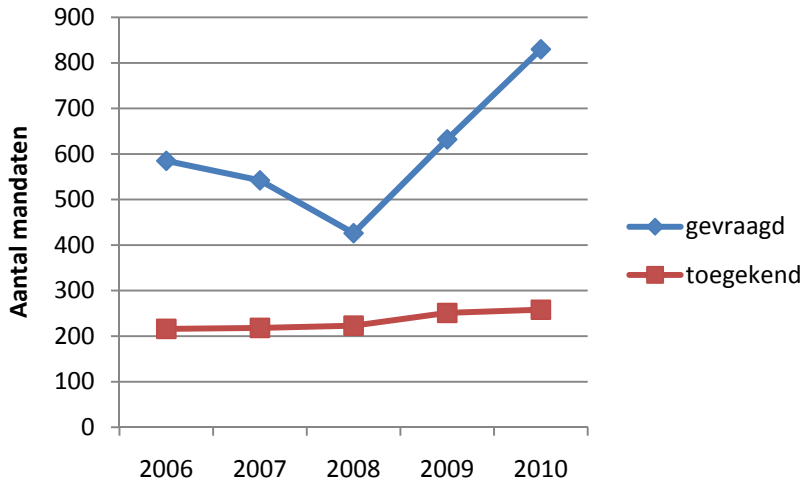
7. Statistisch deel

De evolutie van de totale groep mandaten, doctoraatsbeurzen, onderzoeksmandaten en Baekeland-mandaten, wordt getoond in onderstaande figuur 26.

Het aantal toegekende mandaten stijgt licht in 2009 door de opstart van de Baekeland-mandaten naast de bestaande doctoraatsbeurzen en onderzoeksmandaten. Voor het aantal aanvragen wordt in de periode 2006-2008 een dalende trend waargenomen, waarbij de lage indiening in 2008 een ongewoon gegeven was door de BaMa-hervorming met de wijziging van de duur van een aantal opleidingen van vier naar vijf jaar.

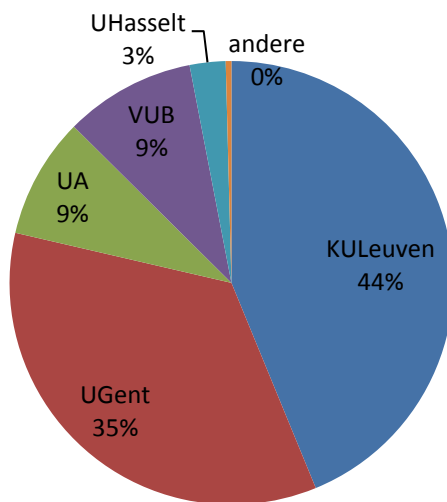
In de periode 2008-2010 wordt evenwel een verdubbeling van het aantal gevraagde mandaten waargenomen.

Figuur 26: Evolutie mandaten doctoraatsbeurzen, Baekeland en OZM

De verdeling over de entiteiten wordt gegeven in onderstaande grafiek. Deze grafiek betreft de toegekende mandaten in de periode 2008-2010. Bij de pre-doc mandaten worden kandidaten met een hogeschooldiploma bijgeteld bij de universiteit die het doctoraat zal toekennen. Kandidaten die hun activiteiten uitvoeren bij onderzoeksinstellingen zijn ook steeds verbonden met een universiteit voor de toekenning van het doctoraat en worden in de statistieken bij de universiteit geteld. In het overzicht verschijnt een categorie 'andere': dit zijn post doctorale mandaten die uitgevoerd worden bij onderzoeksinstituten of hogescholen. In tegenstelling tot de pre-doctorale mandaten is hier niet noodzakelijk een promotor verbonden aan een universiteit.

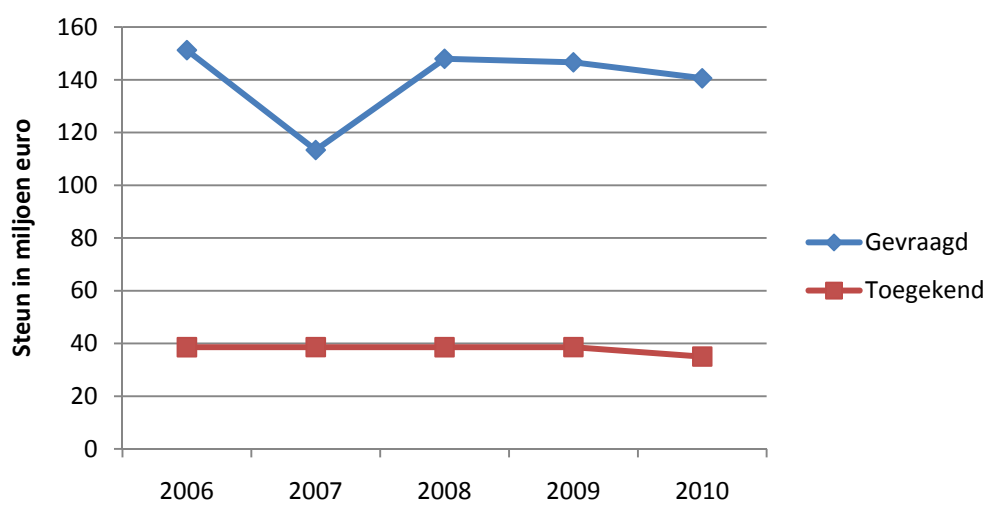
Figuur 27: Aandeel mandaten - alle types over de universiteiten 2008-2010

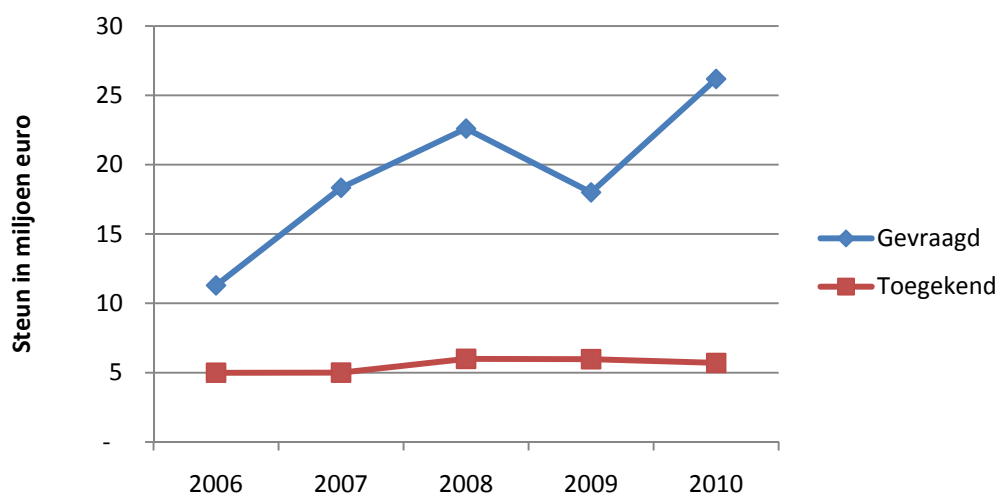
Wat de steun voor projecten betreft is de gevraagde steun voor SBO-projecten vrij stabiel. In de periode 2006-2010 fluctueert de gevraagde steun tussen een maximum van 151 miljoen euro en een minimum van 113 miljoen euro. De proportie gevraagde steun die effectief toegekend wordt, fluctueert in procentuele waarden tussen 33 % in 2007 en 25% in 2010.

Voor TBM wordt in dezelfde periode een continue stijging in de gevraagde steun waargenomen, met een evolutie van 11,3 miljoen euro gevraagde steun in 2006 naar 26,2 miljoen euro gevraagde steun in 2010. Hierdoor is de proportie gevraagde steun die effectief toegekend wordt in 2010 gedaald tot slechts 22 %.

Figuur 28: Evolutie SBO-steun tussen 2006 en 2010

Figuur 29: Evolutie TBM-steun tussen 2006 en 2010

De verdeling van de toegekende steun over de entiteiten wordt getoond in onderstaande grafiek. De grafiek betreft de totale steun voor TBM en SBO in de periode 2008-2010.

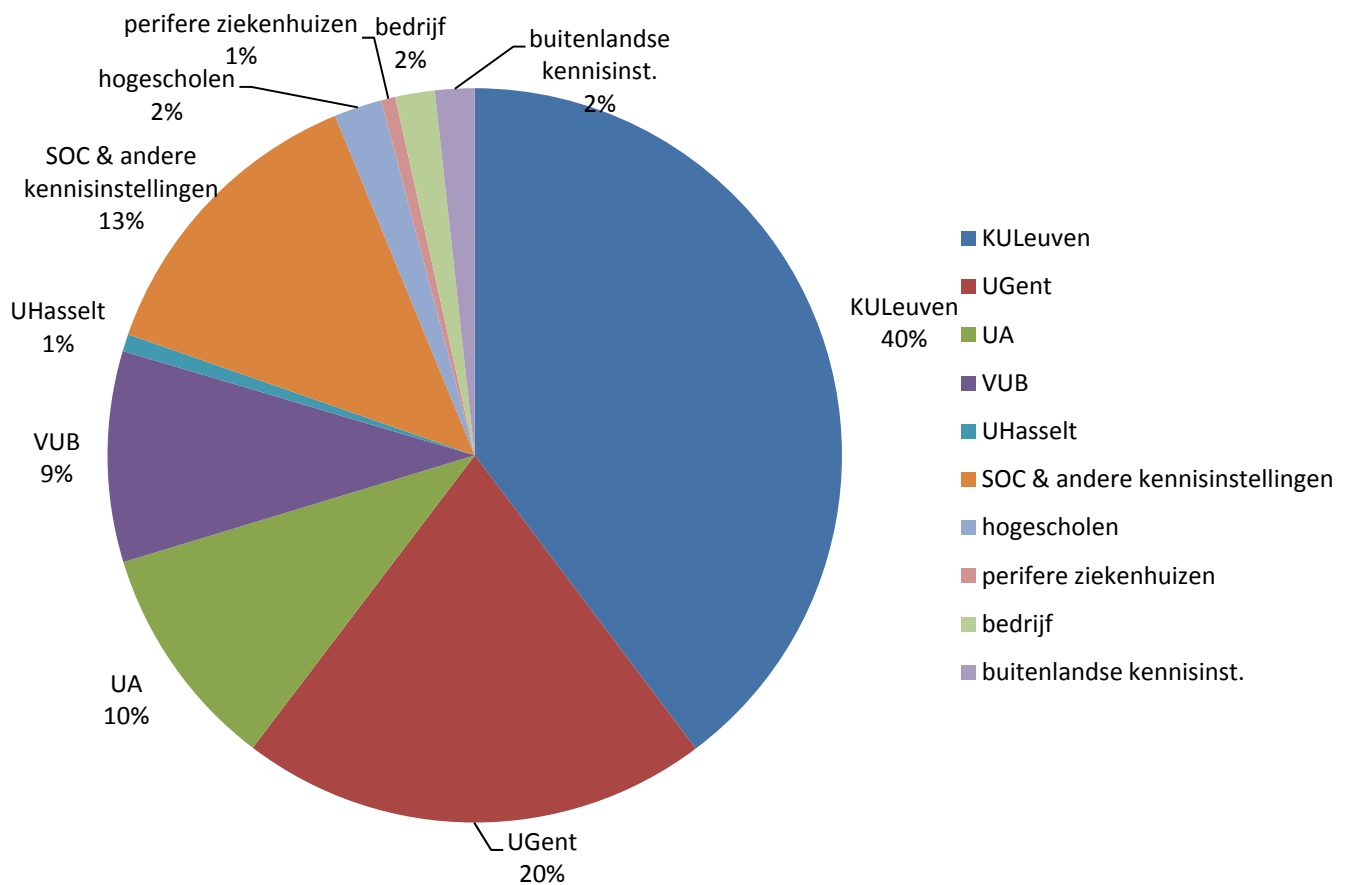
Voorals in TBM zijn universitaire ziekenhuizen een belangrijke speler, in de statistieken wordt deze steun opgenomen bij de universiteit waarbij deze ziekenhuizen zijn aangesloten.

Niet-universitaire ziekenhuizen worden opgenomen als een aparte rubriek.

De vijf strategische onderzoekscentra worden opgenomen als een aparte rubriek, andere onderzoeksinstituten, competentiepolen en andere worden opgenomen in de rubriek instituten.

Bedrijven kunnen deelnemen in SBO, maar niet in TBM.

Figuur 30: Verdeling van de totale toegekende steun (SBO & TBM) over de entiteiten van 2008-2010

Steun aan Collectief onderzoek en kennisverspreiding

1. Inleiding

Projecten collectief onderzoek en kennisverspreiding zijn erop gericht om een ruime groep van bedrijven een stap vooruit te laten zetten qua innovatie. Deze projecten zijn belangrijk als onderdeel van een uitgebalanceerd innovatiesysteem. Ze stimuleren samenwerking tussen bedrijven onderling en met kennisinstellingen. Ze zorgen dat ook minder O&O-intensieve bedrijven mee de innovatietrein kunnen nemen.

In opdracht van Vlaams minister Ingrid Lieten werd in 2010 gestart met een herziening van de subsidies gebaseerd op het VIS-Besluit en werd een nieuw kader uitgewerkt voor de ondersteuning van VIS-projecten.

De laatste oproep van VIS-Collectief Onderzoek (CO), Thematische InnovatieStimulering (TIS) en Technologische Dienstverlening (TD) werd in 2010 beslist. Deze drie projecttypes zijn vanaf 2010 uitdovend. De lopende en recent goedgekeurde projecten kunnen blijven lopen of kunnen starten zoals voorzien. De mogelijkheid om projecten collectief onderzoek in te dienen blijft bestaan, maar enkel in internationale context (ERA-NET). Het projecttype VIS-haalbaarheidsstudies en samenwerkingsprojecten werd eveneens bijgestuurd.

Een nieuw projecttype werd gelanceerd.

VIS-trajecten zijn geïntegreerde innovatieprojecten ingediend door samenwerkingsverbanden van bedrijven. Primaire doelstelling van een VIS-traject is om een specifieke uitdaging aan te pakken en reeds tijdens de looptijd van het project de nodige impact te realiseren bij de doelgroep.

De aanvragers stellen zelf voor welke combinatie van activiteiten nodig is om het gestelde doel te bereiken.

Verder was er de jaarlijkse oproep voor projecten in het TETRA-fonds. Hier wordt het hoger onderwijs ondersteund voor projecten van kennistransfer naar de bedrijven toe.

De oproep LandbouwOnderzoek richt zich dan weer op onderzoeks- en praktijkinstellingen die werken voor de collectiviteit van landbouwbedrijven in Vlaanderen. Ook hier werd een veranderingstraject opgestart, dat zal resulteren in een herzien landbouwprogramma in 2011.

Hierna volgt meer toelichting over de verschillende oproepen. Meer informatie over de goedgekeurde projecten is terug te vinden via: www.innovatienetwerk.be

2. Vlaams InnovatieSamenwerkingsverband (VIS)

a) VIS-Collectief Onderzoek

De belangrijkste doelstelling van het VIS-Collectief Onderzoek programma is het verhogen van de kennis en competentie van bedrijven. De resultaten die voortvloeien uit collectieve projecten moeten op korte of lange termijn leiden tot een economische meerwaarde bij de bedrijven. Deze kan gerealiseerd worden door innovaties, nieuwe ontwikkelingen, optimalisatie van producten/processen of diensten en implementatie van de resultaten bij de doelgroepbedrijven. Daarnaast moeten collectieve onderzoeksresultaten gevaloriseerd worden voor en door een zo ruim mogelijke groep van bedrijven.

De doelgroep die het VIS/CO programma wenst te bereiken, zijn groepen van (kmo-) bedrijven uit alle industriële sectoren (behalve de primaire sector).

Zij kunnen een onderzoek laten uitvoeren op collectieve basis door een onderzoeksinstelling, omwille van een gezamenlijke problematiek, opportuniteit of interesse of omdat ze zelf weinig middelen hebben om onderzoek te voeren.

Naast bestaande collectieve verbanden (bijv. collectieve centra, competentiepolen), beoogt het programma Collectief Onderzoek ook het aantrekken van nieuwe collectieve samenwerkingsverbanden, zoals ad hoc consortia van bedrijven.

Voor de laatste oproep 2009-2010 was een indicatief budget van 6 miljoen euro beschikbaar. Daarnaast zijn er ook indieningsmogelijkheden in het kader van ERA CORNET en ERACOBUILD, beide ERA-NET-projecten waaraan het IWT deelneemt. CORNET situeert zich op het vlak van de bevordering van internationale netwerking en samenwerking rond collectief onderzoek. ERACOBUILD heeft als doelstelling een samenwerking te realiseren tussen Europese subsidie-organisaties om de kwaliteit en impact van onderzoek in de bouwsector te verhogen, evenals de impact ervan op zijn performantie en competitiviteit.

Tabel 31: Aanvragen en goedgekeurde projecten in Collectief Onderzoek (oproep 2009-2010)

	Aantal aanvragen ingediend	Gevraagd budget (miljoen euro)	Aantal projecten gesteund	Goedgekeurde steun (miljoen euro)
VIS/CO	17	14,20	7	3,17
CORNET	11	3,80	7	2,41
ERACOBUILD	4	0,57	2	0,36

In het totaal werden 32 projecten collectief onderzoek ingediend. De totale aangevraagde begroting bedraagt 18,6 miljoen euro, de gevraagde steun bedraagt 14,9 miljoen euro (80 %). Zestien projecten werden goedgekeurd voor een steunbedrag van 5,93 miljoen euro.

b) VIS-Technologische Dienstverlening

De mate waarin bedrijven - vooral kmo's - kennis kunnen absorberen en combineren is cruciaal voor het versterken van hun innovatieproces.

Het IWT ondersteunt voor deze bedrijven een netwerk van aanspreekbare experts om de zoektocht naar externe kennis te vereenvoudigen, om de drempel voor het inschakelen van innovatie-experts te verlagen en om innovatie te stimuleren.

Vanuit een concrete probleemstelling zoekt een technologisch adviseur naar externe, onafhankelijke expertise. De studieactiviteit heeft tot doel inzichten op maat van het bedrijf te verschaffen, als antwoord op een technologische kennisvraag. Het individueel begeleiden van een bedrijf in dit innovatietraject vormt een tweede kerntaak van de adviseur. Vermits de technologisch adviseur ingebed is een kenniscentrum, is hij uitstekend geplaatst om resultaten van publiek gefinancierd onderzoek tot bij de bedrijven te brengen of om gemeenschappelijke noden te detecteren die aanleiding kunnen geven tot bijkomend onderzoek. Voor de laatste oproep 2009-2010 was een indicatief budget van 5 miljoen euro beschikbaar.

Tabel 32: Aanvragen en goedgekeurde projecten Technologische Dienstverlening (oproep 2009-2010)

	Aantal aanvragen ingediend	Gevraagd budget (miljoen euro)	Aantal projecten gesteund	Goedgekeurde steun (miljoen euro)
VIS/TD	23	15,7	13	3,94

Voor de oproep Technologische Dienstverlening 2009-2010 werden 23 aanvragen ingestuurd door zestien verschillende samenwerkingsverbanden. Het gevraagde budget bedroeg circa 15,7 miljoen euro. Rekening houdend met de beoordelingen van de projecten, worden dertien projectvoorstellen voor steun geselecteerd voor een totaal bedrag aan steun van 3,94 miljoen euro. Twaalf projecten worden voor een periode van twee jaar gesteund en één project, dat een nieuwe actie betreft, wordt voor een periode van vier jaar gesteund.

c) VIS-Thematische Innovatiestimulering

Bedrijven kunnen nood hebben aan innovatie om te anticiperen op een gemeenschappelijke problematiek of opportuniteit. Deze problematiek kan wijzigende wetgeving zijn, of verhoogde grondstofprijzen. Mogelijke opportuniteiten zijn de beschikbaarheid van nieuwe technologieën, nieuwe businessmodellen, nieuwe markten. De thematiek kan dicht aansluiten bij de activiteiten van de groep van bedrijven, maar het kan ook om een verkenning gaan van mogelijke toekomstige activiteiten. Het innovatieproces kan ook gestimuleerd worden door het zoeken naar mogelijke synergieën tussen bedrijven onderling (bijv. *facility sharing*, uitwisseling van menselijk potentieel, opzetten van internationale samenwerking, ...), tussen bedrijven en kennisinstellingen (bijv. verwerven van inzichten in opkomende technologiedomeinen), tussen verschillende bedrijfssectoren, tussen technologiedomeinen, tussen verschillende schakels in een productieketen (bijv. nieuwe samenwerkingsvormen tussen toeleverancier en *integrator*) of tussen bedrijven en kennisinstellingen uit andere Europese regio's. Door actoren met een verschillende achtergrond samen te brengen, kunnen nieuwe opportuniteiten gedetecteerd worden. Bij dit alles biedt Thematische Innovatiestimulering begeleiding.

Voor de laatste oproep 2009-2010 was een indicatief budget van 4 miljoen euro beschikbaar.

Tabel 33: Aanvragen en goedgekeurde projecten Thematische Innovatiestimulering (oproep 2009-2010)

	Aantal aanvragen ingediend	Gevraagd budget (miljoen euro)	Aantal projecten gesteund	Goedgekeurde steun (miljoen euro)
VIS/TIS	36	28,00	11	3,58
INNET	5	0,57	4	0,36

In de oproep Thematische Innovatiestimulering 2009-2010 werden 36 aanvragen ingestuurd door 33 verschillende samenwerkingsverbanden. Het gevraagd budget bedroeg circa 28 miljoen euro. Rekening houdend met de beoordelingen van de projectvoorstellen, werden elf projectvoorstellen voor steun geselecteerd voor een totaal bedrag aan steun van 3,58 miljoen euro. Naast bovenstaande projecten werd aan vier TIS-projecten steun verleend binnen het INNET netwerk voor een steunbedrag van 357,56 keuro. Dit netwerk richtte zich specifiek op de internationalisering van de TIS werking.

d) VIS-trajecten

Het programma VIS-trajecten werd opgezet ter vervanging van de vroegere afzonderlijke programma's voor Collectief Onderzoek (VIS/CO), Technologische Dienstverlening (VIS/TD) en Thematische Innovatiestimulering (VIS/TIS).

Met de nieuwe aanpak wordt een efficiëntere en effectievere inzet van de beschikbare middelen beoogd. Enerzijds focust het programma sterker op de implementatie en toepassing van de projectresultaten bij een collectief van bedrijven en anderzijds ondersteunt dit programma grootschaligere projecten met voldoende kritische massa zodat de verwachte economische impact bij de doelgroepbedrijven groter wordt.

De belangrijkste doelstelling van het VIS-trajecten programma is om vanuit een concrete probleemstelling of vraaggedreven opportuniteit van een collectief van bedrijven, innovatieve oplossingen aan te bieden die op korte termijn toepasbaar zijn en die een duidelijk economisch effect realiseren bij de ruime doelgroep. VIS-trajecten dienen een belangrijke toegevoegde waarde te leveren zowel op het gebied van innovatiecapaciteit als op economisch vlak.

De doelgroep van het VIS-trajecten programma zijn in eerste instantie kmo's, hoewel ook grote (al dan niet O&O-intensieve) bedrijven een rol kunnen spelen in een VIS-traject. Veel bedrijven beschikken niet over eigen middelen of onderzoekscapaciteit om innovatieve oplossingen te vinden en vormen van collectieve kennisverwerving kunnen een belangrijke impact hebben op hun innovatievermogen. Andere bedrijven kunnen een belangrijke rol spelen in een netwerk van bedrijven en op die manier de doelgroepbedrijven betrekken in het innovatieproces.

Kenmerkend voor de VIS-trajecten is dat men het volledige traject van kennisverwerving tot kennisgebruik kan integreren in één project. In functie van de noden kunnen de activiteiten modulair samengesteld worden waarbij de aanvrager in samenspraak met de doelgroep de omvang en de volgorde van de afzonderlijke activiteiten bepaalt. Het verwerven van kennis speelt een belangrijke rol, maar dient steeds in functie te staan van het ingang doen vinden van de projectresultaten bij de doelgroepbedrijven.

In 2010 werd een dubbele oproep voor projectaanvragen in het kader van VIS-trajecten opengesteld met twee indieningsdata (september en december). Aanvragers dienden te kiezen voor één van beide indiendata. Enkel projecten ingediend voor de eerste oproepdatum konden nog in 2010 beoordeeld worden.

Tabel 34: Aanvragen en goedgekeurde VIS-trajecten (oproep 2010 - beslissing december 2010)

	Aantal aanvragen ingediend	Gevraagd budget (miljoen euro)	Aantal projecten gesteund	Ggoedgekeurde steun (miljoen euro)
VIS/TR 1 ^{ste} deeloproep	11	30	2	6,17

De eerste deeloproep resulteerde in elf aanvragen ingestuurd door 19 verschillende samenwerkingsverbanden. Van de elf projecten zijn er zeven projecten waarbij tussen meerdere VIS'sen samengewerkt wordt en zes projecten waarbij met een onderzoeksinstelling samengewerkt wordt. In drie projecten wordt zowel tussen meerdere VIS'sen als met onderzoeksinstellingen samengewerkt. De totale aangevraagde begroting bedraagt circa 30 miljoen euro, de gevraagde steun bedraagt circa 24 miljoen euro (80 %).

Rekening houdend met de beoordelingen van de projecten konden twee projecten voor steun geselecteerd worden voor een totaal steunbedrag van 6,17 miljoen euro.

e) VIS-haalbaarheid studies (VIS-HS) en VIS-samenwerkingsprojecten

In het interactieproces tussen kenniscentra, bedrijven, federaties en organisaties moeten heel wat drempels genomen worden vooraleer een gemeenschappelijk strategisch project tot stand komt. Afstemming van de onderlinge samenwerking, afbakening van de doelgroep, inschatting van de toekomstige noden van de doelgroep, bepaling van de juiste strategie, ...

Haalbaarheidsstudies en samenwerkingsprojecten hadden tot doel deze drempels te verlagen. Dit projecttype was een optie bij de voorbereiding van omvangrijke initiatieven, bij verkenningstrajecten voor een project of activiteit, bij een samenwerkingsproject tussen VIN-actoren.

In opdracht van Vlaams minister Ingrid Lieten werd in 2010 gestart met een herziening van de subsidies gebaseerd op het VIS-Besluit. In afwachting van de beslissingen betreffende de toekomstige organisatie, werden vanaf het voorjaar geen nieuwe aanvragen voor VIS-haalbaarheidsstudies en -samenwerkingsprojecten in behandeling genomen.

Van de twee aanvragen die begin 2010 nog werden ingediend werd er één onontvankelijk bevonden, de andere kreeg een negatieve evaluatie.

Eind 2010 werd door de raad van bestuur van het IWT beslist om in de toekomst geen samenwerkingsprojecten tussen VIN-actoren meer te subsidiëren vanuit het VIS-programma. De haalbaarheidsstudies worden in de loop van 2011 herzien.

3. TETRA-fonds

Met projecten van TEchnologieTRAnsfer beoogt het IWT een dubbele doelstelling:

- **verhogen van de innovatiecapaciteit bij bedrijven en andere organisaties** door het omzetten van technologie en kennis naar concrete toepassingen via toepassingsgericht onderzoek, aangepaste informatie en demonstraties. Bedrijven en andere organisaties uit de doelgroep cofinancieren het project met 7,5 %.
- **verhogen van de kennisbasis van de hogescholen en universiteiten.** TETRA-projecten zetten niet alleen het onderwijs zelf kracht bij, maar versterken ook de maatschappelijke rol van hogescholen en universiteiten door interactie met bedrijven. Deze tweede doelstelling verantwoordt het hoge steunpercentage van 92,5 %.

TETRA-projecten focussen zich op het ontsluiten van kennis over nieuwe technologie.

Deze kennis wordt op een begrijpelijke wijze overgedragen vanuit de hogeschool en/of universiteit naar bedrijven en andere organisaties. De projectresultaten zijn aangepast aan de absorptiecapaciteit van de betrokken organisaties. De *time-to-market* is kort, de toepassingsgerichte kennis dient snel bruikbaar te zijn voor innovaties.

De projecten hebben een economische finaliteit.

Jaarlijks wordt door de Vlaamse Regering een budget beslist dat beschikbaar is voor de goedkeuring van projecten. In 2010 was er een beschikbaar budget van acht miljoen euro. Klassiek is er één grote oproep met indieningsdatum in februari (TETRA). Daarnaast zijn er ook indieningsmogelijkheden in het kader van EraSME (TETRA/EraSME) met twee oproepdata per jaar.

EraSME is één van de ERA-NET-projecten waaraan het IWT deelneemt.

Het is gericht op samenwerking tussen kmo's in Europa die voor hun onderzoeksactiviteiten aangewezen zijn op kennisinstellingen, zoals hogescholen en universiteiten, voor hun onderzoek. Het netwerk EraSME bestaat uit circa zeventien Europese regio's.

Tabel 35: Aanvragen en goedgekeurde projecten in TETRA (2010)

	Aantal ingediend	Gevraagde subsidie (miljoen euro)	Aantal gesteund	Toegekende subsidie (miljoen euro)
TETRA-oproep	81	22,70	24	6,70
EraSME	8	1,60	5	1,30

In het totaal werden er dus 89 projecten geëvalueerd in 2010. De selectiedruk was hoger dan de voorbijgaande jaren, door een combinatie van een verlaging van het budget en een hogere instroom aan projecten. Er zijn 29 projecten goedgekeurd, een zestal projecten werden positief gerangschikt, maar konden niet gesteund worden door budgettaire beperkingen. Traditiegetrouw gaat het leeuwenaandeel van het budget naar onderzoeksgroepen van de hogescholen (circa 80 %). Er wordt vooral samengewerkt met onderzoekers verbonden aan universiteiten. Voor elk van de goedgekeurde projecten wordt een gebruikersgroep samengesteld.

In een gebruikersgroep participeren meestal een tiental bedrijven (kmo's en grote bedrijven) en/of organisaties die een rol kunnen spelen bij de valorisatie van de projectresultaten. Ze betalen samen 7,5 % van de projectkost en zijn representatief voor andere bedrijven en organisaties in Vlaanderen. Na afloop van het project kan elk Europees bedrijf toegang krijgen tot de projectresultaten bij de hogeschool of universiteit, die deze aan marktconforme voorwaarden verspreiden.

Ook tijdens de projectuitvoering kunnen geïnteresseerde bedrijven aansluiten.

4. LandbouwOnderzoek

De belangrijkste doelstelling van het programma LandbouwOnderzoek (LO) is het verwerven van kennis via basis- en praktijkgericht onderzoek. Bij het basisonderzoek ligt de focus op het genereren van nieuwe kennis. Het praktijkonderzoek omvat het vertalen van die kennis naar de praktijk en/of het ontwikkelen van innovatieve toepassingen voor de primaire sector.

De projecten hebben een collectief karakter: ze zijn gericht op de bevordering van de sector, niet op het oplossen van problemen van individuele land- en tuinbouwbedrijven. De projectresultaten dienen een aantoonbare economische meerwaarde te genereren en bij voorkeur ook een maatschappelijke en ecologische meerwaarde.

De projecten worden uitgevoerd door onderzoeksgroepen van Vlaamse universiteiten en hogescholen, onderzoeksinstituten en erkende praktijkcentra.

Jaarlijks wordt een oproep gelanceerd voor de indiening van projectvoorstellen. Bij de oproep 2009-2010 werd meer dan voorgaande jaren de nadruk gelegd op het actief betrekken van de doelgroep, zowel naar projectuitvoering als naar valorisatie van de projectresultaten. Zo werd van de aanvragers een valorisatieplan verwacht, met opgave van de activiteiten die ondernomen zullen worden om de concrete toepassing van de resultaten in de praktijk te bewerkstelligen.

Voor elk van de goedgekeurde projecten wordt een gebruikersgroep samengesteld. Deze moet representatief zijn voor de land- en tuinbouwsector waartoe het project zich richt, en speelt een belangrijke rol bij de valorisatie van de resultaten.

De Vlaamse overheid betoelaagt 92,5 % van de aanvaarde projectkosten; de overige 7,5 % dient bijeengebracht te worden door de leden van de gebruikersgroep. Ook bedrijven uit de agro-voedingsindustrie kunnen mede instaan voor de cofinanciering.

Voor deze oproep was een budgettaire enveloppe beschikbaar van 9.122.000 euro.

Van dit bedrag diende een belangrijk deel (5,1 miljoen euro) voorbehouden te worden voor de verlenging van lopende projecten in 2010. Bij de goedkeuring van projecten worden de kredieten namelijk maar vastgelegd voor de eerste biënnale, in afwachting van de uitkomst van de tussentijdse evaluatie na 24 maanden.

Het steunvolume beschikbaar voor de financiering van nieuwe projecten bedroeg bijgevolg circa 4 miljoen euro.

Tabel 36: Aanvragen en goedgekeurde projecten LandbouwOnderzoek (2010)

	Aantal ingediend	Gevraagde subsidie (1 ^{ste} biënnale) (miljoen euro)	Aantal gesteund	Toegekende subsidie (1 ^{ste} biënnale) (miljoen euro)
LO-oproep	38	13,9	11	3,99

In totaal werden 38 projectaanvragen geëvalueerd in 2010.

De selectiedruk lag iets hoger dan de voorgaande jaren, wat hoofdzakelijk te wijten was aan de verlaging van het budget. Er zijn elf projecten goedgekeurd; hiermee werd de beleidsdoelstelling om minimum 25 % van de beschikbare middelen te besteden aan projecten die direct bruikbare toepassingen kunnen vinden in de praktijk gehaald. Bij de selectie wordt ook een zekere prioriteit gegeven aan projecten die een substantiële bijdrage leveren tot duurzame technologische ontwikkeling (DTO). Van de goedgekeurde projecten zijn er zeven duidelijk gericht op een meer duurzame productie.

Naast het programma LandbouwOnderzoek bestond tot nu toe de mogelijkheid voor land- en tuinbouwbedrijven gegroepeerd in een sector- of een beroepsorganisatie om te participeren in het VIS-programma voor activiteiten van kennisoverdracht via TIS/TD-projecten. Door de hervorming van het VIS-programma en de invoering van VIS-trajecten zal het voortaan niet meer mogelijk zijn om nog projecten in te dienen in het VIS-programma met toepassingen in de land- en tuinbouw. Tegen de oproep 2011-2012 zullen de mogelijkheden en opportuniteiten onderzocht worden voor een hervorming en een verruiming van het programma LandbouwOnderzoek.

De nieuwe oproep werd naar timing gelijkgesteld met deze van de VIS-trajecten.

Ondersteuning van internationale samenwerking

1. Inleiding

Het IWT heeft als missie om activiteiten te ondersteunen die gericht zijn op innovatie in Vlaanderen. Door de globalisering van de economie en de toenemende mondialisering in het algemeen hebben diverse vormen van internationale samenwerking een stijgend belang in het innovatieproces. Daarom heeft het IWT ook aandacht aan internationale samenwerkingen via twee grote benaderingen.

1. Via dienstverlening werkt het IWT mee aan sensibiliseren en stimuleren van deelname aan Europese programma's voor steun aan pan-Europese O&O projecten en voor steun aan technologietransfer.
2. De steunprogramma's beheerd door het IWT worden ingezet voor steun aan grensoverschrijdende internationale O&O projecten. Hierbij voeren Vlaamse spelers en buitenlandse spelers elk een deel uit van een gezamenlijk grensoverschrijdend O&O-project. Dit gebeurt door participatie in diverse Europese netwerken waarbij innovatieagentschappen uit diverse lidstaten samenwerken om gezamenlijk grensoverschrijdende projecten te steunen.

Stimuleren van bedrijven en andere Vlaamse instellingen voor deelname aan internationale onderzoeksprogramma's komt tot uiting in de NCP-werking voor het Europese Kaderprogramma. In 2010 werd deze activiteit geïntegreerd in het Europa platform, een initiatief waarbinnen diverse organisaties in Vlaanderen - die betrokken zijn bij initiatieven van de EC - samenwerken om de bestaande middelen in Vlaanderen zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Ondersteunen van technologische innovatie in bedrijven, door het tot stand brengen van samenwerking tussen technologie-aanbieders en -vragers gebeurt binnen het kader van het Europese netwerk van IRC's, dat sinds 2008 werd samengevoegd met het vroegere EIC (Euro Info Centre) tot het Enterprise Europe Network (E.E.N.).

Deelname aan netwerken voor financiering van grensoverschrijdende projecten omvat deelname aan Eureka, het ERA-NET-schema en INNO-net schema, Art 185 initiatieven van de EU, JTI's, enz.

2. Ondersteuning van de deelname aan internationale programma's

2.1. Van Vlaams Contactpunt Europese Programma's naar Vlaams Europa Platform

Het Vlaams Contactpunt Europese Programma's (VCP) werd in 2002 opgezet als een coördinatiestructuur waarin de activiteiten rond Europese onderzoeks- en innovatieprogramma's van EWI en het IWT worden gecoördineerd. Binnen deze structuur is het IWT verantwoordelijk voor de activiteiten ter ondersteuning van Vlaamse actoren bij hun deelname aan Europese programma's. Voor het kaderprogramma werd het IWT door de EC erkend als National Contact Point (NCP) organisatie voor Vlaanderen. Ondertussen zijn verschillende organisaties (o.a. FWO (Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek), EU-cellen universiteiten, VLEVA (Vlaams-Europees verbindingsagentschap), Agentschap Ondernemen, ...) actief rond de Europese programma's met betrekking tot onderzoek en innovatie en gezien de afwezigheid van duidelijke afspraken rond taakverdeling, komen regelmatig duplicaties en overlappende activiteiten voor. Om de bestaande middelen efficiënter in te zetten en de activiteiten beter af te stemmen werd in 2010 beslist om het VCP uit te breiden naar het Vlaams Europa Platform, dat zich niet alleen zal bezig houden met het Kaderprogramma maar met alle Europese programma's rond onderzoek en innovatie. Dit platform brengt de belangrijkste organisaties in Vlaanderen, die betrokken zijn bij de initiatieven van de EC, bij elkaar.

In juli 2010 werd gestart met de Stuurgroep.

Deze laatste heeft voor de operationele werking van het Vlaams Europa Platform vier werkgroepen in het leven geroepen: Coördinatie Vlaamse deelname, Internationale samenwerkingsinitiatieven (o.a. gezamenlijke programmering), Onderzoeksinfrastructuur en Euraxess (mobiliteit onderzoekers). Deze werkgroepen zijn begin 2011 operationeel geworden.

2. 2. NCP-werking

In 2010 werd een bedrag van 0,39 miljoen euro voorzien voor de NCP-werking van het IWT. Dit budget dient voor de uitvoering van een actieplan (goedgekeurd door de Vlaamse Regering in 2007) via de financiering van drie VTE adviseurs en bijhorende werkmiddelen (incl. onderhoud website www.europrogs.be).

In dit kader werd in 2010 door het IWT (NCP) voor de ondersteuning van de Vlaamse deelnemers naast het blijvend beschikbaar stellen van gerichte informatie via de website ook aan individuele kandidaat-deelnemers informatie (in totaal 560 vragen voor informatie), gespecialiseerd advies (aantal: 310) en projectbegeleiding (aantal: 47) verschaft.

De informatieverspreiding is niet beperkt tot het kaderprogramma maar bevat ook informatie over CIP (Competitiveness and Innovation Programme), EUREKA, gezamenlijke oproepen in het kader van de ERA-NET-projecten, artikel 185 of de Joint Technology Initiatives (zie ook 2.3, Financiering Transnationale projecten, hierna).

Bijzondere aandacht werd gegeven aan de kmo's door hen te sensibiliseren, te informeren, te trainen en te begeleiden bij het genereren van projectvoorstellen. Zo werd voor het schrijven van een succesvol Europees projectvoorstel de gebruikersgids **Europese onderzoeksprogramma's, ook voor mij ?** ontwikkeld. Rond deze gids werden vervolgens twee trainingssessies, specifiek voor kmo's georganiseerd. Daarnaast vonden verschillende informatiesessies plaats gericht naar bedrijven en kmo's in het bijzonder. Hierbij werden telkens de mogelijkheden van verschillende financieringskanalen voor projecten in internationaal samenwerkingsverband toegelicht en dus niet alleen het Kaderprogramma, maar ook o.a. EUREKA, Eurostars, ERA-NET-projecten, Joint Technology Initiatives en zelfs IWT-financiering.

De laatste twee jaren werd meer nadruk gelegd op de organisatie van thematische partnering evenementen. Deze evenementen hebben als bedoeling om rond projectideeën consortia te ontwikkelen, die een projectvoorstel uitwerken, dat voor financiering in één van de steunkanalen voor transnationale projecten kan worden ingediend. Deze partnering evenementen worden in samenwerking met Wallonië en andere Europese regio's opgezet. In 2010 werd een partnering evenement rond afvalbeheer georganiseerd. In de toekomst zal nog meer de nadruk gelegd worden op deze benadering. Bovendien wordt voor deze evenementen ook nauwer samengewerkt met het Enterprise Europe Network, waaraan ook het IWT deelneemt, meer in het bijzonder op het vlak van technologie-overdracht. Dit moet resulteren in een betere integratie van de IWT-dienstverlening en kadert in een ruimere strategie van het IWT rond internationalisatie van de IWT-activiteiten.

2. 3. Financiering van transnationale projecten

2. 3. 1 Deelname aan ERA-NET-projecten

Via de financiering van ERA-NET wenst de Europese Commissie (EC) de samenwerking en coördinatie tussen de verschillende onderzoek- en innovatieprogramma's van de EU-lidstaten en de geassocieerde landen te bevorderen en zo bij te dragen tot de realisatie van de Europese onderzoeksruimte (European Research Area, ERA)

De deelnemers aan de ERA-NET-projecten zijn overheidsorganisaties die verantwoordelijk zijn voor de financiering en/of het beheer van onderzoeksprogramma's op nationaal of regionaal niveau (ministeries, agentschappen, ...). De EC voorziet financiering voor het uitwisselen van informatie, het afstemmen van programma's en het organiseren van gemeenschappelijke oproepen tot transnationale projectvoorstellen. De projecten geselecteerd in het kader van gezamenlijke oproepen worden gefinancierd vanuit en volgens de modaliteiten van de nationale of regionale programma's.

Het IWT heeft in 2010 actief deelgenomen aan negen lopende ERA-NET-projecten. En eind 2010 werd besloten om mee te werken aan twee nieuwe. Het aantal projectvoorstellen dat in het kader van gezamenlijke oproepen, waaraan het IWT deelneemt, wordt ingediend neemt stelselmatig toe. Zo werd in 2010 door 35 projectvoorstellen voor 10,7 miljoen euro steun aangevraagd. Hiervan werden 23 projectvoorstellen geselecteerd voor een totale steun van 6,2 miljoen euro. Het IWT participeert in deze gezamenlijke oproepen via zijn reguliere programma's (zie ook tabellen 37, 38 en figuur 39 in 5.4, Deelname aan ERA-NET, hierna).

2.3.2 Deelname aan Joint Technology Initiatives, AAL en Eurostars

Naast de ERA-NET-projecten heeft de EC de ambitie om via zgn. art. 185 (Commissie en lidstaten) en art. 187 (Commissie en bedrijven en eventueel lidstaten) de samenwerking op het vlak van innovatie te bevorderen.

Het IWT vertegenwoordigt België in de overleg- en beslissingsorganen en neemt actief deel in twee art. 185 initiatieven, respectievelijk AAL en Eurostars en twee art. 187 initiatieven, ARTEMIS (Advanced Research and Technology for Embedded Intelligence and Systems) en ENIAC (European Nanoelectronics Initiative Advisory Council).

In deze initiatieven worden de projecten grotendeels gefinancierd via de IWT-programma's. AAL (Ambient Assisted Living) heeft tot doel via het gebruik van ICT-middelen ruimere mogelijkheden te bieden om oudere en/of zieke mensen zo lang mogelijk comfortabel in hun gewone leefomgeving te laten blijven. Los van het economisch doel draagt dit initiatief dus een belangrijk maatschappelijk doel.

Eurostars is eveneens een art. 185 initiatief, dat in 2008 werd opgezet door EUREKA en de EC, met financiering vanuit de nationale/regionale overheden en een beperkte toelage hierop van de EC. Het programma heeft geen thematische afbakening, maar een specifieke doelgroep: onderzoek uitvoerende kmo's (*Research Performing SME's*).

Het programma wil het gezamenlijke financieren van sterk marktgerichte en hoog-technologische projecten - die door dergelijke kmo('s) worden gestuurd - vlotter laten lopen.

In 2010 werden vanuit het programma Eurostars twee oproepen (4de en 5de call) georganiseerd. Er werden in beide oproepen samen 659 projectvoorstellen ingediend, waarvan 39 met Belgische partners (zeventien Vlaamse). In totaal werden er 135 projecten gefinancierd. De gegevens over de Vlaamse partners gesteund in 2010 zijn opgenomen in het activiteitenverslag, bij de beschrijving van de bedrijfsprojecten.

2.3.3 Deelname in het EUREKA-programma

EUREKA is een intergouvernamenteel initiatief voor de bevordering van de internationale samenwerking op het vlak van toegepast en marktgericht industrieel O&O.

EUREKA hanteert, in tegenstelling tot het kaderprogramma van de Europese Commissie, het *bottom up* principe: de partners in een O&O project bepalen zelf de inhoud, het samenwerkingsverband en de timing van hun project. Bedrijven en hiermee samenwerkende universiteiten en onderzoeksinstituten uit het Vlaams Gewest kunnen voor hun deelname in een project beroep doen op het IWT. Het aanvragen van steun in het kader van EUREKA-projecten en de evaluatie van deze aanvragen, gebeurt in overeenstemming met de gebruikelijke procedures van het IWT en dit volgens de modaliteiten voor O&O-bedrijfssteun of KMO-innovatieprojecten.

Het IWT vertegenwoordigt het Vlaams Gewest in EUREKA. Dit houdt een betrokkenheid in bij de dagelijkse werking van het netwerk en een gepaste vertegenwoordiging in de beleidsorganen van de intergouvernamentele organisaties EUREKA en Eurostars en in de EUREKA-Clusters CATRENE, ITEA 2, EURIPIDES, CELTIC, EUROGIA+ en ACQUEAU. Het IWT organiseert hiervoor een aanspreekpunt voor Vlaamse bedrijven en instellingen. Potentiële organisatoren of deelnemers aan EUREKA en Eurostars-projecten kunnen bij dit aanspreekpunt terecht voor advies bij het opzetten van een internationale samenwerking en de daarmee gepaard gaande procedures en keuzes qua steunmodaliteiten.

De dagelijkse werking houdt ook in dat het IWT de kwaliteitscontrole op de 'individuele' projecten uitvoert (de EUREKA-labeling), deelname van Vlaamse partners aan projecten stimuleert en dat het zelf deelneemt aan de activiteiten van het EUREKA-netwerk.

In 2010 betrof dit bijvoorbeeld de voorbereiding van de deelname aan de nieuwe cluster ACQUEAU.

De EUREKA-statistieken zijn georganiseerd per voorzitterschapsjaar.

Tijdens het Duits voorzitterschap, dat startte in juli 2009 en afliep op 1 juli 2010, verkregen 152 nieuwe (individuele) projecten met een totaalbudget van 229 miljoen euro het EUREKA-label. In vijf van deze projecten participeren zes Vlaamse deelnemers en in drie projecten vroegen de Vlaamse deelnemers steun aan het IWT.

3. Dienstverlening Innovatiepartnering & technologie transfer (Enterprise Europe Network)

3.1 Situering

Het IWT biedt dienstverlening en ondersteuning aan bedrijven (kmo's in het bijzonder) en onderzoeksinstituten voor transnationale technologie transfer en innovatiepartnering, met als doel:

- het aanwenden van buitenlandse kennis en technologieën voor eigen innovatietrajecten,
- Vlaamse kennis en innovaties te valoriseren in een internationale context.

Het resultaat van deze dienstverlening uit zich als transnationale *partnership agreements* met Vlaamse partners. De samenwerking kan commercieel en/of technologiegericht zijn, of ook een gezamenlijk projectvoorstel (7KP, Eurostars, ERA-NET) omvatten.

Los hiervan wordt reeds toegevoegde waarde geleverd door het bieden van toegang tot andere markten, buitenlandse innovaties, internationale platformen, door de gelegenheid te bieden in het buitenland inspiratie, kennis op te doen en contacten te leggen.

Het IWT brengt voor deze dienstverlening het Enterprise Europe Network in.

Dit *business and innovation support* netwerk omvat momenteel meer dan 580 lokale partner-organisaties in 47 landen over de hele wereld. De Vlaamse Netwerkpartners zijn het IWT (technologie transfer en innovatiepartnering) en het Agentschap Ondernemen (gericht op informatieverstrekking en *feedback*, en commerciële *partnerships*).

Het door lokale en internationale netwerking gecreëerde draagvlak is hierbij een belangrijke succesfactor. De positionering en integratie van de Enterprise Europe Network-dienstverlening in het Vlaamse innovatiesysteem en in de 'host-organisatie' IWT vormt hierbij een belangrijk aandachtspunt. Dit betekent concreet een doorgedreven interactie en samenwerking zowel binnen het IWT als met de Innovatiecentra en diverse andere VIN-actoren (competentiepolen en collectieve centra, Tech Transfer Offices Flanders (TTO's) in universiteiten, innovatieclusters, ...).

Het continu investeren in relaties met Netwerkpartners is tevens belangrijk om gemakkelijker toegang te creëren voor Vlaamse klanten. De Enterprise Europe Netwerk-sector groepen laten als subnetwerk meer gerichte partnering toe en dienen ook als kmo-toegangsdeur (*gateway*) tot internationale- en EC-platformen. Het IWT is actief in vijf sector groepen (*sustainable construction, intelligent energy, materials, environment, automotive & logistics*) en volgt ook andere groepen nauw op (textiel, ICT, *health, agrofood, ...*).

Het IWT neemt ook deel aan door de Commissie opgerichte werkgroepen rond IPR (Intellectual Property Right) en Innovatief Aanbesteden. Hierdoor krijgt men ook kansen tot internationale *benchmarking* en kennisuitwisseling. Er werd in 2010 onder meer een IE-toolkit opgeleverd voor kmo's die bij technologie transfer betrokken worden.

3.2 Activiteiten en resultaten in 2010

In 2010 werd voor de dienstverlening innovatiepartnering voor 4,2 VTE (voltijds equivalent) IWT adviseur ingezet. De kosten werden voor 43,3 % door de Europese Commissie mee gefinancierd.

Het IWT verzorgde, vaak samen met actoren uit het Innovatienetwerk, een tiental sensibilisatie events naar Vlaamse doelgroepen en was rechtstreeks betrokken bij de organisatie van tien internationale partnering events.

In het kader van het Belgische EU-voorzitterschap was het brokerage event tijdens Industrial Technologies, (partners: Sirris, Agoria, Departement EWI, de Europese Commissie en het NCP/NMP-netwerk) een succes, met tweehonderd deelnemers.

Er was ook ruim aandacht voor kleinschalige en snelle acties, vaak in de vorm van missies of innovatiereizen, zoals rond energie-efficiënt bouwen. Andere hoogtepunten waren het 'Textiles & Sports event' in Gent (met Centexbel), een missie rond energie-topics met FIT (Flanders Investment and Trade) naar Noordrijn-Westfalen, een missie rond technische keramiek naar Bergamo (vanuit de sector Group Materials).

Er werden 28 Vlaamse partnership-voorstellen in het Netwerk ingebracht, 255 *expressions of interest* op buitenlandse voorstellen ingediend en 162 Vlaamse organisaties namen deel aan matchmaking events en bedrijvenmissies, georganiseerd binnen het Netwerk.

Dit leidde tot een totaal van 1.013 transnationale contacten met Vlaamse organisaties.

In 2010 werden er 29 transnationale *partnership agreements* met Vlaamse partners gerealiseerd. Het IWT volgt deze samenwerkingen verder op naar mogelijke impact bij de betrokken Vlaamse partners.

4. Deelname aan ERA-NET

In het ERA-NET-schema participeert het IWT met diverse programma's.

ERA-NET-projecten zijn grensoverschrijdende netwerken van nationale/regionale subsidieverstrekkers.

De Europese Commissie biedt financiële ondersteuning voor de samenwerking tussen deze partijen, maar het geld voor de ondersteuning van de binnen de ERA-NET gegenereerde R&D-projecten, komt van de lokale financiers. Naar integratie en centralisatie van samenwerking situeren de ERA-NET-projecten zich tussen het intergouvernementele Eureka en de sterk gecentraliseerde JTI's.

De diversiteit is heel hoog, met de aanwezigheid van fundamenteel, strategisch, collectief en industrieel onderzoek en industriële ontwikkeling in diverse netwerken, maar ook van beleidsondersteunend onderzoek en zelfs van studieopdrachten.

Via zijn klassieke programma's nam het IWT in 2010 deel aan diverse ERA-NET-projecten.

Tabel 37: De deelname aan diverse programma's

Acronym	Type	Onderwerp	IWT-programma
Deelname in 2010			
• CORNET	Horizontaal	Collectief onderzoek	VIS-Collectief Onderzoek TETRA
• CROSSTEXNET	Thematisch	Textiel	KMO-programma
• ERACOBUILD	Thematisch	Bouw	KMO-programma, VIS-Collectief Onderzoek
• EraSME	Horizontaal	Samenwerking kennisinstellingen met kmo's met beperkte O&O capaciteit	KMO-programma TETRA
• EUROTRANSBIO	Thematisch	Kmo's in biotechnologie	KMO-programma O&O-bedrijfssteun
• ERA-IB	Thematisch	Industriële biotechnologie	O&O-bedrijfssteun
• INNET	Horizontaal	Clustervorming en networking	VIS-TIS (oud programma)
• MATERA	Thematisch	Materiaalonderzoek	O&O-bedrijfssteun SBO
Opgestart in 2010			
• ECO-INNOVERA	Thematisch	Duurzame technologische ontwikkeling en innovatie met ecologische dimensie	O&O-bedrijfssteun KMO-pogramma SBO
• ELECTROMOBILITY	Thematisch	Elektrische voertuigen	O&O-bedrijfssteun SBO

In 2010 werd meegewerkt met ERA-IB als geassocieerd lid. In de toekomst zal het IWT toetreden tot het consortium als actief lid, afhankelijk van goedkeuring, voor verlenging van het netwerk, door de commissie.

INNET werd stopgezet in 2010. Ook het COMPERA programma, gericht om samenwerking tussen Competence Research Centres, werd beëindigd in 2010.

Het IWT participeert in deze netwerken door de reguliere kanalen in te zetten. Initieel werd vooral bedrijfssteun ingezet omdat de mogelijkheid tot continue indiening hier veel flexibiliteit biedt om deel te nemen aan de gezamenlijke oproepen.

Reeds eind 2007/begin 2008 werd beslist om voor internationalisatie van wetenschappelijk onderzoek met een lange termijn economische of maatschappelijke finaliteit het programma Strategisch BasisOnderzoek van het IWT ook in te zetten in de ERA-NET projecten. Tot heden werd hier enkel deelgenomen aan een oproep in het MATERA netwerk. In 2010 werden twee netwerken opgestart waarin ook SBO zal ingezet worden.

In de diverse programma's werden in 2010 binnen ERA-NET 35 projectaanvragen behandeld voor een steunaanvraag van 10.773 duizend euro, 23 projecten werden gesteund voor 6.210 duizend euro.

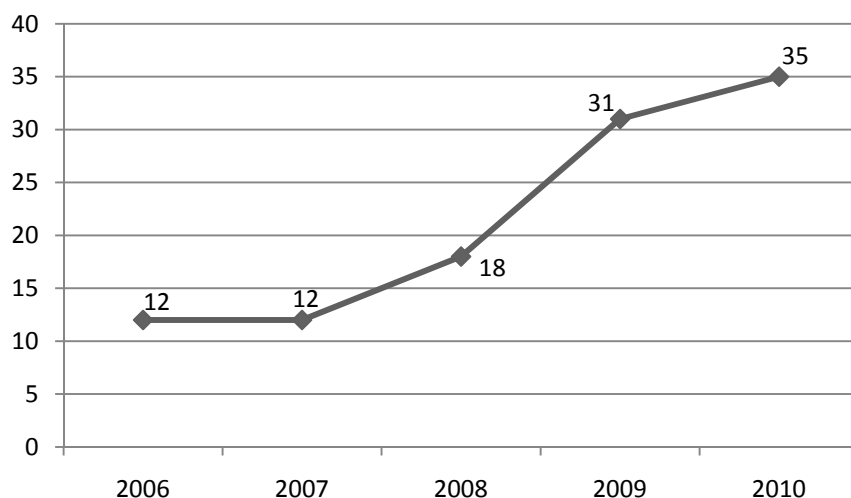
Tabel 38: Verdeling aantal projecten / steun over de programma's

	Aantal toegekende projecten					keuro				
	O&O	KMO	SBO	TETRA	VIS	O&O	KMO	SBO	TETRA	VIS
CORNET	-	-	-	-	7	-	-	-	-	2.413
EraSME	-	2	-	3	-	-	198	-	1.325	-
ERA-IB	2	-	-	-	-	893	-	-	-	-
EraCoBuild	-	-	-	-	2	-	-	-	-	352
ETB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Matera	2	-	1	-	-	* 342	-	** 439	-	-
Innet	-	-	-	-	4	-	-	-	-	248
TOTAAL	4	2	1	3	13	1.235	198	439	1.325	3.013

* Steun van 342 keuro ten laste van de IWT-middelen + 143 keuro aan financiering door EU.

** Steun van 439 keuro ten laste van de IWT middelen + 185 keuro aan financiering door EU.

Figuur 39: De evolutie van het aantal ingediende projectvoorstellen

Een overzicht van de oproepen wordt gegeven op: <http://www.europrogs.be/ERANET>

Coördinatie van innovatie-actoren en studie-activiteiten

1. Inleiding

In het Innovatiedecreet wordt de coördinatie-opdracht van het IWT decretaal vastgelegd. De coördinatie-opdracht moet ertoe bijdragen dat de middelen die de Vlaamse Regering in innovatie-ondersteuning investeert zo goed mogelijk benut worden en een zo groot mogelijk effect bij de bedrijven - in het bijzonder kmo's realiseren. Een belangrijk onderdeel van deze coördinatie-opdracht is het coördineren van de verschillende intermediaire organisaties die van het IWT steun ontvangen voor innovatie-ondersteuning. Daarnaast houdt het IWT een vinger aan de pols via vertegenwoordiging in diverse Vlaamse en internationale organisaties en overlegorganen.

De steun aan de verschillende intermediaire innovatie-actoren heeft geleid tot een uitgebouwd Vlaams Innovatienetwerk (VIN) waar bedrijven terecht kunnen met hun innovatievragen. De innovatiecentra vervullen een belangrijke rol bij het in contact brengen van de bedrijven met de juiste expertise in het netwerk. De innovatiecentra en het VIN zijn tevens belangrijk als poort naar het IWT.

Ter ondersteuning van de coördinatie-opdracht en de activiteiten van het IWT worden regelmatig studie-opdrachten uitbesteed. Het IWT neemt in deze context ook deel aan een aantal internationale projecten.

2. Innovatiecentra: VLS-(sub)Regionale Innovatiestimulering (RIS)

2.1 Algemeen kader

De algemene opdracht van een project regionale innovatiestimulering bestaat erin alle bedrijven gelegen binnen een bepaald gebied te helpen bij het ondersteunen van hun innovatieproces en het nastreven van concrete synergie tussen de bedrijven onderling en tussen de bedrijven en de technisch-wetenschappelijke wereld.

De projecten van Regionale Innovatiestimulering worden uitgevoerd vanuit de Innovatiecentra (www.innovatiecentrum.be) in elke provincie. In de raden van bestuur ervan zijn alle relevante beroepsorganisaties vertegenwoordigd, zodat voeling met het werkveld gegarandeerd is.

De werking van de Innovatiecentra richt zich in eerste instantie tot bedrijven waar een sluimerend innovatiepotentieel aanwezig is of tot bedrijven waar zij kunnen helpen om een volgende stap te zetten naar een duurzaam innovatiebedrijfsbeleid.

De innovatieadviseurs vormen voor de bedrijven een onafhankelijk en persoonlijk aanspreekpunt voor alle innovatiegerelateerde vragen. Ze zijn niet gebonden aan kennisaanbieders of commerciële organisaties en bieden efficiënt antwoord op vragen of begeleiden naar de meest geschikte oplossingsaanbieder. Daarnaast informeren zij over en begeleiden zij bij alle subsidie of ondersteuningsmaatregelen van de Vlaamse overheid inzake innovatie.

2.2 Resultaten 2010

De Innovatiecentra maakten in 2010 ongeveer 2.500 nieuwe klanten en ze bezochten circa 2.800 bedrijven. Er werden 605 begeleide doorverwijzingen uitgevoerd, naast nog eens zo'n 1.500 niet-begeleide (veelal telefonische of via e-mail) doorverwijzingen. Begeleide doorverwijzingen blijken hierbij meer resultaat te geven: 67 % van de begeleide doorverwijzingen leidt tot effectieve samenwerking terwijl dit voor niet-begeleide 45 % is.

De innovatiecentra verstrekten in 2010 ongeveer 550 innovatieadviezen.

Deze leiden in 70 % van de gevallen tot een vervolgactie.

Vanuit hun functie als IWT-*frontoffice* werden 146 IWT-studies en/of projecten begeleid.

Ook hun rol als netwerkfacilitator voor het Vlaams Innovatienetwerk werd goed vervuld: tijdens deze periode waren ze betrokken in ongeveer 250 samenwerkingsinitiatieven met andere spelers uit het Vlaams Innovatienetwerk.

Het instrument werd in 2010 geëvalueerd door een onafhankelijk bureau. Zowel bedrijven als leden van het Vlaams Innovatienetwerk werden in deze evaluatie gehoord. Algemeen was het oordeel positief. De innovatiecentra vervullen in Vlaanderen duidelijk een behoefte bij kmo's. Sterke punten van de innovatiecentra liggen bij de structuur en competenties binnen de innovatiecentra, hun doorverwijfsfunctie, hun betrokkenheid bij kmo's en hun diensten zoals begeleiding van subsidiedossiers en innovatieaudits.

Voor de verdere werking werden echter ook een aantal aandachtspunten geformuleerd:

- Verruiming van de *frontoffice* taken van de innovatiecentra: bedrijven via gerichte doorverwijzing meer ondersteunen in hun volledige innovatietraject, vanuit de nazorg van begeleide IWT-dossiers.
- Verruiming naar diensteninnovatie.
- Beter samenwerking met, en meer gerichte, doorverwijzing naar de actoren van het Vlaams Innovatienetwerk
- Planning van activiteiten rond partnering en netwerking, in samenwerking met de actoren die deze zaken vandaag reeds uitvoeren.
- Meer pro-actieve benadering van (een) segment(en) van de provinciale doelgroep.
- Beter geplande en intensievere communicatie naar bedrijven en binnen het VIN, gericht op ondersteuning van de doelstellingen.

Rekening houdend met deze aandachtspunten werd in juni 2010 een oproep voor projecten 2011-2014 gelanceerd. De vijf Innovatiecentra dienden elk een voorstel in. Op basis van een positief advies van het IWT naar zijn voogdijminister en rekening houdend met de beleidslijnen en de beschikbare budgetten werden deze vijf projecten op 17 december 2010 door de Vlaamse Regering goedgekeurd voor een totaal budget van 16,5 miljoen euro voor de periode 2011-2014. Hiervoor zal elk innovatiecentrum een manager, een administratieve kracht en minimum vier innovatieadviseurs tewerkstellen. Om ook een goed afgestemde en geïntegreerde benadering vanuit de overheid naar de ondernemers te bereiken werd een afsprakenprotocol rond de werking van de Innovatiecentra tussen het IWT en Agentschap Ondernemen opgesteld en ondertekend.

2.3 Opleidingsprogramma innovatieadviseurs

Om de adviseurs van de innovatiecentra te ondersteunen in hun taak als eerstelijns-adviseur werd een opleidingspakket uitgewerkt met twee componenten: inhoudelijke kennis (innovatie, strategie, financieel management, IPR, creativiteit, enz.) en interpersoonlijke *skills* (communicatie, luisteren, netwerking, overtuigingskracht, enz.). Een selectie uit het programma werd in ingekorte vorm ook aangeboden aan de innovatieadviseurs van het VIN.

3. Algemene Coördinatie-opdracht innovatie actoren (VIN)

Het Vlaams Innovatienetwerk (VIN) bestaat in eerste instantie uit de door IWT gesubsidieerde kenniscentra, maar staat open voor actoren in Vlaanderen die betrokken zijn bij innovatieondersteuning voor Vlaamse bedrijven.

In de kern zijn dit:

- Uitvoerders van VIS-projecten (RIS (Innovatiecentra)/TD/TIS/CO/Competentiepolen/Haalbaarheidsstudies en Samenwerkingsprojecten/VIS-trajecten); TETRA; LandbouwOnderzoek
- Uitvoerders van andere, door IWT gesteunde, onderzoeksprojecten
- Dienstverlening door IWT opgezet (Enterprise Europe Network, Europrogs, ...)

Daarnaast behoren ook andere organisaties, waarvan de activiteiten nauw verbonden zijn met innovatie (Flanders DC, interfacediensten, SOC (Stategisch OnderzoeksCentrum), universiteiten, hogescholen), tot het netwerk.

Het IWT heeft een bemiddelende rol binnen het netwerk. Zij vervult deze rol in door het ter beschikking stellen van de Innovatienetwerk-website, waaraan een intranet is gekoppeld voor de leden en door het organiseren van workshops, opleidingen, netwerksessies, ... zoveel mogelijk in samenwerking met de leden van het netwerk.

Verder is er ook een maandelijkse nieuwsbrief die verstuurd wordt naar circa 1.100 netwerkleden.

Via een Centrale OverlegGroep (COG) wordt afgestemd met de diverse innovatie-actoren. Naast de basisactiviteiten die in dit deel worden beschreven, werd een aantal specifieke acties opgezet in 2010:

- **Opleiding** voor de innovatie-intermediaren van het Innovatienetwerk. Een bevraging bij de netwerkleden maakte duidelijk dat er behoefte is aan opleiding zowel naar kennis als naar persoonlijke vaardigheden. In 2010 werden twee opleidingen georganiseerd:
  - o Het Innovatienetwerk en het IWT: producten en diensten voor de Vlaamse bedrijven (24 maart).
  - o Adviseren, kennisoverdracht, begeleiden en coachen (20 mei).
- **VIN voor VIN** kennismaking en netwerksessies werden opgezet in juni 2010 om ervaringen uit te wisselen over netwerken en doorverwijzen van bedrijven in het netwerk. Tijdens drie lokaal georganiseerde ontbijt/lunch - vergaderingen werd aan de netwerkleden de mogelijkheid geboden om elkaars activiteiten te leren kennen zodat er een betere dienstverlening aan de bedrijven kan opgebouwd worden.
- **Studiedag CRM:** in mei 2010 werd een studiedag gehouden voor een honderdtal VIN-leden over CRM, op organisatieniveau en op gemeenschappelijk VIN-niveau. Belangrijkste conclusie is dat eerst de samenwerking en netwerking tussen de VIN-leden verder dient uitgebreid te worden om meer vertrouwen te creëren vooraleer klantgegevens (vertrouwelijk) over organisaties heen gedeeld kunnen worden.
- **Verzamelen van innovatiecases:** Ter ondersteuning van de communicatie door de VIN-leden werden via een externe opdracht honderd innovatiecases verzameld en gebundeld. Deze cases tonen wat de concrete mogelijkheden van innovatie-ondersteuning zijn en dit door voor het bedrijf herkenbare en reële voorbeelden te tonen. Dit geeft bedrijven die niet vertrouwd zijn met het IWT of het VIN een beter zicht op de mogelijkheden van deze ondersteuning en diensten. De cases zijn beschikbaar voor de VIN-leden via de Innovatienetwerkwebsite. Een aantal wordt ook op de IWT website gebruikt.
- **VIN-analyse:** een studie ter analyse van het netwerk, zijn organisatie en structuur werd uitgevoerd en intensief opgevolgd door een begeleidingsgroep uit het VIN. De begeleidingsgroep kwam tweemaal samen. De resultaten van de analyse werden voorgesteld aan een dertigtal VIN-leden in een workshop op 25 oktober. Hier werd met de aanwezigen ook een voorstel tot verbetering voor het VIN uitgewerkt. De resultaten van deze analyse worden verder gebruikt voor het verbeteren van de VIN-werking.

3.1 Centrale OverlegGroep

De opvolging van de werkzaamheden van de coördinatie-opdracht werd door de raad van bestuur aan de Centrale OverlegGroep (COG) toevertrouwd. De leden zijn vertegenwoordigers van de Associaties (Universiteiten, Hogescholen), Strategische OnderzoekCentra's (SOC's) en onderzoekscentra, Innovatiecentra, Industrie Vlaanderen / federaties, industrie en overheidsorganisaties, Vlaamse Overkoepelende Organisatie van Technologieverstrekkers (VLOOT).

In 2010 werden twee vergaderingen georganiseerd.

Hieronder een overzicht van de belangrijkste agendapunten:

- VIN-Coördinatie-opdracht; feedback over de diverse activiteiten en over de 'werkgroep netwerking' en de 'werkgroep communicatie';
- Studies ten bate van het VIN; feedback over de verschillende lopende studieopdrachten;
- Toelichting bij de IWT-deelname aan voor het VIN relevante EU-projecten;
- Communicatie van het IWT en het VIN;
- VIS-hervorming naar VIS-trajecten;
- Oproep Innovatiecentra: belangrijkste bijstellingen n.a.v. de VIN-studie;
- Proeftuinen;
- Vereenvoudiging opvolging van de IWT-projecten.

Voor een aantal zaken werd vanuit de COG een afzonderlijke werkgroep opgericht.

- Communicatie: Teneinde binnen het VIN beter op de hoogte te zijn over de communicatie-activiteiten van de andere VIN-leden en aldus opportuniteiten voor gemeenschappelijke communicatie acties te benutten, werd de COG-werkgroep-communicatie opgericht. De werkgroep kwam eenmaal samen in 2010. Deze werkgroep nam ook de taak van begeleidingsgroep op zich voor de studie-opdracht 'Verzamelen van Innovatiecases'.
- Netwerking: het opzetten van nieuwe acties ter bevordering van de netwerking binnen het VIN wordt besproken op de COG-werkgroep-netwerking. Deze werkgroep kwam tweemaal samen in 2010. De 'VIN voor VIN'-acties werden hier verder uitgewerkt. Ook de uitwisseling over het benutten van klantgegevens kwam aan bod.

3.2 Innovatienetwerktool

De website van het Innovatienetwerk is een internet-applicatie die moet toelaten om de beschikbare expertise rond kennisgedreven innovatie bij de intermediairen gemakkelijk aan te spreken en die daarnaast de communicatie tussen de verschillende intermediairen moet ondersteunen. De *tool* biedt ook aan deelgroepen van het Vlaams Innovatienetwerk een softwareplatform aan waarin ze informatie rond bepaalde welgedefinieerde thema's kunnen delen. Eind 2010 waren er veertien dergelijke 'deelnetwerken' operationeel. De website heeft een publiek toegankelijke module (<http://www.innovatienetwerk.be>) waar de bedrijven informatie kunnen vinden over het opzet van het netwerk, haar leden, een evenementenkalender en een faq-lijst. De bedrijven kunnen hier eveneens concrete vragen stellen rond technologische innovatie: deze vragen komen in eerste instantie bij het IWT terecht en worden pas aan het netwerk voorgelegd indien dit relevant blijkt. De publieke website heeft enkel een informatief en wervend karakter: het is de bedoeling dat bedrijven zo snel mogelijk worden doorverwezen naar de intermediair die hen het beste kan helpen (*one-stop shop* principe).

Eind 2010 waren er 1.113 medewerkers van de kenniscentra geregistreerd op de site (tegenover 945 eind 2009). Het aantal unieke bezoekers in 2010 (51.285) blijft vergelijkbaar met het aantal in 2009 (51.771). Voor het oplossen van vragen van bedrijven wordt soms gebruik gemaakt van een specifieke 'vraagrubriek' waarin intermediairen in naam van een bedrijf een vraag kunnen 'posten': deze rubriek wordt enkel gebruikt indien de betrokken intermediair zelf geen antwoord heeft en dus de expertise van het netwerk daartoe wil aanspreken. Het afgelopen jaar werd deze rubriek 113 keer gebruikt. Daarnaast kan de bezoeker ook gebruik maken van een contactformulier om gericht contact te nemen met een van de netwerkleden: in 2010 werd hiervan 346 keer gebruik gemaakt.

De website speelt in op de typische 'web 2.0-trends' en voorziet dus ondermeer in een blog, een wiki, geomapping en widgets. Daarnaast bieden talloze RSS-feeds aan de bezoeker de mogelijkheid om op de hoogte gehouden te worden over die items die voor hem of haar interessant zijn.

3.3 Het maandelijks uitsturen Innovatienetwerk e-nieuwsbrief (IN) Intermediarieren

De snelle evolutie in de IWT-producten en -diensten vraagt een goede en continue communicatie met de verschillende doelgroepen waar het IWT mee samenwerkt.

De Innovatienetwerk e-nieuwsbrief (IN) is een initiatief dat zich richt tot de doelgroep van de intermediarieren & innovatie-actoren. Om de interne communicatie binnen het VIN-netwerk te stimuleren verstuurt het IWT op maandelijkse basis een e-nieuwsbrief naar alle leden van het netwerk.

De nieuwe lay-out en *webbased e-mail marketingtool* is het voorbije jaar bijgestuurd en geëvalueerd. Elk van de vier rubrieken: Innovatienetwerk: netwerknieuws, IWT-nieuws, nieuws uit Europa en VIS'sen in de kijker, innovatiecases en ander nieuws uit het netwerk; kreeg een eigen landingspagina waarop de verschillende artikels te lezen zijn.

Dit beperkt het doorklikken naar de informatie voor de abonnees en optimaliseert de feedback, via de *marketingtool*, voor verdere afstemming en bijsturing.

Voor elk van de vier rubrieken worden per IN, gemiddeld drie tot vijf artikels voorzien en uitgestuurd rond het einde van de maand met uitzondering van augustus.

In 2010 werden er elf Innovatienetwerk e-nieuwsbrieven verstuurd. Alle nieuwsbrieven zijn *online* ter beschikking via het archief op de Innovatienetwerk-website.

3.4 Platformen

3.4.1 De interfacediensten

Interfaceactiviteiten zijn activiteiten die de onderzoeksinstituten uitvoeren om de resultaten uit academisch onderzoek een weg te laten vinden naar de industrie en dit op drie manieren: door middel van het bemiddelen van contractonderzoek, het uitlicentiëren van gebruiksrechten op de onderzoeksresultaten en het creëren van *spinoff*-ondernemingen op basis van de eigen onderzoeksresultaten.

In het kader van het nieuw financieringsbesluit van 2009 voor ondersteuning van de interfaceactiviteiten heeft het IWT een adviesfunctie in de beoordeling van de onderlinge samenwerking tussen de associaties, bestaande uit universiteiten en hogescholen en de samenwerking van deze associaties met de actoren van het Vlaams Innovatienetwerk. Verder betreffen de samenwerkingsinitiatieven ook de algemene aanpak van de valorisatie van de IWT-gesteunde projecten van strategisch basisonderzoek en ook aspecten van een gezamenlijke strategie voor de interfacewerking voor de hogescholen. Om elkaars diensten beter te leren kennen, wordt ook alsmaar meer samenwerking opgestart tussen de interfacediensten van de onderzoeksinstituten en de actoren van het VIN, de innovatiecentra in het bijzonder.

Meer inhoudelijke informatie over deze gezamenlijke werking van de interfacediensten: www.ttoflanders.be.

3.4.2 IE&Co-platform

De laatste jaren is de dienstverlening op het vlak van intellectuele eigendom (IE) en intellectuele eigendomsrechten (IER) aanzienlijk uitgebreid. Zeker voor de innovatieve ondernemer die continu investeert in ontwikkeling is het een must dat de ondernemer minstens een defensieve strategie op het vlak van intellectuele rechten volgt. Een en ander heeft ervoor gezorgd dat de dienstenleveranciers bij de overheid en op intermediair vlak, deelnemen aan een gezamenlijk platform, IE&Co genoemd. Concreet nemen er verschillende groepen dienstverleners deel aan dit overleg.

Een eerste groep betreft de officiële registratiebureau's voor het verkrijgen en in stand houden van intellectuele eigendomsrechten (de Dienst voor de Intellectuele Eigendom bij de Federale Overheidsdienst Economie als nationale instantie voor alle types intellectuele eigendomsrechten, het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom voor depots voor merken- en modellenbescherming).

Een tweede groep betreft overheidsdiensten die ondersteuning aanbieden bij het integreren van acties op het vlak van intellectuele eigendom in de business strategie van de onderneming. Het betreft het Agentschap Ondernemen, Flanders investment & Trade en het IWT. Een derde groep betreft de organisaties met een IER-dienstverlening op lokaal of sectorieel vlak en wordt onderverdeeld in vier subgroepen: het betreft de innovatiecentra en de Competentiepool Flanders' InShape, de interfacediensten bij de associaties van universiteiten en hogescholen, de interfacediensten bij de strategische onderzoekscentra (IMEC, VIB, VITO en IBBT) en als laatste de sectoriële Patlib-centra (patent information centres) ondergebracht bij een aantal industriële onderzoekscentra (Sirris, WTCB, Centexbel). De subgroepen zijn in het IE&Co-overleg vertegenwoordigd door één persoon (en één vervanger).

Het IWT vervult de trekkersrol in dit IE&Co-overleg.

IE&Co streeft de realisatie van volgende specifieke doelstellingen na:

- transparantie bewerkstelligen in het dienstenaanbod van de IE&Co-organisaties opdat de eindgebruiker weet heeft van de waaier van diensten en sneller zijn weg vindt naar de benodigde dienstverlening en
- de dienstverleners bewegen tot een netwerk zodat we allen samen vooruitgaan. In verband met deze laatste doelstelling kunnen de IE-dienstverleners genieten van bijv. gemeenschappelijke vorming en wordt er onderling informatie uitgewisseld betreffende initiatieven die de individuele organisaties op poten zetten.

Het IE&Co platform komt twee maal per jaar samen. Eénmaal per jaar is er een vormingsmoment: hierop worden dan alle operationele medewerkers van de IE&Co-organisaties uitgenodigd. Deze stafmedewerkers van de IE&Co-organisaties zijn ook allemaal aangesloten op het IE&Co-netwerk, dit is een deelnetwerk van het VIN.

3. 4. 3 Bouwinnovatieplatform

Het Innovatie Bouwplatform (voorheen Vlaams Bouwplatform) wordt aangestuurd door het WTCB (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf) en het IWT. Gestart in 2006 vanuit een ledenplatform met uitvoerders van de IWT doelgroepprojecten (VIS, TETRA, SBO) evolueerde het Bouwplatform naar een volwaardig multidisciplinair deelnetwerk binnen het VIN, gericht op innovatie in de bouwsector. Het omvat meer dan veertig onderzoeksgroepen, collectieve centra, competentiepolen en federaties. In 2010 werden drie formele meetings georganiseerd, met telkens ruim 25 deelnemers. Tevens werden een infosessie over ERA-NET ERACOBUILD (en andere Europese programma's) en een brokerage event voor VIS-trajecten georganiseerd. Daarnaast fungeerde het platform als continue multiplicator naar de sector voor sensibilisatie rond initiatieven zoals bedrijvenmissies (Enterprise Europe Network) en als feedback instrument zoals voor het bepalen van onderzoeksthema's voor ERACOBUILD-oproepen.

3. 4. 4 Coatingplatform

Het coatingplatform, opgericht in 2003, werd in 2010 verder gezet. Het Coatingplatform werd opgezet met als doel de informatie-uitwisseling en de samenwerking tussen de Vlaamse actoren, die actief zijn in onderzoek, ontwikkeling of dienstverlening in coatingtechnologie, te bevorderen, inclusief de industriële wereld in Vlaanderen. Het heeft als doel gemeenschappelijke problematiek te identificeren en kan een bijdrage leveren om verschillende initiatieven op elkaar af te stemmen. Het platform telt een twintigtal leden uit onderzoeksinstituten, universiteiten en bedrijven die allen coatingtechnologie gemeenschappelijk hebben. De bijeenkomsten van het coatingplatform worden gehost door leden van het coatingplatform. In 2010 werd er slechts één bijeenkomst gehouden: in het voorjaar bij TO2C, Gent, waarbij ook de faciliteiten werden bezocht en tevens de outcome van een aantal IWT-projecten werden getoond. Thema's die voorgesteld werden zijn de Coatingstrategie van Sirris, met het nieuwe coatinglabo, en de Eureka-Umbrella E!Surf. Tevens worden telkens opportuniteiten/feedback gegeven over calls/events die door het IWT gevolgd worden: o.a. MATERA en Enterprise Europe Network profielen en events worden besproken/aangekondigd.

3. 4. 5 Voedingsplatform

Het Voedingplatform is een overleggroep die opgericht werd door FEVIA Vlaanderen, Flanders' FOOD en het IWT. Flanders' FOOD en het IWT zorgen voor een gezamenlijke aansturing. Het platform richt zich naar onderzoekscentra, doorgaans verbonden aan hogescholen en universiteiten, die projecten indienen bij het IWT of de Europese Commissie ten bate van de voedings- en drankensector. Het platform stimuleert samenwerking en het uitvoeren van collectief onderzoek en dienstverlening.

De platformwerking is een verruiming van het netwerk tussen Flanders' FOOD als competentiepool en FoodGate als cluster van lopende projecten VIS-TIS en VIS-TD. Het Voedingsplatform richt zich ook op bedrijven die geen lid zijn van Flanders' FOOD, maar wel actief zijn in de voedingsindustrie en alle onderzoeksgroepen die werken rond voedingsgerelateerde onderwerpen zijn welkom. In 2010 werd zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de werking van de competentiepool en FoodGate om belangrijke vernieuwingen in het onderzoekslandschap voor voedingsbedrijven aan bod te laten komen.

4. Diverse vertegenwoordigingen

Vanuit zijn expertise aan kennis omtrent innovatie in brede zin wordt het IWT ook regelmatig gevraagd een bijdrage te leveren aan allerhande initiatieven.

Te vermelden zijn:

- De deelname aan en de ondersteuning van initiatieven die kaderen binnen het Onderzoekscomité Grind en BBT-EMIS.

Verder zijn er ook nog een hele reeks externe vertegenwoordigingen.

Ter illustratie:

- deelname als waarnemer aan de statutaire organen van de collectieve en gelijkgestelde centra;
- deelname aan en ondersteuning van de acties van VLOOT. Dit is een forum waar een aantal onderzoekscentra in Vlaanderen, met name de collectieve en gelijkgestelde centra, IMEC, VITO en een aantal clusterinitiatieven hun activiteiten coördineren.
- Het IWT is vertegenwoordigd in het begeleidingscomité van het federaal meerjarig onderzoeksprogramma voor aardobservatie door teledetectie STEREO.
- CIS / CFS-stat, de steunpunten STOIO en ECOOM, CRB, Flanders DC, Hercules, ...
- Het IWT neemt actief deel in de VRWI en in de Commissie Innovatiebeleid en de Commissie Wetenschapsbeleid.

5. Studie-opdrachten en publicaties

In 2010 werden heel wat studie- en expertiseopdrachten afgerond. De financiering gebeurde meestal via de specifieke begrotingslijn voor studie- en expertiseopdrachten ten bate van het Vlaams Innovatienetwerk. Een korte beschrijving, en waar mogelijk, een referentie zijn hierna opgenomen.

- ***'Identifying potentially innovative companies in Flanders'***
Op basis van de CIS-enquête en de IWT-portfolio van gesteunde bedrijven werd een econometrisch model uitgewerkt om potentiële IWT-klienten te identificeren. Dit model zal in de loop van 2011 getest en verfijnd worden.
- ***'International Cooperation Of Competence Research Centres'***
De behoefteanalyse betreffende internationale samenwerking bij competentiepolen resulteerde in het rapport, te downloaden:
http://www.iwt.be/sites/default/files/publicaties/iwt_studie66.pdf

- **Innovatie bij Micro-ondernemingen**
Om een zicht te krijgen op de innovatiegraad bij micro-ondernemingen werd een bevraging bij de leden van VOKA en UNIZO uitgevoerd en werd de steekproef voor de CIS-enquête uitgebreid naar micro-ondernemingen. Het finale rapport was eind 2010 in redactie.
- **Ontwikkeling van een resultaat- en effectmetingmethode voor activiteiten die uitgevoerd worden door competentiepolen en aanverwante programma's**
De studie resulteerde in een methode en een generieke set van parameters om de resultaten en directe/indirecte effecten te registreren van de verschillende types van activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van competentiepolen en aanverwante programma's zoals VIS-Collectief Onderzoek, TETRA en LandbouwOnderzoek. De studie werd reeds voorgesteld aan de betrokken organisaties en kan gedownload worden: http://www.innovatienetwerk.be/attachments/get/2835/Eindrapport_IWT_gids_effectmetingen.pdf
- **Impactmeting en *benchmarking* van de Innovatiecentra**
Ter voorbereiding van de verlenging van de innovatiecentra eind 2010 werd hun werking en impact grondig doorgelicht. De studie resulteerde in een aantal bijstellingen en een verdere verduidelijking van de *navigator-rol* van de Innovatiecentra.
- **Studie ter analyse van het VIN-Vlaams Innovatienetwerk**
In deze studie werd de positie van de actoren, hun projecten en de dynamiek van het VIN-netwerk bestudeerd. De studie kan gedownload worden via: [http://www.iwt.be/sites/default/files/publicaties/iwt_studie %2067.pdf](http://www.iwt.be/sites/default/files/publicaties/iwt_studie%2067.pdf)
- **Ontwikkeling ondernemingsdatabank – migratie-VKBO**
(Verrijkte kruispuntbank voor ondernemingen)
Voor de werking van het IWT en het Innovatienetwerk zijn snelle beschikbaarheid van correcte en zo volledig mogelijke gestructureerde data en kennis over de bedrijven in Vlaanderen meer en meer van belang. In 2010 werden de nodige modules ontwikkeld en zijn de VKBO-gegevens ter beschikking van het IWT en het VIN.
- **'Profiel van *Research Based Start-Up* bedrijven'**
Door het toenemend belang dat gegeven wordt aan startende bedrijven, zijn ook de VIN-organisaties die tal van nuttige diensten kunnen aanbieden geïnteresseerd in het identificeren van de noden van technologische startende bedrijven.
In deze studie wordt de evolutie van circa 225 *high tech starters* verder opgevolgd. Een eerste publicatie kan gedownload worden via: http://www.iwt.be/sites/default/files/publicaties/iwt_studie64.pdf
verdere publicaties worden in 2011 verwacht.
- **'*Competing internationally: the importance of R&D for export activity*'**
De studie toont een positief causaal verband aan tussen R&D-ondersteuning door de overheid en de export. De studie is beschikbaar via het Innovatienetwerk: http://www.innovatienetwerk.be/attachments/download/2916/Export_versus_RD_finaal_paper_KUL_versie.pdf

6. Deelname aan internationale studieprojecten

Het IWT nam in 2010 deel aan drie Europese studieprojecten, namelijk Tactics, Scinnopoli en Gloval. Verder kan nog vermeld worden dat in 2010 een rapport werd opgeleverd in het kader van ERA-NET-project COMPERA. Door het IWT werd een analyse gemaakt van de evaluatieprocedures en monitoringsystemen van competentiepolen in een tiental regio's. De studie resulteerde in het rapport *Report on Monitoring and Evaluation of Competence Research Centres (CRC)* (<http://www.iwt.be/publicaties>).

- **Tactics (Transnational Alliance of Clusters Towards Improved Cooperation Support - INNO-Net project in het EU-CIP-programma)**

Het TACTICS-project, gecoördineerd door OSEO (FR), is een CIP-project op het gebied van de clusterbeleid. Het is gericht op het ondersteunen en verder uitbouwen van de European Cluster Alliance en wil bijdragen aan de ontwikkeling van een beter clusterbeleid en de praktische hulpmiddelen hiertoe.

TACTICS brengt zeven toonaangevende nationale en regionale publieke innovatie organisaties samen, te weten VINNOVA (SE), TMG (AT), North West Development Agency (UK), OSEO (FR), IWT (BE), VENINN (IT) en PAED (PL).

Het project spitst zich toe op de ontwikkeling van clusters door het uitwerken van een aantal aanbevelingen voor beleidsmaatregelen en werkt praktische ondersteuning uit voor zes thema's, gegroepeerd in twee doelstellingen, met name streven naar *excellente* clusters met als subthema's het bevorderen van internationale samenwerking van clusters, het evalueren van clusters en het ondersteunen cluster marketing en *branding*, en beter gebruik maken van excellente clusters met als subthema's de ontwikkeling van clusters in opkomende bedrijfstakken (*emerging industries*), het kanaliseren van R&D&I-financiering via clusters en de ondersteuning van *user-driven*-clusters.

Deze thema's worden uitgewerkt in een aantal workshops met internationale experts en beleidsmakers. Bovendien zullen de synergieën met andere EU-cluster-initiatieven worden benut, zoals met het European Cluster Observatory, het European Cluster Excellence Initiative alsook met de European Cluster Policy Group.

In 2010 werden, onder aansturing van het IWT of met belangrijke bijdragen van het IWT, workshops georganiseerd over de thema's internationale samenwerking van clusters, het kanaliseren van RDI-funding, het ondersteunen van User Driven Innovation en marketing en branding van clusters. Tevens werd in het kader van het EU-voorzitterschap van België een Internationale Clusterconferentie in Brussel georganiseerd.

- **Scinnopoli (Scanning Innovation Policy Impact - INTERREG IV C)**

SCINNOPOLI is een kapitalisatie-project gefinancierd door INTERREG IVC (het Europees programma voor interregionale samenwerking) en ondersteund als Fast Track Project van de Europese Commissie. Het project startte begin 2010 en loopt tot eind 2011.

In het kader van het INTERREG IVC-programma, wordt de kapitalisatie gedefinieerd als het proces van verzamelen, analyseren, verspreiden en overdragen van goede praktijken in een bepaald beleidsterrein. Dit met als doel het optimaliseren van de bereikte resultaten op dit specifieke gebied van het regionaal beleid. SCINNOPOLI bouwt verder op de resultaten van een achttal EU-projecten die de ontwikkeling van evaluatiemethodieken ter ondersteuning van het regionale innovatiebeleid als onderwerp hadden, waaronder IMPACTSCAN waar het IWT ook een actieve rol speelde.

Naast het IWT voor Vlaanderen maken volgende partners deel uit van het consortium: Amt der Niederösterreichischen Landesregierung van Lower Austria (AT, projectleider); Wirtschaftsförderung und Technologietransfer Schleswig-Holstein (WTSH, DE); Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Köshasznú Nonprofit Kft (WTRDA, HU); Bretagne Innovation (BI, FR); Agenzia Regionale per la Tecnologia e l'Innovazione (ARTI, IT); Méditerranée Technologies (MT, FR); Gobierno de Navarra (ES) en Fundacja Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu (PL).

De algemene doelstelling van SCINNOPOLI is om de effectiviteit en efficiëntie van het regionaal innovatiebeleid te verbeteren door de ontwikkeling en implementatie van effectieve impact-meetsystemen. Hiertoe ontwikkelen de partners een regionaal actieplan dat afgestemd is op de specifieke status en noden van de regio.

Bij het opstellen van dit regionaal actieplan wordt gebruik gemaakt van goede praktijken uit de andere regio's.

De beschrijvingen van de 'SCINNOPOLI Goede Praktijken' zijn beschikbaar op de website <http://www.scinnopoli.eu/>

Het eerste jaar van het SCINNOPOLI project werd gekenmerkt door een intensieve uitwisseling tussen de negen partners waarbij de status van de regionale innovatie-systemen voorgesteld en goede praktijken uitgewisseld werden. In het komende jaar wordt het regionaal actieplan verder uitgewerkt en de implementatie voorbereid.

De goede praktijken uit Vlaanderen waar veel interesse voor is bij de projectpartners zijn ondermeer het RAP-rapportering-systeem van de VIN-dienstverlenende projecten en de additionaliteitsstudies waarin het effect van directe bedrijfssteun werd geanalyseerd.

- **Gloval (Global value chains - OMC-NET)**

Het Gloval project, gecoördineerd door VINNOVA (SE), is een OMC-NET project.

Naast het IWT nemen volgende organisaties deel: FFG - Österreichische Forschungsförderungsgesellschaft (AT); Scottish Enterprise (UK); TIA - The Public Agency for Technology of the Republic of Slovenia (SL) en VINNOVA (SE). Het project loopt van januari 2009 tot september 2011.

Het project Gloval onderzoekt hoe een lokaal innovatiebeleid kan uitgebouwd worden in een economische context waar het belang van globale waardeketens toeneemt. Een gevolg van globale waardeketens is dat de voordelen en effecten van onderzoek en innovatie op grotere schaal verspreid worden en dat de lokale effecten van steun aan onderzoek en ontwikkeling minder gemakkelijk te detecteren zijn.

De cruciale vraag voor beleidsmakers is: of en hoe een innovatie-beleid kan worden ontwikkeld om de best mogelijke (nationale/regionale) resultaten van de lokaal geïnvesteerde middelen te bekomen ?

GLOVAL probeert deze vraag te beantwoorden door middel van drie onderzoeksvragen:

- Welk innovatie-beleid geeft de beste resultaten in geval van ondernemingen, onderzoek en technologie-organisaties (RTO's), universiteiten en anderen die al sterk actief zijn in globale waardeketens en met een belangrijk deel van hun activiteiten in andere landen ?
- Welk innovatie-beleid geeft de beste resultaten bij bedrijven, RTO's, universiteiten en anderen die voornamelijk op nationaal en lokaal niveau actief zijn ? Hoe kunnen deze bedrijven en organisaties toegang krijgen tot en voordeel putten uit innovatie in globale waardeketens ?
- Welk innovatie-beleid kan een positief klimaat creëren om belangrijke spelers in mondiale waardeketens aan te trekken en lokale bedrijven ondersteunen om toegang te krijgen tot waardeketens van dergelijke ondernemingen ?

Het resultaat van GLOVAL zal bestaan uit een aantal aanbevelingen en hulpmiddelen voor beleidsmakers om het rendement van lokale O&O investeringen te optimaliseren. Het IWT was verantwoordelijk voor het werkpakket *Cases*. Hiervoor werden in 2010 een aantal workshops georganiseerd, werd een grote bevraging uitgevoerd en werden de modaliteiten in verband met internationale valorisatie van een groot aantal steunprogramma's onderzocht.

Initiatieven van de Vlaamse Regering en externe opdrachten

1. Inleiding

Competentiepolen zijn kenniscentra die zich richten op de bundeling van competenties op strategisch belangrijke thema's in Vlaanderen. De samenwerking tussen alle relevante innovatie-actoren (bedrijven, kennisinstellingen, onderzoeksinstituten) moet leiden tot versterking van bestaande competenties en verhoging van het innovatievermogen bij met name de Vlaamse kmo's. Collectief onderzoek en kennisdiffusie zijn dan ook de voornaamste activiteiten in een competentiepool.

In opdracht van Vlaams minister Ingrid Lieten werd in 2010 gestart met een herziening van de subsidies gebaseerd op het VIS-Besluit. In afwachting van de beslissingen betreffende de toekomstige organisatie, werden in 2010 geen nieuwe aanvragen voor competentiepolen in behandeling genomen. De competentiepool 'Flanders PlasticVision', beslist in 2009, werd wel opgestart in 2010. In 2010 telde Vlaanderen dus acht competentiepolen:

2. Competentiepolen

2.1 Flanders' DRIVE II

De missie binnen de tweede overeenkomst is om uit te groeien van innovatieplatform tot internationaal erkend competentiecentrum ter ondersteuning van een slagkrachtigere voertuigindustrie en dit in vier focusdomeinen: *Lightweight Materials*, *Clean Powertrains*, *Active Safety* en *Manufacturing*. Het overgrote deel van de middelen wordt voorzien voor de uitvoering van de onderzoeksprojecten van collectieve aard. Daarnaast worden middelen voorzien voor de centrale staf, innovatiestimuleringsactiviteiten en coöperatieve onderzoeksprojecten. De projecten worden geselecteerd via thematische oproepen tot projecten.

Operationeel werkte Flanders' DRIVE in 2010 verder in de vroeger gekozen richting. Naast de dienstverlening, ging belangrijke aandacht naar de uitvoering van de, in de vorige jaren besliste collectieve en coöperatieve onderzoeksprojecten. Op het strategische vlak is, vertrekkende van de eigen visiedocumenten over de voertuigindustrie in Vlaanderen, een belangrijke bijdrage geleverd aan de Staten Generaal van de Industrie en de Innovatieregiegroep Automobiel.

Voor meer informatie: www.flandersdrive.be

2.2 Flanders' FOOD II (FF)

Flanders' FOOD profileert zich als het innovatieplatform voor de voedingsindustrie en is het centraal aanspreekpunt voor de voedingindustrie en zijn stakeholders. De missie van Flanders' FOOD is om de competitiviteit van de ondernemingen in de sector te versterken door het gericht stimuleren van innovatie. Het centrale thema van Flanders' FOOD is 'Voeding van morgen: kwaliteitsvol, evenwichtig en lekker'.

Binnen dit thema worden oproepen voor collectieve onderzoeksprojecten georganiseerd.

In 2010 werden de activiteiten van de voorbije jaren verder gezet m.b.t. kennisontwikkeling, kennisverspreiding en valorisatie van kennis. Eind 2010 bedroeg het aantal leden (bedrijven) 232 (56 % kmo, 88 % < 250 werknemers, 62 % < 50 werknemers)

Tien nieuwe collectieve toepassingsgerichte onderzoeksprojecten werden opgestart in samenwerking met zowat alle Vlaamse kennisinstellingen en tachtig bedrijven.

De IWT-VIS/TIS-projecten 'Smaak: de sensorische kennis van een product, een stap dichterbij innovatie' en 'IFF... Intelligence For Food - Toepassingen van micro-elektronica in de voedingssector' werden met succes afgerond. Het VIS-grote collectieve infrastructuur project 'De uitbouw van een pilootinfrastructuur voor de stimulering van innovatie in de Vlaamse agro-food industrie' is in 2010 op kruissnelheid gekomen.

Verder werd de nadruk gelegd op kennisvalorisatie, resulterend in 57 succesverhalen.

Voor meer informatie: www.flandersfood.com

2.3 Flanders' InShape (FIS)

Flanders InShape profileert zich als het centrale aanspreekpunt voor de Vlaamse industriële bedrijven voor wat betreft productontwikkeling en industrieel design. Flanders InShape stimuleert en adviseert bedrijven in verband met productontwikkeling en industrieel design. Flanders InShape ontwikkelt daartoe de nodige kennis en instrumenten, zelf of in samenwerking met partners.

2010 was voor Flanders InShape een overgangsjaar waarbij de in de voorbije jaren opgebouwde kennis en expertise werd geëxploreerd. Dit vertaalt zich in meer nieuwe opleidingen op maat van bedrijven, in succesvolle trajecten en coachen van bedrijven, in netwerkactiviteiten waar ondernemers, dienstverleners en onderwijs elkaar ontmoeten, ervaring en *best practices* uitwisselen en nieuwe samenwerkingen opstarten. Eind 2010 werd door FIS een verlenging van de overeenkomst aangevraagd voor één jaar. Voor meer informatie: www.flandersinshape.be

2.4 FLANDERS' MECHATRONICS TECHNOLOGY CENTRE II (FMTC)

Het FMTC positioneert zich als het innovatieplatform voor de mechatricasector in Vlaanderen. Deze sector is vooral actief in de productie van *high-tech* machines en aanverwante diensten. Belangrijke deelsectoren zijn de textielmachines, de landbouwmachines, de machines om plaatstaal te verwerken, ... Men richt zich in de eerste plaats op de *lead innovators* en werkt samen met Sirris voor de ruimere kennisverspreiding.

In 2010 werd een tussentijdse evaluatie van FMTC II uitgevoerd door het IWT. Ondanks de moeilijke economische situatie in de voorbije periode behaalde FMTC II voor de meeste prestatie-indicatoren het streefcijfer voor 2010, voor enkele sterke punten werd zelfs het streefcijfer van eind 2012 bereikt. Een ruimere betrokkenheid van kmo's blijft echter een aandachtspunt.

Voor meer informatie: www.fmtc.be

2.5 Flanders' Synergy

Flanders' Synergy heeft als missie het promoten, bevorderen en initiëren van innovaties op vlak van arbeidsorganisatie in Vlaamse bedrijven, socialprofitorganisaties en overheidsbedrijven met het oog op meer slagvaardige organisaties en een betere kwaliteit van de arbeid. De prioritaire doelgroepen van de competentiepool zijn: de traditionele industrie, de zorg-organisaties, de dienstverlenende bedrijven met onder meer de consultancy-sector (inclusief organisaties die ondersteuning bieden op vlak van arbeid en arbeidskwaliteit zoals HR-bedrijven), de nieuwe sterk expanderende organisaties en organisaties met een hoge mate van absentieïsme. Men werkt via informatieverschaffing, sensibiliseren en netwerken; trainingsprogramma's; adviesverlening en begeleiding bij het uitvoeren van veranderingstrajecten; onderzoeksactiviteiten.

In 2010, achttien maanden na de start van de competentiepool, vond een tussentijdse evaluatie plaats van de competentiepool. Het algemene besluit hierbij was dat Flanders' Synergy er op korte tijd in geslaagd is om zichzelf als organisatie met een nieuw thema als innovatieve arbeidsorganisatie op de kaart te plaatsen in Vlaanderen. Zowel bij bedrijven in allerlei sectoren, overheid als koepelorganisaties werd via allerlei collectieve en individuele acties duidelijke interesse opgewekt voor het thema. Tijdens deze periode werden voor nagenoeg alle activiteiten de vooropgestelde resultaten behaald.

Voor meer informatie: www.flanderssynergy.be

2.6 Flanders' PlasticVision

Flanders' PlasticVision is de meest recente competentiepool. Anders dan de voorgaande competentiepoolen is er geen budget toegekend voor onderzoeksprojecten. Flanders' PlasticVision beschouwt zichzelf als een impuls-actie naar de sector toe, met een organisatiestructuur die een sterk virtueel karakter heeft. De gewenste output van de werking van Flanders' PlasticVision is een versterkte kunststof- en rubberindustrie dankzij meer onderzoek en ontwikkeling, die tot stand komt door samenwerking en ook door een versterkte innovatiedienstverlening naar de sector toe, dankzij coördinatie en intense samenwerking tussen de bestaande actoren.

Flanders'PlasticVision is van start gegaan in juni 2010 en zit momenteel nog steeds in de opstartfase. In 2010 werd een toekomstvisie ontwikkeld: Flanders'PlasticVision wil op termijn naast een internationaal erkende competentiepool, de innovatiemotor voor de kunststof en rubber industrie in Vlaanderen worden. In 2011 zullen de activiteiten in een stroomversnelling komen. Voor meer informatie: www.plasticvision.be

2.7 Vlaams Instituut voor de Logistiek II (VIL)

De missie van VIL is om 'Van Vlaanderen een duurzame en innovatieve logistieke topregio in Europa te maken'. De activiteiten in de overeenkomst zijn collectieve onderzoeksprojecten en innovatiestimulering. De projecten worden geselecteerd via een continue *bottom-up* proces en kaderen binnen drie domeinen: *supply chain organisation*, *supply chain intelligence* en *supply chain security*. In elk van de activiteiten binnen deze domeinen ligt de nadruk steeds op vier aspecten: duurzaamheid (effectiviteit, efficiëntie en ecologie), innovatie, kenniscreatie en praktijkgericht.

In 2010 werd door VIL verder ingezet op de realisatie van de doelstellingen van de overeenkomst. De doelstelling in verband met de betrokkenheid van bedrijven bij de collectieve onderzoeksprojecten wordt zelfs overschreden, welke een duidelijk draagvlak voor het VIL bij de logistieke dienstverleners en verladers aantoont. In 2010 heeft VIL tevens de nodige aandacht besteed en maatregelen getroffen die tegemoet komen aan de voorwaarden opgenomen in de overeenkomst. Eind 2010 werd door VIL een verlenging van de overeenkomst met één jaar aangevraagd.

Voor meer informatie: www.vil.be

2.8 Vlaams Instituut voor de Mobiliteit (VIM)

Het VIM werd in 2006 opgericht met het oog op het creëren van een competentiepool die het bedrijfsleven ondersteunt bij het oplossen van het mobiliteitsprobleem en veranderingen op gang moet brengen die leiden tot een duurzamer transport- en mobiliteitssysteem. De missie van het VIM is om de mobiliteitssector in Vlaanderen te versterken door innovatie en onderzoek, door kennisoverdracht en door begeleiding van doelgroepen.

VIM behaalde in 2010 grotendeels de doelstellingen van de overeenkomst. Gezien het voornemen van het beleid om een geconsolideerd innovatie-initiatief op vlak van mobiliteit en logistiek na te streven, werd een verlenging van de competentiepool binnen de bestaande middelen aangevraagd omwille van de continuïteit. De verlenging van de overeenkomst laat VIM ook toe de resultaten van de beëindigde projecten te bestendigen.

Voor meer informatie: www.vim.be

Tabel 40: Sleutelgegevens over de ganse looptijd van de competentiepolen

	Looptijd	Steun (in miljoen euro)	FTE's	Leden
Flanders' DRIVE II *	2008-2011	27.803	37	172
Flanders' FOOD II **	2009-2013	11.624	7	232
Flanders' InShape	2007-2011	4.569	6	14 stichtende leden
Flanders' Synergy *	2009-2012	4.825	7	99
Flanders' PlasticVision	2010-2014	2.500	2,5	66
FMTc II *	2009-2012	15.820	32	22
VIL II	2009-2011	4.965	14	232
VIM	2006-2011	5.620	7	172

* In 2010 is een tussentijdse evaluatie uitgevoerd.

** Er dient nog 4,15 miljoen euro vastgelegd te worden.

In voorbereiding op een vernieuwde aanpak voor de competentiepolen werd in 2010 een analyse uitgevoerd gebaseerd op een bevraging van de competentiepolen en de ervaringen vanuit het IWT. Er werd vanuit het beleid tevens een aanzet gegeven voor een gezamenlijk initiatief rond mobiliteit en logistiek.

Gezien de krijtlijnen van de nieuwe aanpak nog niet voldoende duidelijk waren en er geen mogelijkheid was in 2010 voor het indienen van nieuwe initiatieven, werd voor de aflopende competentiepolen FIS, VIL en VIM een verlenging met één jaar voorbereid. In 2010 werden de tussentijdse evaluaties van de competentiepolen Flanders' DRIVE, FMTc en Flanders' Synergy uitgevoerd.

3. MIP2 (Milieu- en energie Innovatie Platform)

Het Milieu- en energietechnologie Innovatie Platform werd na beslissing van de Vlaamse Regering in 2005, opgestart als een initiatief waarin de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) en Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) samenwerkten. Midden 2009 besliste de Vlaamse Regering om het MIP verder te zetten onder de naam MIP2 met als hoofdopdracht het 'vergroenen' van de economie.

MIP2 wil bedrijven stimuleren om te investeren in nieuwe producten, processen en diensten die de impact op het milieu verminderen en mikt hierbij op het sluiten van materiaal- en proceskringlopen volgens de *Cradle-to-Cradle* filosofie én op de ontwikkeling van nieuwe technologieën voor slimme energie-opwekking. MIP wil daarbij de transitie naar een nieuwe economie ondersteunen waarin men de consumptie en economie kan loskoppelen van de ecologische impact op onze aarde.

MIP2 profileert zich enerzijds als een platform van relevante spelers m.b.t. eco-innovatie uit het bedrijfsleven, de onderzoekswereld en de overheid. Daarnaast is MIP een financieringsinstrument voor vraaggedreven onderzoek gericht op duurzaam materiaal- en energiegebruik. MIP2 heeft daartoe twee programma's opgezet, meer specifiek het opzetten en uitvoeren van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten (programma 1/ MIP-ICON projecten) en het opzetten van duurzame product- en procescycli (programma 2/MIP-haikbaarheidsstudies).

Het resterend saldo van MIP2 wordt verder aangewend voor de voorbereiding van een volgende MIP3-call, gelanceerd op 27 oktober 2010 ter gelegenheid van IFEST.

In afwachting van de formele beslissing van de Vlaamse Regering over MIP3 en conform de geldende overeenkomst, heeft het IWT de globale werking van MIP2 geëvalueerd en een aantal aandachtspunten aan de bevoegde minister geformuleerd.

4. Generaties

Op 8 mei 2009 heeft de Vlaamse Regering, op advies van het IWT, ad-hoc steun verleend aan projecten ingediend door het VIS-Generaties. Het betreft een bundeling van drie initiatieven rond hernieuwbare energiebronnen en slimme energienetten.

4.1 Intelligente netwerken - Smart Grids

Het project Intelligente Netwerken - Smart Grids omvat het uitvoeren van onderzoek en het opzetten van pilootprojecten voor de toekomstige uitrol van slimme netwerken voor energiedistributie. Voor dit project, dat een looptijd heeft van vijf jaar, werd een steun van 9,5 miljoen euro toegekend, onder de vorm van steun aan onderzoeksinstellingen. Industriële partners dragen een parallelle financiering van ongeveer 30 miljoen euro bij. Het project is effectief gestart in 2009.

Partners:

- Vito, Afdeling Energietechnologie (ET), projectcoördinator
- KULeuven, Departement Elektrotechniek (ESAT), Afdeling Elektrische Energie & Computerarchitecturen (Electa)
- IMEC, Afdeling Technology Units
- IBBT, Afdeling Internet Based Communication Networks and Services (IBCN)

4.2 Infrastructuur voor fotovoltaïsch onderzoek

Het project 'Infrastructuur voor fotovoltaïsch onderzoek' omvat investeringen in basisinfrastructuur voor het voeren van onderzoek naar meer performante en goedkopere zonnecellen en hun integratie in het distributienet. Voor dit project, dat een looptijd heeft van 3,5 jaar, werd een steun van 8,7 miljoen euro toegekend onder de vorm van steun aan onderzoeksinstellingen. Industriële partners dragen een parallelle financiering van ongeveer 4,9 miljoen euro bij. Het project is effectief gestart in 2009.

Partners:

- IMEC, Afdeling Smart Systems and Energy Technology (SSET), projectcoördinator
- UHasselt, Onderzoeksgroep Organische & Polymere Chemie
- KULeuven, Departement Elektrotechniek (ESAT), Afdeling Elektrische Energie & Computerarchitecturen (Electa)

4.3 Offshore windonderzoeksinfrastructuur

Het project Offshore windonderzoeksinfrastructuur omvat investeringen en activiteiten voor het opzetten en operationaliseren van infrastructuur voor onderzoek naar verbeterde performantie, onderhoud en levensduur van offshore installaties voor windenergie. Voor dit project, dat een looptijd heeft van drie jaar, werd een steun van 4,8 miljoen euro toegekend onder de vorm van steun aan bedrijven en steun aan onderzoeksinstellingen, binnen de geldende regels voor rechtstreekse staatssteun.

4.3.1 Deel steun aan onderzoeksinstellingen

Het deel steun aan onderzoeksinstellingen Infrastructuur voor conditiemonitoring en levensduurtesten, bedrijfs- en onderhoudsstrategieën voor offshore windparken beoogt de uitbouw van onderzoeksinfrastructuur ten behoeve van de Vlaamse industrie. In een opstartfase wordt een basisinfrastructuur voorzien, die in een tweede fase kan worden uitgebreid gericht op andere onderzoeksbehoeftes van de Vlaamse industrie. De steun voor beide fasen samen bedraagt 3,4 miljoen euro. De opstartfase is effectief opgestart in 2010.

Partners:

- Sirris Leuven, projectcoördinator
- VUB, vakgroep Toegepaste Mechanica, onderzoeksgroep Acoustics & Vibration Research

4.3.2 Deel steun aan bedrijven

Het deel steun aan bedrijven 'Infrastructuur voor potentieelbepaling en monitoring van de prestaties van windparken' beoogt de uitbouw en de operationalisering van infrastructuur voor het bekomen van een gedetailleerde kennis van het windaanbod ten behoeve van windparken. De steun bedraagt 1,4 miljoen euro. Dit project is effectief opgestart in 2010.

Partners:

- 3E, projectcoördinator
- Geosea

4.4 Koepelwerking

Tenslotte werden middelen voorzien om de koepelwerking van het VIS Generaties te kunnen voortzetten tot het einde van de looptijd van deze projecten.

De formele invulling hiervan is gepland in de loop van 2011.

5. Strategisch Initiatief Materialen (SIM)

Het Strategisch Initiatief Materialen (SIM) is een vraag- en programmagedreven virtuele onderzoeksorganisatie op het vlak van materiaalonderzoek en met als primair doel het verrichten van strategisch basisonderzoek. SIM tracht hierbij een evenwicht te brengen tussen technologische innovatie en maatschappelijk relevante applicatiedomeinen.

Het initiatief richt zich op (middel)lange termijn technologieplatformen in een open innovatiestructuur en nauwe samenwerking tussen bedrijven en onderzoeksinstellingen. Einddoel is de bijdrage tot de competitieve positie van de materiaalindustrie in Vlaanderen met focus op maatschappelijk relevante thema's zoals energie, duurzame ontwikkeling, *cradle-to-cradle*, duurzame mobiliteit, gezondheid en andere.

SIM organiseert oproepen op basis van concrete onderzoeksprogramma's. Voor de zogenoemde SIM-SBO projecten wordt steun toegekend aan onderzoekorganisaties. Voor zogenoemde SIM-ICON projecten treden zowel onderzoeksinstellingen als bedrijven op als uitvoerder. Het aandeel van de onderzoeksorganisaties wordt gefinancierd door SIM terwijl het aandeel van de bedrijven kan gefinancierd worden door het IWT (rechtstreekse staatssteun aan bedrijven conform de EU-bepalingen).

In 2009 selecteerde de raad van bestuur van SIM drie programma's in het kader van de eerste oproep voor onderzoeksprogramma's binnen de startthema's van SIM (*materials for energy & light, durable & sustainable structural materials* en *tailored nanomaterials in their environment*).

In een tweede fase (2010) werden binnen de geselecteerde programma's zes ICON- en acht SBO-projectaanvragen ingediend. De evaluatie van de SBO-projecten werd door SIM uitgevoerd, de evaluatie van de ICON-voorstellen werd door het IWT gedaan. Uiteindelijk werden vijf ICON-projecten en acht SBO-projecten goedgekeurd voor een steunbedrag van respectievelijk 4,2 miljoen euro en 10,88 miljoen euro.

Een tweede oproep voor SBO/ICON-projecten werd opengesteld in maart 2010. De evaluatie van de SBO- en ICON-projecten werd voor de tweede *call* losgekoppeld. De SBO-oproep resulteerde in één SBO-project. Hierover werd op de raad van bestuur van SIM een positieve beslissing genomen voor een steunbedrag van 1,22 miljoen euro binnen de huidige overeenkomst. Op de indieningsdatum voor de ICON-voorstellen werden twee projectaanvragen ingediend voor een steunbedrag van 1,9 miljoen euro. De beslissingen hieromtrent worden begin 2011 verwacht.

6. Centrum voor Medische Innovatie (CMI)

Na goedkeuring door de Vlaamse Regering werd het Centrum voor Medische Innovatie (CMI) opgericht met een budgettaire startvoorziening van acht miljoen ten laste van het FFEU voor de infrastructuur en 1,465 miljoen voor de werking van het centrum in een opstartfase van twee jaar.

Het CMI heeft als opdracht om ondersteuning te bieden voor snellere en meer efficiënte vertaling van onderzoeksresultaten naar de ontwikkeling van innovatieve strategieën voor de preventie, diagnose en behandeling van ziektes met een hoge medische nood. Hiertoe wordt in een eerste fase een BioBank uitgebouwd waarin de verschillende universiteiten en universitaire ziekenhuizen deelnemen. Hierdoor kunnen de Vlaamse spelers bij het aanbieden van stalen aan bijv. de bedrijfs wereld voor diverse onderzoeken optreden als één entiteit waarbinnen op een gecoördineerde en geïntegreerde manier stalen kunnen worden aangeboden.

In 2010 werd gestart met de uitbouw van de ICT-*backbone* en de BioBank. Voor de uitbouw van de BioBank werden vier *clinical research centers* (CRC's) opgericht bij de vier universitaire ziekenhuizen waarbinnen de nodige investeringen uitgevoerd worden om patiëntenstalen te verzamelen, verwerken en stockeren (Universiteit Hasselt is geassocieerd met één van de vier centra).

In de toekomst beoogt het CMI op basis van de resultaten van de BioBank o.a. onderzoek te faciliteren met een economische en/of maatschappelijke finaliteit dat kan uitgevoerd worden in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven. Het CMI zal samen met de CRC's instaan voor het ontwikkelen van een ICT *backbone*. Het CMI is een zogenaamd virtueel centrum omdat de deelnemende onderzoeksgroepen blijven functioneren binnen de bestaande onderzoeksinstellingen waartoe ze behoren.

7. Diverse evaluaties – ad hoc initiatieven 2010

Het IWT voert evaluaties uit in opdracht van de minister of van de Vlaamse Regering, bijv. de technische doorlichting voor projecten met een innovatiedoel binnen de oproepen van de Europese structuurfondsen en voor derden.

7.1 VLAKWA

Vlaams minister Ingrid Lieten vroeg aan het IWT om het projectvoorstel Vlaams Kenniscentrum Water (VLAKWA) door te lichten ter verantwoording van een eventuele cofinanciering van 1.000.000 euro vanuit het domein Innovatie. De visie van VLAKWA is een vraaggedreven en onafhankelijk intermediair voor de integrale waterketen te zijn.

Het ondersteunt kennisopbouw, bevordert onderlinge samenwerking en stimuleert uitwisseling van ervaringen en kennis. Dit alles met het oog op efficiëntiewinsten bij de doelgroepen en/of internationale valorisatie van de in Vlaanderen opgebouwde kennis en behaalde resultaten. De doorlichting werd afgerond in september 2010. Eind 2010 werd door het IWT, samen met Agentschap Ondernemen, een ontwerp van subsidiebesluit uitgewerkt, in voorbereiding van een beslissing door de Vlaamse Regering.

7.2 EFRO

Het IWT werd in 2010 advies gevraagd bij de beoordeling van zeven projecten uit de EFRO-verlengingsoproep binnen doelstelling 2 – Prioriteit 1 - Kenniseconomie en innovatie. Het IWT was lid van de technische werkgroep die de projecten inhoudelijk beoordeelde.

7.3 INTERREG

Voor INTERREG werden in 2010 zes doorlichtingen uitgevoerd. Voor twee projecten (ORGANEXT en NANOSENSEU) werd door het IWT een steunovereenkomst opgemaakt.

<i>programma</i>	<i>naam project</i> <i>Vlaamse partners</i>	<i>doelstelling</i>
<u>INTERREG IVA</u> <u>Euregio Maas-Rijn</u>	MICROBIOMED – 'Microtechnologies for Biomedical applications'	Ontwikkeling van een goedkoop, geautomatiseerd, heel gevoelig diagnostisch systeem voor immunologische opsporing van borstkanker.
	IMEC Leuven, IMEC/IMOMECE Diepenbeek	
	BIOMIMEDICS – 'Nieuwe Biodegraderende Biomedische Materialen voor Klinische Toepassingen'	Translatie van onderzoek en ontwikkeling van biodegraderende materialen naar nieuwe producten voor klinisch gebruik, zoals nieuwe wondbedekkings- materialen, implanteerbare gaasjes voor hernia- herstel en <i>scaffolds</i> voor regeneratieve geneeskunde.
	IMEC/IMOMECE Diepenbeek, Universiteit Hasselt	
	ORGANEXT (werd doorgelicht in 2009, steunovereenkomst opgemaakt in 2010)	Oprichten van een aangepaste kennisinfrastructuur en gecoördineerde, interdisciplinaire Organext-cluster bestaande uit industriële partners, beleidsmakers en kennisinstellingen om de Euregio Maas-Rijn te stimuleren in een verdere ontwikkeling tot toptechnologische regio in het gebied van de organische opto-elektronica en zonnecellen.
	IMEC/IMOMECE Diepenbeek, Universiteit Hasselt	
<u>INTERREG IVA</u> <u>Grensregio</u> <u>Vlaanderen-Nederland</u>	NANOSENSEU Universiteit Hasselt, IMEC/IMOMECE Diepenbeek, Katholieke Universiteit Leuven	Ontwikkeling van een generisch, veelzijdig en flexibel meetoppervlak voor biosensoren, gebaseerd op innovatieve nieuwe materialen voor de detectie van biomerkers.
<u>INTERREG IVA</u> <u>Frankrijk – Wallonië -</u> <u>Vlaanderen</u>	FIBRO-NANO Universiteit Gent	Het realiseren van integrale optische vezel componenten (<i>all-fibre optical components</i>), zoals lichtbronnen of sensoren, gebaseerd op de lineaire en niet-lineaire optische eigenschappen van halfgeleider nanokristallen.
<u>INTERREG IVA –</u> <u>2 Zeeën</u>	IDEA - Improving Drug Efficacy and Availability Universiteit Gent, SEPS Pharma	Opstarten van een onderzoeksprogramma voor het ontwikkelen van innovatieve geneesmiddelvormen met een hoge biologische beschikbaarheid, doeltreffendheid, stabiliteit en veiligheid. Deze zullen vooral gebaseerd zijn op nanopartikels, amorfe systemen en moleculaire complexen.
<u>INTERREG IVB –</u> <u>Noord-West Europa</u>	IOIT – Inspiring Open Innovation Team VOKA – Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen, Katholieke Hogeschool Sint-Lieven Gent	Aanmoedigen van een culturele en operationele verschuiving van het gesloten innovatiemodel naar een open innovatiemodel. Het project zal zich specifiek richten naar kennisgedreven kmo's en de kenniscentra en zal ook de rol van de intermediairen hierin belichten.

7.4 Hercules

De Herculesstichting voorziet financiering voor onderzoeksinfrastructuur. Bij de evaluatie van projectvoorstellen in de klasse 'zware infrastructuur' wordt een deelaspect van het proces aan het IWT uitbesteed. Minstens vier externe kandidaat-beoordelaars worden geïdentificeerd voor elk projectvoorstel waarvoor het IWT expertise heeft en hun namen worden aan de Herculesstichting voorgelegd. De tweede oproep zware infrastructuur was een gecombineerde oproep, die liep over de jaren 2009 en 2010. De genoemde diensten werden volledig geleverd in 2009 en er vonden van de zijde van het IWT in 2010 geen bijkomende activiteiten plaats. Zoals contractueel vastgelegd, werd in 2010 voor deze tweede Herculesoproep wel een betalings-schijf van 40.000 euro ontvangen.

7.5 IOF Gent

Het industrieel onderzoeksfonds (IOF) van de Universiteit Gent beheert de universitaire middelen voor valorisatiegericht onderzoek en verleent steun aan interne projecten met industriële finaliteit. Voor de evaluatie van de projectvoorstellen heeft IOF Gent een deel van het proces aan het IWT uitbesteed tegen een vergoeding aan kostprijs. Hierbij staat het IWT voor een doorlichting van IOF Stepstone-projecten in. Deze projecten zijn op waardecreatie door middel van strategische technologieontwikkeling gericht.

De taken uitgevoerd door het IWT omvatten de selectie van externe deskundigen en het doorlichten van de ingediende projectvoorstellen. Het IWT is niet betrokken bij het beslissingsproces en formuleert geen voorstel tot beslissing. De opdracht betreft de doorlichting voor een totale projectsteun van 2,5 miljoen euro.

Het afgelopen jaar (periode 01/04/2010 t.e.m. 31/03/2011) werden er door het IWT drie Stepstone projecten doorgeleefd. In het totaal werden er door het IWT 92 uren besteed aan het lezen van de projecten, het selecteren van deskundigen en het schrijven van het doorlichtingsverslag.

8. E-Media projecten

In de lopende beheersovereenkomst met de VRT hebben de aspecten digitalisering en nieuwe media (internet en mobiel) een prominente plaats. Er is expliciet opgenomen dat de VRT moet doorgroeien naar een *'digitale omroeporganisatie die zijn diensten aanbiedt via alle relevante media: radio, televisie, internet en mobiel'*.

In dat licht heeft de VRT zijn onderzoekers gegroepeerd in een personeelsteam Onderzoek en Innovatie (het Personeelsteam O&I intussen Medialab genoemd) dat de volgende activiteiten ontplooit:

- het op de voet volgen van technologische ontwikkelingen inzake E-Media en het bestuderen hoe ontwikkelingen of uitvindingen nieuw kunnen worden toegepast in Vlaanderen;
- het consolideren van de kennis die is opgebouwd binnen het kader van de in de periode 2002-2006 door de VRT uitgevoerde innovatieve E-Media-projecten;
- het participeren in grotere, vraaggestuurde onderzoeksprogramma's en projecten waarvan de uitvoering buiten de VRT plaatsvindt en waarbij de VRT de resultaten van het onderzoek, gevoerd met de middelen voorzien in de overeenkomst VRT 2007-2011, ter beschikking stelt van Vlaamse media-industrie.

Het onderzoek gaat over de volgende domeinen:

- a) productie: media-infrastructuur; technologie voor mediaproductie, technologie voor mediaprocessen en integratie en architectuur van mediatoepassingen.
- b) distributie en consumptie: mediaconsumentenplatformen en distributieplatform.

Vanuit de begroting wetenschapsbeleid is daartoe een bedrag van 3,052 miljoen euro voorzien voor 2010.

Conform de overeenkomst O&I werd in 2010 de evaluatie opgestart van deze overeenkomst. De opdracht werd gegund aan het consortium Technopolis-TNO.

9. Programma Innovatieve Media (PIM)

Het **Programma Innovatieve Media** (PIM) wil de sector helpen bij het verzamelen van informatie omtrent de technologische mogelijkheden, de maatschappelijke en culturele ontwikkelingen en succesvolle innovatieve mediatoepassingen in een globaal perspectief. Ook wil het helpen om deze kennis in de praktijk toe te passen en om te internationaliseren. Zo zullen de Vlaamse mediabedrijven een beter inzicht verkrijgen omtrent de manier waarop ze hun innovaties in internationaal marktwaardige businessmodellen kunnen vertalen. Het Programma Innovatieve Media bevat twee afzonderlijke luiken.

Een collectief luik dat gebaseerd is op het **VIS Collectief Onderzoek**, met enkele specifieke eigenheden: een permanent open indieningskanaal, een verruiming van de aanvaardbare onderzoeksactiviteiten, het aanvragend consortium kan eveneens uitvoerder zijn en een gebruikersgroep/stuurgroep die instaat, niet alleen voor de opvolging, maar ook voor de sturing van het project.

Een coöperatief luik dat gebaseerd is op het **O&O-bedrijfskanaal**, met enkele specifieke eigenheden: de aanvrager is een samenwerking tussen minstens drie ondernemingen waarbij de verdeling en de toewijzing van eigendomsrechten wordt bepaald tussen de betrokken partijen, een verruiming van de aanvaardbare onderzoeksactiviteiten, het aanvragend consortium kan eveneens uitvoerder zijn en een beleidsbonus van 10 % wordt toegekend.

In 2010 werd in het kader van het Programma Innovatieve Media steun verleend aan twee projecten:

Het project Smarter Media In Flanders werd ingediend in het PIM Collectief Onderzoeksluik vanuit de gedrukte pers. De stijgende populariteit van zowel *user-created content* alsook open distributie platformen vormt een bedreiging voor het klassieke business model van de gedrukte pers.

Het consortium stelt zich als algemeen doel om voor de sector in deze nieuwe omgeving modellen te onderzoeken en uit te bouwen voor duurzame groei. Daartoe verenigt het consortium alle belangrijke spelers (uitgevers, dienstenverleners, technologieleveranciers) samen met onderzoeksinstituten. Er worden nieuwe concepten onderzocht voor het verzamelen, creëren en distribueren van content.

Het project Just Explore Dimensions werd ingediend door Barco in samenwerking met de Vlaamse partners Philips, Telenet en Videohouse en een nog ruimer internationaal ITEA-consortium.

Het project is gericht op 3D-televisie en videosystemen en start met een studie van de vereisten, scenario's en *business models* om tot de definitie van een referentie architectuur te komen.

10. Actieplan Innovatief Aanbesteden - Pre-commerciële Aanbesteden

Op 18 juli 2008 gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de opstart van het Actieplan Innovatief Aanbesteden. Per beleidsdomein wordt voorzien om minstens één pilootproject op te starten om de werkbaarheid van de, door het Kenniscentrum Innovatief Aanbesteden, uitgewerkte methodologie aan te tonen en de nodige leercurves uit te bouwen. Doel is dat de overheid haar innovatienoden kan invullen door het opstarten van innovatieplatformen, waar de overheid en bedrijven/kennisinstellingen samenkomen, rond specifieke projecten om vervolgens pre-commerciële trajecten te lanceren.

In 2009 werden niet minder dan vijftig projecten door de dertien beleidsdomeinen ingediend bij het Kenniscentrum Innovatief Aanbesteden en geëvalueerd op hun innovatief karakter. Vijftien projecten werden uiteindelijk weerhouden en zullen aanleiding geven tot het oprichten van een innovatieplatform met als doel de stand van de techniek, het innovatiepotentieel en de haalbaarheid van innovatieve oplossingen te bepalen.

In 2010 werden de eerste Innovatieplatformen effectief opgestart voor de realisatie van het Vlaamse 'e-boekplatform', de culturele GPS van de burger (ICIS). Daarnaast werden twee innovatieve aanbestedingen gepubliceerd rond 'bouwputten' en de 'oogscreeener voor jonge kinderen'.

De lancering van de eerste pre-commerciële aanbestedingen zijn gepland voor medio 2011.

Voor bijkomende informatie verwijzen we naar de website www.innovatiefaanbesteden.be

Organisatie en werking

1. Externe communicatie

De externe communicatie werkt aan de ruime bekendheid van het IWT en van zijn subsidie- en dienstenaanbod.

Als organisatie communiceert het IWT met veel verschillende doelgroepen, waaronder: O&O-actieve bedrijven, innovatie-intensieve bedrijven in het algemeen, traditionele kmo's met innovatiebehoeften, onderzoeksinstellingen, bursalen en ex-bursalen, de externe arbeidsmarkt, innovatie-actoren en -intermediaren, het gehele maatschappelijke draagvlak voor het technologisch innovatiebeleid en voor de instelling in het bijzonder, de politieke en de sociaal-economische organisaties (stakeholders), de administraties, de IWT-homologen in binnen- en buitenland, potentiële partners in internationale samenwerkingsverbanden. Het is niet alleen noodzakelijk om binnen de bestaande doelgroepen, de nieuwe (potentiële) klanten te informeren over het IWT-aanbod, maar ook de bestaande klanten en de stakeholders moeten op continue basis op de hoogte gehouden worden van de snelle evolutie in de IWT producten en -diensten.

De belangrijkste acties in 2010 waren gericht op:

- de verdere uitbouw van de IWT-website;
- de publicatie van 'De Innovatiekrant';
- mediaplanning / persbeleid;
- boek 'Innovatie Innoveren';
- de deelname aan beurzen.

1.1 Verdere uitbouw van de IWT-Website

De nieuwe IWT-website vierde begin december 2010 zijn eerste verjaardag.

Bij het bouwen van de nieuwe website ging bijzondere aandacht naar een laagdrempelige en gebruiksvriendelijke site, die onze bedrijfsklanten sneller naar de juiste informatie over het IWT-advies, dienstverlening en subsidies leidt. De site werd ontwikkeld in de opensource software Drupal.

Het voorbije jaar is er vooral veel aandacht gegaan naar het verder verfijnen van de informatie alsook het verder ontwikkelen van een aantal functionaliteiten voor onze klanten. Als één van de belangrijkste communicatiekanalen van het IWT moet de website naast de bedrijven ook de onderzoeksinstellingen, universiteiten, doctoraatsstudenten en andere actoren in het ruime domein van innovatie, sneller en eenvoudiger toegang bieden tot de voor hen relevante informatie over alle mogelijkheden betreffende het IWT advies, dienstverlening en subsidies.

1.2 Publicatie van De Innovatiekrant

Na een SWOT-analyse van de bestaande Innovatiekrant werd besloten om een nieuw concept uit te werken voor de nieuwsbrief. De vernieuwde Innovatiekrant heeft voortaan volgende vaste rubrieken:

- Cover: sterke cover in magazinestijl met covertitels en kleurenfotografie.
- Binnencover: inhoudstafel (met *teasers*) + colofon
- Voorwoord
  - o gezicht geven aan de organisatie (administrateur-generaal, voorzitter rvb, voogdijminister, ...)
  - o positionering van het IWT

- o inspelen op de actualiteit
- o duiding bij laatste ontwikkelingen
- Actueel: indien van toepassing:
  - o inhoudelijk stuk over de actuele ontwikkelingen in het innovatielandschap of over een innovatiethema
  - o duiding over beleidsmaatregelen
- Nieuwsoverzicht: twee pagina's met korte berichten die het IWT in al zijn verscheidenheid moeten etaleren
- Cases:
  - o *Het IWT voor de bedrijven*: één pagina duiding over één of meerdere producten/diensten specifiek voor bedrijven, geïllustreerd met één pagina getuigenis onder de vorm van een dubbel-interview van een bedrijfsleider en een IWT-adviseur. De cases worden zorgvuldig geselecteerd met aandacht voor diversiteit in sectoren, in groottes van bedrijven, regionale spreiding, ... en met focus op het wegnemen van vooroordelen.
  - o *Het IWT en het Innovatienetwerk*: één pagina met focus op een partner uit het Innovatienetwerk; positionering van het IWT als spil in het VIN, geïllustreerd met één pagina getuigenis op basis van een dubbel-interview van een bedrijfsleider en een innovatie-adviseur uit het VIN.
  - o De cases worden gekozen met de bedoeling de rol van de innovatieadviseur en het innovatienetwerk concreet te maken en de rol van het IWT achter het VIN zichtbaar te maken.
  - o *Het IWT voor onderzoeksorganisaties/individuele onderzoekers*: één pagina duiding over één of meerdere producten/diensten waarbij onderzoeksorganisaties een inbreng hebben, of specifiek voor onderzoeksorganisaties, geïllustreerd met een getuigenis onder de vorm van een interview.
- Agenda: de opsomming van events waaraan het IWT op de één of andere manier meewerkt; voor de eigen evenementen wordt een afzonderlijk kaderartikel voorzien.

De verspreiding van de Innovatiekrant gebeurt op circa 13.000 exemplaren.

Er werd gewerkt aan een formule om een groot deel ervan digitaal te verspreiden. Diegenen die er expliciet om vragen zullen de krant blijven ontvangen in gedrukte vorm.

1.3 Mediaplanning / Persbeleid

Rekening houdend met:

- de door omstandigheden zeer lage communicatieactiviteit van het IWT in 2009 enerzijds en
- de verhuis van de IWT-kantoren anderzijds,

leek het in 2010 opportuun om het IWT extra onder de aandacht van zijn diverse doelgroepen te brengen door een gepaste media-aanwezigheid. Er werd steeds gestreefd naar een combinatie van adverteren, gekoppeld aan redactionele aanwezigheid in de betrokken media.

De redactionele artikels gaven het IWT en zijn netwerk, zijn producten en diensten meer visibiliteit.

De mediaplanning werd opgemaakt in samenwerking met BeMedia, zodat kon gebruik gemaakt worden van de overheidskortingen.

Met een mediakeuze in functie van de doelgroepen en gespreid in de tijd, werd voor 2010 volgende mediaplanning gekozen.

a) **New Business**

Publicatie: maart 2010.
Doelgroep: de kmo's en in het bijzonder de starters.

b) **De Vlaamse Ondernemer (DVO)**

Publicatie: 15 mei 2010.
Doelgroep: De Vlaamse Ondernemer, de informatiekrant voor bedrijfsleiders, ondernemers en hun medewerkers, met hoge nadruk op de kmo.

c) **Het Bedrijf**

Publicatie: juni 2010 in Dossier Innovatie.
Publicatie: juli/augustus in de Gids voor Management en hulp aan kmo's.
Publicatie: november in het Dossier Industriële Innovatie.

d) Dossier Innovatie in **De Standaard**

Publicatie: 9 september 2010.
Doelgroep: zeer brede verspreiding onder het kmo-lezerspubliek van De Standaard.

Al deze acties en de persoonlijke contacten met journalisten leidden in 2010 tot 768 artikels en vermeldingen in dagbladen, week- en maandbladen en in de gespecialiseerde pers, wat opnieuw een stijging van 47 % betekent ten opzichte van vorig jaar. Het internet gaf 281 vermeldingen/artikels, wat een stijging van 255 % is ten opzichte van 2009.

1.4 Boek 'Innovatie Innoveren'

In 2011 bestaat het IWT twintig jaar. In deze twee decennia is de invulling van het begrip innovatie en het innovatiebeleid sterk gewijzigd.

Het boek

**Innovatie Innoveren ! 20 jaar innovatiebeleid
en de bijdrage van Paul Zeeuwts**

is tevens een huldebetoon aan Paul Zeeuwts, overleden directievoorzitter, in maart 2009.

Als rode draad werd gekozen voor een selectie van innovatiethema's die enerzijds de evoluties van het innovatiebeleid illustreren en die anderzijds Paul Zeeuwts nauw aan het hart lagen. Aan de totstandkoming van dit boek werd bijgedragen door een tiental auteurs uit binnen- en buitenland.

Voor de promotie van het boek werd in oktober 2010 een boekvoorstelling georganiseerd, met een brede bekendmaking naar de pers. Inmiddels is het boek ook in de boekhandel verkrijgbaar.

1.5 Deelname aan beurzen

Het IWT nam in 2010 met een stand deel aan een vijftal beurzen/seminaries/events van derden.

2. Financi eel versl ag

2.1 De begroti ngscyclus

De begroting van het IWT wordt opgesteld voor een periode van één jaar. De initiële begroting wordt opgesteld in de loop van het eerste semester van het jaar voorafgaand aan het eigenlijke boekjaar. Tegen het einde van dat jaar en na goedkeuring door het Vlaams Parlement worden de begrotingsdecreten bekrachtigd door de Vlaamse Regering en kan het volgende jaar gestart worden met de uitvoering van de nieuwe begroting. Hierbij wordt het onderscheid gemaakt tussen de

- beleidskredieten die via vastleggingsmachtigingen worden toegekend om verbintenissen aan te gaan die in het lopende of een volgend jaar dienen vereffend te worden;
- betalingskredieten die worden toegekend om aan de betalingsverplichtingen voortvloeiend uit bestaande en nieuwe verbintenissen te kunnen voldoen.

Minstens één keer per jaar wordt de begroting geactualiseerd op het ogenblik van de begrotingscontrole. Bij de opmaak van de initiële begroting wordt immers gewerkt met een scenario over een verwacht betalingsritme, kostenstijgingen, economische groei, enz. die onder druk van gewijzigde omstandigheden in de loop van een jaar grondig kan veranderen.

Na afloop van het begrotingsjaar wordt een eindafrekening gemaakt waarin wordt aangegeven hoe de uitvoering van de begroting zich verhoudt tot de goedgekeurde begroting.

Deze eindafrekening dient uiterlijk op 31 oktober van het jaar volgend op het begrotingsjaar bij het Vlaams Parlement worden ingediend.

Overeenkomstig de Vlaamse regelgeving voert het IWT zijn budgettaire boekhouding op basis van de ESR-classificatie (Europees Stelsel van Rekeningen). Deze classificatie stelt de overheid in staat de begroting en de uitvoeringscijfers van de verschillende overheidsentiteiten te vergelijken en te consolideren in Europees perspectief.

2.2 De uitvoering van de begroting

Tabel 41: De uitvoering van de begroting

	2009 (in euro)	2010 (in euro)
Structurele ontvangsten vanwege de Vlaamse overheid		
Werking	12.800.000	11.110.000
VCP-werking	361.000	363.000
O&O-bedrijfs en innovatieprojecten	102.515.000	111.102.897
Innovatieve acties Vlaamse Regering	22.158.000	16.563.194
E-Mediaprojecten	7.049.000	4.762.309
Studie en expertise opdrachten t.b.v. het VIN	628.000	198.000
Doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek en Baekeland-mandaten	30.343.000	28.673.850
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	25.063.000	31.254.050
Technologietransfer (TETRA)	6.840.000	6.623.750
Landbouwkundig onderzoek (LO)	7.495.000	7.913.300
Toegepast BioMedisch Onderzoek (TBM)	5.296.000	2.612.750
Hermes-fonds	4.040.089	6.367.704
Occasionele ontvangsten		
Subsidie-inkomsten via terugstortingen	1.777.392	2.959.889
Eigen ontvangsten voor werking	698.454	214.934
Ontvangsten uit Europese programma's	608.819	1.310.817
Overdracht saldi vorige dienstjaren	17.786.714	3.290.533
TOTAAL ONTVANGSTEN	245.459.468	235.320.977
Uitgaven		
Werking	15.067.600	13.463.922
Uitgaven voor steun aan bedrijfsprojecten en innovatie samenwerkingsverbanden	103.263.106	146.871.763
Uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering	34.192.856	15.758.214
Universitaire interfaces	565.400	0
E-Mediaprojecten	7.632.356	4.763.627
Studie- en expertiseopdrachten t.b.v. het VIN	613.517	373.453
Uitgaven voor technologie transfer (HOBU/TETRA)	7.767.606	7.346.404
Generisch Basisonderzoek aan de Universiteiten (/GBOU)	588.443	0
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	25.088.659	50.566.299
Doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek en Baekeland-mandaten	28.789.681	30.633.491
Wetenschappelijk en Technologisch onderzoek met landbouwkundig doel (LO)	9.132.080	9.365.936
Uitgaven voor Toegepast BioMedisch Onderzoek (TBM)	5.262.770	2.525.705
Hermes-fonds	4.040.089	6.367.704
Andere (doorstortingen buitenlandse EC-partners)	115.674	143.191
EFRO-toeslag	49.098	0
Over te dragen saldo	3.290.534	-52.858.732
TOTAAL UITGAVEN	245.459.469	235.320.977

2.3 Evolutie van de ontvangsten

In 2010 bedroegen de totale inkomsten van het IWT 235.320.977 euro (tegenover 245.459.469 euro in 2009). Het IWT verwerft zijn middelen overwegend uit subsidies voorzien op de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Zoals in 2009 werd 99,3 % (233.640.932 euro in 2010) gefinancierd vanuit de Vlaamse overheid. Het saldo werd verkregen uit gelegenhedenontvangsten.

Het IWT genereerde in 2010 voor 2.918.648 euro aan middelen komende uit kredietaflossingen en intresten achtergestelde leningen en terugbetalingen van teveel ontvangen steun door bedrijven, onderzoekers en onderzoeksinstellingen. Dit bedrag dient nog verhoogd met de beheersvergoedingen uit de prestaties voor derden (83.500 euro) en de occasionele ontvangsten (323.511 euro).

Naast de werkingskredieten en de budgetten onder het IWT-beheer waren er nog de ontvangsten uit de Europese gesteunde programma's ter ondersteuning van de deelname aan internationale programma's waaronder de ERA-en INNO Net-projecten, de ontvangsten ter ondersteuning van de innovatie en valorisatie activiteiten in het kader van het Enterprise Europe Network en de middelen voor de betaling van de EFRO-steun, voor een totaal van 1.324.570 euro.

2.4 Evolutie van de uitgaven

De totale uitgaven van het IWT in 2010 bedroegen 288.179.710 euro. Het overgrote deel van de uitgaven (95,3 %) gaat naar het subsidiëren van onderzoeksprojecten. De beheerskost bedroeg 13.463.922 euro of 4,7 % van de totale uitgaven. Het gedeelte personeelskosten hierin bedraagt 3,9 % terwijl de werking- en investeringsuitgaven 0,8 % vertegenwoordigen in het totaal van de uitgaven.

Op basis van deze inkomsten- en uitgavenstroom werd de IWT-uitvoeringsrekening 2010 afgesloten met een tekort van 52.858.732 euro. Een tekort dat in hoofdzaak is toe te schrijven aan volgende twee elementen:

- een tekort aan voldoende betaalkredieten ingevolge de opeenvolgende besparingen en de bijkomende kredietblokkering die in de loop van 2010 op de middelen (machtigingen en betaalkredieten) van de verschillende steunprogramma's werden doorgevoerd;
- de gewijzigde manier van aanrekenen - waarbij op voorstel van het Rekenhof alle facturen, los van betaling, als kosten in resultaat dienen genomen te worden vanaf het ogenblik dat ze verschuldigd zijn omdat aan de meeste voorwaarden is voldaan.

Dit tekort zal via een budgetcorrectie bij de begrotingscontrole 2011 worden bijgepast.

Tabel 42: Subsidiëringsuitgaven

De reële betalingen voor de financiering van de verschillende acties en programma's stegen globaal ten opzichte van 2009 met 48.789.875 euro of 21,6 %.

Programma's en steunmaatregelen	2009 (in euro)			2010 (in euro)		
	Inkomsten	Uitgaven	Saldo	Inkomsten	Uitgaven	Saldo
Bedrijfsprojecten en innovatie samenwerkingsverbanden	103.374.196	103.263.106	111.089	116.478.283	146.871.763	-30.393.480
Innovatieve acties Vlaamse Regering	34.302.433	34.192.856	109.577	15.964.491	15.758.214	206.277
E-mediaprojecten	8.104.734	7.632.356	472.378	4.763.627	4.763.627	0
Uitgaven voor Technologie Transfer (TETRA)	7.796.214	7.767.606	28.608	6.159.058	7.346.404	-1.187.346
Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	25.200.978	25.088.659	112.319	31.378.369	50.566.298	-19.187.929
Landbouwkundig Onderzoek (LO)	9.144.909	9.132.080	12.829	7.926.129	9.365.936	-1.439.807
Toegepast BioMedisch onderzoek (TBM)	5.324.684	5.262.770	61.914	1.387.575	2.525.705	-1.138.130
Doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek en Baekeland-mandaten	30.689.714	28.789.681	1.900.033	30.468.325	30.633.491	-165.166
Studie- en expertisep opdrachten t.b.v. het VIN	839.873	613.517	226.356	482.102	373.453	108.649
Hermes-fonds	4.040.089	4.040.089	0	6.367.704	6.367.704	0
TOTAAL	228.817.824	225.782.720	3.035.103	221.375.662	274.572.595	-53.196.933

Deze stijging is onder meer het gevolg van de hogere uitgaven:

- voor steun aan bedrijfsprojecten en innovatie samenwerkingsverbanden:
De betalingen op deze kredietlijn zijn voornamelijk het gevolg van steunbeslissingen genomen tijdens de vorige jaren. Bij groeiende budgetten lopen de betalingen na op de toegekende steun. Vooral in de periode 2008-2009 zijn de engagementen sterk toegenomen. Het effect op de betalingen liet zich reeds in 2009 en zeker in 2010 sterk gevoelen. De daling van de betalingsmiddelen in 2009 heeft verder geleid tot het uitstellen van betalingen die in 2010 mee in rekening werden genomen. Dit resulteerde ten opzichte van 2009 in een meeruitgave van 43.608.657 euro en een budgettekort van 30.393.480 euro.
- voor Strategisch BasisOnderzoek (SBO):
Ondanks het verhoogd betalingskrediet bleek dit bedrag onvoldoende om alle betalingen van 2010 te dekken. De combinatie van de overdracht van betalingen uit 2009, de regelmatige groei van de verplichtingen als gevolg van de opbouw van de projectportfolio en het wegwerken van enige achterstand in de vragen voor betaling en de verwerking ervan, leidde tot een betalingsverplichting voor 2010 van 50.566.298 euro, hetzij 25.477.640 euro hoger dan het vorige jaar en in een budgettekort van 19.187.929 euro.
- voor het landbouwkundig onderzoek (LO):
Hoewel de reële betalingen de laatste jaren vrij constant waren kon de stijging van het betaalkrediet in 2008 niet worden voortgezet. Ondanks deze beperking lagen de uitgaven voor een totaal van 9.365.936 euro bijna op hetzelfde niveau (9.132.080 euro) dan in 2009 met een budgettekort van 1.439.807 euro.

In combinatie met de verminderde uitgaven:

- voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering
Een groot gedeelte van dit innovatiebudget gaat naar de competentiepolen en strategische onderzoekscentra waarvan in de loop van 2008 met de voorbereiding van twee nieuwe Strategische Onderzoekscentra, het Strategisch Initiatief Materialen (SIM) en het Centrum voor Medische Innovatie (CMI) in belangrijke mate werk van werd gemaakt. Ook de krachtenbundeling in Competentiepolen, zowel via nieuwe initiatieven als via steunverleningen, stond centraal gedurende de jaren 2008 en 2009. Een belangrijk gedeelte van de financiering gebeurde na de opstart van deze initiatieven eind 2009. Dit had een zichtbaar effect in 2010 waarin het uitgavenniveau ten opzichte van 2009 beduidend lager lag (-18.434.642 euro).
- voor innovatieve media
De uitgaven daalden ten opzichte van 2009 met 2.868.729 euro. De reden hiervoor is het beëindigen van het vroegere BOM-Vlaanderen project (bewaring en ontsluiting van multimediale data in Vlaanderen) dat liep van 1 januari 2008 tot 30 juni 2009 en werd uitgevoerd door een consortium van partners uit zowel de culturele sector als uit de audiovisuele mediasector.
- voor het Toegepast BioMedisch onderzoek met maatschappelijke finaliteit (TBM)
Bij het Toegepast Biomedisch onderzoek daalden de uitgaven in 2010 ten opzichte van 2009 met 2.737.065 euro. Deze daling is het gevolg van een gewijzigd betalingsritme met het oog op een evenwichtiger spreiding van de voorziene betalingen.
- voor Technologie Transfer (TETRA)
Het betaalkrediet werd na toepassing van de besparingsmaatregel, de voorziene administratieve inhouding en de verschuivingen van betalingsmiddelen vastgelegd op 6.159.058 euro. Het totaal van de in rekening gebrachte uitgaven bedroeg 7.346.404 euro waarbij een tekort aan betaalmiddelen werd opgetekend van 1.187.347 euro.

Deze uitgaven zijn gekoppeld aan de budgettaire vastgelegde steun (met doorgaans uitbetaling over meerdere jaren) als volgt verdeeld over de verschillende programma's en steunmaatregelen:

Tabel 43: Evolutie van het steunvolume 2007 – 2010

	2007 (in meuro)	2008 (in meuro)	2009 (in m euro)	2010 (in meuro)
° Steun aan O&O-bedrijfsprojecten (incl. KMO en achtergestelde leningen)	101.093	115.686	117.280	104.857
° VIS en Universitaire interfacediensten (t.e.m. 2009)	25.848	41.544	19.059	18.491
° Vlaams Innovatie Netwerk (VIN)	782	834	546	16.500
° TETRA-fonds	7.399	8.899	8.899	7.941
° Doctoraatsbeurzen (+ Baekeland)	23.616	26.809	28.790	30.468
° Postdoctorale OnderzoeksMandaten	1.543	2.150	1.896	2.950
° Strategisch BasisOnderzoek (SBO)	38.604	38.604	38.604	34.840
° Landbouwkundig Onderzoek	9.602	9.602	9.594	8.640
° Toegepast BioMedisch Onderzoek	5.000	6.000	6.000	5.415
<i>Subtotaal</i>	213.487	250.128	230.668	230.102
° Initiatieven Vlaamse Regering, incl. E-Mediaprojecten	55.390	46.529	49.693	9.635
<i>Totaal</i>	268.877	296.657	280.361	239.737
° Werkingsmiddelen IWT	13.427	14.241	15.068	13.464
Algemeen totaal	282.304	310.898	295.429	253.201

Als gevolg van de besparingen en de bijkomende kredietblokkering in 2010, kende het totale steunvolume 2010 een bijkomende terugval met 42,2 mln euro ten opzichte van het vorige jaar.

2.5 De beheersrekening 2010

In de volgende tabel worden de inkomsten en uitgaven analytisch weergegeven op basis van de verschillende inkomstenstromen. Het resultaat van de beheersrekening is in overeenstemming met het resultaat zoals weergegeven in de jaarrekening.

In de beheersrekening wordt onderscheid gemaakt tussen drie financieringsstromen, met name: de basistoelage die het IWT ontvangt als directe financiering van de Vlaamse overheid, de beheersvergoedingen voor geleverde diensten en prestaties en de externe middelen die het IWT verwerft voor actieve deelname aan Europees gesteunde acties en programma's.

Tabel 44: Beheersrekening

	Directe financiering Vlaamse overheid (in euro)		Beheersvergoedingen (in euro)		Financiering met Europese subsidies (in euro)		Totaal werkjaar (in euro)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
INKOMSTEN								
werkings- subsidie	12.650.286	11.220.888					12.650.286	11.220.888
VCP-werking			391.518	392.246			391.518	392.246
doctoraats- beurzen			578.724	591.864			578.724	591.864
Innovatief Aanbesteden			249.250	174.000			249.250	174.000
E.E.N. **- programma					247.488	560.283	247.488	560.283
ERA en INNO *					786.034	723.047	786.034	723.047
prestaties voor derden	65.000	83.500					65.000	83.500
occasionele ontvangsten	671.178	323.511					671.178	323.511
TOTAAL INKOMSTEN	13.386.464	11.627.899	1.219.492	1.158.110	1.033.522	1.283.330	15.639.478	14.069.339
UITGAVEN	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
personeel	9.701.458	9.781.560	743.152	756.098	641.278	680.179	11.085.888	11.217.837
werking	3.457.038	1.653.873	294.514	355.240	111.468	152.552	3.863.020	2.161.665
investeringen	117.079	84.420	1.100		513		118.692	84.420
TOTAAL UITGAVEN	13.275.575	11.519.853	1.038.766	1.111.338	753.259	832.731	15.067.600	13.463.922
SALDO	110.889	108.046	180.726	46.772	280.263	450.599	571.878	* 605.417

* inclusief de voorschotten op de beheersvergoedingen 2011 voor de Europees gesteunde acties en de inkomensoverdrachten aan de buitenlandse partners waarvoor het IWT als coördinator optreedt.

** Enterprise Europe Network

2.5.1 Personeel s uit gaven

De personeelsuitgaven die worden aangerekend op het totaal van vaste en occasionele ontvangsten zoals werkingssubsidie, beheersvergoedingen gelegenhedenontvangsten en ontvangsten uit Europees gesteunde acties, bedroegen in 2010 in totaal 11.217.837 euro en komen daarmee 131.949 euro of 1,2 % hoger uit dan in 2009.

Deze stijging is overwegend toe te schrijven aan:

- de verdere uitvoering van de sectorale akkoorden 2005-2007 en 2008-2009 (met de aanpassing van de salarisschalen met 2 %, de verhoogde eindejaarstoelage, de verhoging van de maaltijdcheques);
- de weddeverhogingen na de indexsprong van augustus 2010 (met looneffect vanaf oktober 2010);
- de verhoging van het bijdragepercentage van 29,5 % naar 30 % van de loonlast van de statutairen aan de pool van 'parastatalen' als aandeel in de financiering van de pensioenen;
- de indiensttreding van enkele personeelsleden.

Grotendeels gecompenseerd door de minder uitgaven ingevolge de gespreide uitdiensttreding van een vijftal personeelsleden en de niet-toekenning van de functioneringstoelagen.

2.5.2 Werki ngsuit gaven

De werkingsuitgaven zijn tegenover 2009 met 1.702.355 euro of 54,1 % gedaald. Deze daling is naast het wegvallen van de huur- en huurlasten na de verhuis van het Orion naar het Ellipsgebouw in 2010 het gevolg van bekomen efficiëntiewinsten.

2.5.3 I nvesteri ngsuit gaven

De investeringsuitgaven zijn in vergelijking met 2009 met 34.272 euro of 38,8 % gedaald. Deze daling staat in direct verband met de maximale besparingen en de minimale investeringen bij de verhuis naar het Ellipsgebouw..

2.6 Samenvattend overzicht uitgaven 2009-2010

	2009 (in keuro)	2010 (in keuro)
Uitgaven		
Wedden en vergoedingen		
~ Statutair en contractueel personeel	9.701	9.782
~ VCP-werking	352	320
~ EG gesteunde projecten	641	680
~ Doctoraatsbeurzen	392	436
Subtotaal	11.086	11.218
Werkingskosten		
~ Decretale opdrachten (incl. Innovatief Aanbesteden)	3.457	1.796
~ VCP-werking	11	12
~ EG-gesteunde projecten (incl. 116 meuro (2009) en 143 meuro (2010) doorstorting buitenlandse partners)	228	296
~ Doctoraatsbeurzen	226	201
Subtotaal	3.922	2.305
Investeringskosten		
~ Meubelen en kantoormachines	1	2
~ Informatica (hard- en software)	117	82
Subtotaal	118	84
Uitgaven voor steun aan projecten op initiatief van bedrijven en innovatiesamenwerkingsverbanden		
~ Steun aan O&O-bedrijfsprojecten	54.929	76.863
~ OnderzoeksMandatarissen (OZM)	1.592	1.941
~ EUREKA (MEDEA, ITEA, CELTIC, CATRENE ...)	9.378	15.841
~ O&O-haalbaarheidsstudies	2.752	4.890
~ KMO-haalbaarheidsstudies	3.786	3.537
~ KMO-innovatieprojecten	10.085	15.165
~ Achtergestelde leningen	195	956
~ VIS-projecten	19.718	27.239
~ Andere (Flanders' Drive en Vlaams Kunststofcentrum)	828	440
Subtotaal	103.263	146.872
Uitgaven voor acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering		
Universitaire interfaces	565	0
E-Mediaprojecten	7.632	4.764
Studie- en expertiseopdrachten ten behoeve van het VIN	613	374
Uitgaven voor de bevordering en ondersteuning van technologisch onderzoek aan de hogescholen in Vlaanderen (HOBU/TETRA)	7.768	7.346
Uitgaven voor het Generisch Basisonderzoek (STWW/ GBOU)	588	0
Strategisch BasisOnderzoek	25.089	50.566
Doctoraatsbeurzen	28.790	30.633
Wetenschappelijk en Technologisch onderzoek met landbouwkundig doel	9.132	9.366
Hermes-fonds	4.040	6.368
EFRO-toeslag	49	0
Uitgaven voor Toegepast BioMedisch Onderzoek	5.263	2.526
Algemeen Totaal	242.169	288.180

3. Personeel

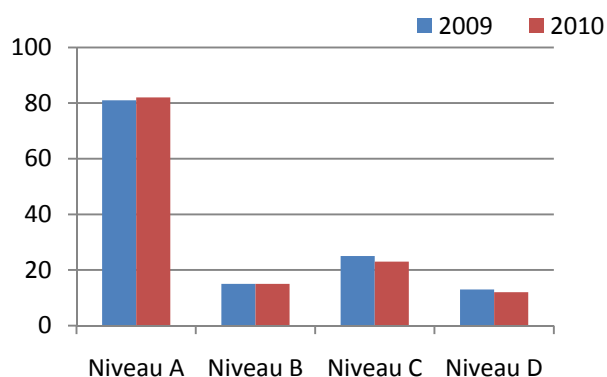
3.1 Personeel effectief en inzet

3.1.1 Personeel effectief (per 31.12.2010)

Tabel 45: Verdeling per niveau

	2009	2010
Niveau A	81	82
Directie	5	5
Adviseur	65	66
Directeur	2	2
A1	9	9
Niveau B	15	15
Niveau C	25	23
Niveau D	13	12
Totaal	134	132

Figuur 46: Personeelseffectief '10 vgl. met '09

3.1.2 Evolutie van het beschikbaar effectief in VTE (stand op 31.12.2010)

Tabel 47: Beschikbaar effectief in VTE

	2009	2010
Niveau A	78,70	77,74
Directie	5	5
Adviseur	63,10	62,96
Directeur	2	2
A1	8,60	7,78
Niveau B	14,10	14,26
Niveau C	21,20	18,81
Niveau D	10,76	10,70
Totaal	124,76	121,51

Deze cijfers geven de toestand met inbegrip van alle betaalde afwezigheden en personeel op externe kredieten.

3.1.3 In- en uitstroom van personeel in 2010

Tabel 48: In & Uit dienst

2010	Contractueel		Statutair		Totaal	
	Voltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds	Voltijds	Deeltijds
IN dienst	3	1	0	0	3	1
UIT dienst	1	3	0	2	1	5

De 'In-stroom' betreft vier IWT-adviseurs, de 'Uit-stroom' één assistent, één medewerker en vier IWT-adviseurs.

3.1.4 Indeling van het personeel volgens arbeidsregime

Tabel 49: Personeelseffectief in vol- en deeltijds werkregime (per 31.12.2010)

Periode Aantal p per niveau	2010		
	Deeltijds	Voltijds	Totaal
Niveau A	16	66	82
Niveau B	2	13	15
Niveau C	13	10	23
Niveau D	5	7	12
Totaal	* 36	96	132

* inclusief onbetaald verlof (20 d)

3.1.5 Flexibele inzet van het personeel per maand

Tabel 50: Ingezet personeel (in VTE) volgens niveau en geslacht

Kalender- Maand 2010	Man Subtotaal	Man/Niveau				Vrouw Subtotaal	Vrouw/Niveau				Totaal
		A	B	C	D		A	B	C	D	
januari	71,0	56,2	7,0	3,0	4,8	55,3	24,1	6,3	18,9	6,0	126,3
februari	70,3	54,5	8,0	3,0	4,8	55,0	24,2	6,3	18,9	5,7	125,3
maart	70,5	55,5	8,0	3,0	4,0	56,1	25,3	6,3	18,8	5,7	126,6
april	71,3	55,6	8,0	3,0	4,7	56,3	25,6	6,2	18,6	6,0	127,7
mei	71,0	55,2	8,0	3,0	4,8	56,0	25,4	6,2	18,5	6,0	127,0
juni	70,2	54,4	8,0	3,0	4,8	55,5	25,3	6,1	18,1	6,0	125,6
juli	68,0	52,4	7,8	3,0	4,8	53,2	23,6	6,0	17,8	5,8	121,2
augustus	67,8	52,3	7,8	3,0	4,8	52,9	23,9	6,2	17,1	5,7	120,8
september	66,4	50,9	8,0	3,0	4,6	54,0	24,4	6,3	17,2	6,0	120,4
oktober	67,8	52,1	8,0	3,0	4,8	53,2	25,0	6,3	16,1	5,9	121,0
november	69,4	53,6	8,0	3,0	4,8	53,7	25,1	6,3	16,5	5,9	123,1
december	68,7	52,9	8,0	3,0	4,8	52,8	24,9	6,3	15,8	5,9	121,5

De VTE van 121,5 in december 2010 (berekend door de optelling van de formele prestatie-regelingen) komt neer op een effectieve inzet (het aantal dagen geleverde prestaties) van 106,75 netto.

3.1.6 Tewerkstelling naar juridische grondslag

Tabel 51: Personeelsleden volgens statuut (situatie per 31.12.2010)

Niveau	Contractueel	Statutair	Totaal
A	* 26	56	82
B	0	15	15
C	6	17	23
D	6	6	12
Totaal	38	94	132

* in niv. A inclusief de opstartformatie die een vaste betrekking in de personeelsformatie bezetten

3. 1. 7 Afwezigheid wegens ziekte

Tabel 52: Afwezigheid in 2010 door ziekte

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dagen afwezigheid *	786,50	872	903	898	1774,50	1627,50
Voltijdse equivalenten (VTE)	113,05	11,51	114,91	120,62	124,26	123,87
Gemiddeld per personeelslid (VTE) **	6,96	7,55	7,86	7,44	14,28	13,14

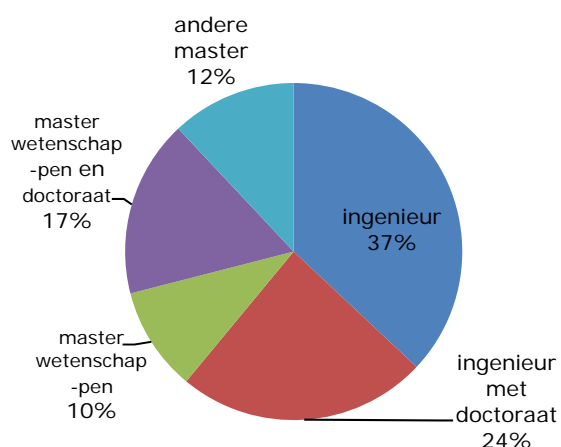
* Dit is de gemiddelde bruto VTE in 2010.

** De afwezigheid ingevolge ziekenhuisopname, zwangerschap of arbeidsongeval niet meegerekend maar inclusief deeltijdse werkhervatting om gezondheidsredenen. De hospitalisatie zélf zit niet in de cijfers van het verzuim, de revalidatie wel voor zover het geen aanéensluitende periode met de hospitalisatie betreft.

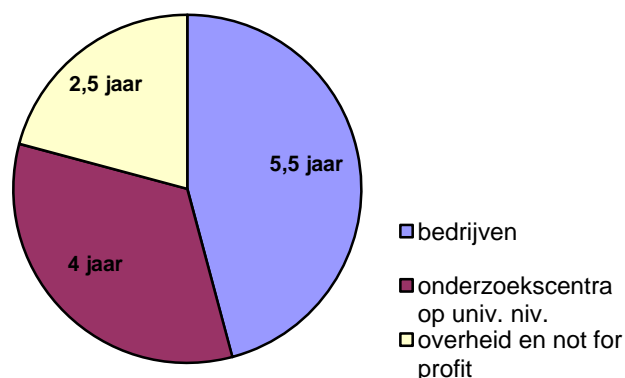
De arbeidsongeschiktheid is lichtjes gedaald van 14,28 dagen naar 13,14 dagen gemiddeld per personeelslid-VTE. De daling is te wijten aan de vermindering van de langdurige afwezigheden. Er waren tevens net geen 233 dagen deeltijdse prestaties met het oog op reïntegratie na langdurige of ernstige ziekte. Voor 2010 gaat om een zes personeelsleden in een gelijkaardig regime.

3. 1. 8 Competenties van de IWT-adviseurs

Figuur 53: IWT-adviseurs per diploma

Figuur 54: IWT-adviseurs volgens voorafgaande ervaring

De uitstroom/instroom aan IWT-adviseurs liet de verdeling van vorig jaar ongewijzigd.

3.3 Personeel sbel ei d

3.2.1 Het personeel spl an en z i j n i nvul l i n g

De Vlaamse Regering hanteert als referentiepunt voor het stabiliseren van het personeels-effectief de VTE tewerkstelling op 17 juli 2009. Dit aantal bedroeg in het IWT 122,36 VTE.

Tabel 55: Personeelsbeleid: VTE opgedeeld in contractueel en statutair (per 31.12.2010)

Bruto VTE	Contractueel *	Statutair	Totaal
Niveau A	23,65	54,09	77,75
Administrateur-generaal		1,00	1,00
Directie	2,00	2,00	4,00
IWT-Adviseur	20,65	42,31	62,96
Directeur	1,00	1,00	2,00
Adjunct van de Directeur	0,00	7,78	7,78
Niveau B		14,26	14,26
Deskundige	--	14,26	14,26
Niveau C	5,55	13,26	18,81
Medewerker	5,55	13,26	18,81
Niveau D	5,61	5,09	10,70
Assistent	1,00	5,09	6,09
Onderhoud	4,61		4,61
Totaal	34,81	86,70	121,51

* inclusief de (contractuele) opstartformatie (uitdovend, 6 personen) en het personeel op externe financiering

3.2.2 Verhouding statutair en contractueel personeel

De 86,70 statutaire VTE invulling komt in personeelsleden neer op 97 en op een totaal aantal personeelsleden van 132 of 73,5 %.

In 2009 bedroeg dit percentage 70 %. De stijging is het gevolg van de statutaire aanstelling van drie medewerkers geslaagd voor de generieke proeven.

Het contractueel personeel omvat ook het personeel dat afwezige ambtenaren, of ambtenaren met deeltijdse tewerkstelling, vervangt. Het IWT werft principieel altijd voor onbepaalde duur aan.

3.2.3 vormi ng en ontwi kkel i ng

De vormings- en ontwikkelingsinspanning over 2010 wordt hier geduid aan de hand van begrotingsuitgaven en het formeel geregistreerde aantal opleidingen en vorming. De cijfers hierna omvatten aldus maar een deel van deze inspanningen: uit de aard van hun functie hebben de IWT-adviseurs vanzelfsprekend hun bronnen om kennis en vaardigheden te verwerven en up-to-date te houden zonder dat hiertegenover budgettaire uitgaven staan.

Daarnaast bestaan voor adviseurs ook interne kennisplatformen, waar aan uitwisseling en deling van kennis wordt gedaan vanuit vakdomeinen. Ook die inspanning zit niet in deze cijfers, noch in de analyse hierna.

- Algemeen overzicht van de vormings- en ontwikkelingsinspanning

Tabel 56: Vorming: uren, kosten en bereik

2010	Aantal betrokken werknemers	Aantal gevolgde opleidingsuren	Kosten voor het IWT (euro)
Contractuelen	27	330,6	23.619,28
mannen	21	266,0	19.912,28
vrouwen	6	64,6	3.707,00
Statutairen	63	456,0	15.758,38
mannen	41	387,6	11.799,38
vrouwen	22	68,4	3.959,00
Totaal	90	786,6	39.377,66

Het aantal uren vorming en opleiding (786,6 uren) komt neer op zo'n 103 dagequivalenten.

In de cijfers zit ook het vormingsverlof in 2010, nog maximum 120 uur per jaar, voor individuele trajecten.

- Soorten van vormingsinspanning individueel/collectief, binnen- en buitenland

Tabel 57: Soorten vorming: in aantal dagen en in kosten vergeleken met 2009

Omschrijving	Besteed bedrag (€) *		Dagen vorming	
	2009	2010	2009	2010
Individuele opleidingsinitiatieven	14.577	11.723,09	120	37
Collectieve opleidingsinitiatieven	0	8.957,03	0	21
Seminaries/studiedagen buitenland	35	2.154,71	1	4
Seminaries/studiedagen binnenland	10.758	16.542,17	64	41
Totaal	25.370	39.377,60	185	103

* directe extra kost

De totale uitgaven voor vorming bedroegen aldus 39.377,60 euro in 2010. Vergeleken met dezelfde basis in 2009, is de uitgave gestegen met zo'n 15.000 euro.

In deze tabel 57 gaat het enkel over de momenten van formele vormingsregistratie (betalend, door het IWT besteld of tegen betaling afgenomen bij derden alsook interne opleidingsmomenten).

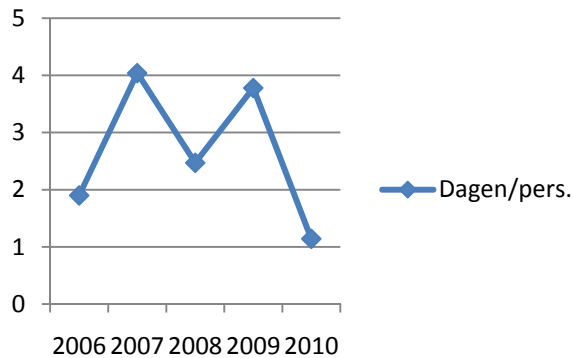
- Trend van de vormingsinspanning

Tabel 58: Evolutie van de vormingsinspanning in prijs per dag en per personeelslid

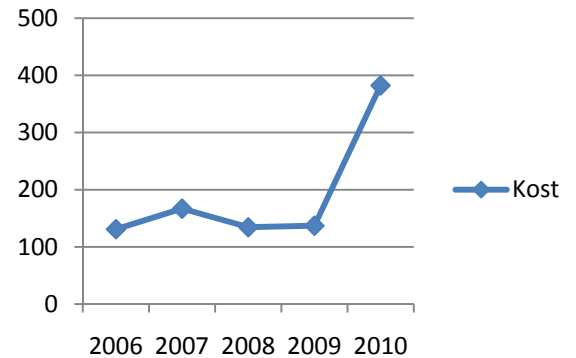
Jaar	Uitgave (€)	Dagen	Kost (euro)*/dag	Dagen/pers.
2006	32.521	248,5	131,0	1,90
2007	33.058	198	167,0	4,04
2008	43.430	323	134,5	2,47
2009	25.370	185	137,1	3,78
2010	39.377,6	103	382,3	1,14

* directe extra kost

Figuur 59: Vormingsdagen per personeelslid

Figuur 60: Vormingskost per personeelslid

De daling in aantal dagen vorming t.o.v. 2009 is vooral toe te schrijven aan daling van individuele opleidingen.

Het gemiddeld aantal vormingsdagen per persoon is sterk gedaald.

Er zijn wel meer mensen die vorming gevolgd hebben, maar dan via korte gebruikersgroep-opleidingen, bijvoorbeeld in sessies van twee uur. De kosten zijn sterk gestegen omwille van de kostprijs van gespecialiseerde informatie-opleidingen voor de IT-staf.

- Doelstelling 5 %

Het objectief om gemiddeld en algemeen minstens 5 % expliciete vormingstijd (ongeveer 10 dagen of 80 uren) te voorzien per personeelslid wordt niet gehaald.

Het blijkt uit de activiteitenregistratie van de IWT-adviseurs dat ze per persoon gemiddeld dertig uren per jaar aan vorming (tijd voor vakliteratuur, externe kostenloze seminars, vakbeurzen, en andere) besteden.

3.2.4 Arbeidsrelaties

- Evaluatiegebeuren en functioneringsgesprekken

De jaarlijkse evaluatie werd normaal afgewerkt.

Er werden geen onvoldoendes of loopbaanvertragingen toegekend.

Er werd beslist om voor het evaluatiejaar 2009-2010 geen functioneringstoelagen toe te kennen.

Dit werd beslist mede op basis van de opgelegde besparingsmaatregelen van de hogere overheid.

- Syndicale relaties

Het syndicaal EntiteitsOverlegComité (EOC) vergaderde vijf keer. Deze vergaderingen behandelden onder meer:

- opvolging van de plannings- en evaluatiecyclus;
- opvolging van de werkzaamheden rond preventie en welzijn in de suborganen WECOM en IPC;
- de opvolging van de personeelsbezetting met het oog op aanwervingen ter vervanging of ter aanvulling van de noodzakelijke personeelsformatie;
- diverse reglementen en procedures rond selectieprocedures en bevorderingen;
- de toekomst van het IWT als extern verzelfstandigd agentschap;
- het vormingsbeleid;
- opvolging van de ziekteafwezigheid en de werkdruk;
- het arbeidsreglement, meer bepaald wat betreft de werkuurregeling, de overuren, de prikklok, de verloven en dienstvrijstellingen;
- de betrokkenheid van het personeel.

3.2.5 Werkomgeving

- Veiligheid en preventiebeleid

De praktische voorbereiding en gecoördineerde uitvoering van het veiligheids- en preventiebeleid wordt geadviseerd door de Interne Preventiecommissie (IPC). Dit is een gemeenschappelijk werkorgaan van de directie, vakverenigingen en interne preventieadviseur. Dit overlegorgaan vergaderde twee keer.

Als voornaamste acties kunnen worden vermeld:

- advisering in verband met de verhuis naar de nieuwe lokalen;
- inpassing van de evacuatieplanning en de jaarlijkse evacuatieoefening aan de regeling in de nieuwe locatie;
- de actualisering van de interventie – evacuatie - en inzonderheid de EHBO-ploeg;
- de samenwerking met de externe preventiedienst, de externe preventieadviseur psychosociale aspecten en de rondgang van de arbeidsgeneesheer;
- bijsturing van de risico-analyse en van het meerjarenplan inzake preventie;
- opvolging van het onderhoud in het algemeen en de hygiëne van de sanitaire installaties in het bijzonder.

- Welzijns-, emancipatie-, en diversiteitsbeleid

WECOM, letterwoord voor de welzijns- en emancipatiecommissie bij het IWT, vergaderde in 2010 zevenmaal, met als belangrijkste agendapunten:

- promoten/aantrekken van vrouwelijke deskundigen in expertenjury: analyse resultaten, verderzetting traject;
- opvolging en rapportering VOICE;
- verhuis van het IWT;
- vertrouwensrelaties;
- vrouwelijk ondernemerschap;
- procedures en verplichtingen i.v.m. pesten en ongewenst gedrag
- ziekteverzuim: cijfers en oorzaken;
- kinderopvang;
- combinatie gezin/werk;
- diversiteit: Nederlandstalige allochtonen in Brussel bereiken voor vacatures.

Het IWT stapte mee in een project uitgevoerd door het HIVA in opdracht van Emancipatiezaken. Het betreft een proefproject om een zo sluitend mogelijke wijze te vinden voor het 'meten' van het aantal allochtonen aanwezig in de personeelsformatie.

3.2.6 Sociaal beleid

- Vriendenkring

Het voorbije jaar kwam het bestuur van de Vriendenkring +/- tweemaandelijks samen om de activiteiten voor te bereiden. Dit omvatte zoals elk jaar een aantal korte ontbijt- of middag-activiteiten, het jaarlijkse Sinterklaasfeest en de IWT-daguitstap. De daguitstap ging door in Hoogstraten in de Antwerpse Kempen.

De Vriendenkring deed in de herfst een oproep naar geïnteresseerde medewerkers voor hulp en inspiratie bij de werking. Er wordt nu meer freelance gewerkt gebouwd op vrijwillige medewerkers per initiatief.

In het kader van de verhuis en de gewenning en aanvaarding van de nieuwe locatie, werd door de Vriendenkring een kunsttentoonstelling en -wedstrijd georganiseerd.

- Sociale dienst

Het IWT is zoals vorige jaren lid van de vzw Sociale Dienst van de Vlaamse overheid. Naast juridisch advies betekent dit voor het personeel ook toegang tot culturele activiteiten en evenementen tegen verlaagde kostprijs en tot financiële ondersteuning, wanneer nuttig en nodig.

- Maatschappelijke initiatieven

In 2010 nam het IWT ook deel aan de 'Zuiddagen'. Vier leerlingen kwamen voor één dag op het IWT werken, waarvoor dan ook vier keer veertig euro geschonken werd aan behoeftige collega-leerlingen uit het zuiden.

Er was de begeleiding van een stagiair 'Beroepsopleiding VDAB' ingevuld op de financiële dienst. Dit resulteerde in een tijdelijke tewerkstelling elders bij de Vlaamse overheid.

3.3 Naamlijst van de medewerkers van 2010 prestaties leverden

Deze lijst vermeldt de naam van de personen, ongeacht of hun tewerkstelling voltijds of deeltijds was, voor zover zij presteerden in 2010.

Directiecomité

LORIES VEERLE
DE ROECK TANIA
SILEGHEM MAARTEN
VAN DE LOOCK LEO
VANDERMEULEN MICHEL

IWT-Adviseurs

ALLEWIJN KRISTEL
ARENTS INGE
BAETEMAN MONIQUE
BIEBAUT GARY
BORGERS JOZEF
BRUYNSEELS MARIA
CALLENS MIA
CARCHON DONALD
CARCHON GEERT
CAUWENBERG VEERLE
CELEN JOZEF
CLAESSENS MARIANNE
COUCKE PETER
DARDENNE FREDDY
DE BONDT HENDRIK
DE BRABANDERE ANNE
DE BUYSER LUC
DE CAESEMAEKER BART
DE CLERCO ELSIE
DE DONCKER GODELIEVE
DE MAEYER ANNELIES
DE RIDDER LUC
DE VOS JOHAN
DE VUSSER FREDERIK
DE WILDE WILLY
DE WITTE HILDE
DEBLAUWE NICO
DELEENER ALAIN
DEPREZ FRANCIS
DESMET VEERLE
DEZITTERE DRIES
DIERCKX YVES
FAIGNET STEPHANE
FIERS JEROEN
GHIJSELEN JOZEF
GOOSSENS KAREL
GORIS KATHLEEN
HAUSTERMANS LUC
HEIREMANS TOM
LAROSSE JAN
LEGERMANN BARBARA
LUCAS CARINE
MASYN YVON

loopbaanonderbreking v.a. 01/07/2010
uit dienst 30/06/2010

gedetacheerd sinds 01/10/2009 (50 %)

uit dienst 31/12/2010 (pensionering)

in dienst 01/03/2010

in dienst 15/10/2010

in dienst 18/01/2010

MENTEN PATRICIA
MICHIELS JOHAN
OLEO MICHELE
OTTE DIRK
PARENT MAGALI
PELGRIMS ELLEN
RENDERS ANNIE
SCHAMP TOM
SCHREURS PAUL
SLEECKX ERIC
SOORS FERDI
STASSIJNS FRANCOIS
STEEMAN HERMAN
STEVENS RUDIGER
STRUIJK CORNELIA
SWERTS KATRIEN
THEVISSSEN PETER
THIELEMANS ALAIN
VAN BAUWEL HERMAN
VAN BREMPT WIM
VAN ISACKER FILIP
VAN RANSBEECK BART
VAN STEENKISTE DANIEL
VAN WASSENHOVE FREDY
VEELAERT DIRK
VEYS CHRISTOPHE

uit dienst 15/08/2010

in dienst 01/01/2010

Directeurs van niveau A

MAECKELBERGHE DIRK
VANDE VYVERE DANNY

Ander personeel van niveau A

COLLIER JOCHEN
FOSTIER KRISTOF
GHYS FERDINAND
LOOSVELT MICHELINE
MAES JAN
PIOT WIM
POLLET HANS
POLLEUNIS LUDO

Administratief-technisch personeel

BAUWENS PATRICK
BUGGENHOUDT KAREN
DE MAESSCHALCK RIA
DE MARREZ PHILIP
DE SMEDT KURT
DE VOS CHRISTINE
DE VOS JOERI
DEVOLDERE NATHALIE
DRIEGHE KARLIEN
FRANCO HERLINDE
GHEVONDYAN LUSINE
GIES LUC
GOOVAERTS GERLINDE
GRIETEN BART

onbetaald verlof vanaf 01/10/2010

JANSSENS JAN	
JORIS Ann	
KRENS ANOUK	uit dienst 31/07/2010
LAUWERYS ANNELIES	
LELEUX CORINE	uit dienst 15/01/2010
LIETAERT RIK	
MELS JOHAN	
MERCKX GERD	
MIGO MOHAMED	
MORET ERWIN	
PODEVYN GERTHY	
RAES MARLEEN	
ROSVELDS MARCEL	
SCHELFHOUT ELS	
SCHOOF NANCY	
SERNEELS INGRID	
SPRANGERS CARMEN	
SWERTS ANN	
TORSIN JAN	
VAN DE GAER DIRK	
VAN DE VELDE CONNY	
VAN DEN BOSSCHE LUTGARDE	
VAN DEN BREMT SANDRA	
VAN NIJLEN GRIETJE	
VANDE BERGH MONIQUE	
VANDERSTRAETEN SUZY	
VEKEMANS ANITA	
VERMEIR ANNEMIE	
VERVOORT CARMEN	
VOETS ANN	
WATTEZ KATTY	
WIJNS FABIENNE	

Onderhoudspersoneel

AMMARTI FATIMA
 DE RIDDER JACQUELINE
 DONGLEUR DOMINIQUE
 MEIRLEVEDE LUC
 VANDEBORNE FABIENNE
 VANDERROOST JACQUELINE

Personeel zonder prestaties

BAEYENS LIESBETH	(voltijdse loopbaanonderbreking)
BILSEN GREET	(gecontingenteerd verlof voor proef - uit dienst 01/03/2010)
COSAERT DONAAT	(verlof voor opdracht)
COUCKE PETER	(voltijdse loopbaanonderbreking vanaf 01/07/2010)
DE CAESEMAEKER BART	(detachering 50 % vanaf 01/10/2009)
DE COCK OLIVIER	(conventionele schorsing arbeidsovereenkomst)
DERUYTTERE ASTRID	(ziekteverlof volledig jaar)
DEVOLDERE NATHALIE	(onbetaald verlof voor proef - vanaf 01/10/2010)
KLOECK BENJAMIN	(conventionele schorsing arbeidsovereenkomst)
KREKELS BRUNO	(conventionele schorsing arbeidsovereenkomst)
NEVENS FRANK	(gecontingenteerd verlof voor proef - uit dienst 30/04/2010)
VAN DEN BOSCH ANNE	(gecontingenteerd verlof)
VAN GASTEL MARC	(onbetaald verlof)
WYNS HELGA	(ziekteverlof volledig jaar)

4. Organisatie-ontwikkeling

Op het vlak van organisatie-ontwikkeling, werd ingezet op verschillende trajecten. Naast de permanente verbeteringstrajecten mogen alleszins vermeld worden:

4.1 Verhuis en interne reorganisatie als gevolg daarvan

Na het aflopen van het huurcontract in het ORION-gebouw, verhuisde het IWT in april 2010 naar de 18^e en 19^e verdiepingen van het Ellipsgebouw in de Koning Albert II-laan. De verhuis zelf verliep succesvol, met slechts een beperkte hinder voor de activiteiten. De impact op de werk-omstandigheden is echter niet gering. In de eerste plaats diende het IWT zich te integreren in een groter gebouw met meer gebruikers, wat schaalvoordelen biedt, maar ook consequenties heeft zoals een minder zichtbaarheid, een minder directe toegankelijkheid (geen eigen ingang meer) en meer gedeelde vergaderruimtes. Bovendien werd overgeschakeld van een klassiek bureelgebouw met afzonderlijke lokalen naar een meer open ruimte, met de voor- en nadelen vandien, zeker in een omgeving van kenniswerkers. De totale vloeroppervlakte bezet door het IWT daalde met 43 %. De verhuis was ook de aanleiding tot het uitruimen van archieven en tot een meer papierenloze omgeving.

4.2 Administratieve lasten

In 2010 werd de oefening rond de meting van administratieve lasten binnen het beleidsdomein afgesloten. Op basis daarvan werden twee projecten gedefinieerd om de administratieve lasten horizontaal te verlagen, namelijk de uitbreiding van de elektronische interactie met de aanvragers en de vereenvoudiging van de opvolging van projecten en e-opvolging van de IWT-projecten enerzijds en de optimalisering van de indieningsprocedures voor de IWT-projecten anderzijds. Deze projecten zijn volop in uitvoering.

4.3 Kasplanning

Een relatief tekort aan betalingsmiddelen om de groei aan engagements tijdens de vorige jaren ook te kunnen honoreren, onderlijnde de noodzaak van een meer actieve kasplanning. Mede op vraag van de voogdijminister en de raad van bestuur, werd een aanpak opgezet om de betalingsverplichtingen in de tijd nauwkeuriger te voorspellen en de kastoestand op te volgen.

4.4 Belangrijkste projecten op het vlak van informatica

Het IWT staat volledig in voor de eigen IT-ondersteuning. Daarnaast worden intern en met ondersteuning van externe informatici ontwikkelingsprojecten uitgevoerd. De belangrijkste projecten in 2010 zijn:

4.4.1 Verdere informatisering behandelingsprojectaanvragen

Diverse activiteiten gericht naar de digitalisering en informatisering van het proces van ontvangst, evaluatie en opvolging van projectvoorstellen werden in 2010 gebundeld in een gestructureerd project, met duidelijke afspraken naar timing, capaciteitsinzet, leverbaarheden enz. ... Dit omvangrijke project startte in 2010 en is gepland over drie jaren met een geraamde interne capaciteitsinzet van 575 mensdagen en een geraamde externe uitbesteding van circa 265 duizend euro.

Het doel is om op termijn voor al de IWT programma's het volledige proces van behandeling, selectie en opvolging van projectvoorstellen elektronisch te laten verlopen met een sterke interactieve component voor communicatie met de aanvragers en uitvoerders.

Het project is georganiseerd in drie fasen in de tijd en in vijf programmagroepen, om de uitrol over al de IWT programma's te organiseren.

In 2010 werd de automatisering van de *back office* gerealiseerd op het stadium van de interne besluitvorming en communicatie hiervan naar de aanvragers. Voor een groot aantal programma's is dit gefinaliseerd en geïmplementeerd. De automatisering van deze stap wordt verder uitgerold over al de programma's. In 2010 werd eveneens het proces van betalingen voor lopende projecten geautomatiseerd, dit is geïmplementeerd voor quasi al de programma's. Uiteindelijk werd de interne *back office* van indiening en organisatie van de evaluatiesessies voor de doctoraats beurzen verder geautomatiseerd en geïntegreerd in de IT-ondersteuning.

Voor 2011 ligt de nadruk op elektronische versturing naar externe deskundigen en de start van een interactieve elektronische communicatie in het stadium van opvolging van gesteunde projecten voor bedrijfssteun.

4.4.2 Procesbeheer en Capaciteitsplanning

In het project ECM-proceswerkplek (Enterprise content management) project werd een IT-tool ontwikkeld om al de ondersteunende documenten voor behandeling van projectaanvragen in een bepaald programma op een gestructureerde manier aan te bieden, waarbij de tool de documenten aanbiedt volgens het verloop van de behandeling van een projectaanvraag in een bepaald proces. Hierbij werd ook een beknopte procesbeschrijving opgenomen met een taakomschrijving voor de betrokken behandelaars. Deze taakomschrijvingen zijn opsplitsbaar volgens de rol van de betrokken personeelsleden.

In 2010 werd dit systeem volledig geïmplementeerd voor twee programma's: O&O-bedrijfssteun en TBM. In 2011 zullen voor de andere programma's de procesbeschrijvingen afgewerkt worden en de documenten ingebracht worden in de tool.

Om de inzet van capaciteit te beheren werd een software pakket aangekocht.

In 2009 werd de bruikbaarheid van de software getest in een experimentele release.

In 2010 werden op basis van historische tijdsregistraties afspraken gemaakt over tijdsinzet voor specifieke taken. Met deze afspraken is de implementatie van de capaciteitsplanningstool opgestart eind december 2010. Dit laat toe om een overzicht te houden over de belasting, zodat capaciteit pro-actief kan beheerd worden.

5. Monitoring & Analyse

Ter ondersteuning van de werking van het IWT, van het Vlaams Innovatie Netwerk en van het ruimere beleid, worden door het IWT een aantal studietaken uitgevoerd, naast het verzamelen van gegevens over de innovatie-inspanningen van bedrijven en van intermediaire organisaties, en de analyse daarvan.

Dit gebeurt sinds geruime tijd hoofdzakelijk door een aantal adviseurs die samenwerken binnen M&A (Monitoring en Analyse).

De activiteiten kunnen volgen vijf grote lijnen:

- het verzamelen en analyseren van gegevens, op interne of externe vraag;
- de ondersteuning van interne ontwikkelingstrajecten;
- de vertegenwoordiging van het IWT in sommige Vlaamse en internationale overlegorganen;
- de deelname aan internationale projecten;
- het ondersteunen van studies en het verzorgen van publicaties.

Voor de eigen analyses en publicaties heeft het IWT nood aan zeer veel gegevens.

Daarnaast wordt het ook sterk bevraagd, in het bijzonder vanuit beleidsniveau.

In 2010 werden een honderdtal informatievragen m.b.t. innovatiecijfers en de IWT-steun behandeld. Deze cijfers worden aangewend in het kader van provinciale innovatieprofielen, Europese projecten (bijv. ERA), EWI, VIN, het beleid en interne studies.

Vanuit methodologische en inhoudelijke kennis wordt inbreng geleverd in de ontwikkelingstrajecten van het IWT. In 2010 werd in het bijzonder een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van de beheersovereenkomst voor het IWT en de aanzet van de noodzakelijke monitoring.

6. Deelname aan internationale netwerken - TAFTIE

In 2010 nam Spanje het wisselend voorzitterschap van TAFTIE voor zijn rekening. Dit viel trouwens gedeeltelijk samen met het Spaanse voorzitterschap van de Europese Unie, wat een extra dimensie gaf aan de Spaanse inspanningen.

De belangrijkste aandachtspunten in 2010 waren de verdere uitrol van de strategie, opgesteld in 2008, met in het bijzonder ook de opstart van de TAFTIE Academy ter ondersteuning van personeel van TAFTIE-leden en de verdere discussie over het *governance model* voor TAFTIE.

Er werd onder andere beslist geen permanent secretariaat op te zetten.

Verder werd heel wat aandacht geschonken aan de evoluties van het beleid inzake innovatie van de Europese Commissie.

Een specifieke werkgroep waarin het IWT actief was, betrof de implementatie van de Europese regels inzake R&D.

De activiteiten van TAFTIE spelen zich af op drie niveaus:

- de *Board*, bestaande uit de leidinggevendenden van de agentschappen,
- de *Working Group* die alle activiteiten coördineert en
- de *Task Forces*, tijdelijke werkgroepen van leden, waarin *good practices* worden uitgewisseld en specifieke thema's worden behandeld.

In 2009 werden twee M&A-adviseurs als expert door de OESO ingeschakeld bij de OESO-doorlichting van het Catalaanse Innovatiesysteem en -beleid.

Het eindrapport werd op 3 juni 2010 overgemaakt aan het Catalaanse ministerie van Innovatie.

Bij die gelegenheid werd de Vlaamse aanpak met betrekking tot Innovatief Aanbesteden als goede praktijk voorgesteld.

**agentschap voor Innovatie
door Wetenschap en Technologie**

Bijlagen Activiteitenverslag 2010

Inhoud

Bijlage 1	Onderzoek en Ontwikkeling	95
Bijlage 2	KMO-programma	107
Bijlage 3	Strategisch BasisOnderzoek-programma - met economische finaliteit - met maatschappelijke finaliteit	127
Bijlage 4	TBM-programma	131
Bijlage 5	Baekeland-mandaten	133
Bijlage 6	OnderZoeksMandaten	137
Bijlage 7	Doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek	141
Bijlage 8	VIS-programma – ‘Technologische Dienstverlening’ (TD)	159
Bijlage 9	VIS-programma – ‘Thematische InnovatieStimulering’ (TIS)	161
Bijlage 10	VIS-programma – ‘Collectief Onderzoek’ (CO)	163
Bijlage 11	VIS-programma – ‘trajecten’ (TR)	165
Bijlage 12	TETRA-fonds	167
Bijlage 13	LandbouwOnderzoek	173
Lijst met afkortingen		175

Bijlage 1 - Onderzoek en Ontwikkeling

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)
BARCO NV Defense & Avionics Division <i>ITEA 08019 OPEES: Open platform for the engineering of embedded systems</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen SPACE APPLICATIONS SERVICES NV	535.929
TRIMBLE NV <i>Geïntegreerde truck navigatie oplossing voor server en front end device</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	167.323
IPTE NV Connectronics Division <i>Interconnecties voor loodvrije elektronische systemen gebruikt in automobieltoepassingen</i> ACB NV E.I.A. ELECTRONICS NV HENKEL ELECTRONIC MATERIALS (BELGIUM) NV INTERFLUX ELECTRONICS NV Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum VZW Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV ON Semiconductor Belgium BVBA	1.507.679
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV - BRUGGE <i>Gegroepeerde haalbaarheidsstudies</i>	234.000
ICOS VISION SYSTEMS NV <i>OPTISOLAR: Optical inline inspection for solar cells</i>	618.017
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications Turnhout <i>Dynamic Brightness</i>	237.525
ASML BELGIUM BVBA <i>EXEPT: Extreme UV lithography entry point technology development</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum VZW	3.053.771
SD DIENSTEN NV <i>BOM: Belonen op maat, een loonbeleid op maat van de werknemer</i>	416.168
LMS INTERNATIONAL NV <i>CHASING: Advanced simulation methodologies for chassis & suspension engineering: optimizing driving dynamics of intelligent vehicles</i>	2.042.023
ON Semiconductor Belgium BVBA <i>GOLDEN GATES: Improvement of electromagnetic reliability system performance by applying electromagnetic synergy</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie VZW KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen MELEXIS TESSENDERLO NV	1.389.993

LUXILON INDUSTRIES NV <i>COLCOMP: Core shell biocomposite fibers for medical applications</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	330.672
BARCO NV Medical Division <i>Digital Operating Room Hardware Project</i>	314.382
NV BEKAERT SA - BTC <i>3D - UTP: 3D-Upsetting technology platform</i> DARVAN Invest NV	1.348.213
NV BEKAERT SA - BTC <i>AFMAA: Alternative Fiber Manufacturing for Automotive Applications</i>	478.953
ANGLO BELGIAN CORPORATION NV <i>Ontwikkeling van een middelsnelopende motor met inwendige verbranding en uiterst lage emissies, geschikt als diesel-, dual fuel- en zware brandstofmotor</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1.315.608
CNH BELGIUM NV <i>Automatische dichtheitsregeling bij vierkante balenpersen</i> INDUCT BVBA KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	1.253.745
CEGEKA HEALTH CARE NV <i>Opvolging van transmurale zorgpaden via een geïntegreerd medisch-klinisch werkstation, op weg naar de Patiënt Care Lifecycle</i>	236.283
UMICORE NV UMICORE Research <i>PLATO: Advanced flowsheet for sustainable metals recycling</i>	1.725.442
BARCO NV Corporate Headquarters <i>KUSANAGI: Distributed networked multimedia platform</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	556.115
HUNTSMAN EUROPE BVBA <i>Innovation Technology Platform Maturity</i>	720.000
HUNTSMAN EUROPE BVBA <i>Investigation into a novel family of MDI based resins for high performance composites</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	393.369
BAYER BIOSCIENCE NV <i>BIOCOT II: Innovative strategies and assays for bio-engineered cotton fibres with improved processing and end-user properties</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen UTEXBEL NV	260.147

MATERIALISE NV <i>FIRST: Functional imaging for the respiratory system</i> FluidDA NV UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	209.835
HERAEUS ELECTRO-NITE INTERNATIONAL NV <i>FQA: Fast quality assessment</i> SIRRIS	370.109
TELEVIC Healthcare NV <i>ACCIO - Ambient aware provisioning of Continuous Care for Intra-muros Organizations</i> BOONE NV Dominiek Savio Instituut VZW Innovatiecentrum voor Huisvestiging met Aangepaste Middelen VZW	414.804
MULTICAP BVBA <i>MoCo - Monitoring of Containers</i> RMONI WIRELESS NV tbp Electronics Belgium NV	358.106
THOMSON TELECOM BELGIUM NV <i>OMUS - Optimizing MULTimedia Service Delivery</i> EXCENTIS NV TELEVIC Conference NV	1.593.484
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>SmartE - Smart Energy - ICT for Energy Efficiency</i> Ferranti Computer Systems NV NIKO NV XEMEX NV	1.088.975
MARS BELGIUM NV <i>Breukgevoeligheid van geparboilde langkorrelrijst</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	189.964
3 WIN NV <i>Research into and development of an improved deep brain stimulation therapy to relieve Parkinson's disease</i>	760.505
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>Tumor micro-environment: new methods for the identification and in vivo validation of novel drug targets involved in the tumor micro-environment</i>	1.063.325
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>iPS: The generation of human iPS cells for drug discovery</i> King's College London	521.057
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>CR-API: Continuous reactors for manufacturing of active pharmaceutical ingredients</i>	1.131.074

COCHLEAR TECHNOLOGY CENTRE BELGIUM (CTCB) <i>IWAHS: Improved wireless technologies for advanced healthcare solutions</i> NXP Semiconductors Belgium NV	1.168.979
HUNTSMAN EUROPE BVBA <i>Quality improvements in glued wood products</i>	368.951
APERAM STAINLESS BELGIUM NV <i>Breakthrough routes in stainless steel metallurgy and integrated slag valorisation</i> InsPyro BVBA KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1.066.398
IVC NV <i>Onderzoek naar en ontwikkeling van een innovatieve PVC vloertegel te vervaardigen volgens een nieuw productieproces</i>	223.311
PUNCH GRAPHIX PREPRESS BELGIUM NV <i>Flexo CTP</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1.494.341
IVC NV <i>Introductie van lenticulaire effecten in vinyl vloerbekleding</i>	150.972
MELEXIS TESSENDERLO NV <i>STARS: Self-test architectures for reliable sensors</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	261.314
AGFA GRAPHICS NV <i>EZFLEX: Sustainable and highly productive digital 3D-ink jet technology platform for the production of flexographic printing forms</i> ESKO NV	2.490.043
AGFA-GEVAERT NV <i>HIPERMEM: High performance membrane technology platform for energy and environment produced in Flanders</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) WATERLEAU GROUP NV	1.057.371
NXP Semiconductors Belgium NV <i>PASTEUR: Perishable monitoring through smart tracking of lifetime and quality by RFID</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen VERHAERT NEW PRODUCTS AND SERVICES NV	1.502.284
OPTION NV <i>The feasibility of wireless zero client netbooks</i>	48.496
ICOS VISION SYSTEMS NV <i>ASIM: Automated standalone inspection machine for photovoltaics</i>	343.271

JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>PD - Bio: Parkinson biomarker study</i> King's College London UNIVERSITÄTSKLINIKUM TÜBINGEN	1.170.621
UMICORE NV UMICORE Research <i>LIBRETO-(H)EV: Lithium ion battery recycling tomorrow from hybrid electric vehicles</i>	846.588
UMICORE NV UMICORE Research <i>SUSHI: Synthesis of precursors for cathode materials suitable for (hybrid) electric vehicle Li-Ion batteries</i>	1.033.746
Research Institute for Chromatography BVBA <i>Ontwikkelen van een breed analytisch platform voor metabolomics</i>	330.855
PROCTER & GAMBLE EUROCOR NV <i>Grouped feasibility studies application</i>	350.000
ON Semiconductor Belgium BVBA <i>POLLUX: Process Oriented Electrical Control Units for Electrical Vehicles Developed on a Multi-system Real-time Embedded Platform (ARTEMIS Call2)</i> TRIPHASE NV	699.254
PRONOTA NV <i>Verificatie, kinische validatie en karakterisering van nieuwe biomerkers voor het management van patiënten met acuut hartfalen</i>	1.412.897
BARCO NV Corporate Headquarters <i>SMARCOS: Smart composite human-computer interfaces (ARTEMIS Call2)</i> Human Interface Group CVBA SIRRIS	961.728
LVD COMPANY NV <i>Sheet CAM</i> KOOIJ BVBA KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	774.699
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>Development of a platform integrating HT-RNAi and complex cell models for the identification of innovative drug targets</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde	1.188.523
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>BACE: Novel approaches to identify inhibitors of Abeta generation via the beta-secretase pathway</i> VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie	2.012.813

JANSSEN PHARMACEUTICA NV	2.580.425
<i>DEPVEGF: Neurotrophic factors in the pathophysiology of depression: focus on VEGF</i>	
KULeuven, Faculteit Geneeskunde	
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	
KULeuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	
UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	
JANSSEN PHARMACEUTICA NV	952.421
<i>NicCog: Effect of nicotine on neurophysiologic measures, standard cognitive tasks and social cognition</i>	
CAPSUGEL-DIVISION OF WARNER-LAMBERT NV	299.692
<i>Capscontrol: een innovatieve methode voor gewichts- en sealinspectie van capsules</i>	
ABLYNX NV	1.198.325
<i>Pre-clinical and clinical development of an anti-human IL6R nanobody™</i>	
MOL COMPANY NV	50.000
<i>Zin en haalbaarheid van schone energie technologie in de toepassing van industriële trekkers + keuze van de 'best option'</i>	
NITTO EUROPE NV	593.406
<i>Fully sustainable biobased pressure sensitive adhesives for industrial applications</i>	
Technische Universiteit Eindhoven, Faculteit Scheikundige Technologie	
CONCORDIA TEXTILES NV	291.058
<i>FR-Print: Duurzame ontwikkelingen van pigmentbedrukt FR-textiel voor decotoepassingen van PTP-FR PES-textiel voor digital printing van publiciteitsdoeken</i>	
Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum	
LOTUS BAKERIES NV	518.955
<i>Inzicht in de factoren die de kwaliteit van suiker- en vetrijke deegsystemen bepalen</i>	
KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	
HRD Antwerp NV	50.000
<i>Kleurbepaling van fantasiekleurdiamant</i>	
ON Semiconductor Belgium BVBA	689.769
<i>END: Models, Solutions, Methodes and Tools for Energy Aware Design</i>	
NXP Semiconductors Belgium NV	1.089.425
<i>CAJAL4EU: Chip Architectures by Joint Associated Labs for European Diagnostics</i>	
Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum VZW	
TIBOTEC-VIRCO VIROLOGY BVBA	
ICOS VISION SYSTEMS NV	1.133.317
<i>CSSL: Consumerizing Solid State Lighting</i>	
MASSIVE NV	
NIKO NV	
PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV	

ST-ERICSSON NV <i>MIRANDELA: Millimeter-wave and Radio-frequency integration in Nanoelectronics for Modern Wireless 5A Communications</i>	644.061
RIETER AUTOMOTIVE Belgium NV <i>Optical Checking Fixtures</i> MATERIALISE NV NIKON METROLOGY EUROPE NV	102.075
PICANOL NV <i>ICVS: Intelligente sturing van een weefmachine met behulp van machinevisiesystemen</i>	38.707
BioTra NV <i>Karakterisering en ontwikkeling van nieuwe prodrugs van doxorubicine met een verhoogde selectiviteit voor kankercellen en een verlaagde myelotoxiciteit</i>	620.264
UMICORE NV UMICORE Research <i>MAMBO: Mechanical alloying of materials for new battery opportunities</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	604.297
LVD COMPANY NV <i>EnHiPro : Energie en hulpstof gerelateerde impactreductie in productie</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	603.513
OMCO METALS NV <i>Onderzoek naar de mogelijkheden van de vormgeving van dunwandige gietstukken uit nodulair gietijzer bij middel van plaatvormige inserts</i> SIRRIS	117.150
VAN DE VELDE NV <i>Objectiveren pasvorm</i>	456.617
MELEXIS NV <i>ESiP: Efficient Silicon Multi-Chip System-in-Package Integration - Reliability, Failure Analysis and Test.</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum VZW MAGWEL NV	156.146
SEYNTEX NV <i>Ontwikkeling van beschermtextiel tegen naaldverwondingen</i> Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum	49.974
NIKO NV <i>HOME RADAR: Radardetectie voor gebruik in lichtsturing</i> Koninklijke Militaire School	252.250
BALLIU MTC NV <i>Studie van het gedrag van materialen bij gebruik van hoogvermogen fiberlasers voor snij-, las- en hardingstoepassingen met het oog op een verbetering van de diverse processen</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	504.256

SARENS NV <i>SGC - 120</i>	1.264.649
PEPRIC NV <i>Beeldvorming van magnetische nano-labels op basis van puls EPR</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	377.281
PRAXAIR NV <i>Tin precursor packaging and delivery for the epitaxial deposition of Germanium tin alloys</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum VZW	143.980
TE Connectivity NV <i>EP2CON: Evaluatie van de bouwstenen en concept demonstratie van gemakkelijk installeerbare fysische contactconnectoren voor toekomstige fiber optische netwerken</i> Forschungszentrum Karlsruhe UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen UGent, Faculteit Wetenschappen VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1.341.117
PROMAT Research and Technology Centre NV <i>Ontwikkeling van een green board voor passieve brandbescherming</i> PROMAT International NV	258.368
IPCOS NV <i>CO2PERATE: Computational optimization of operational cost for ammonia facilities</i>	676.530
EWALS CARGO CARE NV <i>TES: Tactical Engineering Solution</i>	175.209
TE Connectivity NV <i>Gegroepeerde O&O-haalbaarheidsstudies</i>	480.000
CYTEC SURFACE SPECIALTIES NV <i>CIMS - Gegroepeerde O&O-haalbaarheidsstudies</i>	537.840
VOLVO CARS NV <i>Onderzoek naar de creatie van een flexibel productiesysteem voor integratie van de productie van elektrische wagens in de assemblagelijijn</i> FLANDERS' DRIVE CVBA	1.683.846
PICANOL NV <i>MSDI: Bepalen van optimale weefmachine-instellingen door middel van digitale beeldvorming</i>	46.152
PICANOL NV <i>ICVS: Intelligente sturing van een weefmachine met behulp van visiesystemen</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie vzw Lessius Mechelen, Campus De Nayer UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	1.562.349

BARCO NV Corporate Headquarters <i>CHIRON: Cyclic and person-centric Health management: Integrated approach for hOme, mobile and clinical eNvironments (ARTEMIS Call2)</i>	395.604
TOYOTA MOTOR EUROPE NV Technical Centre <i>Understanding the influence of the contact conditions between vehicle body and acoustic trim on the vibro-acoustic behaviour</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	110.434
OROTEX BELGIUM NV <i>POEDERVILT: Duurzame naaldviltten op basis van droge poedergebaseerde productietechnieken voor beurstapijt en andere toepassingen</i> BEAULIEU REAL NV FIBROLINE SA Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	206.202
INVERTO NV <i>SRMOTIF: Onderzoek naar elektrisch tractiesysteem gebaseerd op hoge vermogen geschakelde reluctantiemotoren en motorsturingen voor voertuigtoepassingen</i> LMS INTERNATIONAL NV	1.159.519
BARCO NV Medical Division <i>ITEA 09039: MEDIATE: Patient friendly medical intervention</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie VZW	994.990
IMPERBEL NV <i>Tweede generatie hernieuwbare bitumen</i>	152.892
TE Connectivity NV <i>NexSeal</i> KULeuven, Faculteit Wetenschappen Technische Universiteit Eindhoven, Faculteit Scheikundige Technologie UGent, Faculteit Wetenschappen	295.816
UMICORE NV UMICORE Research <i>SCORE: Sustainable cobalt refinery</i>	162.201
BAYER BIOSCIENCE NV <i>EpiTrait: Het gebruik van het epigenoom om complexe kenmerken te sturen in koolzaad en rijst</i> UA, Faculteit Wetenschappen UGent, Faculteit Wetenschappen	1.606.228
DE NEEF CHEMICAL PROCESSING NV <i>BRS: Batch recuperatie van solventen uit azeotrope solventmengsels door hybride scheidingsprocessen</i>	67.200
PROVIRON HOLDING NV <i>ALCHEMIS: Algae for chemicals production and emission abatement</i> ORINEO BVBA	123.900

PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV Philips Innovative Applications BRUGGE <i>PRIME: Perfecting research on intelligent material exploitation</i> APPAREC NV	192.801
WATERLEAU GROUP NV <i>SewagePlus II: Gecombineerde verwerking van huishoudelijk afvalwater en afvalstromen: opschaling van vergistingsprocessen</i> MWH NV	125.580
ABLYNX NV <i>Expansion of the Nanobody platform to pulmonary delivery: preclinical and clinical development of an anti-RSV Nanobody</i>	1.134.496
ALCATEL-LUCENT BELL NV <i>PHANTER: Physical layer and access node technology revolutions: enabling the next generation broadband network</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie VZW KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	3.081.548
RECTICEL NV <i>Body foams</i>	370.798
OKAPI SCIENCES NV <i>Discovery and development of antivirals for treatment of domestic cats</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde	926.158
Qinetiq Space NV <i>BOOSTER: De eerste stap in het creëren van een duurzame markt voor commerciële bemande ruimtevluchten</i>	45.432
THOMSON TELECOM BELGIUM NV <i>FRIES: Future residential IPv6/IPv4 enabled solution</i>	506.973
Artenius PET Packaging Belgium NV <i>BUNYOL</i>	142.500
DEME BLUE ENERGY NV <i>FLANSEA: Onderzoek en ontwikkeling van een golf energie converter concept geschikt voor een gemiddeld golfklimaat</i> AG Haven Oostende D. CLOOSTERMANS-HUWAERT NV ELECTRAWINDS NV SPIROMATIC NV UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	2.418.030
ARGEN-X BVBA <i>Characterization of simple antibodies</i>	1.569.437
INZA CVBA <i>Toepassingsmogelijkheden van elektromagnetische inductie voor melk en roomproducten</i> ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING	340.119

TENNECO AUTOMOTIVE EUROPE NV <i>ENRES: Energy recuperation in suspension systems</i> HOERBIGER DRIVETRAIN MECHATRONICS BVBA	442.250
AMAKEM NV <i>COPD: Soft rock inhibitors for the local treatment of chronic obstructive pulmonary disease</i> UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	1.280.042
VCST - INDUSTRIAL PRODUCTS BVBA <i>ALTAMA: Onderzoek van alternatieve tandwielmaterialen, inclusief hun warmtebehandeling, gecombineerd met een alternatieve productiegeometrie</i> STC - SURFACE TREATMENT COMPANY NV	175.393
GALAPAGOS NV <i>Disease modifying drug discovery for cystic fibrosis</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde	3.692.600
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>LRRK 2: Targeting the leucine-rich repeat kinase 2</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie	2.371.636
AVECOM NV <i>Valorisatie van rookgascomponenten uit stationaire verbrandingsprocessen</i> INDUSTRIËLE AFVALVERWERKING NV	163.578
3E <i>Infrastructuur voor potentieelbepaling en monitoring van de prestaties van windparken</i> GEOSEA	1.403.750

Bijlage 2 - KMO-programma

Aanvrager/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)
REBOS BVBA <i>De ontwikkeling van een prototype van een multifunctionele modulaire low-cost zonnecollector</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	95.913
SELS TECHNOLOGIES BVBA <i>Prototype-ontwikkeling van een gecalibreerd multisensor meet- en bewakingssysteem voor de positiebepaling van lichaamsdelen en gewrichten</i> KULeuven, Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen	81.675
TANDEM TECHNOLOGIES AND SOLUTIONS NV <i>TANDEM</i> GO-Belgium NV Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie	187.786
MULTITECH NV <i>Ontwerp van een volautomatisch tankstation voor drinkwaterafname met remote monitoring</i> JUMBO COMPUTERS NV	102.150
BROUWERIJ 'GRUUT' BVBA <i>Technologische en economische haarkbaarheidsstudie voor de productie van bier en sensoriele evaluatie van kruidenmengels als mogelijk substituut voor hop bij de bierbereiding</i>	6.069
UserPlus <i>Ontwikkeling van softwaretools voor de creatie van gebruiksvriendelijke websites</i>	87.325
MEERSSCHAERT G.R.J. NV <i>Modelleren van lichte poolweefsels</i>	22.450
A.T.M. <i>SP8 (strategic project eight) - Research for an innovative lightweight tipper</i> CLUSTA VZW FLANDERS' DRIVE CVBA	114.210
TESTCENTRUM DE LILLE NV <i>Multifunctionele uitschuifbare mast</i>	149.793
MAES INOX BVBA <i>Opstellen van een innovatieplan voor Maes Inox</i>	25.000
SMO BVBA <i>Turpel</i> BEPART BV Watts-ON light and energy BVBA	250.000

RUBIS NV	110.365
<i>Ontwikkeling van buisvormige textielsubstraten als dragers van membranen, inzetbaar voor diverse filterdoeleinden</i>	
Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	
LINEA TROVATA SUNTEC NV	17.524
<i>Autonome Actieve Voetgangerssignalisatie</i>	
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	
GIELLEN RECYCLAGE NV	104.597
<i>MDF-sorteerinstallatie</i>	
Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC	
CHANSE CVA	90.502
<i>AAQUA-Energy</i>	
Lessius Mechelen, Campus De Nayer	
DD Engineering BVBA	222.945
<i>Optimalisatie van een multifunctioneel kookstelsel voor productie van verschillende ei-producten en/of andere op één en dezelfde machine</i>	
CHAFRA NV OVOBEL NV	
XEMEX NV	159.081
<i>Onderzoek naar optimale data communicatie technieken voor het clusteren van slimme meters</i>	
DENDERLAND-MARTIN NV	143.354
<i>Wooltex: Surface Processes to attain environmental compatible high added value wool</i>	
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	
VLEESWARENFABRIEK IVAN BVBA	62.412
<i>Onderzoek verwezenlijking homogene korrel in salami en aangepaste rijping en indroging</i>	
SPIROMATIC NV	128.691
<i>Spido2B - Configureerbare Controller voor de procesindustrie</i>	
SIRRIS	
APITOPE INTERNATIONAL NV	231.745
<i>Development and optimization of a prototype ELISA for the detection of autoantibodies in RA and MS patients (API-IP-01)</i>	
Universiteit Hasselt, Faculteit Geneeskunde	
VODTEC BVBA	178.649
<i>Gratis mobiele video voor pendelaars</i>	
Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie vzw	
LEUVEN AIR BEARINGS NV	109.693
<i>Ontwikkeling van een 600 mm diameter Nano precisie draaitafel</i>	

FREELANCE INFORMATION TECHNOLOGY BVBA <i>MountQ: we move until you have quality</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent KULeuven, Campus Kortrijk	150.937
GB BOUCHERIE NV <i>AFT-Huishoudborstelmachine</i>	9.000
VISIONWARE BVBA <i>Toepassing van gezichtsherkenning in pretparken</i>	10.000
TRANSICS NV <i>ECODRIVE - Een geïntegreerde HW/SW oplossing voor kwalitatieve analyse van ecologisch rijgedrag</i> KEY DRIVING COMPETENCES NV UGent, Faculteit Psychologische en Pedagogische Wetenschappen	250.000
SAFETY PRODUCT NV <i>Verkeersveilige paal</i>	7.000
Museeuw Bikes NV <i>Ontwikkeling van een composiet raceframe met een aangenaam comfort, door een optimaal gebruik van vlasvezels</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	102.215
BELMEDIM NV <i>Teleradiologie voor de Vlaamse zorgsector</i>	100.000
Freedom of Movement CVBA <i>ISH-Instaphulp voor andersvaliden</i>	7.000
DEMETRA BVBA <i>Onderzoek naar nieuwe technologieën voor inductief op te warmen voedselrecipiënten</i>	6.054
ABT Belgium NV <i>De innovatief gestabiliseerde waterstofperoxide oplossing EcoClearProx® als een duurzaam alternatief voor de desinfectie van verse, versneden groenten</i> JAAK RYCKEBOER BVBA UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	56.000
MGB-Tech BVBA <i>Environmental generic multisensing</i>	25.000
HYDROGEN ENGINE <i>ICE-H2</i>	139.050
VODTEC BVBA <i>Economische en technische haalbaarheid studie van een digitaal generiek platform voor het beheer en distributie van multimedia</i>	5.607

VidimSoft BVBA <i>VidimScan</i>	7.000
AMT NV <i>Ontwikkeling van een innovatieve thermodilutie katheter voor bepaling van absolute bloedflow in de coronaire microcirculatie met precieze, gecontroleerde infusie-flow</i>	72.986
WAEGENER RESEARCH & DEVELOPMENT NV <i>ATTACEX</i>	3.848
WAEGENER RESEARCH & DEVELOPMENT NV <i>ATTACEX</i> AZ Jan Palfijn Gent	162.398
LINEA TROVATA ECO BVBA <i>Laag energie concept voor luchtwassers</i> CATAEL LINEA TROVATA SUNTEC NV	52.885
STEVO ELECTRIC BVBA <i>Balto 30.000 A</i>	153.572
e-Novex BVBA <i>Rationale bouwstenen voor e-Clinical Trial Management System (e-CTMS)</i>	122.028
PRODUSOFT BVBA <i>YOCTO: een state of the art draadvonk engine</i>	200.000
SIGASI BVBA <i>Een intelligente ontwerpomgeving voor reuse van VHDL code</i>	171.788
OPTIDRIVE NV <i>Flexibele manipulator voor het magnetiseren van prototype generatoren voor windenergie</i> METIS INSTRUMENTS & EQUIPMENT NV	126.908
eSolea BVBA <i>RoboCam</i>	131.203
The Independents NV <i>Remote Service Platform</i> DEKIMO PRODUCTS NV	91.806
ECONCORE NV <i>LAM-IN-ONE</i>	206.350
DnA - Interactif Fashion BVBA <i>iStyling 3D body scanner</i>	87.476

NUTREX NV	40.834
<i>Ontwikkeling van kost efficiënte bloemverbeteraars voor de export markt als alternatief voor duurdere Europese preparaten</i>	
Hogeschool Gent, Campus BME/CTL	
RSscan INTERNATIONAL NV	80.887
<i>High speed Ethernet camera with timestamp support for synchronisation with footscan</i>	
ADA-SYSTEMS BVBA	
OTTOSSUN ENERGYSYSTEMS BVBA	29.550
<i>Studie van een montagesysteem voor dakpanelen</i>	
Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV	
MESHBONE BVBA	50.000
<i>Go-to-market for the Wishbone wireless mesh networking platform</i>	
COVAN SYSTEMS NV	168.349
<i>3D Blister inspection</i>	
VASKON NV	63.272
<i>Technologische verbetering aan CNC-gestuurde freesmachine + uitbreiding van de mogelijkheden van de machine</i>	
FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre VZW SIRRIS	
ENERGYICT NV	41.783
<i>Java SE enabled, microcontroller based concentrator</i>	
Hogeschool West-Vlaanderen	
AXI NV	119.595
<i>SAFE ADF</i>	
INDUCT BVBA	50.000
<i>Onderzoek naar een platform voor zelfconfigurerende regelaars toegepast op autonome sturing met behulp van GPS</i>	
OMEXCO NV	22.834
<i>Cleanwall</i>	
Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	
INNOVA ENERGY	151.605
<i>Ontwikkeling van geïntegreerde digestaatverwerking met recuperatie/Hergebruik van water, nutriënten en organisch materiaal (C2C) met praktijkrelevante bedrijfszekerheid</i>	
CHRISTRO BVBA Eneco Energie International BV INNOVA MANURE BVBA IVACO CVBA Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	

BEP Europe NV <i>Ontwikkeling van een ORC voor restwarmterecuperatie bij verbrandingsmotoren en andere industriële processen</i> Hogeschool West-Vlaanderen UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	250.000
MAGCAM BVBA <i>Valorisatie van een magneetveldcamera</i>	50.400
INVENTIVE DESIGNERS NV <i>Communicatie platform op basis van het ADF 2.0 model</i>	200.000
CRYOGENIC EQUIPMENT & SERVICES NV <i>Ontwerp en prototypebouw van een uiterst energie performante vries- en koeltunnel welke voldoet aan de strengste hygiënische normen</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	97.741
NMDG NV <i>Calibration, hardware and software technology for the characterisation of nonlinear HF Components under broadband modulation stimulus</i>	9.600
DE CLERCQ SOLUTIONS BVBA <i>Een adaptief flexibel gedecentraliseerd interactief zelfsturend systeem</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent SIRRIS	200.000
VASKON NV <i>L3015</i> FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre VZW SIRRIS	156.554
GILBOS NV <i>Module voor het in-line twisten van BCF-tapijtgarens</i>	110.221
SYTECH BVBA <i>Low-cost windmolen voor particulier gebruik met terugverdienperiode van 5 jaar</i> Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV PROCO NV UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	134.318
HELBIG ALUMINIUM NV <i>E2-wall</i> SIRRIS	165.995
STOVE BVBA <i>Verpakkingsmachine voor flessen</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	27.933
VERBATEX NV <i>Industriële vervaardiging van handknooptapijt</i>	117.349

TOPSPORTLAB NV <i>Prestatiepredictie bij profvoetballers</i> KULeuven, Faculteit Wetenschappen	200.000
eSolea BVBA <i>SpeckleFreeLP</i> PHAER BVBA VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	35.000
CHANSE CVA <i>AAQUA-Energy</i>	8.136
VETEX NV <i>Studie van hotmelt-coatingsystemen voor de ontwikkeling van geavanceerde textielcoatings</i> Hogeschool Gent, Textiel Opleidings- & Ontwikkelingscentrum	35.000
FAT-STEM BVBA <i>Stamcellen uit vetweefsels als bron voor cellulaire therapieën voor osteoartritis bij kleine huisdieren</i>	25.000
EUROSENSE BELFOTOP NV <i>SOLARMAP: Studie naar de haalbaarheid van een procesinnovatie voor de detectie van geschikte locaties voor fotovoltaïsche installaties en kwantificatie van potentiële prestatie en milieuvoordeel</i>	25.000
Solutions for ICs BVBA <i>Onderzoek van de marktopportunities en de technische haalbaarheid voor een geautomatiseerde ESD controle op ASIC ontwerpen: ESD-Verisoft</i>	25.000
VISION ++ BVBA <i>Generic Random Bin Picking (GRaB)</i> FANUC Robotics Benelux Hero Technologies HUPICO BVBA KUKA Automatisering + Robots NV PLAKONI ENGINEERING NV SICK NV STAUBLI ROBOTICS BENELUX NV VAN HOECKE AUTOMATION NV	209.858
FENIOM NV <i>Onderzoek naar slijtagereductie van titaan juwelen door middel van laseroplassen</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	35.000
EXCICO NV <i>LAPSI: Laser Processing for high efficiency and thin Silicon solar cells</i>	7.125
VERSTRAETE-HAHN NV <i>Optimale logistieke structuur voor tapijten - optilog</i> INSIDE COMMUNICATIONS BVBA Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	35.000

DL CHEMICALS DETAELLENAERE-LOOSVELT NV <i>Overschilderbaarheid van voegkitten naar aanleiding van veranderingen in de verven (VOS 2010)</i>	18.421
INNOVIGENT BVBA <i>EasyHopR - Public Transport Assistance in Everybody's Pocket-Reach</i>	250.000
SAGILITY BVBA <i>EVA - Extending Virtual Automation into the full cycle of automated warehousing and distribution facilities</i> EGEMIN NV Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	244.476
KESTELYN NV Renson Sunprotection Screens <i>Variofix</i>	7.000
COMINBEL NV <i>Alpha - Energie-opwekking op basis van Dierlijke Bijproducten</i> ARENA COMET NV	35.000
EMULCO LABORATORIES NV <i>ESS - Edge Swelling Solution</i> TOPCHIM NV UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen UNILIN FLOORING BVBA	146.845
MUYLLE FACON NV <i>Onderzoek naar de relatie tussen de chemische formulatie en de industriële applicatie techniek bij het behandelen van houtproducten met VOC vrije beschermende coatings</i>	184.374
MOLGREEN BVBA <i>Technische en economische haalbaarheid van ontpellen en persen van (ontpeld) hennepzaad</i> UGent, Faculteit Wetenschappen	100.000
ELSYCA NV <i>Ontwikkeling van een in tijd stuurbare actieve elektrode configuratie voor de optimalisatie van de koperafzetting op wafers</i>	9.000
DEBREUCK & NEIRYNCK BVBA <i>Onderzoek naar de haalbaarheid van een meta-taal in de context van complexe integratieprojecten met multi-client technologie</i>	25.000
VEOS NV <i>Ontwikkeling van industrieel toepasbare chromatografische technieken voor opzuivering van de glycoproteïne fractie in plasma ter voorkoming van E. coli diarree bij jonge dieren (kittens, puppies, en meer speciaal biggen)</i> UGent, Faculteit Diergeneeskunde	207.537

BIO-RACER NV <i>Ontwikkeling van een actief ventilerend zadel geïntegreerd in een comfort wielerbroek en zeem</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	35.000
COLAC BVBA <i>COLAC 2015: via KMO-haalbaarheidsstudie naar eerste innovatieplan voor de onderneming</i>	25.000
HYDROGENICS EUROPE NV <i>Materiaalselectie voor een revolutionaire marktbenadering voor waterstofproductie</i> METALogic A.I. Technologies & Engineering NV	26.483
LABOREX BVBA <i>Milieuvriendelijke wasinstallatie</i> SIRRIS	106.671
DIBO NV <i>JMB-S EcoPressure - Ecologische hogedrukreiniging</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	102.263
DEJOND NV <i>Anti-Turn Tubtara®</i>	16.620
OUTERTHOUGHT BVBA <i>S3 - Scalable Search en Store</i>	130.200
METALogic A.I. Technologies & Engineering NV <i>EURAXLES - Minimizing the risk of corrosion in railway axles</i>	9.000
SAMPLE SUMO BVBA <i>Smart audio processing for interactive multimedia (SAPIM)</i> UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	212.700
INVENTIVE DESIGNERS NV <i>Beveiliging van analoge en digitale documenten tegen fraude</i>	4.500
BELPARTS NV <i>GHREEC: Geavanceerde HVAC Regeling voor hogere Energie-Efficiëntie en Comfort</i>	4.500
DRIX NV <i>Procesontwikkeling van etsbare kleurenfilters met hoge resolutie</i>	77.197
Uitgeverij PELCKMANS NV <i>Wis-Box: Educatieve spellendozen met didactische ondersteuning voor wiskundige initiatie in de kleuterklas en het eerste jaar</i> Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Vosselaar	77.494
BERNICO INTERNATIONAL BVBA <i>Ontwerp, Ontwikkeling en Bouw van P1 Powerboat met Deflector & Lift Deck</i>	200.000

M.I.P. COMPOSITES NV <i>Een gerobotiseerd productieproces voor het automatisch produceren van landbouwsilo's</i>	159.986
AnSem NV <i>EMERALD: 'Energie management systeem gebruik makende van bestaande bekabeling in het huis'</i>	35.000
DATADOBI CVBA <i>Datadobi haalbaarheidsstudie naar een low TCO (Total Cost of Ownership) hyper scalable active archive product</i>	80.000
VANSICHEN LINEAIRTECHNIEK BVBA <i>Toepassing van granietcomposietsteen in bouwelementen voor lineaire geleidingssystemen</i>	21.225
ARABEL NV <i>Laadpaal voor elektrische voertuigen met universele betaalsystemen</i> SIRRIS	182.841
BLUE BANANA BVBA <i>CrowdControl - collectieve mens-computer interactie</i>	35.430
EXTERGY BVBA <i>Haalbaarheid van opwerking biogas voor toelevering aan aardgastankstation of aardgasnet</i> Biogas-E VZW Hogeschool West-Vlaanderen Power-Link, Energiekennisplatform Universiteit Gent	34.983
AUREA IMAGING BVBA <i>Ontwikkeling UAV voor landbouw toepassingen</i> JP ENGINEERING SPRL	110.000
ALENCO NV <i>Ontwikkeling van een micro-Pellet-WKK</i> INDINOX NV SELECTRON BVBA SIRRIS UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	250.000
ASCLEPIA MEDCHEM SOLUTIONS <i>Studie leidend tot een ondernemingsplan voor innovatieve dienstverlening binnen de biotech en farmaceutische industrie m.b.t. het ontwerpen en leveren van nieuwe, drug-like bibliotheken van stoffen met biologische data</i>	55.500
SPARTANOVA NV <i>SpartaNova, Talent Lifecycle Management, Identificatie en Optimalisatie van Sporttalent</i> UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen UGent, Faculteit Wetenschappen	100.000
VEGOBEL BVBA <i>De ontwikkeling van een automatisatieconcept voor het oogsten van kruidenplanten</i> SIRRIS	152.707

GOLD MEAT BELGIUM NV <i>Haalbaarheidsstudie naar de conservering van koelverse voedingswaren met hoge drukbehandeling</i> DEUTSCHES INSTITUT FUR LEBENSMITTELTECHNIK E.V. KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	35.000
Q CARE MEDICAL SERVICES BVBA <i>Q Care Qwhet</i> Provinciale Hogeschool Limburg SIRRIS	181.561
DELTRACON BVBA <i>Transparante voiles met afgeschoren draden</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid	33.600
ATREFCO NV <i>Haalbaarheidsonderzoek voor een prototype modulair opbouwbaar dispenser</i>	25.000
DHE MEDIA BVBA <i>dINK (digital INK)</i> ROULARTA MEDIA GROUP NV U-SENTRIC BVBA	247.819
AGRIPLANT NV <i>Verbeteren van de nauwkeurigheid van de plantafstand en de plantdiepte</i> Parrein NV	68.454
VAN DOMMELE ENGINEERING NV <i>Ontwikkeling van Reinigingsmachine voor gras</i>	36.532
VAN DEN BOSCH & VAN RANST BVBA <i>Onderzoek naar slijtagereductie van zilveren juwelen door middel van laseroplassen</i> Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)	35.000
DAFCO NV <i>Koud verspanen van flenzen</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	26.475
MicroBioTests Inc. <i>Ontwikkeling van microbiotesten met halofyte planten voor valorisatieonderzoek van verzilte bodems en toxiciteitevaluatie van verontreinigde estuarienne en mariene sedimenten</i> INTELLICROPS BVBA	83.314
METALogic A.I. Technologies & Engineering NV <i>TEMPETE: Ten Megawatt Wind Power Towards Electricity</i>	9.750
ASORECO BVBA <i>Haalbaarheidsstudie van een IT-platform voor gepersonaliseerde diensten en advertenties</i>	79.200

GigaCom Benelux BVBA <i>Semi-Automated Optical Distribution Frame</i>	168.458
FUGEIA NV <i>Ontwikkeling van innovatieve gefermenteerde frisdranken</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	100.000
AMAKEM NV <i>Amakem en soft kinase inhibitoren</i>	70.000
HERPLANT BVBA <i>Mogelijkheden voor kruisingsveredeling bij Buxus</i> ILVO - Eenheid PLANT	96.140
AVIOVISION NV <i>AvioBook</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie vzw	100.000
SNOEK TECHNOLOGY NV <i>Prototypebouw van een zeefinstallatie</i> CLUSTA VZW	50.550
Sense for Taste CVBA <i>Foodpairing</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	76.310
GriN BVBA <i>Real-time Multiplayer 3D Social Games: een studie naar de technologische en commerciële haalbaarheid</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie vzw	56.000
DISPACK-projects NV <i>One-Way</i> Quadrant CMS SIRRIS	250.000
CYPRESS DIAGNOSTICS CV <i>Ontwikkeling van stabiele vloeibare enzymatische biochemische reagentia voor in vitro diagnostiek</i>	73.332
RESEARCH INSTITUTE FOR CHROMATOGRAPHY BVBA <i>Proof of Concept for the development of a biosimilar monoclonal antibody using the Quality by Design (QbD) approach</i>	10.000
DISPACK-projects NV <i>One-Way</i>	11.000
VERO DUCO NV <i>Duco VHV- Vraaggestuurde hybride ventilatie</i>	7.000

GENANO Benelux NV <i>Ontwikkeling van een niet-stigmatiserend, ergonomisch mondmasker</i> Artesis Hogeschool Antwerpen, Hoger Instituut voor Integrale Productontwikkeling	43.125
HARRIGAN ENERGY BVBA <i>Energie uit zeegolven met perslucht als opslag</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	35.000
VESALIUS MEDICAL TECHNOLOGIES BVBA <i>Een nieuwe medische behandelingsmethode voor Bursitis</i>	35.250
F.P.M. International NV <i>Ontwikkeling van een kraakbeenverwijdermachine voor gevogelte en vlees</i>	53.700
RF-TECHNOLOGIES NV <i>Graffietonderzoek</i> VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen	62.263
MAZARO BVBA <i>RVT-innovatieproject</i>	194.515
ARGON MEASURING SOLUTIONS BVBA <i>Haalbaarheidsstudie voor het versnellen van 3D-corrosie-analyse op gastransportleidingen en aanmaken van een gedetailleerd businessplan voor de internationalisering van de 3D-corrosie-analysediens</i>	70.000
UNITRON NV <i>Communicatie, interactief, content-platform voor tv en internetdiensten in collectieve gebouwen. Een softwareplatform dat de convergentie van digitale televisie en internettoepassingen tot stand brengt</i>	154.891
EPICRUST BVBA <i>EpiCrust</i>	71.673
TRIPHASE NV <i>HYCAT: Power electronics and control for wheel- and track-driven electrical All-Terrain-Vehicle</i>	105.732
STEVENS KOELTECHNIEK NV <i>Invriestunnel</i>	250.000
WERKHUIZEN FRANS STEVENS NV <i>Naar een groenere scheepvaart: ontwikkeling van een SCRT uitlaatgasbehandeling voor scheepsmotoren</i> SIRRIS	225.487
OCTENS BVBA <i>Haalbaarheidsstudie voor de ontwikkeling van een ISE technologieplatform voor de snelle, goedkope en accurate bepaling van specifieke organische moleculen in complexe matrices</i>	39.343

PANTAREIN BVBA <i>High-efficient and cost-effective air-lift MBR for water reuse in textile finishing</i>	92.265
INCAFIN-TRICYCLON NV <i>Het optimaliseren van de technische en fysische eigenschappen van beschermingssystemen door het toepassen van nanotechnologie</i>	168.916
RouteYou BVBA <i>Eratosthenes</i> EUROTRONICS NV Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	250.000
APOGADO CVBA <i>STE: 'Semantic Technology Engine'</i>	50.000
BELPARTS NV <i>DISC - Dynamx: Inregeling , Supervisie en Communicatie</i>	31.662
BASALTE BVBA <i>Deseo - roomcontroller</i>	59.002
VERO DUCO NV <i>DUCODWTW: Decentrale Klimaatunits met warmteterugwinning</i>	150.745
PEIRA BVBA <i>Ontwikkeling van een meetapparaat voor het monitoren van subcultan</i> ThromboGenics NV	189.048
SOLAR CLEAN VOF <i>Mobiel-Reinigingssysteem voor PV-installaties</i>	53.147
RECULINER BVBA <i>Hergebruik van release liners</i>	100.000
TerraNovita Software BVBA <i>Multiplayer Online Game Framework Voorstudie</i>	44.354
VAN HULLE B&C BVBA <i>Initiatie van de productie van Taxus met een verhoogd 10-dab gehalte. Studie voor het verder optimaliseren van aanvoeren en drogen van Taxussnoeisel</i> Proefcentrum voor Sierteelt	24.995
GATEWING BVBA <i>Ontwikkeling van een 'software-pipeline' voor het geautomatiseerde beeldverwerking in het kader van een UAS-gebaseerd rapid mapping systeem</i>	97.470
ORGANIC WASTE SYSTEMS NV <i>Energetische valorisatie van landbouwkundige reststromen middels droge anaerobe vergisting</i>	73.944

Group I.C. NV	143.551
<i>Ontwikkeling van een injectieproces van EPS parels voor postisolatie van spouwmuren</i>	
ISOMO NV	
Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC	
UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	
Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen	
GATEWING BVBA	4.436
<i>Ontwikkeling van een unmanned aircraft system voor burgerlijke toepassingen</i>	
PRO BELGIUM BVBA	34.728
<i>Scan 2 measure fixture</i>	
Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC	
CARMANS GRONDREINIGINGSCENTRUM LIMBURG NV	35.000
<i>Studie van de haalbaarheid van het gebruik van de ultrafijne fractie uit de grondreiniging als grondstof voor de productie van keramisch materiaal</i>	
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	
FAT-STEM BVBA	35.000
<i>Stamcellen uit navelstrengbloed van paarden als bron voor autologe cellulaire therapieën</i>	
UGent, Faculteit Diergeneeskunde	
UNITRON NV	200.000
<i>Universal User Interface based on a Universal software/hardware architecture for controlling a wide range of Devices</i>	
ETABLISSEMENT HENRI LEVIN BVBA	9.000
<i>Prototype-ontwikkeling en uittesten innovatieve spanningen</i>	
CAELESTE CVBA	200.000
<i>Better diagnostic value of breast cancer. DISTINCT-X</i>	
RSscan INTERNATIONAL NV	35.000
<i>Toepassing van voetzool drukmetingen bij honden</i>	
Dierenkliniek Anubis	
LAMBRECHTS-GENK	61.890
<i>Beslissingshulp warmtecomfort</i>	
Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC	
Provinciale Hogeschool Limburg	
XIOS Hogeschool Limburg	
TinkerTouch BVBA	80.000
<i>Organische Multitouch Presentatie Tool</i>	
Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen	
SEGERS & BALCAEN NV	120.121
<i>5D bedrukte barrièrefilm</i>	

HOLISTIC ARCHITECTURE 50/5 BVBA <i>MaterialSource</i>	83.248
EXOTIC PLANT <i>Polyploidisatie bij Bromeliaceae</i> ILVO - Eenheid PLANT IN VITRO PLANTS BVBA	27.313
CERDI BVBA <i>Conceptstudie ter voorbereiding van een IWT KMO innovatiestudie voor de optimalisatie van plasma branden van kleine gaten</i> Hogeschool West-Vlaanderen	24.660
ALPHAPLAN BVBA <i>Haalbaarheidsonderzoek van een innovatieve ophanging voor hoogbouwtrucks</i>	35.000
VAN HULLE B&C BVBA <i>Anaërobe fermentatie als alternatief voor het drogen van Taxus in verband met het behoud van 10-DAB</i> Hogeschool Gent, Campus BME/CTL	38.638
TELEVIC Healthcare NV <i>'Colibri': COst efficient Lightweight Basic Radio Interface</i>	172.608
DEBOMAT NV <i>Paralympic Curling Stone Launcher</i>	56.138
CELAN NV <i>Inoculatie- en maturatiestrategie voor RAS</i>	35.000
INTEGRATED MATERIAL CONTROL ENGINEERING NV <i>Haalbaarheidsonderzoek naar het in-situ waarnemen van volumetrische veranderingen van een monster, tijdens metingen d.m.v. de impuls excitatie techniek bij verhoogde temperaturen</i>	22.808
Carrosserie LEMEIRE BVBA <i>Marktkraam</i>	157.037
INDURUB NV <i>Ontwikkeling van een afstandshouderdichting ('de betonplug')</i> BEKINA NV	50.940
Biscuits DUPON NV <i>Studie haalbaarheid automatisatie verpakkingsproces ijshoorntjes</i>	31.835
LAZER SPORT NV <i>Adaptieve ventilatie van een tijdriethelm</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen	39.852

CHEMSTREAM BVBA <i>Chemstream, duurzame chemie en technologie: haalbaarheidsstudie met focus op globaal ondernemingsplan/businessmodel rond de innovatieve Chemstream onderzoeksinrichtingen van duurzame chemie en technologie</i> SIRRIS	100.000
LAMBERS-SEGHERS NV - Veevoerders <i>Aquacultuur in combinatie met tuinbouw, voeding op basis van vismeelvangsers</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus HIMM	28.489
eSaturnus NV <i>VASCO: Real-time visualisatie van oppervlakkige vascularisatie als diagnostische en therapeutische hulp bij endoscopische chirurgie</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde	105.660
ITINERIS NV <i>Automation of business revenue processes in an evolving energy market</i>	200.000
VISION BVBA <i>Envision: examinatie en certificatie als onderdeel van e-learning</i>	152.212
ALMAGATES BVBA <i>Ontwikkeling van een vrijdragende snelle industriële poort met een innovatieve elektromechanische aandrijving</i>	71.100
BEL'EXPORT NV <i>Ontwikkeling van toepassingstechniek en -formulering van (eetbare) coating voor fruit (voor lange bewaring)</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten	144.207
HANDI-MOVE NV <i>Studie van innovatieve technologieën voor het verhogen van het comfort, de betrouwbaarheid en de standaardisatie van de Handi-Move gebruikersinterface</i> UA, Faculteit Wetenschappen	29.324
EPIGAN BVBA <i>EpiGaN haalbaarheidsstudie</i>	50.000
DOVRE NV <i>Onderzoek naar een innovatief principe van luchtregeling in houtkachels voor het beperken van fijn stof emissies</i>	142.652
ENTELEC CONTROL SYSTEMS NV <i>GeoCam</i>	47.867
GLACIO NV <i>Bestrijding van nabesmetting tijdens de productie van consumptie-ijsdesserts door uv-bestraling</i> Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel	20.189

MICROTHERM NV <i>VISP - Vacuümisolatiepanelen voor de bouwsector</i> SIRRIS UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf	28.000
KOBA VISION BVBA <i>Ontwikkeling van een voorleesloop</i>	8.100
BIORICS NV <i>Prediction of driver sleepiness based on bio-physiological measurements</i>	91.530
VENTO NV <i>Een spuitbaar, brandveilig isolatieproduct voor luchtkanalen</i> SIRRIS	10.625
TELEGENTIS NV <i>Managed services voor collaboratieve netwerken in de gezondheidszorg</i>	200.000
SEAQX NV <i>Ontwikkeling omni-directionele in-plant SPMT voor zwaarlasttoepassingen</i>	73.069
BORIT NV <i>Hydrogate: development of a high productive hydroforming press</i> OCAS NV	151.974
TYPHOON Industriële Ventilatie NV <i>Universele testopstelling voor pneumatisch transport</i>	28.597
DARVAN Invest NV <i>Revolution</i>	9.000
HEALTHCONNECT CVBA <i>Proof-of-concept voor een multidisciplinair samenwerkingsplatform</i> VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmacie	217.930
CROPSAFE BVBA <i>Creatieve oplossingen voor oogstzekerheid van fruit</i>	7.112
RIGHT BRAIN INTERFACE NV <i>Geprefereerde User Interface voor Televisie</i>	100.000
OOLIBA <i>Haalbaarheid van het OOliba concept - Bereikbare Dynamische Financiële Analyses (DFA) voor risicomodellering binnen de verzekeringssector</i>	50.000
TRENDWOLVES NV <i>Platform voor games als tool voor trend- en marktonderzoek bij jongeren</i> Hogeschool West-Vlaanderen	35.000

TELEVIC Rail NV <i>DigiTS: DIGITal signage system for TrainS</i>	200.000
LIMECRAFT BVBA <i>IMPS - Integrated Media Production System</i> Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie vzw KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen	93.000
DATADOBI CVBA <i>DataDobi innovatieproject met betrekking tot een hyper scalable storage platform</i>	86.850
Toxikon Europe NV <i>Ontwikkeling van een snelle steriliteitstest voor lotcontrole van farmaceutische, biofarmaceutische en medische producten</i>	78.945
ORINEO BVBA <i>Productie van reactieve koolhydraten door selectieve oxidatie</i> ECOSYNTH BVBA	25.191
METAGAM BVBA <i>Conceptuele Oplossing voor RFID Overspraak bij Parallele Lijnen</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent	20.019
CRYOGENIC EQUIPMENT & SERVICES NV <i>Ontwikkeling & Prototypebouw van een cryogeen pelleteerproces en toestel voor het stabiliseren van biotechnologische producten binne de voedings- en farmaceutische industrie</i>	155.149
BIO-PLUS SERVICES BVBA <i>Evaluation of the feasibility of the FACTS! Information Interface</i>	35.000
INCEPTIVE BVBA <i>A collaborative Event Planning Internet Service for NeXTPLAN (aka NeXTPLAN2)</i>	50.000
ALLARD-EUROPE NV <i>Onderzoek naar gietbaarheid, thermische behandeling en technologische procesparameters van Super Duplex Stainless Steel (GX3CrNiMoCuN26-6-3-3) voor massieve gietstukken</i> SIRRIS	35.000
EUROPLASMA NV <i>Europlasma PCB Surface Finish</i>	25.000
GEREEDSCHAPMAKERIJ WINTERS BVBA <i>Speciale spuitgiettechnieken voor thermoharders</i> HELVOET RUBBER & PLASTIC TECHNOLOGIES NV Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC	24.811
EGS BVBA <i>Onderzoeken van de technische en financiële haalbaarheid van de ontwikkeling van een pompoenogster</i> ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING	28.662

SWEETWELL NV <i>SWHD - Evaluatie van de haalbaarheid van een productieproces gericht op de vormgeving van een parel- en kristalvormige suikervervanger met hoge dichtheid</i>	35.000
SKY MAN INTERNATIONAL NV <i>De ontwikkeling van een nieuwe tractietakel</i>	6.294
ALLGRO BVBA <i>Haalbaarheidsstudie omtrent de optimalisatie van de bewaring van versneden groenten door gebruik van waterstofperoxide en microgeperforeerde folie en van de duurzaamheid door middel van gerecycleerde verpakking</i>	25.000
IMACOSI BVBA <i>Haalbaarheidsstudie naar de ontwikkeling van 'long-lasting' inhibitoren voor de topicale behandeling van zeldzame huidziekten en psoriasis</i>	35.000
Studio PETER VAN RIET NV <i>Vision on Creation</i>	22.250
BORIT NV <i>Metallische bipolaire platen: haalbaarheid van een performantie en kostefficiënte oppervlaktelaag</i> Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN) OCAS NV ZENTRUM FUR BRENNSTOFFZELLEN	35.000
VILOC <i>Viloc, objectbeveiliging en materiaalbeheer (voor de bouwsector) (& Mobiel Real Time Location System voor dynamische omgevingen.)</i> Artesis Hogeschool Antwerpen, Campus Paardenmarkt	50.000
OXYPOINT BVBA <i>Studie commerciële en technische haalbaarheid stationair zuurstofspaarstelsel voor ziekenhuizen</i> Karel de Grote-Hogeschool, Campus HOBOKEN	34.750
LEEROY JENKINS BVBA <i>Onderzoek naar geautomatiseerde aansturing van een online uitgeefmodel</i> Hogeschool West-Vlaanderen	98.700
OPTIDRIVE NV <i>LORO - Haalbaarheid van robot-automatisering van langbandschuurmachine</i>	14.968
icoMetrix NV <i>Beeldregistratie voor biomedische beeldanalyse services (icoBias)</i>	100.000

Bijlage 3 – SBO-programma

Economische finaliteit

Projecttitel/Partners	Steun (€)
Prognostics for optimal maintenance - POM2 FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre VZW KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen - Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Sensoren (MeBioS) KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica / Onderzoeksgroep DTAI KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. SCD: SISTA KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA) KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Centrum Industrieel Beleid / Verkeer & Infrastructuur VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Electronica en Informatieverwerking (ETRO) - Onderzoekseenheid Information Retrieval & Interpretation Sciences (IRIS)	1.777.563
CHAMELEON: Domain-specific Hyperspectral Imaging Systems for Relevant Industrial Applications Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum VZW - SSET - Digital Components KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen - Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Sensoren (MeBioS) UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Fysica - Visielab UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Telecommunicatie en Informatieverwerking - Afd. Beeldverwerking en -interpretatie Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) - Aardobservatie	2.623.513
Synthesis of novel and drug-like compound libraries for screening across a broad range of therapeutic areas KULeuven, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen – Dept Farmaceutische Wetenschappen - Lab voor Medicinale Chemie KULeuven, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen - Dept Farmaceutische Wetenschappen - Lab voor Farmacotechnologie en Biofarmacie UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Organische Chemie - Afd. Synthese - Chemische Modificatie Hernieuwbare Grondstoffen	2.877.953
A Mobile Companion - MOBCOM KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - Departement Industrieel Ingenieur - Onderwijsseenheid Informatietechnologie KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. SCD: COSIC UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Informatietechnologie (INTEC) - Onderzoeksgroep Wireless & Cable	2.473.783
Future Solutions for Smart Electronic Locationing and Tracking 'OmniTrack' KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-MICAS AnSem NV FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre VZW LMS INTERNATIONAL NV	2.921.930

<p>An interactomics platform for drug development</p> <p>KULeuven, Faculteit Wetenschappen - Dept Biologie - Afd. Dierenfysiologie en Neurobiologie/Onderzoeksgroep Functionele Genomics en Proteomics KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen - Afd. Gentechnologie KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Microbiologie en Immunologie - Afd. Virologie en Chemotherapie KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Moleculaire en Cellulaire Geneeskunde - Afd. Moleculaire Geneeskunde/Lab Moleculaire Virologie en Gentherapie KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Moleculaire en Cellulaire Geneeskunde - Afd. Moleculaire Geneeskunde/Lab Neurobiologie en Gentherapie</p>	<p>3.560.604</p>
<p>Wheat Gluten Based Hybrid Materials (GlutenHyb)</p> <p>KULeuven, Faculteit Wetenschappen - Dept Chemie - Afd. Moleculaire en Nanomaterialen KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Microbiële en Moleculaire Systemen (M²S) - Centrum voor Levensmiddelen- en Microbiële Technologie KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT - Afd. Toegepaste Reologie en Kunststoffverwerking KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde - MTM - Afd. Mechanische Materiaalkunde KULeuven, Faculteit Wetenschappen - Dept Chemie - Afd. Moleculair Design en Synthese KULeuven, Onderzoeksbeleid - Research & Development Centraal Beheer</p>	<p>1.814.542</p>
<p>Development of novel anti-inflammatory strains to counterbalance dysbiosis in inflammatory bowel disorders</p> <p>UGent, Faculteit Diergeneeskunde - Vakgroep Pathologie, Bacteriologie en Pluimveeziekten - Afd. voor Pluimvee en Bijzondere Diersoorten KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Pathofysiologie - Afd. Gastro-enterologie UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Biochemische en Microbiële Technologie - Lab voor Microbiële Ecologie en Technologie UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - Vakgroep Inwendige Ziekten - Afd. Gastro-Enterologie Universiteit Gent, Food 2 Know - Interfacultair kenniscentrum rond levensmiddelenwetenschappen, voeding & gezondheid VUB, Faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Bio-ingenieurswetenschappen - Onderzoeksgroep Microbiële Interacties (MINT)</p>	<p>2.396.095</p>
<p>Circumventing the Biological Obstacles of Anti-Inflammatory Glucocorticoid Therapy</p> <p>UGent, Faculteit Wetenschappen - Vakgroep Biomedische Moleculaire Biologie - Afd. Molecular Mouse Genetics UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen - Dept Biomedische Wetenschappen - Onderzoeksgroep Eiwitchemie UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen - Vakgroep Geneesmiddelenleer - Lab voor Farmaceutische Technologie UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - Vakgroep Biochemie - Lab Cytokine Receptor UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - Vakgroep Biochemie - Onderzoekseenheid voor Functionele Proteoomanalyse VIB-Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie - Dept Moleculair Biomedisch Onderzoek</p>	<p>2.294.295</p>

SBO-MATERA+ project

<p>ACIN: Adaptive carbon interfaces for novel neuroprosthetics</p> <p>Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum VZW - IMOMEC UA, Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen - Dept Biomedische Wetenschappen - Onderzoeksgroep Theoretische Neurobiologie</p>	<p>623.984</p>
--	----------------

Maatschappelijke finaliteit - Projecten

Projecttitel/Partners	Steun (€)
Adaptation and Learning for Assistive Domestic Vocal Interfaces 'ALADIN' KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-PSI Katholieke Hogeschool Kempen - Mobilab, Centraal onderzoekslaboratorium voor Biomedische- en Revalidatietechnologie KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen - Centrum voor Mediacultuur en Communicatietechnologie - Centrum voor User Experience Onderzoek UA, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte - Dept Taalkunde - Centrum voor Computerlinguïstiek en Psycholinguïstiek (CLIPS)	1.935.000
Security and Privacy for <i>Online Social Networks</i> 'SPION' KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. SCD: COSIC Carnegie Mellon University - Heinz College KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica / Onderzoeksgroep DTAI KULeuven, Faculteit Rechtsgeleerdheid - Onderzoekseenheid Recht en Informatica UGent, Faculteit Psychologische en Pedagogische Wetenschappen - Vakgroep Onderwijskunde VUB, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte - Vakgroep Communicatiewetenschappen - Centrum voor Studies over Media, Informatie & Telecommunicatie (SMIT)	2.579.344
Sexual Health in Flanders II 'SEXPERT-II' UGent, Faculteit Psychologische en Pedagogische Wetenschappen - Vakgroep Experimenteel-Klinische en Gezondheidspsychologie (PP05) KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Interfacultair Instituut voor Familiale en Seksuologische Wetenschappen - UGent, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - Vakgroep Sociologie (PS04) Universitair Ziekenhuis Gent - Department of Endocrinology - Centre for Sexology and Gender Problems	1.808.443
FLanders study to Improve End-of-life Care and Evaluation tools 'FLIECE-project' VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmacie - Vakgroep Sociaal Medische Wetenschappen - Onderzoeksgroep Medische Sociologie KULeuven, LUCAS - Centrum voor Zorgonderzoek & Consultancy - Dept Maatschappelijke Gezondheidszorg UGent, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte - Vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschap VU University Medical Centre, EMGO-Institute - Department of Public and Occupational Health	2.564.237
EMSOC: User Empowerment in a social media culture VUB, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte - Vakgroep Communicatiewetenschappen - Centrum voor Studies over Media, Informatie & Telecommunicatie (SMIT) KULeuven, Faculteit Rechtsgeleerdheid - Onderzoekseenheid Recht en Informatica KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen - Centrum voor Mediacultuur en Communicatietechnologie - Centrum voor User Experience Onderzoek UGent, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - Vakgroep Communicatiewetenschappen (PS01) UGent, Faculteit Psychologische en Pedagogische Wetenschappen - Vakgroep Onderwijskunde VUB, Faculteit Recht en Criminologie - Vakgroep Metajuridica (JURI)	2.475.569

Maatschappelijke finaliteit - Voortrajecten

Projecttitel/Partners	Steun (€)
Diversiteit en Gemeenschapsvorming (DieGem) KULeuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen - Centre for Lifelong Learning and Participation (CSCAP) - Laboratory for Education and Society (LES) Hogeschool Gent, Campus BME/CTL - Departement Sociaal-agogisch Werk-Technologie Hogeschool voor Wetenschap en Kunst, Sint-Lucas Brussel - Dept Architectuur KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Architectuur, Stedebouw en Ruimtelijke Ordening (ASRO) KULeuven, Faculteit Wetenschappen - Dept Aard- en Omgevingswetenschappen - Afd. Sociale en Economische Geografie UGent, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - Vakgroep Studie van de Derde Wereld (PS05)	100.000
AMICA: Automatic Monitoring for Cyberspace Applications UA, Faculteit Letteren en Wijsbegeerte - Dept Taalkunde - Centrum voor Computerlinguïstiek en Psycholinguïstiek (CLiPS) Hogeschool Gent, Campus Mercator - Departement Vertaalkunde - LT3 - Language and Translation Technology Team KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. ESAT-PSI UA, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - Dept Communicatiewetenschappen - Onderzoeksgroep Strategische Communicatie UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Informatietechnologie (INTEC) - Afd. Internet-based communication networks & services (IBCN)	99.000
Evidence-based ICT interventions against (cyber-)bullying amongst youngsters UA, Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - Dept Communicatiewetenschappen - Onderzoeksgroep Strategische Communicatie Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Multimedia en communicatietechnologie UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - Vakgroep Bewegings- en Sportwetenschappen - VUB, Faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Computerwetenschappen (DINF) - Onderzoeksgroep Web & Information Systems Engineering (WISE)	99.000

Bijlage 4 – TBM-programma

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)
<p>KULeuven/UZLeuven, Afdeling Neurologie</p> <p><i>Multimodal image-guided transcranial magnetic stimulation in the delineation of eloquent cerebral cortex in the neurosurgical patient and the treatment of refractory partial epilepsy</i></p> <p>KULeuven/UZLeuven, Afdeling Neurochirurgie KULeuven/UZLeuven, Afdeling Radiologie</p>	318 260
<p>KULeuven/UZLeuven, Afdeling Neuro-oncology</p> <p><i>Immunotherapy for high grade glioma: HGG-IMMUNO</i></p> <p>KULeuven/UZLeuven, Afdeling Neurochirurgie KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Medisch Diagnostische Wetenschappen, Afd. Radiologie KULeuven, Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Onderzoekseenheid Psychologie, onderzoeksgroep Psychodiagnostiek en Psychopathologie KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept. Menselijke Erfelijkheid, Afd. Centrum Menselijke Erfelijkheid – UZ Interuniversity Institute for Biostatistics and Statistical Bioinformatics</p>	750 000
<p>Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Dental Clinic</p> <p><i>Efficacy of clinical predictors on the outcome of adjustable mandibular advancement therapy in patients with sleep-disordered breathing</i></p> <p>Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Afdeling NKO Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Slaapcentrum</p>	749 548
<p>Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Afdeling Nucleaire Geneeskunde</p> <p><i>The clinical value of combined PET/CT imaging in response evaluation after radiochemotherapy, in patients with potentially operable locally advanced head and neck squamous cell carcinoma</i></p> <p>Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Afdeling NKO Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Radiotherapy Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Oncology VU Medisch Centrum Amsterdam, Head & Neck Surgery Academisch Ziekenhuis Vrije Universiteit Amsterdam, Nuclear Medicine & PET Research Algemeen Ziekenhuis Turnhout, Afdeling Radiotherapy/Oncology Algemeen Ziekenhuis Turnhout, Afdeling Nucleaire Geneeskunde</p>	728 887
<p>Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Ophthalmology</p> <p><i>Translational stem cell research in ophthalmology - regenerating the anterior cornea through standardized transplantation of limbal epithelial stem cells: a phase I/II trial</i></p> <p>Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Hematologie, Centrum voor Celtherapie & Regeneratieve Geneeskunde</p>	556 692

Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Laboratory for Molecular and Cellular Cardiology

590 250

A randomized multicentre trial on the effectiveness of physical rehabilitation of patients with coronary artery disease: aerobic interval training versus moderate continuous training

KULeuven, Faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Cardiovasculaire en Respiratoire Revalidatie

---

KULeuven/UZLeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept Menselijke Erfelijkheid, Afdeling Centrum Menselijke Erfelijkheid

623 250

Genome wide single cell haplotyping as a generic method for preimplantation genetic diagnosis

KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen, Dept. Elektrotechniek (ESAT), Afd. SCD:SISTA
KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept. Vrouw en Kind, Afdeling Vrouw
VUB/UZBrussel, Vakgroep Preklinische Wetenschappen, Onderzoeksgroep Embryologie en Menselijke Genetica
VUB/UZBrussel, Centrum Medische Genetica

VUB/UZBrussel, Diabetic Research Centre, Clinical Trial Unit

729 691

Therapeutic potential of composing human beta cell implant in the treatment of diabetes

VUB/UZBrussel, Diabetic Research Centre, Biobank
VUB/UZBrussel, Diabetic Research Centre, Clinical Biology Unit
VUB, Faculteit Geneeskunde en Farmacie, Vakgroep Preklinische Wetenschappen, Onderzoeksgroep Pathologische Biochemie (MEBO)
KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept. Experimentele Geneeskunde, afdeling Experimentele Geneeskunde-Endocrinologie

---

KULeuven/UZLeuven, Dept. Hart & Vaatziekten

653 422

Inhaled nitric oxide for the treatment of myocardial ischemia reperfusion injury: impact on acute and long-term outcome

KULeuven, Leuven Coordinating Center for Clinical Trials
KULeuven, Faculteit Geneeskunde, Dept. Medisch Diagnostische Wetenschappen, Afdeling Radiologie
Jessa Ziekenhuis Hasselt, Virga JesseZiekenhuis

Bijlage 5 – Baekeland-mandaten

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)
<p>UMICORE NV UMICORE Research <i>Niet-waterige solventextractie van basismaterialen met ionische vloeistoffen</i> KULeuven, Faculteit Wetenschappen Wellens Sil</p>	195.454
<p>LayerWise NV <i>Verbeterde periprothetische fixatie bij orthopedische implantaten</i> <i>Via innovatieve Selective Laser Melting technieken</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde Wauthlé Ruben</p>	291.577
<p>KEMIN EUROPA NV <i>Interacties tussen niet-zetmeel polysachariden van tarwe en veevoederenzymen: invloed op de vertering in vleeskuikens</i> Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Smeets Natasja</p>	180.500
<p>AVIA-GIS BVBA <i>Cost efficient modelling of denominator data for spatial epidemiological studies in extensive livestock systems (TELDIEBEESTE)</i> Bryssinckx Ward UA, Faculteit Wetenschappen</p>	161.341
<p>ActoGeniX NV <i>ActoBiotics TM voor antigeen-specifieke interventie in type 1 diabetes: mono- of combinatietherapie</i> KULeuven, Faculteit Geneeskunde Robert Sofie</p>	278.695
<p>IBM Belgium NV <i>Ontwerpen van een optimale interactieve omgeving om gezondheidscommunicatie effectiever en kostenefficiënter te maken. Toepassen van innoverende portaal-leeromgevingen en social software</i> Lewi Martine UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen</p>	209.704
<p>TELEVIC Education NV <i>Automatisch genereren van gepersonaliseerde feedback in elektronische leeromgevingen</i> KULeuven, Campus Kortrijk Lagatie Ruben</p>	187.347
<p>TiGenix NV <i>Development of Tools for Quality Control of Combination Product Design and Manufacturing for Use in Skeletal Tissue Engineering Applications</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Lambrechts Dennis</p>	209.043

GeoInvent NV - Zwijnaarde <i>Geavanceerde data-integratie bij mobiele kartering</i> Goeman Werner UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen	261.828
SCR-SIBELCO <i>Een generische prospectiestrategie voor industriële zanden met grote mechanische sterkte</i> KULeuven, Faculteit Wetenschappen Vos Koen	205.449
HANSEN TRANSMISSIONS INTERNATIONAL NV <i>Virtual prototyping ter evaluatie van het NVH gedrag van windturbine aandrijflijnen</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Vanhollebeke Frederik	205.250
GALAPAGOS NV <i>Design and synthesis of new compound libraries targeting kinases</i> Bel Abed Hassen KULeuven, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen	193.038
JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>Verband tussen moleculaire mechanismen en macroscopische effecten in nano-suspensie formuleringen</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Verbrugghe Maarten	201.848
CNH BELGIUM NV <i>Optimaliseren van het dorsproces bij variërende gewaseigenschappen</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Lenaerts Bart	201.670
INNOGENETICS NV <i>Generation and diagnostic valorisation of monoclonal antibodies for human protein tau</i> KULeuven, Faculteit Wetenschappen Van den Brande Jeff	198.916
ANTEA GROUP GENT <i>Overstroming Anders: Kwetsbaarheid en Veerkracht</i> Schelfaut Kristien UGent, Faculteit Wetenschappen	216.287
RECTICEL NV <i>Vezelversterkte polyurethaan sandwichpanelen: karakterisatie, optimalisatie en numerieke modellering</i> Buffel Bart Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen	191.000
MATERIALISE NV <i>Theoretisch model voor het besturen van patiënt-specifieke chirurgische geleidertoepassingen</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Van den Broeck Joyce	154.995

<p>TiGenix NV <i>Optimization of stem cell cultures for skeletal tissue engineering</i> Desmet Eline KULeuven, Faculteit Geneeskunde</p>	219.541
<p>RouteYou BVBA <i>Heuristieken voor routes op maat</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent KULeuven, Campus Kortrijk, Subfaculteit Wetenschap & Technologie Maervoet Joris</p>	232.232
<p>MOBELIFE NV <i>Optimale schouderprotheses op maat: patiëntspecifiek en biomechanisch ontwerpen en valideren</i> Eraly Koen KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen</p>	158.378
<p>TELEVIC NV <i>Onderzoek naar een mobiel gepersonaliseerd communicatiesysteem voor een intelligente zorgomgeving</i> Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen Wyffels Jeroen</p>	233.506
<p>Voka-Kamer van Koophandel Antwerpen - Waasland Kantoor Antwerpen <i>Snelgroeiende ondernemingen: een analyse van determinanten en groeistimulansen</i> Dillen Yannick UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen</p>	189.532
<p>Centrum voor Ontwikkeling van Creatief Denken <i>Ontwikkeling en test van ideeënselectie strategieën in organisaties op basis van het 'Motivated Information Processing in Groups' model</i> UGent, Faculteit Psychologische en Pedagogische Wetenschappen Van Damme Michaël</p>	232.640
<p>JANSSEN PHARMACEUTICA NV <i>Continue vochtige granulatie als innovatieve procestechnologie voor de ontwikkeling en productie van vaste geneesmiddelvormen</i> UGent, Faculteit Farmaceutische Wetenschappen Vercruyssen Jurgen</p>	176.567
<p>OSARArchitects NV <i>Liggend (be)leven - architectuur ontwerpen voor een heilzame ziekenhuisomgeving</i> Annemans Margo KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen</p>	234.076
<p>PROCTER & GAMBLE EUROCOR NV <i>Accelerated and controlled crystallization in microprocessors</i> De Meirleir Niels VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen</p>	159.619

Bijlage 6 - OnderzoeksMandaten

Aanvrager/Projecttitel/Partners

Aerts Johan	<i>Opbouw van een hoog-resolutie middenoormodel voor optimalisatie van implanteerbare middenoorhoorapparaten en middenoormicrofoons</i>
UA, Facul. Wetenschappen	
Annerel Emmanuel	<i>Ontwikkeling van een methodologie voor de diagnose en herstelling van betonconstructies na brand</i>
UGent, Facul. Ingenieurswetenschappen	
Bartels Ward	<i>Patient-specific musculoskeletal loading of customized acetabular implants</i>
KULeuven, Facul. Ingenieurswetenschappen	
Beauprez Joeri	<i>Development of a generic platform for the production of speciality carbohydrates</i>
UGent, Facul. Bio-ingenieurswetenschappen	
Coddens Annelies	<i>Naar profylactische bestrijding van F4+ E.coli en F18+ E.coli infecties bij jonge biggen door middel van receptor-gebaseerde anti-adhesieve moleculen</i>
UGent, Facul. Diergeneeskunde	
Cools Kristof	<i>Ontwerp van een efficient randelement gebaseerd algoritme voor de modellering van elektromagnetische verstrooiing aan willekeurige geometrieën</i>
UGent, Facul. Ingenieurswetenschappen	
De Cock Jan	<i>Efficiënte encoding en transcoding van hoge-definitie H.264/AVC-videostromen</i>
UGent, Facul. Ingenieurswetenschappen	
Falony Gwen	<i>Mechanistische ondersteuning van commerciële gezondheidsclaims: implementatie van een colonspecifiek metagenoomanalysekader in dieetinterventiestudies met pre- en probiotica</i>
VUB, Facul. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	
Heirman Gert	<i>Development, validation and commercial exploration of innovative body flexibility modeling and model reduction techniques for more efficient flexible multibody simulation</i>
KULeuven, Facul. Ingenieurswetenschappen	
Huijsen Jacobus	<i>Integratie van piëzoelektrische en vibro-akoestische modellen voor verbeterd virtueel productontwerp</i>
KULeuven, Facul. Ingenieurswetenschappen	
Justé Annelies	<i>Karakterisering van de microbiële gemeenschap in gerst: een meerwaarde tot procesoptimalisatie</i>
Lessius Mechelen, Campus De Nayer	

- Kellens Andy   *Ondersteuning voor het evolueren van structurele regulariteiten*
VUB, Facul. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen
- Lambrechts Nathalie   *Ontwikkeling van een in vitro test om de sterkte van het sensitizerend effect van chemicaliën te bepalen*
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)
- Maenhout Steven   *Een geïntegreerd predictiesysteem voor genomwijde selectie*
UGent, Facul. Bio-ingenieurswetenschappen
- Malfliet Annelies   *Degradatiemechanismen van staallegeringen in non-ferro pyrometallurgische processen*
KULeuven, Facul. Ingenieurswetenschappen
- Marchand Sophie   *Detectie en karakterisering van melkbedervende Pseudomonas proteasen in UHT-melk*
ILVO - Eenheid TECHNOLOGIE EN VOEDING
UGent, Facul. Bio-ingenieurswetenschappen
- Mertens Kristof   *An integrated warning system for improved livestock production*
KULeuven, Facul. Bio-ingenieurswetenschappen
- Mishev Kiril   *Traffic lights for better yield*
UGent, Facul. Wetenschappen
- Moura Rute   *Potentieel van specifieke inhibitoren van microRNAs (antagomirs) als een nieuw type van anti-angiogenese drugs in kanker*
KULeuven, Facul. Geneeskunde
- Ordovás Laura   *Generation of Functional Mature Hepatocyte-Like Cells In Vitro from Human Pluripotent (Embryonic and Induced Pluripotent) Stem Cells Suitable for Pharmaceutical Purposes*
KULeuven, Facul. Geneeskunde
- Saerens Sofie   *Selectie en verbetering van giststammen voor de ontwikkeling van chocolade met een verbeterd aromatisch profiel*
KULeuven, Facul. Bio-ingenieurswetenschappen
- Saint Germain Bart   *Controle voor additive productie*
KULeuven, Facul. Ingenieurswetenschappen
- Timbermont Leen   *Intra-species inhibitie: een nieuwe bron van antimicrobiële metabolieten*
UGent, Facul. Diergeneeskunde

- Van Baelen Stefan   *Constructie en generatie van architecturale softwaremodellen op basis van domeinmodellen en geformaliseerde vereistenbeschrijvingen (Req2Arch)*
KULeuven, Facul. Ingenieurswetenschappen
- Van Deun Kim   *Onderzoek naar de beschermende immunologische respons tegen Helicobacter suis infecties bij het varken*
UGent, Facul. Diergeneeskunde
- Waumans Tobias   *Luchtlagertechnologie voor hogesnelheidstoepassingen: uitwerking van robuuste oplossingen voor het dynamische stabiliteitsprobleem*
KULeuven, Facul. Ingenieurswetenschappen
- Wens Mike   *Micro DC-DC converters : towards cost-effective, maximal on-chip integration*
KULeuven, Facul. Ingenieurswetenschappen
- Willems Maxime   *NEOMODELS: flatworms as new model organisms for stem cell biology, carcinogenesis and drug discovery*
UGent, Facul. Farmaceutische Wetenschappen

Bijlage 7 – Doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek

Eerste termijn

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
Aerts Jeroen	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>De rol van MMP-3 in functioneel herstel van de hersenen in antwoord op letsels</i>
Aerts Liesbeth	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Parkinson's Disease: identification and validation of PINK1 substrates</i>
Agon Nicholas	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>CFD-modeling of the plasma treatment of biomass for the optimisation of sustainable syngas production</i>
Ahmad Ubaid ur rehman	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Efficient Design of MIMO solutions for Software Defined Radio</i>
Al Farisi Brahim	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Run-time wisselen tussen functionaliteiten a.d.h.v. parameteriseerbare configuraties</i>
Albers Pieter	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Identificatie en karakterisatie van genfuncties betrokken bij de synergetische interacties in een pollutendegraderend multispecies bacterieel consortium</i>
Alegria Mira Lara	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Ontwerp en Analyse van Schaarstructuren voor Mobiele Architecturale Toepassingen</i>
Andries Bob	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Optimized render quality based on scalable texture coding</i>
Asselman Jana	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Interactieve effecten van insecticiden en cyanobacteriële stress bij Daphnia pulex: Ontwikkeling van een predictief model op basis van genexpressiemicroarrays en support vector machines.</i>
Avram Iancu	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Advanced coding and detection in cooperative wireless networks</i>
Baert Jeroen	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Beheersing van de productie van vrije en gebonden aldehyden in de keten van gerst tot bier. - Ontwikkeling van een strategie ter verlenging van de smaakstabiliteit van gebotteld pilsbier</i>
Baeten Mattijs	UA, fac. Wetenschappen	<i>Synthese van benzodiazines gebaseerd op C-N bindingsvorming via transitietmetaal-gekatalyseerde C(sp²)-H activering</i>
Barri Adriaan	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Ontwerp van beperkte-referentie perceptuele metrieken voor de kwaliteitsanalyse van beeld- en videomateriaal</i>
Beckers Anneleen	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>De rol van microRNA's in neuroblastoom tumorinitiatie</i>
Beheydt Gertjan	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Modelleren, simuleren en voorspellen van HIV quasispecies evolutie</i>
Benaets Kristof	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Deformed wing virus en haar betrokkenheid bij Colony Collapse Disorder in de honingbij</i>
Bethuyne Jonas	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>Nanobody-gestuurde manipulatie van de tumor suppressor p53</i>
Boons Eline	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Het Rev-afhankelijke nucleocytoplasmatisch mRNA transport als nieuw doelwit voor anti-HIV therapie</i>
Boons Kathleen	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Integratie van microscopische informatie in predictieve modellen voor voedselveiligheid en -bederf</i>
Bosmans Niels	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Development of an ultra-precision metrology system for machine tools</i>

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
Braat Sien	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Therapie voor het fragiele X syndroom via de GABA-A receptor</i>
Brans Toon	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Microfluidic electro-optical chip for particle manipulation and bio-molecule detection</i>
Brullot Ward	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Magnetische veldsensoren op basis van Faradayrotatie in magnetoplasmonische nanomaterialen</i>
Bruyland Evy	UGent, fac. Economie en Bedrijfskunde	<i>Analysis and Evaluation of the Impact of Distressed Mergers and Acquisitions</i>
Bruynsteen Lien	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Invloed van dieet op equine obesitasgeïnduceerde inflammatie en oxidatieve stress</i>
Capistrano I. Rica	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Fytochemisch, analytisch en preklinisch onderzoek van plantenextracten als potentieel antitumorale therapie</i>
Carron Sophie	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Luminescerende Lanthanide-Gedoteerde Nanodeeltjes als Bimodale Contraststoffen voor MRI en Optische Beeldvorming</i>
Claes Katrien	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Technologie-ontwikkeling voor efficiëntere productie van membraaneiwitten in Pichia pastoris</i>
Clais Sofie	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Onderzoek naar de toepasbaarheid van dipeptidyl peptidase-inhibitoren als anti-virulentie therapie bij infectie met Porphyromonas gingivalis.</i>
Clauw Pieter	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Natural Variation for Drought Tolerance</i>
Cloet Arvid	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Spinselectieve ladingsinjectie, -transport en -recombinatie met behulp van chirale grensvlakken</i>
Coppens Joeri	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Nitraataccumulerende bacteriën voor de recuperatie van stikstof in huishoudelijk afvalwater</i>
Crappé Jeroen	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Micropeptiden als niet klassieke bio-actieve peptiden bij hogere eukaryoten</i>
Crucke Jeroen	UGent, fac. Wetenschappen	<i>The neurovascular connection as a missing link in tooth regeneration</i>
Cuyckens Thomas	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Passieve, reciproke en stabiele FDTD veldsimulator met subgridding voor complexe EMC/EMI- en SI/PI-problemen en antenneroosterdesign</i>
Dakou Eleni	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Differentiation of mouse embryonic stem cells towards skeletal muscle precursors through modulation of signalling pathway activity.</i>
De Bruyn Frederik	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Metabolic engineering voor de ontwikkeling van een platform-organisme met een verhoogde nucleotidesuiker pool</i>
De Bruyn Peter	UA, fac. Toegepaste Economische Wetenschappen	<i>Designing Enterprises for Evolvability: an Integrated Approach based on Fundamental Engineering Concepts</i>
De Bruyne Lieselotte	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>De rol van brassinosteroiden in ziekteresistentie van rijst (Oryza sativa)</i>
De Clercq Hans	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Optimalisatie van inductieve vermogenoverdracht voor biomedische data acquisitie systemen</i>
De Cleyn An	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Karakterisatie van laat-diagenetische dolomieten: petrografie en geochemie met speciale aandacht voor Sr- en Mg-isotopen</i>
De Geeter Nele	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Bio-elektromagnetisch software-platform voor computerondersteunde transcraniële magnetische stimulatie en conductiviteitsbepaling</i>
De Groef Lies	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>De rol van MMP-2 en MMP-14 in glaucoom: implicaties voor celtherapie?</i>

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
De Keuckelaere Ann	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Detectiemethoden voor voedselgebonden virussen en virale indicatoren ter onderbouwing en verificatie van kwaliteitszorgsystemen in de groenten- en fruitverwerkende sector</i>
De Keulenaer Timothy	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Studie en ontwerp van multigigabit backplane transceivers met laag vermogenverbruik</i>
De Koker Dieter	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Studie van de gastheer-pathogeen interactie bij de broedziekte Amerikaans vuilbroed van de honingbij: virulentie van <i>Paenibacillus larvae</i> en immuniteit van de honingbij larven</i>
De Kort Hanne	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Kwantificering van diversiteit en lokale adaptatie in het wilde genenreservoir van autochtone boomsoorten met het oog op een optimale teelt van uitgangsmateriaal</i>
De Koster Joeri	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Een op actoren gebaseerd formalisme met schaalbaar parallelisme voor desktop-applicaties</i>
de la Asuncion Javier	UA, fac. Geneeskunde	<i>Sociaal gedrag in schizofrenie: een neurocognitieve benadering.</i>
De Meester Pieter	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Epidemiologie en prognose van tricuspidalisklep insufficiëntie; Identificatie van variabelen in hemodynamiek bij pathologie van het rechter hart en de evolutie na medicamenteuze interventie door middel van niet invasieve morfologische en functionele testen</i>
De Meyer Annelies	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Spatio-temporele locatie-allocatiemodellering van de energetische valorisatie van vegetatieve LIHiD-systemen</i>
De Ryck Philippe	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Geavanceerde beveiligingscontrole binnen samengestelde webapplicaties</i>
De Smet Seppe	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Evaluatie en optimalisatie van capillaire elektrochromatografie als hoog-efficiënte scheidingstechniek</i>
Debbaut Charlotte	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>3D-reconstructie en macro-/micromodellering van de stroming doorheen de humane lever en nier voor de optimalisatie van perfusiepreservatie voor transplantatieorganen</i>
Decaluwé Ruben	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Nutritionele sturing van inflammatoire status en invloed op colostrum bij de zeug</i>
Dejonghe Wim	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Small-molecule dissection of brassinosteroid (BR) signaling</i>
Delahaye Sander	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Ontwikkeling van een alternatieve instrumentele set up voor groenere en goedkopere SFC en EFC scheidingen met hoge performantie</i>
Delattin Nicolas	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Analyse van het werkingsmechanisme van nieuwe antischimmelbiofilm componenten</i>
Denil Simon	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>High-throughput analysis of epigenomic data in cardiovascular diseases</i>
Devreese Mathias	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Ontwikkelen van in vitro en in vivo modellen voor veiligheid- en efficaciteitsstudies van mycotoxine binders en modifiers</i>
Dewilde Thijs	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Robust railway timetable for the Belgian Railways</i>
Dewitte Heleen	UGent, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Ontwikkeling en evaluatie van mRNA beladen microbubbles voor ultrasound geleide kankervaccinatie</i>
D'Hondt Matthias	UGent, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>De ontwikkeling van een peptide-bevattend intra-cervicaal systeem voor HIV-preventie</i>

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
Dingemans Jozef	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>In vitro analyse van de Pseudomonas aeruginosa respons op lage schuifspanning, gekoppeld aan de klinische studie van Intrapulmonale Percussie Ventilatie in de mucoviscidose long</i>
Docx Lise	UA, fac. Geneeskunde	<i>To do or not to do? Effort based besluitvorming in schizofrenie</i>
Dooms Simon	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Dynamische generatie van optimale gepersonaliseerde hybride aanbevelingssystemen</i>
Durinck Kaat	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>Onttrafelen van de rol van PHF6 in normale T-cel ontwikkeling en T-cel acute leukemie</i>
Feyaerts Julie	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Inzicht in hordentechnologie op basis van hoge hydrostatische druk en natuurlijke antimicrobiële componenten</i>
Florea Ruxandra-Marina	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>L-infinite coding and geometry-adaptive wavelet bases in 3D coding of meshes</i>
Garrevoet Jan	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Development of full-field X-ray fluorescence microspectroscopy</i>
Geeraerts Sofie	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Identificatie van bacteriocines met antibacteriële activiteit ten opzichte van Clostridium difficile</i>
Geerts Aurora	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Reconstruction of the biological response to global warming using resurrection ecology: an eco-evolutionary approach</i>
Gelens Jolyn	VUB, fac. Psychologie en Educatiewetenschappen	<i>The role of perceived justice in shaping employee and organizational outcomes of talent management investments</i>
Gijbels Andy	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Ontwikkeling van een master-slavesysteem voor intra-oculaire chirurgie</i>
Goethals Annelies	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Gefunctionaliseerde nanovezelmembranen voor waterfiltratie</i>
Grine Lynda	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Grondige studie naar de rol van type-I IFNen in TNF-geïnduceerde en TNF-gemedieerde pathologieën</i>
Hardies Katia	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Moleculair genetische analyse van koortsgerelateerde epilepsiesyndromen</i>
Heirbaut Leen	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Fibroblast Activation Protein (FAP) en kanker: Ontwikkeling van inhibitoren voor de behandeling van maligne aandoeningen en hun toepassingen als FAP-biomarkerprobes</i>
Hendrickx Maarten	KULeuven, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Aanmaak en karakterisering van nanobodies gericht tegen muis 'thrombin activatable fibrinolysis inhibitor' (mTAFI)</i>
Heremans Stien	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Machine learning technieken voor het schatten van gewasarealen op subpixel niveau</i>
Herrewijn Laura	UA, fac. Politieke en Sociale Wetenschappen	<i>De impact van contextfactoren op de effectiviteit van in-game advertising</i>
Heyndrickx Ken	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Onderzoek naar de organisatie en conservatie van transcriptionele regulatie in planten aan de hand van experimentele high-throughput data</i>
himpe willem	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Consistency between time-dependent travel costs and activity patterns new theory development with validation through mobile data collection methods</i>
Holtappels Michelle	Universiteit Hasselt, fac. Wetenschappen	<i>Proteoom- en biofilmonderzoek van de plantpathogene bacterie Erwinia amylovora</i>
Hoste Lode	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Software Engineering Technologie voor Applicaties met Multimodale Interactie</i>

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
Houtmeyers Rob	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>The role of the transcription factor ZIC2 in canonical Wnt signalling</i>
Illegheems Koen	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>(Meta)genoomanalysen van functionele starterculturen voor een technologische valorisatie in de voedingsindustrie</i>
Jacob Thary	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Karakterisatie van de effecten van het US3 eiwit van alfaherpesvirussen op het cytoskelet en viraal spreiden met het oog op de ontwikkeling van nieuwe antivirale strategieën</i>
Jacques Igor	KULeuven, Campus Kortrijk, Subfac. Wetenschap & Technologie	<i>Planningstechnieken en software architectuur voor adaptiviteit in gepersonaliseerde oefenomgevingen</i>
Jacques Silke	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Proteoomstudie van de oxidatieve stressrespons in planten</i>
Janssen Jolien	Universiteit Hasselt, fac. Wetenschappen	<i>De rol van plant-geassocieerde bacteriën in het verbeteren van biomassa-productie en metaalaccumulatie van korte omloop houtteelten in het kader van duurzaam gebruik en fyto-remediatie van verontreinigde gronden</i>
Jonckheere Stijn	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Ontwikkeling en validatie van een golfgebaseerde techniek voor voorwaartse en inverse simulatie van vibro-akoestische problemen met trimmateriaaldemping</i>
Julien Cousin Saint Remi	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Adsorptieve scheidingen van alcoholmengsels in het kader van bio-butanol-productie</i>
Lacroix Céline	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Ontwikkeling van krachtige en breed-spectrum remmers van rhinovirussen voor de behandeling/prophylaxis van rhinovirus infecties bij patiënten met asthma en COPD</i>
Lange Benjamin	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>'PUDaPATH: PUFA dietary effects on host immunity and pathogen resistance, using Daphnia as a model'</i>
Leemans Bart	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>In vitro fertilisatie bij het paard: 'cracking the nut' van capaciteit van hengstensperma</i>
Lembrechts Ruth	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Evolutie van de fotosynthesecapaciteit van in vitro naar in vivo omstandigheden bij Guzmania 'Hilda' (Bromeliaceae)</i>
Liebens Veerle	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Studie van de rol van oppervlaktefactoren in Pseudomonas aeruginosa persistentie ter ontwikkeling van een anti-persistortherapie</i>
Luyts Katrien	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Pulmonale toxiciteit van nanopartikels, invloed op de barrière van het longepitheel</i>
Maerien Jef	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Beveiligingsmiddleware voor Gefedereerde Draadloze Sensornetwerken</i>
Maes Katrien	VUB, fac. Geneeskunde en Farmacie	<i>In vivo monitoring van neuropeptiden tijdens epileptische aanvallen met nano LC-MS/MS en karakterisering van hun mogelijke anticonvulsieve rol</i>
Maes Kim	UA, fac. Toegepaste Economische Wetenschappen	<i>The Use of IT Value Management Practices in Achieving Financial Firm Performance from IT Enabled Investments.</i>
Maes Mathias	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Duurzaamheid van gescheurd en zelfhelend beton in maritieme omgevingen</i>
Marien Eyra	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Lipidenprofilering van kankerweefsel: identificatie van veranderingen en toepassingen voor diagnostiek en therapie</i>
Michiels Cédéric	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>De rol van autofagie in atherosclerose</i>
Moens Hendrik	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Architectuur en algoritmen voor autonoom beheer van grootschalige cloud computing omgevingen</i>

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
Moldovan Bogdan	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Probabilistic Programming using MCMC Sampling for Robotics</i>
Mueller Christina	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Characterization of ST2/IL-33 signaling and evaluation of the therapeutic potential of nanobody mediated targeting of IL-33 in ulcerative colitis</i>
Navis Sabine	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Het belang van macro-zoöplankton eierenbanken voor ecologische risico-evaluaties: een case studie met pesticiden</i>
Obbels Dagmar	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Adaptatie aan droogte- en saliniteitsstress in Antarctische filamenteuze cyanobacteriën</i>
Peissker Tobias	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Nano-engineered surfaces for the site-specific attachment of biomolecules</i>
Pereira - Fernandes Anna	UA, fac. Wetenschappen	<i>Ontwikkeling van een in vitro screeningssysteem voor detectie van obesogene stoffen in het milieu</i>
Pijnenburg Madelon	KULeuven, fac. Bewegings- en Revalidatiewetenschappen	<i>De neurale basis van lumbosacrale proprioceptieve stoornissen bij recidiverende lagerugpijn</i>
Pollefeyt Glenn	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Synthese van nieuwe buffermaterialen via chemische depositie voor de opbouw van coated conductors</i>
Popivanov Ivo	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Coding of Body and Body Parts by Macaque Inferotemporal Neurons</i>
Putman Adinda	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Cryopreservatie van genotypes bij Daphnia</i>
Robben Arne	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>New paradigm for fast, adaptive Mind Spelling using non-invasive Brain-Computer Interfacing</i>
Roberfroid Stefanie	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Salmonella Typhimurium in multispecies biofilmen: identificatie en validatie van doelwitten van biofilm inhibitoren via een mechanistische benadering</i>
Roelandt Stijn	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Lichtsturende projectiesystemen gebaseerd op speckle-vrije laser belichting voor werkelijk realistische driedimensionale visualisatie</i>
Ronchi Benedicta	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Transport van opgelost silicium in bovenstroomse bekkens met verschillend landgebruik</i>
Rösselet Corinne	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Study of the role of RIP4 in skin homeostasis and disease</i>
Sannen Sofie	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Waterinjectietechnologie (WIT): studie naar het effect van materiaaleigenschappen</i>
Santens Francis	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Biofarmaceutische eiwitten: glyco-engineeringstechnologie voor de productie van verbeterde, homogene glycovormen</i>
Schoonaert Lies	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Ephrines in neurodegeneratie</i>
Schothorst Joep	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Rol Van de Hxt5 glucose transceptor in geconcentreerde nutriëntsignalering bij gist</i>
Segers Marijke	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Moleculaire analyse van de interactie tussen het probioticum Lactobacillus rhamnosus GG en intestinale epitheelcellen</i>
Smolders Katrien	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Screening voor cytosolische en membraaneiwitten met een rol in functioneel herstel van de visuele cortex van de muis na monoculaire enucleatie</i>
Sorber Laurent	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Blok componenten analyse</i>
Spaas Jan	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Karakterisatie van bloed mesenchymale (MeSC) en melkklier epitheliale (EpSC) stamcellen bij het paard</i>
Spanier Katina	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>A pipeline for candidate gene locus identification in the waterflea Daphnia magna - development and validation</i>
Spincemaille Pieter	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Identificatie en karakterisering van nieuwe oxidatieve stress-geïnduceerde peptiden</i>

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
Stappers Elke	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Onderzoek naar de rol van Sip1 in BMP-gestuurde adulte neurogenese in normaal centraal zenuwstelsel van de muis en na beroerte</i>
Steenackers Bart	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Duurzame Chemische Processen voor Vorming van Hopenoma-Componenten</i>
Stevens An-sofie	Universiteit Hasselt, fac. Wetenschappen	<i>Validatie en valorisatie van platwormen als modelsysteem in primaire toxiciteit screenings</i>
Stoop Wendy	VUB, fac. Geneeskunde en Farmacie	<i>Preklinisch onderzoek naar de neuroprotectieve effecten van de insuline-achtige groeifactor IGF-I in een ratmodel voor focale cerebrale ischemie.</i>
Strackx Raoul	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Efficiënte isolatie van betrouwbare subsystemen in bestaande besturingssystemen</i>
Sulejmani Sanne	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Nieuwe micro-optische vezelsensoren en systemen voor schuifspanningsanalyse in industriële en biomechanische toepassingen</i>
Swinnen Kristijn	UA, fac. Wetenschappen	<i>De terugkeer van de Europese bever (Castor fiber) in België als een invasieve soort: ecologie en risico inschatting</i>
Swolfs Yentl	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Hybridisatie van zelfversterkte composieten: modellering en verificatie van een nieuw hybride concept</i>
Szortyka Viki	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Analog baseband CMOS circuits for high data rate wireless communication</i>
Talebi Ali	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>The lipogenic switch in cancer cells: implications for the roles of lipid peroxidation in cancer progression, immune evasion and therapy response</i>
Tavernier Simon	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>Rol van hypoxie adaptatie in het controleren van de dendritische celfunctie, meer specifiek bij het ontstaan van astma</i>
Telen Dries	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Geavanceerde numerieke methoden voor optimaal experimentontwerp: Van theorie naar implementatie in de (bio)chemische procesindustrie</i>
THEOCHARIS PANAGIOTIS	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Split Compilation for Accelerator-based Multicores</i>
Thoen Lien	VUB, fac. Geneeskunde en Farmacie	<i>The Role of Autophagy in Liver Fibrosis</i>
Titeca Kevin	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>'VIROTRAP': een nieuwe strategie voor de detectie van proteïne-proteïne interacties</i>
T'Syen Jeroen	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Genetische karakterisatie van 2,6-dichlorobenzamide(BAM)-degradatie in BAM-degraderende bacteriën</i>
Vallerio Mattia	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Advanced numerical techniques for computer aided decision making in the (bio)chemical industry</i>
Van Assche Tom	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Design, Fabrication and Testing of Microdevices with Integrated Micro- and Mesoporous Separating Structures (Ontwerp, fabricatie and testen van microdevices met geïncorporeerde micro- en mesoporeuze scheidingstructuren)</i>
Van Colen Willem	KULeuven, Campus Kortrijk, Subfac. Wetenschap & Technologie	<i>Gevolgen van een stijgende N:P verhouding op eutrofiëring in ondiepe meren</i>
Van de Moortel Bo	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Valorisatie van cyclitol-a-aminozuren als polyvalente scaffolds voor geneesmiddelen-onderzoek en als bouwsteen in de ontwikkeling van foldameren</i>
Van den Bossche Dries	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Synthese van vereenvoudigde ringanalogen van (+)-Peloruside A als potentiële antikankergeneesmiddelen</i>

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
van der Voort Mariska	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Bedrijfsspecifieke economisch-epidemiologische beslissingsondersteuning in de veehouderij</i>
Van Dyck Kristof	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Laagfrequente stromingsinstabiliteiten veroorzaakt door recirculatiestromingen</i>
Van Gaens Wouter	UA, fac. Wetenschappen	<i>Numerieke simulaties van plasmajets gebruikt voor biomedische toepassingen</i>
Van Gerven Laura	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Zoektocht naar de werkingsmechanismen van capsaicinetherapie bij patiënten met idiopathische rhinitis</i>
Van Hoorde Kirsten	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Updating en evaluatie van polytome logistische regressie modellen</i>
Van Liefferinge Joeri	VUB, fac. Geneeskunde en Farmacie	<i>Systeem xc- als innovatief aangrijpingspunt voor de behandeling van temporaalkwab epilepsie</i>
Van Meerbeek Koenraad	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Potentiële opbrengst en energetische waarde van biomassa uit Low-Input High-Diversity-systemen in Vlaanderen</i>
Van Meulebroek Lieven	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Ecofysiologische sturing van plantbioregulatoren ter optimalisatie van de vruchtkwaliteit bij tomaat: chemisch-analytische benadering</i>
Van Nieuwenhuysse Bregt	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>Doeltreffendheid en werkingsmechanisme van diepe hersenstimulatie als behandeling voor refractaire epilepsie</i>
Van Nimmen Katrien	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Numerieke en experimentele studie van de dynamische interactie tussen bouwkundige constructies en groepen van personen</i>
Van Rossom Sofie	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Opheldering van de rol van het apoptose inducerende DFNA5 eiwit via modelsystemen in gist, cellijnen en de muis</i>
Van Wilderode Jorik	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Water-gesteente interactie en de oorsprong van de metalen in de Centraal-Afrikaanse Copperbelt</i>
Vancroonenburg Wim	KULeuven, Campus Kortrijk, Subfac. Wetenschap & Technologie	<i>Beslissingsondersteuning bij opnameplanning voor efficiëntieverhoging in ziekenhuizen</i>
Vandael Stijn	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Coördinatiestrategieën voor plug-in hybride elektrische voertuigen en decentrale opwekking in een Smart Grid</i>
Vandenheuvel Dieter	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Exploitatie van bacteriofagen in farmaceutische doseervormen ter bestrijding van bacteriële infectieziekten</i>
Vanderheijden Jana	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Ontwikkeling van een fotonische biosensor voor de microbiologische screening van drinkwater in Rwanda</i>
Vangansewinkel Tim	Universiteit Hasselt, fac. Geneeskunde	<i>Mastcel proteasen als modulators van de extracellulaire matrix ter promotie van regeneratie na ruggenmergschade</i>
Vanhaeren Hannes	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Identifying and understanding the interactions between genes enhancing leaf size</i>
Vanhalle Maja	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Heterostereocomplexatie: een nieuw ontwerpprincipe om polymelkzuurmateriale te optimaliseren</i>
Vanhee Stijn	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>Generatie en expansie van hematopoietische stamcellen uit humane pluripotente stamcellen</i>
Vanhove Jolien	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Mapping the epigenetic road to successful differentiation of pluripotent stem cells to fully functional hepatocytes</i>
Vanmaele Sofie	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Immunostimulation in crustaceans: a gnotobiotic Artemia model system</i>

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
Vanovermeire Christine	UA, fac. Toegepaste Economische Wetenschappen	<i>Duurzaamheid door supply chain collaboratie: een efficiënte tool voor gezamenlijke transportplanning tussen verladere</i>
Vanpaemel Johannes	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Studie en ontwikkeling van groeiprocessen voor de integratie van koolstofnanobuizen in de nano-elektronica</i>
Vansintjan Liese	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Analyse van de rol van centrale macrofagen in inflammatie-geassocieerde anemie (AI)</i>
Verbeeck Nico	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Enabling Biomedical Tissue Exploration Through Advanced Datamining of Mass Spectral Imaging Data</i>
Verbeke Joren	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Polymorfismen in de genen CXCR1 en CXCR2 bij melkveevarzen en de relatie met uiergezondheid: een stap naar betere preventie van varzenmastitis</i>
Verborgh Ruben	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Gebruik van semantisch-webtechnologieën voor interpretatie van multimediale data</i>
Vercammen Dominique	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Fluxbalansanalyse van microbiële dynamica: synthese van biologisch relevante objectieffuncties</i>
Verhaeghe Wim	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Representatie van ruimtelijke onzekerheid in numerieke modelleringstechnieken</i>
Verleyen Daphne	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Study of Osteoarthritis-associated Genes using Zebrafish and Chick Developmental Models</i>
Verlinden Michiel	KULeuven, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Comparative study towards optimal governance of and access to biobanks with a view of stimulating biomedical research</i>
Verstappen Pieter	Universiteit Hasselt, fac. Wetenschappen	<i>Optimalisatie van de morfologie en stabiliteit van low bandgap copolymeer: PCBM blends</i>
Versteven Marijke	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Wnt signaaltransductie en agressie in Drosophila melanogaster: van neurogenetica tot kandidaat-drugtargets</i>
Verstichel Greet	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>In vitro generation of cytotoxic T cells from CD34+ hematopoietic precursor cells</i>
Verstraeten Aline	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Identification and characterization of novel causal genes for Lewy Body disorders using next-generation sequencing</i>
Vervoort Evelien	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Kostenefficiënter waterhergebruik via MBRs (MembraanBio-flocculatie-Reactoren)</i>
Vivijls Bram	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Adaptatie van enterobacteriën aan groei bij lage pH: mechanismen en relevantie voor voedselveiligheid</i>
Vyverman Michaël	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Geavanceerde en gedistribueerde indexstructuren voor genomanalyse</i>
Wallyn Sofie	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Hypervertakte polymeerstructuren: van nieuwe syntheseroutes tot applicaties</i>
Watté Rodrigo	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Computationele optimalisatie van een sensorontwerp</i>
Widjaja Devy	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Cardiorespiratoire Dynamica: Algoritmen en Toepassingen</i>
Willot Pieter	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Gecontroleerde synthese van geavanceerde supramoleculaire structuren op basis van geconjugeerde polymeren</i>
Wouters Bert	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Fast and High-Resolution Multi-Dimensional Spatial LC-MS - Application to Biomarker Discovery</i>
Wybouw Nicky	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Mogelijkheden van ringsplitsende dioxygenasen in Tetranychus urticae voor de gewasbescherming en daarbuiten</i>

Bursaal	Universiteit	Projecttitel
Wydooghe Eline	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Optimalisatie van de single embryo transfer (SET) strategie bij de mens via groeps cultuur en proteoomanalyse van embryo-geconditioneerd medium, gebaseerd op een bovien embryomodel</i>
Zeller Mark	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Moleculaire epidemiologie van groep A rotavirussen en de impact van het vaccin op de rotaviruspopulatie in België</i>
Zels Sven	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>De regulatie van voedselopname en vertering als doelwit voor alternatieve plaaginsectenbestrijding</i>

Tweede termijn

Bursaal	Kennisinstelling	Projecttitel
Aelterman Bart	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Ontwikkeling van analysemethoden voor grote datasets en toepassing ervan op niet-coderende genetische informatie betrokken bij psychiatrische ziekten</i>
Aernouts Jef	UA, fac. Wetenschappen	<i>Mechanische eigenschappen van het trommelvlies - Meting en Modellering</i>
Aerts Dirk	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Engineering van sucrose fosforylase voor efficiënte glycosylatie van kleine organische moleculen</i>
Aigret Benoit	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Synthese van aza-analoga van podophyllotoxine</i>
Beerens Koen	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Directed evolution van isomerasen voor de productie van zeldzame koolhydraten</i>
Beerens Manu	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Een geïntegreerde studie van macrovasculaire endotheliale heterogeniteit gebruik makend van stam/voorlopercellen en kleine diermodellen</i>
Bekaert Karen	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Detectie en valorisatie van vlees met berengeur</i>
Bellot Philippe	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Karakterisatie van de interactie tussen aminopeptidase N en F4 fimbriae van enterotoxigene E. coli</i>
Bernaert Nathalie	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Bioactieve componenten in prei: analyse in functie van de genetische diversiteit, teeltcondities en verwerkingsmethodes</i>
Bevernage Jan	KULeuven, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Supersaturatie als drijvende kracht voor intestinale absorptie van geneesmiddelen</i>
Beyers Tom	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Analyse van het effect van de wondvorm op Botrytis cinerea stengelinfecties in tomaat</i>
Blockhuys Stéphanie	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>Twee-dimensionale biologische dosimetrie in vitro voor spatiaal gefractioneerde radiotherapie</i>
Boeykens Nele	UA, fac. Geneeskunde	<i>Invloed van progenitorcellen op de leverregeneratie na majeure resectie in pathologische levercondities</i>
Bogie Jeroen	Universiteit Hasselt, fac. Geneeskunde	<i>Macrofagen als mediators van protectieve auto-immuniteit</i>
Borra Vere	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Positionele klonering van twee genen verantwoordelijk voor een abnormale botdensiteit</i>
Bosseler Leslie	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Ontwijken van neutrofiel-gemedieerde immuniteit door felien infectieus peritonitis virus-geïnficeerde cellen</i>
Bossuyt Stijn	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Impact van auxinesignalisatie op wortelkolonisatie van Arabidopsis thaliana door Azospirillum brasilense</i>
Bottelbergs Astrid	KULeuven,	<i>De rol van peroxisomen in de vorming en het</i>

Bursaal	Kennisinstelling	Projecttitel
	fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>behoud van gemyelineerde axonen</i>
Boudin Eveline	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Genetische analyse van de rol van sFRP1 en 4 in de bothomeostase</i>
Burggraeve Anneleen	UGent, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Implementatie van Proces Analytische Technologie (PAT) systemen in farmaceutische sproeiprocessen met behulp van Raman en NIR spectroscopie</i>
Buteneers Pieter	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Snelle multimodale detectie van epileptische aanvallen met Reservoir Computing</i>
Buysse Jens	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Hybride optische grids voor heterogene toepassingen</i>
Clinckemalie Liesbeth	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Inhibitie van het androgeenafhankelijke TMPRSS2 als mogelijke therapie voor prostaatkanker</i>
Cnudde Clio	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Trofische relaties tussen harpacticoide copepoden en bacteriën in bentische voedselwebben</i>
Colle Ines	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Invloed van procesvoering en productformulering op de stabiliteit en op de biotoegankelijkheid van lycopen</i>
Cools An	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Optimalisatie van productiviteit van zeugen via peripartale voederstrategieën.</i>
Couckuyt Ivo	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Surrogate Based Optimization: Forward and inverse modeling of complex systems</i>
Craggs Gordon	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Fysische verklaring en karakterisatie van ruimtelijk incoherente emissie regimes van halfgeleiderlasers en implementatie in gerichte toepassingen</i>
Cuppens Kris	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Detectie van epileptische aanvallen op basis van video-opnamen</i>
Dardenne Remko	UA, fac. Wetenschappen	<i>Methodologie voor moleculaire diepte- en 3D-analyse op sub-micro- en nanoschaal van UV-curable en NIR-fusible polymeren met industriële toepassingen</i>
De Baets Sarah	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Ontwikkeling van een nieuw vaccin gebaseerd op geconserveerde humorale en cytotoxische T-lymfocyt epitopen van het Humaan respiratoir syncytieel virus</i>
De Beer Maarten	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Stationaire fase optimalisatie in HPLC en SFC</i>
De Bleser Jan-willem	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Verbetering van grondpenetrerende radars om bedolven onzuiverheden in kustgebieden te lokaliseren</i>
De Ceunynck Karen	KULeuven, Campus Kortrijk, Subfac. Wetenschap & Technologie	<i>Unraveling the ADAMTS13 mode-of-action using single molecule fluorescence microscopy</i>
De Clercq Ben	Universiteit Hasselt, fac. Geneeskunde	<i>Diffusie van eiwitten in biologische membranen: een fysisch gefundeerde microfluorimetrische studie</i>
De Clippeleir Haydée	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Management van de microbiële LAT-relaties binnen het OLAND-proces</i>
De Cremer Kaat	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Identificatie van universele merker genen voor de geïnduceerde systemische afweerrespons (ISR) in Arabidopsis thaliana</i>
De Geyter Deborah	VUB, fac. Geneeskunde en Farmacie	<i>De rol van de insuline-achtige groeifactor IGF-I in de bescherming en regeneratie van hersenweefsel na inductie van transiënte focale ischemie</i>
De Graef Jessie	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Identificatie van genetische merkers voor ivermectine resistentie bij de rundernematoden Ostertagia ostertagi en Cooperia oncophora</i>

Bursaal	Kennisinstelling	Projecttitel
De Haes Winni	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Zoektocht naar nano- en micropartikels voor het optimaliseren van mRNA 'delivery' methoden voor HIV immunotherapie</i>
de Jong Berber	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Een studie naar de functionele rol van het 'mannelijk' hormoon testosteron bij vrouwelijke vertebraten, met de koolmees (Parus major) en pimpelmees (Cyanistes Caeruleus) als modelsoort</i>
De Jonge Maarten	UA, fac. Wetenschappen	<i>Effecten van sedimentgebonden metalen op het aquatische milieu. Relaties tussen blootstelling, accumulatie, interne verdeling en de effecten op de macro-invertebraat levensgemeenschap</i>
de Kogel Christine	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Identificatie en validatie van cellulaire cofactoren voor (onco)retrovirale integrases</i>
De Snijder Pepijn	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Integratie van Sch9-geïnduceerde signaal-transductie processen in de gist Saccharomyces cerevisiae door identificatie van nieuwe Sch9-effectoren</i>
De Wolf Kenny	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Method development for sensitive hetero-elementdetermination via HPLC-ICP-MS for use in pharmaceutical research</i>
Deconinck Daan	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Simulatie van Elektrodevormveranderingen in Elektrochemische Processen beschreven door Multi-Ion Transport en ReactieModellen</i>
Deconinck Willem	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Ontwikkeling van een Large Eddy Simulatie methodologie voor samendrukbare stromingen op niet-gestructureerde roosters met toepassing op niet-voorgemengde verbranding</i>
Dekoninck Tinne	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Studie van gist en het effect op flavourvorming tijdens het hergistingsproces</i>
Demedts Brecht	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Identification, characterisation and functional analysis of transcription factors involved in the regulation of lignin biosynthesis</i>
Demey Andreas	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Impact van halfparasitaire planten op de dynamiek van plantengemeenschappen via structurele en biogeochemische effecten</i>
Demeyer Annelies	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Functionele karakterisering van MALT1 protease activiteit in T cel receptor geïnduceerde signaaltransductie</i>
Demuyneck Joachim	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Studie naar de warmteoverdracht in verbrandingsmotoren: toepassing op waterstofmotoren</i>
Depauw Sarah	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Impact of carcass feeding on gut health and inflammatory status of captive cheetahs</i>
Deroost Katrien	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Rol van hemozoïne in de pathologie van malaria: Ontwikkeling van aanvullende therapieën en een antimalariavaccin</i>
Deschout Hendrik	UGent, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Bepaling van de grootte, stabiliteit en concentratie van nanoscopische deeltjes in biologische fluida op basis van fluorescentiemicroscopie</i>
Dewanckele Jan	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Kwantificeren in 4D van micro-structurele verweringsprocessen in natuurlijke bouwmaterialen</i>
Dewit Julie	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Genese en reservoir eigenschappen van HTD, een gevallen studie (Ranero, Noord-Cantabrisch Gebergte, Spanje)</i>
Dreesen Philippe	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Concepten en Algoritmes voor de Identificatie van Dynamische Systemen: van Algebraïsche Meetkunde tot Lineaire Algebra</i>

Bursaal	Kennisinstelling	Projecttitel
Dupae Joke	Universiteit Hasselt, fac. Wetenschappen	<i>De interactie tussen plant-geassocieerde bacteriën en populier onder cadmiumstress: effecten van inoculatie met PGPB (plant growth promoting bacteria) op het proteoomniveau en op de biomassaproductie in functie van fytoextractie</i>
Emmerechts Jan	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Impact on hemostasis of acute and chronic air pollution by particulate matter</i>
Emmerich Jens	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Synthesis, characterization and catalytic evaluation of vanadium oxide-based nanotubes</i>
Ernst Ulrich	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Gedrags- en moleculaire analyse van het politiegedrag bij de honingbij Apis mellifera</i>
Everts Jordi	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Ontwerp van een DC/AC- convertor op basis van wide bandgap transistors voor MicroGrid-toepassingen</i>
Frans Ingeborg	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Karakterisatie en rol van verschillende virulentiefactoren in de pathogenese van Vibrio (Listonella) anguillarum</i>
Ganseman Joachim	UA, fac. Wetenschappen	<i>Sinusoidale analyse gebaseerd op audio-partituur alignering</i>
Guns Sandra	KULeuven, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Onderzoek naar de toepasbaarheid van poly(ethyleenglycol-co-vinylalcohol) in de formulering van vaste dispersies van slecht oplosbare geneesmiddelen</i>
Hendrickx Annick	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Exploratie van het therapeutisch potentieel van het chromatinegebonden fosfatase PP1</i>
Hermans Michiel	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Neurodynamische processen voor applicatiegerichte Reservoir Computing</i>
Holmstock Nico	KULeuven, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Biofarmaceutische en farmacokinetische factoren die de biologische beschikbaarheid van oraal toegediende HIV proteaseremmers bepalen</i>
Iserbyt Arne	UA, fac. Wetenschappen	<i>Evolutie van intraseksueel kleurpolymorfisme bij vrouwelijke waterjuffers met verschillende vormfrequenties</i>
Jans Ann	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Rol van de rpoE4-tcrXY locus in regulatie van stressrespons en symbiose in Rhizobium etli</i>
Kayaert Pieterjan	KULeuven, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Formulering en procesontwikkeling van neutrale pellets gecoat met nanokristallen</i>
Kelgtermans Hans	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Gerichte synthese en resolutie van gesubstitueerde trioxa[7]helicenen</i>
Kint Cyrielle	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Moleculaire analyse van ObgE, een vermoedelijke centrale regulator van persistentie in Escherichia coli</i>
Kumps Candy	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>De rol van ALK mutaties en andere genomische defecten in neuroblastoom</i>
Kurstjens Rufi	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Silicium nanodraden voor volledig silicium gebaseerde tandem zonnecellen</i>
Lambrecht Caroline	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Karakterisatie van het hepatocellulair kankerfenotype van de proteïne fosfatase type 2A PR61/B'delta knock-out muis</i>
Langmans Jelle	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Haalbaarheidsstudie van lichte constructies met de meeste luchtdichte laag aan de buitenzijde</i>
Laoui Damya	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Regulatie van de moleculaire en functionele heterogeniteit van tumor-geassocieerde macrofaag (TAM) populaties in borst- en longcarcinoommodellen</i>
Lauriks Leen	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>The use of glass as a strengthening strategy for 19th century glass roofs</i>
Lava Kathleen	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Luminescerende Metaalhoudende Ionische Vloeibare Kristallen</i>

Bursaal	Kennisinstelling	Projecttitel
Lefever Joris	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Online monitoren van de fysieke toestand ter optimalisatie van de training</i>
Lembrechts Robrecht	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Studie van het aandeel van pulmonale neuro-epitheliale lichaampjes in vagale reflexactiviteiten uitgaande van stimuli in de luchtwegen</i>
Lemmens Pieter	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>De invloed van visgemeenschappen en predatie door aalscholvers op de structuur, het functioneren en de biodiversiteit van ondiepe meren</i>
Leuridan Steven	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Het gebruik van trillingsanalyse voor het meten van de fixatie van endossale implantaten</i>
Lo Nigro Antonio	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Karakterisering van genen verantwoordelijk voor het grotere potentieel van MAPC</i>
Maes Hannelore	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Ontrafelen van de rol van autofagie in cutane maligne melanomen</i>
Marr Stefan	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Virtual Machine Architecture for Many-Core Machines: Decoupling Abstract From Concrete Concurrency Models</i>
Meekers Tine	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Naar een strategie voor het duurzame behoud van gefragmenteerde orchideeënpopulaties: een geïntegreerde ecologische en populatiegenetische benadering</i>
Meganck Vanessa	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Het belang van leukocyten en hun kwaliteit in het colostrum van melkkoeien voor de ontwikkeling van de specifieke immuniteit van kalveren</i>
Metsu Sofie	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Identificatie van nieuwe dynamische mutaties geassocieerd met mentale retardatie</i>
Meysman Pieter	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Rol van structurele eigenschappen bij transcriptieregulatie</i>
Michelet Pascal	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Temporele verwerking in de middenhersenen van primaten</i>
Moons Nico	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Synthese van analoga van steviol en isosteviol</i>
Morias Yannick	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Studie van de pathogenische/anti-pathogenische functies van de p50 NF-kappaB component met de Afrikaanse trypanosoominfectie als werkmodel</i>
Mouha Nicky	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Cryptanalyse en ontwerp van hashfuncties</i>
Nuytens Kim	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Functionele analyse van NEUROBEACHIN, een kandidaatgen voor autisme</i>
Nuyts Amber	UA, fac. Geneeskunde	<i>Inductie van multiple sclerose (MS)-specifieke immuuntolerantie gebruikmakende van tolerogene dendritische cellen en regulerende T-cellen Preklinische evaluatie van het therapeutisch potentieel van cellulaire immuuntherapie bij MS</i>
Ongenaë Femke	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Efficiënt beheer van gedistribueerde en dynamische ontologieën</i>
Ooms Marijke	UA, fac. Wetenschappen	<i>Effect van in- en ontpolderen op hoog-waterpeilen in het Schelde-estuarium: μhistorische effecten (1550-1800) als referentiemodel voor huidige beheersplannen</i>
Pasotti Francesca	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Effects of GLacial Erosion on coastal MEiobenthic communities of an Antarctic bay</i>
Pauwels Daphnie	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>De rol van MYB als een doelwit voor therapie in T-cel acute lymfatische leukemie</i>
Peeters Ken	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Nieuwe signalen en doelwitten voor apoptose bij Saccharomyces cerevisiae</i>
Peeters Liesbet	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Kwantitatief en moleculair genetische analyse van de gevoeligheid voor zomerecezem bij Belgische Warmbloed- en Trekpaarden</i>

Bursaal	Kennisinstelling	Projecttitel
Penninck Melissa	UA, fac. Wetenschappen	<i>Toxiciteitskarakterisatie en groepering van chemicaliën op basis van toxicogenomics in Chlamydomonas reinhardtii en Daphnia magna</i>
Philips Eline	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Orchestratie in nomadische netwerkapplicaties</i>
Plasman Kim	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>Systematic substrate analysis of orthologous granzymes</i>
Porcu Michaël	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Identificatie van proteïne tyrosine kinasen als therapeutische doelwitten in kanker via een RNAi-screen</i>
Putteneers Katrijn Pyfferoen Lotte	UA, fac. Wetenschappen UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>Elektronische structuur van een nanoschil Dendritische cellen als eerste doelwit van immunosuppressieve signalen uit de longkanker omgeving; implicaties voor tumor immunotherapie</i>
Raspoet Ruth	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Identificatie van genen van Salmonella enteritidis betrokken in de intracellulaire overleving in tubulaire klierzellen van de oviduct van de leghen</i>
Robijns Stijn	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Identificatie van nieuwe Salmonella biofilm inhibitoren via een 'bottom-up' en een 'top-down' benadering</i>
Roelandt Philip	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Aanzuivering, karakterisatie en maturatie van hepatocyt-achtige cellen door differentiatie uit pluripotente stamcellen</i>
Sabbe Linde	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Onderzoek naar epigenetische effecten van polyfenolen op specifieke NFkB-doelwitgenen (IL6, eNOS en iNOS) bij cardiovasculaire gezondheid</i>
Schaerlaekens Dirk	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Historische en hedendaagse adaptieve genetische variatie in de bedreigde Europese paling</i>
Schulze Andreas	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Twee- en driedimensionale doperingsprofilering van halfgeleider structuren gebaseerd op nanodraden</i>
Slock Karel-Simon	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Vastefasesynthese van structureel diverse thiadiazepines en thiadiazocines met potentiële biologische activiteit</i>
Spuesens Thijs	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Optische flip-flops op basis van microdisklasers voor volgende generatie fotonische geïntegreerde circuits</i>
Tanghe Sofie	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Postnatale effecten van polyonverzadigde vetzuren in de maternale voeding bij het varken</i>
Tavernier Geertrui	UGent, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Generationaliseerde ontwikkeling van niet-virale dragers voor optimale afgifte van mRNA in cellen</i>
Tavernier Ines	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Paleolimnologische reconstructie van Holocene klimaatveranderingen en hun effect op de ijskapdynamiek en lacustriene microbiële gemeenschappen in Lützow Holm Bay (Oost-Antarctica)</i>
Timmermans Pieter	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Identificatie en karakterisering van genen betrokken bij de interactie tussen Rhizoctonia solani en Arabidopsis thaliana</i>
Trachet Bram	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Bepaling en modellering van biomechanische factoren bij (genetisch bepaalde) afwijkingen in de aorta in (kleine) proefdieren en mensen</i>
Trekker Jesse	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Gefunctionaliseerde magnetische nanopartikels voor stamcel 'tracking'</i>
Troubleyn Evy	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Supporting Quality of Service in Heterogeneous and Mobile Wireless Sensor Networks</i>
Tyberghien Lennert	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Evolutionaire dynamiek van macro-ecologische niches bij zeewieren</i>
Tytgat Tom	UA, fac. Wetenschappen	<i>Onderzoek en ontwikkeling van Au/TiO2 schuimen voor verwijdering van NOx en VOC's uit omgevingslucht</i>

Bursaal	Kennisinstelling	Projecttitel
Uytterhoeven Valerie	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Skywalker is a novel Rab35 GAP that restricts synaptic endosomal traffic and neurotransmitter release</i>
Van Acker Rebecca	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Het construeren van plantencelwanden die beter geschikt zijn voor de conversie van lignocellulose tot bio-ethanol</i>
Van Acker Tim	UGent, fac. Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen	<i>Studie van de rol van Arf6 in TLR signaaloverdracht en andere processen</i>
Van Ackeren Johan	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Cementcomposieten onder impactbelasting</i>
Van Belleghem Marnix	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Studie van vloeistoftransport en inwendige condensatie in gebouwen</i>
Van Buyten Evelien	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Pythium spp. in de tropische aërobe rijstteelt: identificatie, pathogeniteit, intraspecifieke variabiliteit en biologische bestrijding</i>
Van Craeynest Kenzo	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Software-gebaseerde microprocessors voor hoge prestatie en laag energieverbruik</i>
Van de Poel Bram	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Systeembioologische analyse van de ethyleen-biosynthese tijdens de climacterische rijping van tomaat</i>
Van de Velde Hannelore	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Immuno-nutritionele interventie bij obese honden</i>
Van den Hauwe Tomas	VUB, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Onderzoek naar elektronische schakelingen voor intelligente 3D-camera pixels</i>
van der Ha David	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Methaanoxiderende consortia voor bioremediatie van antropogene gasemissies</i>
Van Dierdonck Jan	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Ontrafelen van de impact van slijbleeftijd en -belasting op membraanvervuiling in membraan-bioreactoren door middel van een grondige karakterisering van actief-slibeigenschappen</i>
Van Dongen Amber	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>LRP1 als modulator van de activiteit van heparanase-1: impact op tumorgroei en metastasering</i>
van Gastel Nick	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Angiogene en Osteogene Groeifactoren in Bot Tissue Engineering</i>
Van Hoe Bram	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Geïntegreerde oplossing voor drukgevoelige elastische substraten op basis van optische vezelsensoren (Integrated solution for pressure sensitive elastic substrates based on fiber optic sensors)</i>
Van Laer Bart	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Structurele karakterisatie van het HIV-Rev proteïne</i>
Van Langenhove Tim	UA, fac. Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen	<i>Moleculair genetisch onderzoek naar de complexe genetica van frontaalkwabdementie</i>
Van Marcke Inke	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Het effect van MSH2-deficiëntie op de spontane mutatiefrequentie in Solanum tuberosum en op homeologe recombinatie bij interspecifieke Solanum-protoplastfusies</i>
Van Moorleghem Christoff	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>De beschikbaarheid van opgeloste organische fosfor voor algen in oppervlaktewater</i>
van Outryve d'Ydewalle Constantin	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Ontwikkelen en karakteriseren van in vivo modellen voor mutant HSPB1-geïnduceerde ziekte van Charcot-Marie-Tooth en distale hereditaire motorneuropathieën</i>
Van Rompaye Bart	UGent, fac. Wetenschappen	<i>Doelgerichte en efficiënte selectie van eindpunt en populatie in klinische studies met concurrerende falingsrisico's</i>
Van Steenberge Paul	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Fundamentele kinetische modellering van de synthese van poly(para-fenyleen vinyleen)</i>

Bursaal	Kennisinstelling	Projecttitel
van Veghel Daisy	KULeuven, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Ontwikkeling van koolstof-11 en fluor-18 gemerkte speurstoffen voor de in vivo visualisatie van de TRPV1 receptor met positron emissietomografie</i>
Van Waeyenberghe Lieven	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Virulentiefactoren van Aspergillus fumigatus, betrokken bij de interacties met vogelmacrofagen</i>
Vandamme Dieter	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>Opheldering van signaaltransductiewegen voor nieuwe biologisch actieve peptiden</i>
Vande Voorde Johan	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Effect van mycoplasma-enzymen op de antivirale en anti-kanker activiteit van nucleoside analogen</i>
Vandenberghe William	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Kwantumtransport in Tunneling veld-effect transistoren voor toekomstige nano-CMOS toepassingen</i>
Vanderhaegen Saskia	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>De invloed van antilichaamfragmenten op de fibrillogenese van beta 2-microglobuline</i>
Vanderkelen Lise	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Structurele en functionele studie van nieuwe bacteriële lysozyme-inhibitoren</i>
Vandersteen Annelies	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Effect van de verhouding van de verschillende lengtes van het Alzheimer beta peptide op de stabiliteit van de toxische oligomeren</i>
Vanelderen Bart	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Actieve tweepoort modellering voor de aero- akoestische karakterisatie van industriële uitlaatdemperconfiguraties</i>
Vankeirsbilck Bert	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Offering Resource-Intensive Applications on Mobile Thin Clients (Aanbieden van Resource- Intensieve Toepassingen op Mobiele Thin Clients)</i>
Vanlaer Jef	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Optimale monitoring en sturing van complexe (bio)chemische processen door toepassing van intelligente dataminingtechnieken</i>
Vanlint Dietrich	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Studie van bacteriële hoge hydrostatische drukresistentie</i>
Vassart Amelia	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Regulatie van de novo pyrimidine biosynthese in hyperthermoacidofiele Archaea</i>
Vasseur Karolien	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Depositie van organische halfgeleiders onder laagvacuüm door een inert draaggas als basis voor organische zonnecellen</i>
veraart jelle	UA, fac. Wetenschappen	<i>Optimaal schatten en verwerken van diffusie kurtosis parameters met het oog op klinische toepasbaarheid / Optimized estimation and processing of diffusion kurtosis parameters to evaluate their clinical relevance</i>
Verbeeck Jens	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>CMOS integration of a high-speed optical receiver front-end with increased temperature and radiation tolerance</i>
Verbeeck Klaartje	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Integratie van innovatieve geomatica instrumenten in spatio-temporele analyse en toekomstverkenning van verzegeling en groen in woonwijken</i>
Verbist Marie	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Diamantnanofotonica</i>
Verboven Hans	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Bestuivings- en reproductiecrisis van planten in een gradiënt van het rurale naar het urbane gebied ?</i>
Verbruggen Bert	KULeuven, fac. Bio- ingenieurswetenschappen	<i>Lab-on-a-chip technologie voor proteïne detectie in bioreactoren</i>
Vercauteren Ellen	KULeuven, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Evaluatie van TAFI en PAI-1 inhibitoren in vitro en in in vivo muismodellen</i>
Vereecken Evy	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Globale prestatiebenadering en economische analyse voor binnenisolatie bij renovatieprojecten</i>

Bursaal	Kennisinstelling	Projecttitel
Vergauwen Jonas	UA, fac. Wetenschappen	<i>Match of mismatch ? Een kosten-batenanalyse van maternale effecten bij kanaries (Serinus canaria)</i>
Verhelst Delfien	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Evaluatie van een vaccin tegen congenitale toxoplasmose</i>
Verheyen Liesbeth	KULeuven, fac. Wetenschappen	<i>De rol van de oorsprong en structuur van opgeloste organische stof op de bio-beschikbaarheid van spoormetalen bij groene algen</i>
Vermeulen Ben	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Mechanisme achter het falen van de cellulaire immuniteit tijdens een FIPV infectie: een opportuniteit voor een profylactische-therapeutische strategie ?</i>
Vermeulen Diedrik	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Een Geïntegreerde Transceiver voor Fiber-To-The-Home (FTTH) Optische Netwerken</i>
Vermoesen Katia	VUB, fac. Geneeskunde en Farmacie	<i>Karakterisatie van preklinische biomerkers voor epileptogenese voor de evaluatie van de antiepileptogene eigenschappen van monoaminerge antidepressiva</i>
Verschuere Tina	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>'Verhoging van de chemo-immunotherapeutische efficiëntie door intratumorale manipulatie van Gal-1 expressie bij de behandeling van maligne glioma'</i>
Verstraeten Gorik	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Effecten van boomsoortgeïnduceerde verzuring op strooisel- en kruidlaagdynamiek langs een natuurlijke gradiënt van zuurbufferend vermogen</i>
Verstraeten Inge Irena Emiel	UGent, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Chemische controle van wortelregeneratie</i>
Vets Sofie	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>The use of cellular co-factors of HIV integrase for gene therapy</i>
Vlaeminck Hanne	KULeuven, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Logische inferentie voor interactieve applicaties</i>
Vlaminck Johnny	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Ontwikkeling van een vaccin tegen Ascaris suum bij het varken</i>
Vondenhoff Gaston	KULeuven, fac. Farmaceutische Wetenschappen	<i>Synthese en evaluatie van Microcin C analogen als aminoacyl-tRNA synthetase inhibitoren</i>
Vos Melissa	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Identificatie en functionele karakterisatie van Parkinson-gerelateerde genen in Drosophila</i>
Vrancken Bram	KULeuven, fac. Geneeskunde	<i>Een populatiegenomisch perspectief op persistente virale infecties</i>
Vrancken Kristof	Universiteit Hasselt, fac. Wetenschappen	<i>De invloed van de bladontogenese van peer (Pyrus communis) op het infectievermogen van Erwinia amylovora: een studie van defensiegerelateerde mechanismen</i>
Walmagh Maarten	KULeuven, fac. Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Ontwikkeling en evaluatie van endolysines ter bestrijding van gramnegatieve pathogenen</i>
Wauters Jella	UGent, fac. Diergeneeskunde	<i>Kandidaat biomerkers voor de diagnose van infectieuze artritis bij paarden</i>
Weytjens Lieve	Universiteit Hasselt, fac. Wetenschappen	<i>Onderzoek naar een ontwerpondersteunende methode voor de evaluatie van het energiegebruik en zomercomfort van woongebouwen vanaf de vroege ontwerpfase</i>
Windels Jindrich	UGent, fac. Ingenieurswetenschappen	<i>Ontwerp van zeer efficiënte monolithisch geïntegreerde geschakelde DC-DC convertoren voor hoge vermogens</i>
Wouters Dorrit	VUB, fac. Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen	<i>Soortdiversiteit, populatiedynamica en metabolietanalyse van melkzuurbacteriën betrokken bij de fermentatie van groenten</i>
Wuytack Tatiana	UA, fac. Wetenschappen	<i>Biomonitoring van de luchtkwaliteit aan de hand van plantkarakteristieken</i>

Bijlage 8 – VI S-programma 'Technologische Dienstverlening' (TD)

Aanvrager/ <i>Projecttitel</i> /Partners	Steun (€)
BELGISCH INSTITUUT VOOR LASTECHNIEK - ONDERZOEKSCENTRUM <i>Lastechniek</i>	198.185
CENTEXBEL <i>Duurzame textielprocessen</i>	145.663
<i>Massacustomisatie: business model voor de toekomst</i> Flanders Inshape - Competentiepool Productontwikkeling en Industrieel Design VZW Hogeschool Gent, Campus BME/CTL - Departement Technologie - Chemie SIRRIS	744.268
<i>SUSMAT - duurzame textielproducten</i>	132.936
CLUSTA VZW <i>Innoveren met Staal, RVS en Aluminium bij kmo's</i>	577.198
PROEFCENTRUM FRUITTEELT VZW <i>Introductie van duurzame irrigatie- en fertigatietoepassing in de perenteelt</i> Bodemkundige Dienst België VZW	141.324
SIRRIS <i>Electronic Design & Manufacturing</i> Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum VZW	285.228
<i>Gieterij</i>	171.494
<i>Multi-TS&E: Innovatie vanuit de machinebouw-sector door een muti-technologische en multi-sectorale aanpak, met een focus op ecologische machines</i> FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre VZW	337.584
TECHNISCH CENTRUM DER HOUTNIJVERHEID <i>Toepassing van hout en composietmaterialen in hout- en meubelnijverheid</i>	322.433
VERBOND VAN BELGISCHE TUINBOUWWEILINGEN VZW <i>Technologische Adviesdienst van het Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten</i> Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten	292.024
WETENSCHAPPELIJK EN TECHNISCH CENTRUM VOOR HET BOUWBEDRIJF <i>Duurzame Bouwschil: nieuwbouw & renovatie</i> PASSIEFHUIS-PLATFORM VZW	304.872
<i>Prestatiegerichte betonsoorten in hybride constructies</i> Infobeton.be UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Bouwkundige Constructies - Lab Magnel voor Betononderzoek Vlaamse Architectenorganisatie VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Architectonische Ingenieurswetenschappen (ARCH)	287.706

Bijlage 9 – VIS-programma 'Thematische Innovatiestimulering' (TIS)

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)
Boek.be VZW <i>De digitalisering van het boek in Vlaanderen.</i>	174.096
CENTEXBEL <i>Hernieuwbare kunststoffen: belangrijke component in de ontwikkeling van de bio-economie</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Metaalkunde & Toegepaste Materiaalkunde (MTM) - SIRRIS Vlaams KunststofCentrum vzw	343.461
Consortium Boerenbond <i>Energie als onderdeel van een duurzaam stalconcept</i>	143.281
DSP Valley <i>Building a Network of B2B Networks in Embedded Systems</i>	119.363
<i>Open Innovatie voor Ingebedde Signaalverwerking Deel 2: Europeanisering</i>	424.309
ESSENSCIA <i>FC MICROCHEMOLOGY - Flemish open innovation Consortium for MICROCHEMistry</i> <i>technOLOGY</i> FLANDERSBIO VZW VUB	237.151
FEDERPLAST VZW <i>Cross sectorale marktgedreven innovatie</i> Flanders Inshape - Competentiepool Productontwikkeling en Industrieel Design VZW OPTIMO VZW Wetenschappelijk en Technisch Centrum van de Belgische Textielnijverheid - Divisie Gent	492.138
FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre VZW <i>Building a bridge between Flanders & Wallonia in the field of micro- and nanotechnologies,</i> <i>mechatronics and Intelligent Manufacturing</i> AGORIA - Federatie van de technologische industrie	35.366
FLANDERSBIO VZW <i>Bio-ExTRAKT-II, Biotechnology Expansion Through Regional Awareness</i> <i>and Knowledge Transfer</i>	53.208
INNOVATIECENTRUM VOOR HUISVESTIGING MET AANGEPASTE MIDDELEN VZW <i>Ontwerpgids geïntegreerde leef- en woonautomatisering</i> Belgian Centre for Domotics and Immotics (BCDI) VZW Vlaams Elektro Innovatiecentrum vzw Vlaamse Architectenorganisatie	370.566

OPTIMO VZW	
<i>Materiaal gedreven innovatie</i>	312.738
Fedustria	
KULeuven, Onderzoeksbeleid - Research & Development Centraal Beheer	
SIRRIS	
<i>Oppervlaktebehandeling en materialen die hygiëne bevorderen in de medische sector, de voedingsindustrie en de sector bouwproducten</i>	229.796
<i>PiCToR – ‘de Europese Dimensie in Onderzoek & Ontwikkeling van de Vlaamse ICT industrie’</i>	369.368
AGORIA - Federatie van de technologische industrie	
THEMATISCH NETWERK AFVALWATERZUIVERINGSTECHNOLOGIE VLAANDEREN	
<i>TNAV-NWP 2: Organisation of matchmaking activities and initiation of innovative water technology projects</i>	40.447
VSGP - Vlaams Smart Grids Platform VZW	
<i>VSGP: Vlaams Smart Grid Platform</i>	482.662
KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT)	
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) - Energietechnologieën	

Bijlage 10 – VI S-programma 'Collectief Onderzoek' (CO)

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)
BELGISCH INSTITUUT VOOR LASTECHNIEK - ONDERZOEKSCENTRUM	
<i>Improvement of welded structures fatigue life in high strength steel grades (DURIMPROVE)</i> OCAS NV	355.152
<i>PULSCRIMP: Investigations on magnetic pulse crimping of tubular overlap joints with and without filler material</i> OCAS NV	474.390
CENTEXBEL	
<i>Inzetbaarheid van carbon nanotubes als additief in textielproducten - II (CNT II)</i>	491.631
<i>POLY MELKZUUR (PLA): Optimalisatie van de formulatie, het extrusieproces en de verdere processtappen - 2e biënnale (PLAOPT2)</i>	456.841
<i>BioFlexCom 'biobased Flexible Composite Materials'</i>	284.523
<i>Hybritex: Eco-efficient hybrid coatings for durable textile applications</i>	330.363
<i>Nature Wins: research for the development of fully renewable thermoplastic biocomposites</i> SIRRIS	520.240
CONSORTIUM PACK4FOOD	
<i>Toepasbaarheid van bioplastics voor het verpakken van levensmiddelen</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Voedselveiligheid en Voedselkwaliteit - Afd. Levensmiddelenmicrobiologie en -Conservering UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Voedselveiligheid en Voedselkwaliteit - Afdeling Levensmiddelenchemie en Humane Voeding	162.503
PASSIEFHUIS-PLATFORM VZW	
<i>From demonstration projects towards volume market: innovations for one stop shop in sustainable renovation</i> Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Proefstation	297.689
<i>SCHOOLVENTCOOL: Ventilation, cooling and strategies for high performance school renovations</i>	57.549

SIRRIS

<i>Business Opportunities in Service Systems (BOSS)</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Centrum Industrieel Beleid / Verkeer & Infrastructuur	412.593
<i>Eco2-Cut: Ecological and Economical Machining</i> KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)	330.246
<i>Multifunctionele coatings met nano- en hybride materialen</i> CoRI - Coatings Research Institute - Researchinstituut voor Bekledingen, Verven en Inkten	953.256

VLAAMS INNOVATIECENTRUM VOOR GRAFISCHE COMMUNICATIE VZW

<i>PrintIP: Development of suitable laboratory test methods for improved communication between the printers and paper and ink suppliers</i>	278.624
---	---------

VLAAMS KUNSTSTOFCENTRUM VZW

<i>Recycling of polylactic and utilization of recycled polylactic for packaging applications</i>	194.791
--	---------

Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Bouwfysica

<i>OPTIVENT: Ontwikkeling van richtlijnen en rekentools voor optimaal ontwerp en installatie van ventilatiesystemen in woningen</i>	333.660
---	---------

Bijlage 11 – VI S-programma 'trajecten' (TR)

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)
SIRRIS <i>Eco-mechatronics</i> FLANDERS MECHATRONICS Technology Centre VZW	2.210.648
WETENSCHAPPELIJK EN TECHNISCH CENTRUM VOOR HET BOUWBEDRIJF <i>Mobiliseren van thermische energieopslag en thermische inertie voor de slimme verwarming en koeling van (middel)grote gebouwen</i> Belgische Vereniging van Funderingsaannemers Bouwunie, Unie van het KMO-bouwbedrijf vzw Federatie van de Betonindustrie Infobeton.be KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Toegepaste Mechanica & Energieconversie (TME) Vlaamse Confederatie van de Bouw Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) - Energietechnologieën	3.963.329

Bijlage 12 – TETRA-fonds

/ Projecttitel / Aanvrager & Partners	Steun (€)
<p><i>EVENT (Electronic Vouchers for Events using NFC Technology)</i> Artesis Hogeschool Antwerpen, Campus Paardenmarkt - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Elektrotechniek (ESAT) - Afd. SCD: COSIC</p> <p>1 OK Solutions BVBA; ADM; ANTENOR PAYMENT SYSTEMS NV; Buzy.be; Digix; Drastic; Event Masters NV; Events Catering Bevers; Fairtec; Leuven Security Excellence Consortium VZW; Mobile-For; TMAB Business Events; UA, Centrale Diensten - Departement Onderzoek</p>	350.386
<p><i>A combined GP-GPU/FPGA desktop system for accelerating image processing applications (GUDI)</i> Erasmushogeschool Brussel, Campus IHB - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Electriciteit VUB, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Electronica en Informatieverwerking (ETRO)</p> <p>DSP Valley; Euromedium; ICOS VISION SYSTEMS NV; JANSSEN PHARMACEUTICA NV; MATERIALISE DENTAL NV; MEDICIM NV; Optrima NV; TRAFICON INTERNATIONAL NV; XILINX Benelux BVBA</p>	327.163
<p><i>BIOMOULDING: Realisation of biopolymer based sustainable products by optimization of design, materials, mould making and processing</i> Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Electromechanica</p> <p>UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Textielkunde; Consortium Pack4Food; EMTEC; FEDERPLAST VZW; LOCQUETTE</p>	219.502
<p><i>Meergrijper: opportuniteiten en hindernissen bij het innovatief gebruik van de meergrijperweeftechnologie</i> Hogeschool Gent - Dept Ingenieurswetenschappen - Textiel UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Textielkunde - Fibrous Structures-Afd. Spinkunde</p> <p>DEVANTEX NV; MICHEL VAN DE WIELE NV; PASCHA VELVET BVBA; TYBER NV; VdS Weaving NV; WEVERIJ VAN DEN BROUCKE NV</p>	443.772
<p><i>TExSIS, Terminology Extraction for Sematic Interoperability and Standardization</i> Hogeschool Gent, Campus Mercator - Departement Vertaalkunde - LT3 - Language and Translation Technology Team UGent, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Vakgroep Informatietechnologie (INTEC) - Afd. Internet-based communication networks & services (IBCN)</p> <p>ACTONOMY NV; Art of Words; CISCO SYSTEMS NV; COMSOF NV; Cross Language; DOCBYTE NV; EUROLOGOS; JABBLA BVBA; MEDIARGUS NV; Nieuws.BE BVBA; Persagentschap Belga; TELENET NV; Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Structuren; XPLANATION LANGUAGE SERVICES NV; Yamagata Europe</p>	362.738

<p><i>Toegevoegde waarde van ligno-cellulose bio-cracking voor bio-gebaseerde materialen</i></p> <p>Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Biochemie</p> <p>AVEVE NV; Capax Environmental services BVBA; DESMET BALLESTRA Engineering NV; FLANDERSBIO VZW; Genencor International BVBA; Juce BVBA; TRANSFURANS CHEMICALS BVBA; UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Bos- en Waterbeheer - Lab voor Houtbiologie en -technologie</p>	109.239
<p><i>Onderzoek naar de integratie van OLED-technologie in openbare ruimtes</i></p> <p>Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Electromechanica</p> <p>2B Delighted; AB Screen NV; AGC Glass Europe - Mirodan - Glassiled; Brelec BVBA; CLICKTOUCH NV; CURANA BVBA; EREA NV; MODULAR LIGHTING INSTRUMENTS NV; NOVY; TELEVIC NV; UMBROSA NV</p>	268.778
<p><i>De ontwikkeling van preventiemateriaal voor het voorkomen van drukletsels op het achterhoofd: een voorstudie</i></p> <p>Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Division of Polymer Engineering & RPT Karel de Grote-Hogeschool, Gezondheidszorg - Departement Gezondheidszorg</p> <p>ARJOHUNTLEIGH NV; EURO-MOUSSE BVBA; Medical Scientific Huart; SAMPLI NV; UA, Faculteit Wetenschappen - Dept Wiskunde-Informatica - Lab on Reengineering; UGent, Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - Vakgroep Maatschappelijke Gezondheidskunde</p>	99.576
<p><i>RGBd, TOF!</i></p> <p>Karel de Grote-Hogeschool, Campus Hoboken - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Electromechanica</p> <p>DATA AT VISION NV; DEVISA BVBA; EGEMIN NV; Hero Technologies; IFM Electronic NV; PHAER BVBA; UA, Centrum voor ZorgTechnologie; UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen - Dept Milieu, Technologie & Technologiemanagement -; VISIOMATICS NV; Vision & Robotics Microcentrum; Vlaamse Ingenieurskamer vzw</p>	176.675
<p><i>Thermal Grid</i></p> <p>Karel de Grote-Hogeschool, Campus HOBOKEN - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Electriciteit Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel - Kenniscentrum Energiemanagement</p> <p>KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Departement Burgerlijke Bouwkunde - Afd. Bouwfysica; 3E NV; ALPRO Comm. VA; ATIC vzw; BOSCH THERMOTECHNOLOGY NV; Caleffi International NV; Caradon Stelrad BV; CENERGIE CVBA; DANFOSS NV; GRUNDFOS BELLUX NV; HONEYWELL NV; IMTECH PROJECTS NV; J.L. MAMPAEY BVBA; JOHNSON CONTROLS AUTOMOTIVE NV; Laborelec cv; Priva Building Intelligence NV; Quality Environment BVBA; REUS NV; SIEMENS NV - Building Technologies; SIRRIS; TOUR & ANDERSSON NV; UA, Centrale Diensten - Departement Onderzoek; VIESSMANN BVBA; Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) - Energietechnologieën; Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen; Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf - Proefstation; WILO NV; Zonnige Kempen CV</p>	343.175

- Multidisciplinair ontwerp van elektronische modules op PBA niveau, brug tussen theorie en praktijk (DfX-Bridge)* 266.378
 Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende, Campus KIHVV -
 Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Elektriciteit - Elektronica
 KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde -
 Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)
- AGILENT TECHNOLOGIES Belgium NV; Design Engineering and System Integration NV; EMERSON & CUMING MICROWAVE PRODUCTS NV; FLANDERS' DRIVE CVBA; FLEURBAEY MANAGEMENT BVBA; HMC International; LMS INTERNATIONAL NV; MELEXIS TESSENDERLO NV; MICHEL VAN DE WIELE NV; MUTOH Belgium nv; PAGE ELECTRONICA NV; PHILIPS INNOVATIVE APPLICATIONS NV - Philips Innovative Applications BRUGGE; SIRRIS; SPICER OFF-HIGHWAY BELGIUM NV; TYCO ELECTRONICS BELGIUM EC BVBA
- ACTOR = Ontwerp van een actief adaptief orthesegewricht ter controle van spasticiteit en contracturen* 297.587
 Katholieke Hogeschool Kempen - Mobilab,
 Centraal onderzoekslaboratorium voor Biomedische- en Revalidatietechnologie
- Dirame Ortho; Leunen Orthopedie NV; MATERIALISE NV; Maxon Motor; Mecon Optronics BVBA; ROTERO BELGIUM BVBA; SPRONKEN Orthopedie NV; UZ Pellenberg - Centrum voor Motorische Revalidatie - Onderzoeksgroep Fysische Geneeskunde en Revalidatie; Van Haesendonck Orthopedie N.V.
- AMACS: Automatic Monitoring of Activities using Contactless Sensors* 444.455
 Katholieke Hogeschool Kempen - Mobilab, Centraal onderzoekslaboratorium voor Biomedische- en Revalidatietechnologie
 KULeuven, Faculteit Geneeskunde - Dept Maatschappelijke Gezondheidszorg - Centrum voor Ziekenhuis- en Verplegingswetenschap
 Lessius Mechelen, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Informatica
- COMmeto BVBA; DSP Valley; ESSEC Telecom Center NV; Innovatiecentrum voor Huisvestiging met Aangepaste Middelen VZW; Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie; Interuniversitair Micro-ElektronicaCentrum VZW - DDesign technology for integrated Information and Communication Systems (DESICS); Leuven Security Excellence Consortium VZW; NIKO NV; PORTA CAPENA NV
- APPLODYNSCA: Developing a process for the analysis of shapes to characterize human motion by using dynamic 3D surface scanning* 440.549
 Katholieke Hogeschool Kempen - Mobilab, Centraal onderzoekslaboratorium voor Biomedische- en Revalidatietechnologie
 KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde - Afd. Biomechanica en Grafisch Ontwerpen
- CREAX NV; CUSTOM8 NV; MATERIALISE NV; RSscan INTERNATIONAL NV - Maatschappelijke zetel; SPRONKEN Orthopedie NV; Van Haesendonck Orthopedie N.V.

<p><i>Hernieuwbare laadstations duurzaam, modulair en situationeel</i></p> <p>Groep T - Internationale Hogeschool Leuven, Campus Vesalius - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Afd. Elektromechanica Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Electriciteit Provinciale Hogeschool Limburg - Departement Architectuur en Beeldende Kunst - Afdeling Interieurarchitectuur</p> <p>Athlon Car Lease Belgium NV; CKS BVBA; EUROPOWER GENERATORS ULYSES; Hödlmayr HN Autotransport NV; MACHIELS NV; NMBS - Corporate & Change Office; P&V Elektrotechniek NV; Renault Hasselt NV; Soleco BVBA; Stadhuis Hasselt; ThePluginCompany BVBA</p>	<p>439.732</p>
<p><i>Brandstofbesparing bij Autonome Stroomaggregaten (BAS)</i></p> <p>Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - Departement Industrieel Ingenieur - Onderwijseenheid Elektronica</p> <p>ABB NV; Bobinindus NV; Constructiehuizen Van Wingen NV; LEROY-SOMER NV; LINEA TROVATA BIOPOWER NV; LOCQUETTE; N.E.N.S. Power NV; Pieters Bouwtechniek NV; SCHNEIDER MGTE; The Powershop BVBA; VANDAELE KONSTRUKTIE NV; Ysebaert NV</p>	<p>164.695</p>
<p><i>Clinchen als interessant alternatief voor puntlassen</i></p> <p>Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - Departement Industrieel Ingenieur - Onderwijseenheid IW&T, Electromechanica</p> <p>BAECK & JANSEN NV; BMTech NV; BOSAL INTERNATIONAL NV; Carrosserie MOEYERSONS NV; CLUSTA VZW; CTI EUROPE NV; DAC Machines; Garsy Garden Systems NV; GILBOS NV; Grada International NV; HAFIBO NV; MAENE NV; MAVOM NV; METES NV; NIKON METROLOGY NV; NOVY; OCAS NV; PARTS & COMPONENTS NV; SADEF NV</p>	<p>324.749</p>
<p><i>ii-DRIVE: Intelligent and Integrated Drive Technology: over de implementatie van complexe regelalgoritmes in de controllers van motorsturingen</i></p> <p>Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - Departement Industrieel Ingenieur - Onderwijseenheid Werktuigbouw</p> <p>ArcelorMittal Tailored Blanks NV; AVERCON NV; Beaulieu Wielsbeke; BEDELEC BVBA; CLUMA ENGINEERING NV; Dynamics Automation Solutions; Rockwell Automation; SIEMENS NV - Divisie Automation & Drives; Timmers Cranes and Steelworks NV; Vinci Energies Belgium NV/Actemium</p>	<p>171.125</p>
<p><i>Multi-touch Multi-user Interactive Wireless information Panel</i></p> <p>Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - Departement Industrieel Ingenieur - Onderwijseenheid Elektronica KULeuven, Faculteit Sociale Wetenschappen - Centrum voor Mediacultuur en Communicatietechnologie - Centrum voor User Experience Onderzoek</p> <p>AZ Sint-Lucas; Createmultimedia; DEKIMO NV; DSP Valley; Kinapolis Group NV; Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen vzw - Zoo van Antwerpen; METANOUS; MEYVAERT GLASS ENGINEERING NV; MICROSOFT NV; MYRIADE NV; pars pro toto bvba; TELEVIC NV; TinkerTouch BVBA</p>	<p>347.165</p>

- PLATO: Project LAserscanning: Technologische kennisOverdracht** 220.355
 Hogeschool Gent - Dept Toegepaste Ingenieurswetenschappen - Bouwkunde
 Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus -
 Departement Industrieel ingenieur - Bouwkunde - Landmeten
 Couderé BVBA; Geomodus; Leica Geosystems NV; TECCON BVBA; Vansteelandt
- GEOTABS: Towards optimal design and control of geothermal heat pumps
 combined with thermally activated building systems in offices** 443.732
 KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde -
 Afd. Toegepaste Mechanica & Energieconversie (TME)
 Lessius Mechelen, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen
 en Technologie - Mechanica
 BELVI NV; CEGELEC NV; CES; FACTOR4; HOLISTIC ARCHITECTURE 50/5 BVBA;
 IFTech NV; IMTECH PROJECTS NV; INGENIUM NV; Laborelec cv; LINEA TROVATA
 SUNTEC NV; REHAU NV; Studiebureau r. boydens bvba; Verheyden Putboringen
 BVBA; VIESSMANN BVBA; VK Engineering NV
- Van e-reader naar e-reading. Technologische en methodische afstemming
 van kleine en middelgrote uitgeverijen op de nieuwe uitgeefrealiteit** 269.076
 Lessius Mechelen, Campus Vijfhoek - Onderzoeksgroep Memori
 6Minutes; ACW; AGFA GRAPHICS NV; Boek.be VZW; Boerenbond; Bouwunie,
 Unie van het KMO-Bouwbedrijf vzw; Crius Group NV; DHE MEDIA BVBA;
 Digitmedia; Kerk en Leven Halewijn NV; LANNOO DRUKKERIJ NV; Livios nv;
 Manager magazines; MEDIARGUS NV; Meubihome; MINOC ONLINE BVBA; Online
 Grafics; SANOMA Magazines Belgium NV; Unie van de Uitgevers van de Periodieke
 Pers; Unie van Zelfstandige Ondernemers; Vlaams Innovatiecentrum voor
 Grafische Communicatie vzw
- 3D Additive Manufacturing of Electrical and Electronic Applications** 439.481
 KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde -
 Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)
 Lessius Mechelen, campus De Nayer vzw - Departement Industriële
 Wetenschappen en Technologie - Mechanica
- Metaalplaatgebaseerde matrijzen voor lagedrukvormgevingstechnieken
 van kunststoffen en composieten** 443.949
 Katholieke Hogeschool Limburg, Campus LUC - Departement Industriële
 Wetenschappen en Technologie - Chemie
 KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Werktuigkunde -
 Afd. Produktietechnieken, Machinebouw en Automatisering (PMA)
 Lessius Mechelen, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen
 en Technologie - Mechanica
 ACOMO NV; ACROSOMA NV; Alfa Projects BVBA; ANL-PLASTICS NV; BEKRO;
 CLEM; D-ZIGN STONE NV; FLANDERS' DRIVE CVBA; MECAM-Groep; MITRACO NV;
 OCAS NV; OHME WATT; ORA machines NV; PACIFIC EXTREME; Provinciale
 Hogeschool Limburg - Onderzoeksceel Architectuur en Mobiliteit; SAMSONITE
 Europe NV; SIRRI; SPIROMATIC NV

<p><i>S.O.S. OpenCL - Multicore Cooking</i></p> <p>Lessius Mechelen, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Informatica</p> <p>AGILENT TECHNOLOGIES Belgium NV; ALTREONIC NV; BELGIAN ELECTRONIC SORTING TECHNOLOGY NV; eSaturnus NV; ICOS VISION SYSTEMS NV; INTEL CORPORATION NV; KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Informatica; KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Computerwetenschappen - Afd. Numerieke Analyse en Toegepaste Wiskunde; LMS INTERNATIONAL NV; MAGWEL NV; MyBioData BVBA; PICANOL NV; Universiteit Hasselt, Faculteit Wetenschappen - Vakgroep Informatica - Expertise Centrum Digitale Media</p>	<p>271.210</p>
<p><i>Toepassing van innovatieve voorbehandelingstechnieken voor de anaerobe vergisting van waterzuiveringslib</i></p> <p>KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT - Afd. Chemische en Biochemische Procestechologie en -regeling Lessius Mechelen, Campus De Nayer - Departement Industriële Wetenschappen en Technologie - Onderzoeksgroep Proces- en Milieutechnologie</p> <p>AQUAFIN NV; Aquality BV; BECO België NV; Capax Environmental services BVBA; Colsen Milieu bvba; Essenscia Vlaanderen; GLOBAL WATER ENGINEERING NV; Hogeschool West-Vlaanderen - Departement PIH - Chemie; MWH NV; Smartflow BVBA; Thematisch Netwerk Afvalwaterzuiveringstechnologie Vlaanderen; Van Dessel Automatisatie NV; Veolia Water Solutions & Technologies Belgium; WATERLEAU GROUP NV</p>	<p>248.085</p>
<p><i>Ontwikkeling van generiek en gevalideerd allergenenbeleid met betrekking tot de problematiek van kruiscontaminatie via stoom, water en olie</i></p> <p>UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Voedselveiligheid en Voedselkwaliteit - Afdeling Levensmiddelenchemie en Humane Voeding</p> <p>Hogeschool Gent, Campus BME/CTL - Departement Biowetenschappen en Landschapsarchitectuur - Vakgroep Levensmiddelenwetenschappen en -technologie; Agrafresh; ALLGRO BVBA; LA VIE EST BELLE BVBA; Luka Vleeswarenfabriek; UNIFROST NV; VANELO</p>	<p>260.376</p>
<p><i>Predictieve modellen ter ondersteuning voor productinnovatie in de vleeswarenssector</i></p> <p>Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Technologie Campus Gent - R&D VZW KULeuven, Faculteit Ingenieurswetenschappen - Dept Chemische Ingenieurstechnieken - CIT - Afd. Chemische en Biochemische Procestechologie en -regeling UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Voedselveiligheid en Voedselkwaliteit - Afd. Levensmiddelenmicrobiologie en -Conservering</p> <p>BAUWENS THEO NV; BRACKENIER L.B.C. NV; CORMA VLEESWAREN NV; Detry NV; ERNELL NV; FAVORIT NV; Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen - DG Controlebeleid; Frank Delmote NV; G.M.G. MEAT AND MEALS G.M.G. MEAT AND MEALS GMG Meat and Meals NV; GOLD MEAT BELGIUM NV; IMPERIAL MEAT PRODUCTS NV; Leyco NV; Luka Vleeswarenfabriek; MARCO-BETH; MEAT SUPPLY NV; Nationale federatie der fabrikanten van vleeswaren en vleesconserven; NAUTA; NOYEN NV; Olense Vleeswaren Industrie NV; Peeters P. & Zoon Vleeswaren Peeters P. & Zoon Vleeswaren Peeters P. & Zoon Vleeswaren Peeters P. & Zoon Vleeswaren; SANPAREIL NV; VANDEN BORRE NV; Vleeswaren DE WULF NV; Vleeswaren T'Houtlandt; VLEVICO NV; VLEVY NV; VOLYS STAR NV; WINVESTCO NV</p>	<p>306.274</p>

Bijlage 13 - LandbouwOnderzoek

Aanvrager/Projecttitel/Partners	Steun (€)
BODEMKUNDIGE DIENST BELGIË VZW	
<i>Remote sensing als instrument voor bodemvochtaansturing in peren- en appelboomgaarden: naar valorisatie van de ruimtelijke variatie</i> KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen - Afd. M3-BIORES: Meet, Modelleer & Manage Bioresponies Proefcentrum Fruitteelt VZW - Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek	738.590
ILVO - EENHEID DIER - VEEHOUDERIJ EN DIERENWELZIJN	
<i>De ontwikkeling en preventie van klauw- en pootproblemen bij zeugen in groepshuisvesting: interactieve effecten van gedrag, voeding en stalvloer</i> UGent, Faculteit Diergeneeskunde - Vakgroep Verloskunde, Voortplanting en Bedrijfsdiergeneeskunde - Afd. voor Bedrijfsdiergeneeskunde Varken UGent, Faculteit Diergeneeskunde - Vakgroep Voeding, Genetica en Ethologie - Lab Dierenvoeding	828.870
ILVO - EENHEID TECHNOLOGIE EN VOEDING - AGROTECHNIEK	
<i>Ontwikkeling van een praktijkmeettechniek voor het ventilatiedebiet van natuurlijk geventileerde stalsystemen</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Biosysteemtechniek - Afd. Biosysteemtechniek	647.352
KULEUVEN, FACULTEIT BIO-INGENIEURSWETENSCHAPPEN - DEPT BIOSYSTEMEN - AFD. PLANTENBIOTECHNIEK	
<i>POLYSTRESS: Rol van polyploidisatie bij (a)biotische stressresistentie van tuinbouwgewassen</i> ILVO - Eenheid PLANT - Toegepaste Genetica en Veredeling UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Plantaardige Productie - Afd. In vitro Biotechnologie & Tuinbouw	825.605
PROEFCENTRUM FRUITTEELT VZW - TOEGEPAST WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	
<i>Onderdrukking van wollige bloedluis en andere appelplagen met entomopathogene nematoden als ondersteuning van duurzame productie van Vlaams pitfruit</i> ILVO - Eenheid PLANT - Gewasbescherming	442.704
PROEFCENTRUM HOOGSTRATEN	
<i>Beheersing van binnenrot (Fusarium spp.) in paprika</i> ILVO - Eenheid PLANT - Gewasbescherming Katholieke Hogeschool Kempen, Campus Geel - Departement Industrieel Ingenieur en Biotechniek - Tuinbouw Proefstation voor de Groententeelt VZW	863.876
PROEFCENTRUM VOOR SIERTEELT	
<i>Duurzaam gebruik van roofmijten in de moderne energiezuinige sierteelt onder glas</i> UGent, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Vakgroep Gewasbescherming - Lab voor Agrozoölogie	851.611

UGENT, FACULTEIT BIO-INGENIEURSWETENSCHAPPEN -
VAKGROEP GEWASBESCHERMING - LAB VOOR FYTOPATHOLOGIE

Beheersing van Rhizoctonia solani bij bladgewassen door het bevorderen van de bodemweerbaarheid 561.045

Proefstation voor de Groententeelt VZW
Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw -
Industriële Groenten
Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt vzw (PCG)

UGENT, FACULTEIT BIO-INGENIEURSWETENSCHAPPEN - VAKGROEP LANDBOUWECONOMIE -
AFD. AGRO-MARKETING

Netwerken als katalysator voor innovatie in de land- en tuinbouwsector 452.726

ILVO - Eenheid LANDBOUW & MAATSCHAPPIJ

UGENT, FACULTEIT DIERGENEESKUNDE - VAKGROEP PATHOLOGIE,
BACTERIOLOGIE EN PLUIMVEEZIEKTEN

Pathogenese en bestrijding van enterotoxemie bij kalveren 622.178

UGent, Faculteit Diergeneeskunde -
Vakgroep Interne Geneeskunde en Klinische Biologie van de Grote Huisdieren

VLAAMS CENTRUM VOOR BEWARING VAN TUINBOUWPRODUCTEN

Diversificatie van het witloofaanbod 863.239

KULeuven, Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen - Dept Biosystemen -
Afd. Mechatronica, Biostatistiek en Sensoren (MeBioS)
Nationale Proeftuin voor Witloof VZW
Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw -
Industriële Groenten
Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt vzw (PCG)

Lijst met afkortingen

AAL	Ambient Assisted Living
ARTEMIS	Advanced Research & Technology for EMbedded Intelligence and Systems
BaMa	Bachelor-masterstructuur
CELTIC	Cooperation for a European sustained Leadership In Telecommunications
CFS	Commissie Federale Samenwerking
CIP	Competitiveness and Innovation Framework Programme
CMI	Centrum voor Medische Innovatie
CO	Collectief Onderzoek
COG	Centrale OverlegGroep
DTO	Duurzame Technologische Ontwikkeling
EC	Europese Commissie
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ENIAC	European Nanoelectronics Initiative Advisory Council
ERA	European Research Area
EVA	Extern Verzelfstandigd Agentschap
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
FIT	Flanders Investment and Trade
FLAMAC	FLAnders MAterials Centre
FMTC	FLANDERS' MECHATRONICS Technology Center
GBOU	Generisch BasisOnderzoek aan de Universiteiten
IBBT	Interdisciplinair instituut voor BreedBand Technologie
ICON	Interdisciplinair Coöperatief ONderzoek
IE	Intellectuele Eigendom
ILVO	Instituut voor Landbouw- en VisserijOnderzoek
IMEC	Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
IN	Innovatienetwerk e-Nieuwsbrief
IOF	Industrieel OnderzoeksFonds
IPC	Interne PreventieCommissie
IPR	Intellectual Property Right (in het Ned.: IER: intellectuele eigendomsrechten)
IRC's	Innovation Relay Centres
ITEA 2	Information Technology for European Advancement
JTI	Joint Technology Initiatives
kmo	kleine en middelgrote onderneming
LO	LandbouwOnderzoek
M&A	Monitoring&Analyse
MEDEA+	Micro-Electronics Development for European Applications
MIP2	Milieu- en energie Innovatie Platform
NCP	National Contact Point
O&O	Onderzoek&Ontwikkelling
OMC	Open Method of Coordination
OZM	OnderZoeksMandaten
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
RIS	(sub)Regionale InnovatieSamenwerkingsverband
RTO	Research & Technology Organisation
SBO	Strategisch BasisOnderzoek
SIM	Strategisch Initiatie Materialen
SOC	Stategisch OnderzoeksCentrum
TAFTIE	The Association For Technology Implementation in Europe
TBM	Toegepast BioMedisch onderzoek met een primair Maatschappelijke finaliteit
TD	Technologische Dienstverlening
TETRA	TEchnologie TRAnsfer
TIS	Thematische InnovatieSamenwerkingsverband
VCP	Vlaams ContactPunt
VIA	Vlaanderen In Actie

VIB	Vlaams interuniversitair Instituut voor Biotechnologie
VIL	Vlaams Instituut voor de Logistiek
VIM	Vlaams Instituut voor de Mobiliteit
VIN	Vlaams Innovatienetwerk
VIS	Vlaamse InnovatieSamenwerkingsverband
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VRWI	Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie
VLOOT	Vlaamse Overkoepelende Organiatie van Technologieverstrekkers
VTE	VolTijds Equivalenten
WECOM	Welzijns- en EmancipatieCOMmissie

Meer weten ?

Wenst u meer informatie over het IWT ?
Of bent u geïnteresseerd in onze instrumenten en diensten ?

Contacteer ons dan op:

Ellipsgebouw
Koning Albert II-laan 35 bus 16
B-1030 Brussels

Tel. +32 (0)2 432 42 00
Fax +32 (0)2 432 43 99
info@iwt.be

Of bezoek onze site op:

www.iwt.be

Inhoudstafel

IWT - agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie	3
Wat is het IWT ?.....	3
IWT-producten en -diensten.....	3
Voogdijminister	5
Raad van bestuur	5
Directiecomité	5
Voorwoord	7
Samenvatting van het jaarverslag	9
1. Hervormingen, beleidsadviezen en nieuwe opdrachten.....	9
2. Globaal overzicht van de toegekende steun.....	11
Steun aan O&O-projecten van Vlaamse bedrijven	15
1. Inleiding	15
2. O&O-bedrijfsprojecten	15
3. KMO-programma.....	16
4. O&O-haalbaarheidsstudies.....	18
5. Samenwerking binnen O&O-bedrijfsprojecten.....	19
6. Internationale samenwerking binnen O&O-bedrijfsprojecten en KMO-projecten	19
7. Projecten met specifieke beleidsrelevantie en extra steun	21
8. Voorbesprekingen	22
9. Statistisch deel	22
Steun aan strategisch onderzoek	23
1. Inleiding	23
2. Strategisch BasisOnderzoek (SBO).....	23
3. Toegepast BioMedisch Onderzoek met een primair Maatschappelijke finaliteit (TBM)	25
4. Baekeland-mandaten.....	26
5. OnderZoeksMandaten (OZM)	27
6. Doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek	29
7. Statistisch deel	30

Steun aan Collectief onderzoek en kennisverspreiding	35
1. Inleiding	35
2. Vlaams InnovatieSamenwerkingsverband (VIS)	35
3. TETRA-fonds.....	39
4. LandbouwOnderzoek	40
Ondersteuning van internationale samenwerking	41
1. Inleiding	41
2. Ondersteuning van de deelname aan internationale programma's	41
3. Dienstverlening Innovatiepartnering & technologietransfer (Enterprise Europe Network) ..	44
4. Deelname aan ERA-NET	45
Coördinatie van innovatie-actoren en studie-activiteiten	47
1. Inleiding	47
2. Innovatiecentra: VIS-(sub)Regionale Innovatiestimulering (RIS)	47
3. Algemene Coördinatie-opdracht innovatie actoren (VIN)	48
4. Diverse vertegenwoordigingen	53
5. Studie-opdrachten en publicaties	53
6. Deelname aan internationale studieprojecten	54
Initiatieven van de Vlaamse Regering en externe opdrachten	57
1. Inleiding	57
2. Competentiepolen	57
3. MIP2 (Milieu- en energie Innovatie Platform)	60
4. Generaties	60
5. Strategisch Initiatief Materialen (SIM)	61
6. Centrum voor Medische Innovatie (CMI)	62
7. Diverse evaluaties – ad hoc initiatieven 2010	62
8. E-Mediaprojecten	64
9. Programma Innovatieve Media (PIM)	65
10. Actieplan Innovatief Aanbesteden - Pre-commercieel Aanbesteden	66
Organisatie en werking	67
1. Externe communicatie	67
2. Financieel verslag.....	71
3. Personeel	79
4. Organisatie-ontwikkeling	90
5. Monitoring & Analyse	91
6. Deelname aan internationale netwerken - TAFTIE	92
Bijlagen Activiteitenverslag 2010	93
Lijst met afkortingen	175